

CHRISTOPHER FOWLER

CLASS

PODZEMNÍ PROUDY

DETEKTIVOVÉ BRYANT A MAY SE ZTRÁCEJÍ V ÚTROBÁCH LONDÝNA

CHRISTOPHER FOWLER

PODZEMNÍ PROUDY

Přeložil Ondřej Duha

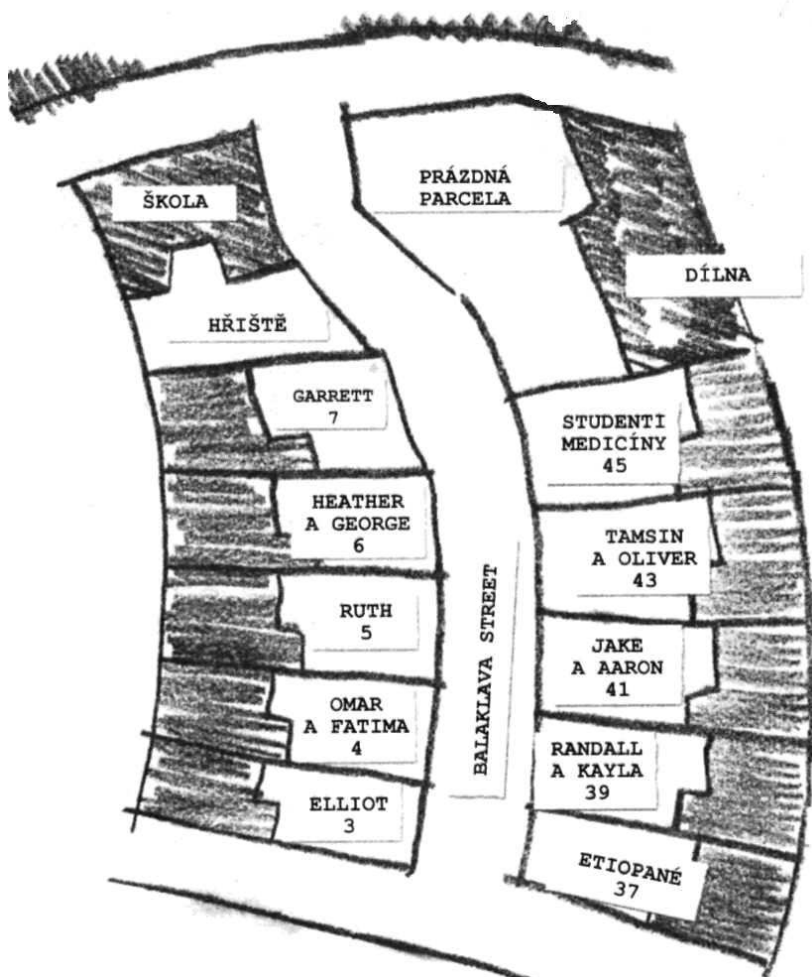
Věnováno Kath,
příslušníci WAAF, pokladní na chrtích dostizích, sekretářce v
právnícké kanceláři, vymahačce dluhů, charitativní pracovníci,
kritičce, matce a přítelkyni – protože každý člověk má svůj příběh.

PODĚKOVÁNÍ

Ta nejbizarnější fakta v této knize jsou pravdivá, ale zmínit se o nich zde by znamenalo prozradit příliš mnoho o celém příběhu. Avšak každý, kdo se zajímá o tak tajemná témata, si je může snadno vyhledat a přesvědčit se o jejich pravdivosti.

Především bych chtěl z celého srdce poděkovat své nebojácné agentce Mandy Littleové za podporu, povzbuzení a nadšení. Velké díky patří také mému redaktoru Simonu Taylorovi, skutečnému gentlemanu a muži, který drží slovo, a celému týmu nakladatelství Transworld za to, že umožnili bezpečný návrat Bryanta a Maye.

Díky, Richarde, za milion věcí, zvláště za tvou dobrou náladu a čas, který sis na mě udělal, tobě, Jime, za to, že jsi měl vždy po ruce geniální řešení, a tobě, Sally, že jsi zorganizovala můj život. Na závěr bych chtěl poděkovat všem, kteří našli odvahu navštívit ta místa s úžasnou, byť občas poněkud nezdravou atmosférou, kde předcítám ze svých děl, zvláště Maggii, Simonovi, Mikovi, Sarah, Andrewovi, Martinovi, Grahamovi, Michelle, Poppy a Amber.

Páně Bryantova vysoce neodborná mapka postižené oblasti

„Domov je jméno, mocné zaklínadlo, mocnější, než jaké kdy
kouzelník vyslovil nebo jehož kdy duch uposlechl. “

Charles Dickens

„Trocha vody nás očistí od tohoto skutku.“

Macbeth

1

ZMĚNA POČASÍ

Arthur Bryant se rozhlížel po Londýně a vzpomínal.

Jasně sluneční světlo zalévalo Tower Bridge za kouřícími hromadami suti na místech, kam dopadly bomby. Nákladní říční člun připlouval po Temži do londýnského přístavu s nákladem palmových jader. Jeho zaprášené červené plachty volně visely v odpoledním horku, jak proplouval kolem přístaviště Broadway v Limehousu jako felúka na Nilu. Koně táhnoucí mlékařské vozy klusali po prázdném nábřeží a za nimi zvonily prázdné lahve. U mola pod katedrálou svatého Pavla se koupaly děti, zatímco jejich vzdychající matky se ovívaly na schodech k vodě. Cítil koňské koblížky a tabák, trávu na lukách, řeku. Svět se opět pohyboval kupředu pravidelným tempem.

Obraz se zachvěl a zmizel, odehnán odrazy slunce na prosklených blocích nového města.

Starý muž s rozmotanou sépiovou šálou na krku počkal, až se kolem něho shromáždí zbytek skupiny. Bylo sobotní odpoledne na začátku října a třináctý týden londýnské vlny veder měl brzy skončit dramatickou změnou. Vítr změnil směr a vytvořil na hladině řeky šedou husí kůži. Za věží katedrály svatého Pavla nabíraly mraky odstín připomínající seprané ponožky. Vyčerpávající dusno ustupovalo chladnému vánku. Nadcházející změna počasí podlomila odhodlání členů skupiny a snížila jejich počet na pouhou hrstku, ačkoliv se k nim přidali čtyři slušní, i když poněkud zmatení japonští chlapci, kteří si mysleli, že jsou na výpravě po stopách Jacka Rozparovače. Jakmile se všichni ztišili, nadechl se postarší průvodce k poslední části přednášky.

„Dámy a pánové... Kdybyste laskavě přistoupili blíže.“ Arthur Bryant pozvedl hlas, když kolem nich prohučela červená zeď autobusů. „Stojíme teď na mostě zvaném Blackfriarský – původně Pittův.“ *Nezapomínej na gestikulaci, připomněl si. Udržuj jejich*

zájem. „Mosty jsou cesty překonávající předěly, v tomto případě mezi bohatým městem na severním břehu –“ *ukázat rukou na sever* – „a mnohem chudším jižním břehem. Máte někdo v kapse eurobankovku? Vytáhněte ji a najdete na ní most, univerzální symbol pro něco, co sjednocuje a posiluje.“ Odmlčel se, spíš na efekt, než aby popadl dech. Bryant opravdu neměl zapotřebí pracovat na vedlejší úvazek jako průvodce turistů. Jeho detektivní povinnosti v Jednotce vyšetřování neobvyklých zločinů by přinutily i muže o polovinu mladšího pracovat do noci. On si však potrpěl na kontakt s nevinnou veřejností; většina civilistů, s nimiž se setkal při své práci, byla podezřelá ze zločinu. Představovat město cizincům ho uklidňovalo, a dokonce mu pomáhalo porozumět sobě samému.

Utáhl si pevněji starodávnou šálu a opustil nacvičený text. K čertu s nimi, byla to poslední skupina sezony, a k tomu mimořádně nepozorná. „Podle Disraeliho,“ oznámil, „je ‘Londýn národ, ne město’. ‘Velká žumpa, do níž se namočí všichni povaleči z celého Impéria,’ jak řekl Conan Doyle. ‘Není nudnější podívaná než Londýn o deštivém nedělním odpoledni’ podle De Quinceyho, takže si můžete vybrat. Jedna z největších křižovatek planety, na níž se vyskytuje více jazyků, náboženství a novin než na jakémkoliv jiném místě na světě. Patříme do různých kmenů podle věku, bohatství, třídy, rasy, náboženství, vkusu a osobnosti a tato rozmanitost zasluhuje respekt.“ Dva členové skupiny opakovali slovo rozmanitost jako by byli v jazykovém kurzu. *Bože, tohle je ale dřina*, pomyslel si Bryant. *Dal bych nevím co za šálek čaje*.

„Hlavním rysem Londýna je absence formy. Jeho třiceti třemi okrsky se táhnou rušné třídy jako žíly bez jakékoliv zjevné hierarchie a sousedské vazby zůstávají nepochopitelně pevné. Protože Londýňané mají silný smysl pro domov, to, kde bydlíte, tu má mnohem větší váhu než to, jací jste.“ Bryant prožil většinu života uvnitř své hlavy. *Nezapomínej na fakta*, připomněl si, *mají rádi fakta*.

„Máme šest královských parků, sto šedesát divadel, osm tisíc šest set restaurací, tři sta muzeí a okolo třiceti tisíc obchodů. Každý den je hlášeno přes tři tisíce pět set porušení zákona. Bohatství a chudoba

existují bok po boku, často v jedné ulici. Bombardování zlikvidovalo chudinské čtvrti a sociální bydlení, které nabouralo staleté třídní bariéry, změnilo tento koncept v cosi záhadného a proměnného. Podstata Londýna je nepoznatelná.“

Bryant pohlédl přes své špatně oblečené obecenstvo na hnědou hladinu řeky. Mladým Japoncům byla zima a začali z nudy fotografovat odpadkové koše. Jeden z nich poslouchal ze sluchátek hudbu. „Město krutosti a laskavosti, hlouposti a výstřelků, extrémů a paradoxů,“ řekl jim a pozvedl hlas. „Obyvatelé a návštěvníci se skoro v polovině případů přemísťují po metropoli pěšky. Město ze skla, vody, oceli a masa už dávno nepáchne pivem a cihlami, ale močí a benzinovými zplodinami.“

Pozvedl k obloze svou vycházkovou hůl pobitou stříbrem. „Oblouky londýnské architektury se zvedají a klenou ve světске harmonii. Stěny ze skla odrážejí mokré chodníky v libozvučné kaskádě deště.“ Neoslovoval už skupinu, ale pronášel nahlas své myšlenky. „Spějeme k zimě, kdy se plodová blána stagnace prohloubí v *thanatomimesis*, stav podobající se smrti. Ale město nezemře; jen usne zimním spánkem. Jeho dech se zpomalí v chladném říčním vzduchu, zatímco se obyvatelé hausbůtů, pronásledovaní chřipkou a nervózní z kypící aktivity za jejich dveřmi, zotaví a naberou sil. Londýn a jeho obyvatelé jsou parazité polapení ve věčně se rozvíjející symbióze. V noci odhazují svůj uhlazený krunýř a vydávají se řídit do ulic. Vynoří se starý Londýn, tančící opilé kostry opouštějí hřbitovy na předměstích, aby děsily slabé povahy.“

Teď už se i ti nejpozornější posluchači tvářili zmateně. Šeptali si a kroutili hlavami. Jejich průvodce se zjevně odchytil od tématu ‘Historická procházka podél Temže’. Japonští mladíci to vzdali a odkráčeli. Někdo pronesl docela nahlas: „Tahle exkurze byla posledně mnohem lepší. Zastavili jsme se v kavárně.“

Bryant si jich nevšímal a pokračoval.

„Londýn už dávno netrpí přítěží minulosti. Zbývají jen velmi slabé připomínky legendární minulosti. Ano, mohu vám ukázat balustrády, sloupy a ozdobené fasády, zmínit se o místech s

politickým a náboženským významem, ulicích, které byly svědky významných událostí, ale to jsou všechno jen nesmysly. Je nemožné představit si životy těch, kteří přišli před námi. Naše viditelná historie byla vygumována jako graffiti odstraněné z mramoru. Londýn se přetvořil mnohem důsledněji než kdy předtím. A každý, kdo v něm vyrůstá, se stává součástí této lidské historie.“

Posluchače už naprosto ztratil. Navzájem si sdělovali zklamání a zmatek. „Tady dnešní exkurze končí,“ dodal kvapně. „Myslím, že přeskočíme dotazy, byli jste opravdu hrozní.“ Usoudil, že nemá cenu obtěžovat se s krabičkou na spropitné, a zmatená, mumlající skupina se začala rozcházet na větrném mostě.

Bryant pohlédl k bludišti přerostlých obytných domů vyrůstajícímu na břehu Temže, nad nímž se jako kudlanky nábožné tyčily žluté ocelové jeřáby. Po tolika letech ve službě dokázal rychle vycítit blížící se změnu. Nábřeží kolonizovala další vlna obyvatel a vytvářela novou podtřídu. Napadlo ho, jak dlouho asi bude trvat, než tato invaze vyprovokuje novou formu násilí.

Rychle se to vyvíjí, pomyslel si. Jak dlouho bude trvat, než to přestanu chápat?

Zvedl si límec, když procházel mezi městskými parkovišti na jižním břehu. V betonových pasážích se rozléhalo klapání skateboardů jako hluk posunovaných vagonů. Děti vždy najdou způsob, jak zalidnit zanedbávaná prostranství. Vynořil se do denního světla, přistoupil k zábradlí a rozhlédl se po říčním panoramatu.

Z mých dětských vzpomínek už skoro nic nezbylo.

Savoy, katedrála svatého Pavla, věž kostela Nevěsty Páně, několik nízkých památníků obklopených mezinárodními bankami stejně anonymními jako cigaretové krabičky. Město, které přestalo věřit všemu kromě peněz. Dokonce i řeka se změnila. Lodě a bárky, už dávno finančně nezajímavé, po sobě zanechaly aortu prázdné hnědé hladiny. Nakonec tam zbudou jen rozlehlé hotely, stejné jako v Chicagu nebo v Bangkoku.

Jako vždy našli Londýňané způsob, jak snížit majestátné nové stavby na lidskou úroveň. „Světelná čepel“, spojující katedrálu svatého Pavla a Bankside, se stala známou jako „Rozviklaná lávka“.

Budova Swiss Re byla překřtěna na „Chlípnu okurku“ dlouho před dokončením. Tato jména byla projevem náklonnosti. Staré symboly Londýna, od finančních institucí po budovy burzy, mizely z dohledu jako vytrácející se erby.

Touhle trasou procházím už více než půl století, pomyslel si Bryant, když se vzdálil od hloučku křičících dětí. Ve foyeru Festivalové haly hrála mexická kapela. Lidé stáli frontu, aby se dostali na uměleckou akci ohlašovanou dlouhými pestrobarevnými vlajkami. Zavzpomínal, jak kráčel těmito prázdnými temnými ulicemi po válce a cítil se zcela sám. Teď bylo těžké cítit se tam sám. Ten pocit mu chyběl.

Sevřel prsty kolem klíčů v kapse. Seržantka Longbrightová se zmínila, že možná zajde na oddělení, aby připravila všechno na pondělí. Pracoval raději mimo pracovní dobu, kdy nezvonily telefony a mohl rozkládat papíry všude po podlaze, aniž by si na to někdo stěžoval. Mohl se přidat k Janice, srovnat si myšlenky, vykourit dýmku, připravit se na nový začátek. Na ženu, která nedávno odešla do důchodu, projevovala Janice znepokojivý zájem o návrat.

V uplynulém měsíci se Jednotka pro vyšetřování neobvyklých zločinů – nebo spíš to, co z ní zbylo – musela spokojit se dvěma místnostmi nad kadeřnictvím Sida Smithe v Camden Townu, zatímco se staré kanceláře přestavovaly. Přestěhování si vynutil výbuch, který zničil původní sídlo a kartotéku vyřešených případů. Následující chaos měl na Bryanta, pro něhož byla kancelář druhým domovem, neblahý vliv. Při explozi přišel o celou svou sbírku vzácných knih a artefaktů. A co hůř, musel očistit svou dobrou pověst. Jak trapné je být považován za mrtvého! Alespoň že odhalili léta ukrytého vraha, i když jejich postup při vyšetřování by se dal označit za vysoce neobvyklý.

Ale JVNZ nikdy nepracovala normálně. Byla založena za války jako experimentální jednotka, která se měla zabývat případy, jež nikdo nechápal a nechtěl řešit, a detektivové si získali pověst odborníků na zvládání politicky citlivých a společensky nepřijemných situací. Prosluli i svými neortodoxními a kontroverzními metodami. Někteří policejní důstojníci, kteří více

lpěli na předpisech, je nenáviděli pro jejich kuráž, ale pěšáci ve sboru je považovali za živoucí legendy mimo jiné proto, že opakovaně odmítali povýšení, aby si udrželi svůj status obyčejných detektivů.

Bryant vystoupal po schodech posetých odpadky na most Waterloo a mávl na taxík. Třináct týdnů dusného letního vedra uběhlo bez deště, ale teď se teplo ze žlutých londýnských cihel vytrácelo a v sílícím větru bylo cítit vlhko. Od řeky se kradl podzimní chlad, jenž s sebou nesl revma a novou chřipkovou epidemii. Už teď cítil, jak ho začínají bolet klouby. Jediné, co ho mohlo odvést od myšlenek na stáří, byla práce.

Sáhl do kapsy a vytáhl cínovou placatku, která mu poskytla doušek třešňového brandy. Když byl sám, příliš přemýšlel. Jediný člověk, který mohl utišit jeho pocity narůstající paniky, byl John May. Více než padesát let partnerství bylo uklidňující jako starý rozhlasový pořad. Plešatá hlava se trochu zavrtěla v metrech zatuchlé šály; Bryant si připomněl, že už nikdy nebude uvažovat o odchodu do důchodu. Z pouhého pomýšlení na to se mu dělalo špatně. V pondělí usedne za stůl v kanceláři vedle Johna a Janice a zůstane v zápreži až do dne své smrti. Tam ho potřebovali nejvíc. Bude důležité ukázat, že dokáže stále dělat svou práci. A kromě ní nic jiného neměl.

PRVNÍ PODZIMNÍ SMRT

„Přišel jsem za vámi, pane Bryante,“ řekl Benjamin Singh, „protože dokážete být tak neuvěřitelně protivný.“

„Vůbec nechápu, co tím myslíte,“ řekl Bryant, který si nacípával dýmku směsí tabáku Old Holborn a eukalyptového listí.

„Myslím tím, že hodně dosáhnete otravováním lidí. Normální policii nedůvěřuji. Jsou tam samí blázni a nafoukanci. Jsem rád, že jste ještě tady. Myslel jsem, že už jste šel do důchodu. Dávno na to máte léta.“

Bryant si návštěvníka ostře změřil. Pan Singh si otřel tváře papírovým kapesníkem. Odmlčel se a rozhlédl se kolem. „Promiňte, vás vykradli?“ zeptal se.

„To ne.“ Bryant zamával hořící zápalkou, aby ji uhasil, a potáhl hlučně z dýmky. „Naše kanceláře vyhořely. Tedy, vyletěly do povětří a vyhořely. Stále je představují a my jsme ještě nestihli nic vybalit. Oficiálně otevíráme pro veřejnost v deset dopoledne. A teď je teprve devět. Později tady bude hrozný zmatek, protože mají přijít malíři, pokladači koberců a ti chlápci od počítačů. Na toaletě chybí podlaha. Bezpečáci říkají, že za nic neručí, když se sem nastěhujeme, ale nemohli jsme přece zůstat nad kadeřnictvím. Moc mě netěší, že jsem tu uprostřed stěhování zůstal trčet sám, a zřejmě jsem si někam založil všechny ponožky. Promiňte, pokračujte.“

„Možná bychom se měli zajít podívat na sestru pana Singha,“ vložila se do hovoru seržantka Longbrightová.

„Nikdo s jejím tělem nepohne, dokud k tomu nedám příkaz,“ odsekl Bryant.

Longbrightová dobře věděla, že nemá cenu se s Bryantem hádat. Nechuť jednotky držet se konvenčních postupů byla až příliš dobře známá. Ministerstvo vnitra, které se vzdalo pokusů přivést jednotku k pořádku, ji teď vyjmulo z jurisdikce metropolitní policie a převedlo ji

pod tajnou službu MI7. Přinášelo to jisté výhody: detektivové už nemuseli platit přemrštěné částky za používání vybavení nebo se dohadovat s policií o roční rozpočet, ale zodpovídali se teď střídajícím se vládám, kde byli vystaveni na milost a nemilost politikům a jejich zájmům. Bryant a jeho kolega John May dostali šest měsíců, během kterých měli zvednout efektivitu obnovené jednotky, nebo vyškolit své zástupce, protože oba dávno překročili – jak všichni se zjevným potěšením zdůrazňovali – stanovený věk pro odchod do výslužby. Už dávno se mluvilo o tom, že bude jednotka zrušena docela, ale zdálo se, že nad nimi v labyrintu Whitehallu bdí strážný anděl, protože milost za pět minut dvanáct přicházela s pravidelností měsíčních fází.

„Neměl jsem čas se převléknout.“ Benjamin Singh ukázal na své šaty, zjevně na rozpacích z toho, že má na sobě pruhovanou vestičku, hnědé kalhoty a nachovou košili. „Chodím ke své sestře Ruth každé pondělí dopoledne, abych jí doma uklidil,“ vysvětlil. „Je už stará a nezvedne vysavač. Jakmile jsem otevřel domovní dveře, poznal jsem, že něco není v pořádku. Seděla na židli v suterénu, oblečená na nákupy, což bylo divné, protože ví, že jí pokaždé nakoupím. Ruth mi jen připraví seznam. Když jsem na ni sáhl, byla studená.“

„Promiňte, ale nechápu, proč jste okamžitě nezavolal záchranku.“ Bryant si vzpomněl, že v nové kanceláři platí zákaz kouření, a uhasil dýmku dřív, než si Longbrightová stačila postěžovat.

„Byla mrtvá, Arthure, ne nemocná. Policejní stanice v Kentish Townu je jen tři ulice od jejího domu, tak jsem tam zašel a ohlásil to seržantovi ve službě, ale nelíbil se mi jeho přístup – řekl mi, abych zavolal záchranku –, tak jsem přišel sem.“

„Víte, že už nebereme případy přímo z ulice, Bene,“ řekl Bryant. „Ted’ se k nám musejí dostat patřičnými kanály.“

„Ale když jsem ji našel, nejdřív mě napadlo –“

„Měl bys ten rozhovor nahrávat, Arthure,“ přerušila ho Longbrightová. „Odted’ se budeme držet pravidel.“

Bryant zahrabal v lepenkové krabici u svých nohou a vytáhl otlučený diktafon. „Na,“ podal jí ho, „je to na tobě. Mně to nějak nefunguje. Možná dělám něco špatně.“ Tvářil se sice nevinně, ale na

Longbrightovou, která dobře znala šéfovou schopnost poškodit i ten nejjednodušší přístroj, to neplatilo. Bryant už dávno nesměl sahat na počítače vzhledem k ničivému vlivu, který měl na komplikovanou techniku. Přihlášku na počítačový kurz mu třikrát zamítli ze strachu, že způsobí celostátní katastrofu, když se přiblíží k POIT, Policejní organizaci informačních technologií. Jeho nadání přijímat na satelitní anténu stará vysílání *Nedělního večera v Londýnském Paladiu* bylo popsáno časopisem *Fortean Times* s velkým zájmem, ale bez naděje na objasnění.

„Dobře, půjdeme se na vaši sestru podívat.“ Bryant se unaveně vyhrabal na nohy. Detektiv, který vypadal jako želva omotaná šálou, byl hádavý, až skoro sprostý, krátkozraký a vetchý. Díky nedávným zvratům ve svém životě vypadal ještě neupravenější než obvykle. Nad ušima měl chomáčky bílých vlasů ve tvaru podkovy, jako by se dotkl přístroje na výrobu statické elektřiny v technickém muzeu. Za vodnatýma zelenýma očima se však skrýval duch stejně silný a ostrý jako lednový mráz. Podle lidí, co ho znali, byl „otravný svou nezávislostí a výstřední ve svém individualismu“. John May, jeho elegantní kolega, byl o tři roky mladší pohledný senior s osobním kouzlem, moderním zevnějškem a společenskou povahou. Bryant byl samotář, vzdělaný a tajnůstkářský, a jeho mazanost byla opakem Mayova přímočarého myšlení.

„Janice, až se John konečně uráčí objevit, poslala bys ho za námi? Kam že to jdeme?“

„Do čísla pět v Balaklava Street,“ řekl pan Singh. „Je to mezi Inkerman Road a Alma Street.“

„Aha, takže dům vaší sestry byl postaven v padesátých letech devatenáctého století. Všechny ulice z té doby se jmenují podle bitev krymské války. Viktoriánská městská rada si na taková gesta potrpěla.“ Bryant měl v hlavě spoustu podobných historických údajů. Škoda jen, že si nedokázal vybavit nic z posledních dvaceti let. Nedávné události byly specialita jeho partnera. John May si pamatoval narozeniny všech jejich známých. Bryant si stěžl vybavil jména. May vládl přirozeným šarmem, kterým odzbrojil i nejtvrďší protivníky. Bryant by dokázal rozčítit i jeptišku. May měl přítelkyně

a příbuzné, byl zván na večírky k přátelům. Bryant měl svou práci. May by se usmál do záře vycházejícího slunce. Bryant by se zamračil a ustoupil do tmy. Přímé protiklady jejich vlastností jen dokazovaly symbiózu, která se mezi nimi za ta léta vytvořila. Zapadali do sebe jako kousky staré skládačky.

Longbrightová počkala, až Bryant odejde z kanceláře, a pak otevřela všechna okna, aby vyvětrala protivný zápach čerstvé malby. Pustila se do vybalování nových počítačů, vděčná, že si její šéf našel něco, co zaměstná jeho neklidnou mysl; v uplynulém měsíci přiváděl všechny na oddělení k šílenství, když se choval jako znuděné dítě, které musí sedět za deště doma.

Bryantovo náhlé rozhodnutí přestěhovat se pro něj bylo netypické. Navíc se rozhodl opustit svou domáci, ženu, která přes čtyřicet let tolerovala jeho hrozné chování. Almu Sorrowbridgeovou šokovalo a ranilo rozhodnutí jejího nájemníka nechat ji v Battersea, zatímco se on sám přestěhoval do přestavěné dílny továrny na zubní protézy v Chalk Farm. Při vybalování krabic a rozmotávání kabelů přemýšlela Longbrightová, co ho k tomu vedlo. Možná měl Arthur pocit, že se mu čas krátí a chtěl se vzdálit svým nejbližším. Jeho morbidnost kupodivu vždy zesílila, když unikl smrti. Blízkost čerstvé tragédie dokázala úžasně koncentrovat jeho myšlení. Skutečně hrozné události mu ubraly celá léta věku.

Longbrightová se přistihla, že si při vybalování pobrukuje jakousi melodii, a uvědomila si, že je znovu šťastná.

*

„Takže vy a pan May pořád ještě máte svou jednotku,“ ozval se pan Singh za volantem malého modrého nissanu cestou z Mornigton Crescentu do Kentish Townu. Bryant věnoval jednotce svůj mini cooper, prorezlou památku na šedesátá léta s vadnými elektrickými obvody, a zatímco ten se opravoval, musel se nechat vozit, což umožnilo chodcům severního Londýna vydechnout si úlevou.

„Ano, ale naše pracovní náplň se trochu změnila od doby, co jste u nás pracoval,“ řekl Bryant. „Teď to jsou komplikované vraždy a případy, které by mohly vyvolat paniku a všeobecný neklid.“

Dostávají se k nám vyšetřování, která nikam nevedou a se kterými si ti machři z metropolitní policie nevědí rady. Pořád myslí na to, aby měli výsledky; poslední věc, o kterou stojí, je vyšetřování, které se celé měsíce nehne z místa. Mají teď dokonce žebříčky úspěšnosti.“

„Takže jste tu od toho, abyste ulevili normální policii.“

„Řekl bych, že oni to tak chápou. Dosáhli jsme určitých úspěchů, ale nešlo samozřejmě o případy, kterých by si někdo obzvlášť všímal.“ Nestěžoval si. Zatímco všichni modernizovali své postupy, aby neskončili vzadu na superdálnici zákona, JVNZ zůstávala nespolehlivým, ale nezbytným oddělením, které se nikdo neodvážil zavřít, a přesně to jim vyhovovalo. „Je mi líto, že jste svou sestru našel zrovna vy.“

„Nejde o to, že zemřela, abyste mi rozuměl. Čekal jsem to. Ale něco mi na tom nesedí.“

„Co vlastně teď děláte?“

„Obě dcery se mi konečně provdaly. Říkal jsem jim: ‘Neberte si Indy, s nimi budete místo kariéry jen rodit děti,’ ale neposlechly mě, takže se obávám, že už nebudou další vědci mého jména. Odešel jsem do důchodu z Britské knihovny, když se přestěhovala do King’s Cross, ale stále přednáším o pohanských kultech.“ Benjamin kdysi poskytl jednotce informace, které jí pomohly odhalit cornwallský satanský kult. „Víte, nabízel jsem Ruth, aby se přestěhovala ke mně, ale byla příliš nezávislá. Nikdy jsme spolu moc dobře nevycházeli. Chtěl jsem, aby nosila na krku jednu z těch věcí – pípák, víte? Odmítla. A teď se podívejte, kam to vedlo.“ Pan Singh si otřel oči papírovým kapesníkem a Bryant si všiml, že je promočený.

Malý nissan zabočil za roh a zastavil.

Balaklava Street znamenala překvapení. Za prvé byla dlážděná; jen málo takových ulic odolalo nájezdům stavebních firem a jen nařízení Evropské unie zabránila městské radě zničit i ty zbývající. Vozovku tvořily hladké dlaždice, takové, po kterých se dobře jezdí na kolečkových bruslích, a ulice v jednom místě ostře zahýbala, takže vypadala jako slepá. Auta jí projížděla jen zřídka a ani chodci ji zvlášť nevyhledávali, takže v ní vládl klid typický pro londýnské zadní uličky, který rušilo jen hučení vzdálené dopravy, šumění větru

v korunách vysokých platanů a zpěv ptáků. Jen hukot vlaků metra hluboko pod zemí a řady zaparkovaných aut svědčily o moderní době.

Bryant si otevřel dvířka auta a vystoupil za pomoci nenáviděné hole, kterou mu May koupil k minulým narozeninám. Všiml si, že původní plynové lampy stále stojí, jen byly předělány na elektrické. Bylo tam deset řadových domků ze žlutých cihel, pět na každé straně ulice. O něco dál se nacházela viktoriánská škola, která byla změněna na vzdělávací centrum pro dospělé. Naproti, na konci ulice, se rozkládal vyprahlý prázdný pozemek obklopený parkovištěm kuchyňského centra a neuspořádaným truhlářstvím, tmavý trojúhelník, kde mohli výrostci ve dne hrát fotbal a v noci kupovat drogy.

Za řadové domy na konci ulice vyhodil někdo starou pohovku, rozbitou televizi a několik polámaných židlí a vytvořil tak obývací pokoj pod širým nebem. Zdi školy zdobila zářivá graffiti a fixem načmárané pomluvy označené iniciálami IZSP (i zničeno stále platí). Za rohem byla opravná dodávka, ubytovna a blok prostorných luxusních bytů. Dva odlišné sousedící světy, které nemají nic společného.

Pan Singh položil na palubní desku znak invalidy. „Bez toho se neobejdu,“ vysvětlil. „Camden rozdělil všechny ulice na zóny a ti chamtiví parchanti by mě odtáhli. Nemají žádnou úctu ke slušnému, vzdělanému člověku. Chtěl bych vědět, jakou kvalifikaci mají oni.“

Bryant se pro sebe usmál. Benjamim si stále ještě pletl morálku a obchod, i když to už bylo dvacet let, co se viděli naposled. „Číslo pět, říkáte?“ Mávl holí k předzahrádce plné odpadků. Ačkoliv ulice vypadala docela zabydleně, určitě pamatovala lepší časy. K domům byly přidány bílé verandy, parapety a zábradlí, zřejmě edvardovské doplňky, které však už začaly rezivět a nikdo se je neobtěžoval vyměnit. Každý dům měl dvě poschodí nad ulicí a jedno pod zemí. Začínalo pršet a venkovní schodiště se kluzce leskla. Člověk v Bryantově věku si takových věcí všímá.

Pan Singh měl problémy s klíči. Zdál se být pochopitelně nervózní z návratu do sestřina domu. Bryant rozeznal v hale vlhký, kyselý

pach. „Ničeho se nedotýkejte,“ varoval svého společníka. „Neměl bych vás tam vlastně pouštět prvního, ale – no, pořád ještě pracujeme trochu jinak.“ Zkusil rozsvítit, ale nic.

„Ruth odpojili, když odmítla platit účty,“ vysvětlil pan Singh. „V poslední době začala být trochu – ne snad přímo bláznivá, spíš svérázná. Samozřejmě, vyrostli jsme ve světle olejových lamp, protože naše babička chovala vřelé vzpomínky na náš domov v Indii. Ale v suterénu je pořád tma a schody jsou zrádné. Počkejte, tady jsou svíčky.“ Zachrastil krabičkou a dvě zapálil.

Cestou dolů Bryant zjistil, že ho Singh nevaroval nadarmo. „Takže jste ji našel tam dole?“ zeptal se.

„Je to záhada, však uvidíte.“ Pan Singh vstoupil do temných dveří nalevo od malé kuchyně. Velikost koupelny vyvedla Bryanta z míry; byla neúměrně velká a zabírala přes polovinu suterénu. Stará dáma byla drobná, vysušená a kostnatá jako dávno mrtvý vrabec. Seděla na velké dubové židli, botami se sotva dotýkala země, hlavu měla opřenou o vyšíváný polštář přehozený přes tyč na ručníky a ruce sepnuté v klíně dlaněmi nahoru. Ta poloha se zdála být celkem pohodlná, jako by si jen opřela hlavu a skonala, ale Bryant cítil, že tohle není místo, kde by se někdo takhle usadil. Nebyl tam žádný stolek nebo stolička, kam by se dalo postavit světlo, ani pořádné okno, z něhož by bylo vidět ven. Židle tam byla zřejmě proto, aby si přes ni člověk mohl přehodit šaty při koupání. Ruth Singhová byla oblečená, jako by se chystala jít ven. Kolem krku měla dokonce obtočenou šálu.

„Vidíte, vůbec to neseď,“ řekl její bratr, který zůstal nejistě stát ve dveřích. „Vypadá to nepřírodně.“

„Možná si sem dolů pro něco šla, ucítila bolest na hrudi a na chvíli se posadila, aby popadla dech.“

„To určitě ne. Ruth měla srdce v úplném pořádku.“

Tak proto jsi za mnou přišel, pomyslel si Bryant. Nedokážeš se smířit s tím, že si mohla prostě sednout a umřít. „To byste se divil,“ řekl vlídně. „Lidé často umírají takhle nečekaně.“ Přistoupil k tělu staré ženy a všiml si jejích oteklých černomodrých kotníků. Krev

Ruth Singhové se už srazila. Seděla tam pěkných pár hodin, nejspíš přes noc. „Nezdá se mi, že by tu bylo velké teplo.“

„Bylo tak dlouho horko. Na zimu tu je tepelný akumulátor. Ach bože.“

Bryant pohlédl na svého dávného kolegu. „Běžte k zadnímu vchodu a zhluboka se nadechněte. Myslím, že bude lepší, když zůstanete venku, než ji rychle prohlédnu. Vlastně to ani není moje práce, víte. Nejspíš dostanu vynadáno, že se pletu, do čeho nemám.“

V místnosti bylo dost chladno, aby se rozklad těla paní Singhové zpomalil. Bryant věděl, že bude muset povolat Gilese Kershawa, nového policejního lékaře jednotky, aby určil přesný čas smrti. Vypadalo to, že kobereček pod nohama paní Singhové je vlhký.

„Nikdo jiný už nezbyl, jen my,“ mumlal pan Singh, který se neměl k odchodu. „Ruth se nikdy nevдалa, mohla si vybírat, ale čekala příliš dlouho. Rodiče se za ni styděli, vyčítali jí, že se chová jako Angličanka. Celý její život byl neuspořádaný a nezávislý. Sestra byla tvrdohlavá, mé dcery takové nejsou. Zdá se, že se generace už neučí jedna od druhé. Všechno je vzhůru nohama.“ Smutně potřásl hlavou a zavřel za sebou dveře.

V místnosti byl naprostý klid. Jako by i prach ve vzduchu přestal vířit. Bryant se pomalu nadechl, vydechl a rozhlédl se kolem. Slabé světlo pronikalo dovnitř neprůhledným sklem okna pod stropem, na úrovni chodníku. Možná se kdysi otvíralo kvůli větrání, ale vrstvy barvy ho dávno zalepily.

Ruth Singhová by vypadala, jako by zemřela u televize, nebýt té místnosti a zvláštní polohy jejích nohou. Nemohl ji postihnout infarkt, protože měla ruce volně složené v klíně. Něco tam nesedělo. Bryant se zamyšleně podrbl na zátylku a rozcuchal si gloriolu bílých vlasů. Povzdech si, našel v kapse tenký balíček a vytáhl z něj pár antistatických rukavic. Bezmyšlenkovitě provedl obvyklou prohlídku: pohled, pohmat, poslech. Žádná srdeční činnost, žádný stehenní nebo krkavicový puls či rozšíření zornic v zakalených očích. Pokožka na pažích nezbělela při stlačení; byla chladná, ale ještě ne lepkavá na dotek. Posvítíl si lépe svíčkou, zasunul jí ruku za krk a jemně se pokusil zvednout hlavu. Ztuhlost těla byla zjevná, ale ne

úplná. Podle hrubého odhadu byla mrtvá osm až dvanáct hodin, takže mohla zemřít v neděli večer mezi půl šestou a půl desátou. Kershaw dokáže to rozmezí zúžit.

Když se pokusil uvolnit ruku, musel tělo nadzdvihnout, ale polštář vypadl a Ruth se svalila na bok. *Příště nechám tohle na zdravotnících*, pomyslel si a zkusil ji narovnat, ale než se mu to podařilo, plivla na něj. Nebo spíš jí z úst vyteklo značné množství vody na jeho převlečník.

Bryant se otřel a jemně jí rozevřel rty. Dva zlaté zuby, žádná protéza a zdravý jazyk, ale krk jako by měla plný hnědé tekutiny. Když pohnul rukou, vytekla levým koutkem úst. Původně přepokládal, že kobereček pod jejíma nohama je mokrý proto, že se při umírání pomočila. Šaty měla suché. Podíval se na obě strany židle a pak pod ni. Ani stopy po rozbité sklenici nebo něčem, kde by mohla být voda. Přešel ke skřínce nad umyvadlem, vzal z ní kelímek na čištění zubů a podržel jí ho pod bradou, aby té nahnědlé tekutiny zachytil co nejvíc. Pozorně prohlédl její ústa a nosní dírky, jestli nenajde výmluvné stopy po jemné pění z hleny, obvykle vznikající při udušení. Slabé světlo mu prohlídku nijak neusnadňovalo.

„Už začínáš bláznit,“ zamumlal si pro sebe. „Oblékne se, utopí, posadí a umře, to všechno v pohodlí vlastního domova.“ Pracně se postavil a otrásl se při pomyšlení, že bude muset Benjamina seznámit s tím, co zjistil.

Vrátil se do haly, zůstal stát uprostřed místnosti a pokusil se nahlédnout do života Ruth Singhové. Žádné podezřelé bohatství, jen prosté pohodlí. Kaštanově hnědý axminsterový kobereček, skříňka s malými mosaznými ozdobami, dvě křiklavé reprodukcce indických krajinomaleb, několik kolorovaných fotografií z její koloniální minulosti, špatná reprodukce obrazu od Constablea, sada nepoužívaného wedgwoodského porcelánu, hliněné figurky klaunů, talíř s portrétem princezny Diany – chaotická sbírka předmětů ze dvou kultur. Bryant si vybavil, že mu Benjamin kdysi říkal, že jeho rodina nikdy nebyla v Indii. Ruth Singhová byla o dva nebo tři roky starší; možná si uchovávala vzpomínky na zemi svých předků pomocí fotografií. Bylo pro ni důležité cítit se tam jako doma. Co její

pohodlí narušilo? *Ne násilná smrt*, pomyslel si, *ale nepřirozená, což je skoro totéž.*

Venku rychle umíralo léto a sílící vítr přinášel temnou letku dešťových mraků.

BĚŽNÝ PROVOZ

V pondělí odpoledne už to vypadalo, jako by před měsícem k nečekanému výpadku vůbec nedošlo. Deset vybalovaných přepravek, devět otevřených krabic, osm zvonících telefonů, sedm remcajících zaměstnanců, šest psacích stolů v různém stadiu chaosu, pět rozbitých židlí, čtyři rozpracované případy, tři dělníci bušící kladivy, dva kolabující počítače a kočka zamčená v registratuře, od které nikdo neměl klíč. Arthur Bryant seděl opět za svým stolem a rozhlížel se po tom zmatku, jako by před časem nebyl vůbec zmizel a nepovažovali ho za mrtvého.

„Je to prosté, Janice,“ vysvětloval zmatené a podrážděné seržantce. „Do základů nové struktury jednotky jsem určil dva detektivní konstáblы, nehodami proslulého obra s homérovsky pozitivním přístupem pro práci v terénu jménem Collin Bimsley, a jeho nového parťáka, detektivní seržantku Meeru Mangeshkarovou, jejíž zkušenosti z různých brlohů v jižním Londýně ji vybavily potřebným cynismem a sarkasmem. Může za to John, dal mi její životopis. Budou sedět ve vedlejší kanceláři.“

„Dobře, chápu.“ Longbrightová si musela dělat poznámky modrou tužkou na oči, protože se jí nepodařilo najít žádnou propisovačku.

„Tak dál. Nad těmi dvěma je další nová dvojice, prohnáný mladý policajt jménem Dan Banbury, který k nám nastoupil s dvojí funkcí: jako odborník na místo činu a počítačový specialista, a ten nervózní trouba Giles Kershaw, se kterým jsem se už dneska dopoledne stihl pohádat a kterého nám vnutili jako náhradu za starého koronera Oswalda Finche. Bude to náš, cituji, ‘forenzní patolog a důstojník pro styk s veřejností’, ať už to znamená cokoliv, ačkoliv budu trvat na tom, abychom v případě nutnosti využívali Oswaldových služeb. Nemohu uvěřit, že se tu ještě neobjevil John. Seděl u pohovorů se mnou, ví o tom všechno.“

„Však on přijde, neboj se.“

„Pátým členem jednotky je samozřejmě jistá postarší osoba, která by měla být v důchodu a teď je na volné noze, a již jsem se rozhodl vzít zpět na tříměsíční smlouvu. To ti umožní pokračovat v práci s tvými nejstaršími a nejdražšími přáteli, tedy Johnem a mnou, takto šestým a sedmým členem jednotky.“

„Díky, jsem ti opravdu vděčná,“ řekla Longbrightová se slabým náznakem sarkasmu.

„Samozřejmě se budeš i nadále vyhřívat na výsluní naší přízně, nejen proto, že nám připomínáš Avu Gardnerovou nebo že umíš tak dobře vařit kafe, ale hlavně proto, že jsi jediný člověk, který zde dokáže udržovat alespoň náznak pořádku. Osmým a posledním členem jednotky bude i nadále bolestně nerozhodný Raymond Land, náš gastritidou sužovaný šéf, který byl nucen vrátit se ještě na jednu sezonu, než dosáhne přeložení na dopravní nebo k oddělení pro potírání drobné kriminality, nejlépe na nějakém ostrově v Karibiku, kde bude méně práce a lepší počasí. Dohromady to dělá šest mužů a dvě ženy, zabývající se obtížnými případy, jichž by se nikdo jiný v Londýně nedotkl ani hráběmi. Není to velký tým, já vím, ale v případě potřeby můžeme požádat o posily zvenčí.“

Longbrightová věděla, co to znamená: různorodou sbírku zneuznaných vědců, bláznivých historiků, lidových léčitelů, nekromantů, anarchistů, vyhazovačů z nočních klubů, okultistů, jasnovidců a pouličních šarlatánů, zlákaných slibem peněz na ruku. Byli nespolehliví, drazí, a občas i nepostradatelní.

V nenatřených zárubních dveří se objevila Kershawova hlava. „Zatímco jste byl venku, přivezli do márnice v Bayham Street dvě těla,“ oznámil vysokým snobským hlasem, který začal Bryant nenávidět hned při jejich prvním setkání. „Jeden je muž barevné pleti, čtyřicet pět až padesát let starý, s mnohočetnými bodnými ranami na hrudi, a jeden dosud neoperovaný transsexuál, asi devatenáctiletý, s pohmožděninami na krku, naznačujícími úškrcení. V záchrance vypadal docela živě, ale na pohotovost ho přivezli už mrtvého. Camdenská policie s nimi nechce mít nic společného.“

„To ale nejsou naše případy, že ne?“ vložil se do hovoru John May, který vstoupil do místnosti se složenými novinami pod paží.

„Kde jsi proboha byl?“ vybafl Bryant.

Kershaw pokrčil rameny. „Přímo tady.“

„Ne vy. On.“ Bryant ukázal na svého kolegu, který se už usadil za svůj stůl, rozevřel noviny a začal prohlížet kulturní rubriku.

„A vy byste měl klepat, než vstoupíte,“ obořil se Bryant na Kershawa.

„To půjde těžko, starochu, když nemáte dveře. Chcete se o tom něco dozvědět, nebo ne?“

„Asi ano, a pro vás jsem pan Bryant, moulo. Johne, pamatuješ se na Johna Kershawa, forenzního specialistu, kterého jsi prosadil do naší veselé party? Copak už se dneska neumí nikdo pořádně představit? Netrvám na té francouzské výstřednosti líbat se při představování, obyčejné anglické potřesení rukou by mi stačilo. Kde jsi byl?“

„Soukromé záležitosti, později ti o tom povím,“ usmál se May. To znamenalo, že se zdržel přes noc u nějaké ženy, což byl zvyk, který Bryant považoval v jeho věku za podivný a potenciálně nebezpečný.

„Podle služebních záznamů je naložili okolo páté ranní v Camden Townu,“ vysvětlil Kershaw. „Napadlo vás někdy, proč bývají do tolika vražd zapleteni transsexuálové?“

„Ne, proč?“ zeptal se Bryant, vytáhl zásuvky psacího stolu a začal se v nich hlasitě prohrabovat.

„Já nevím, jenom jsem si říkal, jestli jste o tom někdy přemýšleli.“

„Statut zjevné oběti podněcuje dominanci a přitahuje sexuální sadisty; přečtěte si Kraffta-Ebinga, je to celkem snadné čtení. Tohle jsou nejpravděpodobnější oběti opileckých rvaček. Severolondýnská metropolitní policie je přetížena a nemohla se dočkat, až nám začne posílat to, co nestíhá, i když na to už dávno nemá právo. Nebudu se zdržovat obyčejnými ublíženými na zdraví s následkem smrti, to je ponižující. Ten klíč tady musí někde být.“

„Co jsme ztratili?“ zeptal se May Longbrightové.

„Arthur zachránil dalšího kocoura.“ Obrátila v sloup oči pod silně namalovanými víčky. „Chystal se ho vzít k veterináři.“

„Musíme ho osvobodit, než mu dojde vzduch.“ Bryant vyklopil obsah zásuvky na stůl a všude se rozlétl všemožný odpad. „Pokřtil jsem ho Dravec, protože mi připomněl toho rezavého kocoura Lukana, který zmizel, když zabil ptáčka.“

„Se zvířaty nám to moc nejde, Arthure. Vzpomeň si, co se stalo s tvým papouškem. Ten chudák pokladač koberců byl celý zoufalý, když zjistil, že ho rozmáčkl na placku pod kobercem. Jak se ta kočka mohla zabouchnout v registrače?“

„Myslel jsem si, že tam bude v bezpečí, až půjdu ven. Nevěděl jsem, že ten zámek sám zaskočí.“

„Raymond je stále ve vedlejší místnosti.“ Longbrightová ukázala na dveře. Raymond Land byl alergický na kočky. Zakopl také o Dravcův záchod a skoro spadl ze schodů, čímž pojal podezření, že před ním ostatní něco tají.

„Jestli začne kýchat, řeknu mu, že to je tou čerstvou barvou,“ slíbil Bryant. Objevil toho malého černobílého tuláka o víkendu v odpadkovém pytli v camdenské Chalcot Road a přinesl ho pod kabátem do kanceláře s úmyslem změnit jeho názor na lidskou krutost. Bohužel se teď jen potvrdily Dravcovy nejhorší obavy. Aby zmatku nebylo málo, dorazili dva muži s kopírkou a začali ji vybalovat uprostřed místnosti, takže všichni museli couvnout ke zdi a ušpinili si šaty od mokré malby. Z Bryantovy registračky se ozývalo hlasité mňoukání.

„Nebylo by trochu čaje?“ zeptal se John May, když odhodil kabát do kouta. „Dal ti už doktor zelenou po té ráně do kokosu?“

Bryant utrpěl během minulého vyšetřování úraz hlavy. „Nechal mě několikrát přechíst zrakovou tabuli. Prošel jsem na výbornou.“

„Opravdu? Vždyť jsi slepý jako krtek.“

„Měl jsem taháky. Podívej.“ Bryant vytáhl miniaturní kopie tabule. „Ato ti prošlo?“

„Ne, všiml si, že se dívám do rukávu a předepsal mi nové brýle na čtení. Tyhle.“ Nasadil si okuláry, za nimiž jeho oči vypadaly jako velké modré koule.

„Proboha, vypadáš v nich jako Reginald Christie. Jmenoval se tak, ne, ten vrah, co trávil své oběti plynem. I když ty jsi samozřejmě

starší. Proč je tady taková zima? Co se stalo s létem? Každou chvíli začne lít.“

„Nemáme tady ještě topení, kvůli tomu smradu nemůžeme zavřít okna a až do letoška léto v Londýně existovalo jen v provizorní podobě.“

Měl bys to vědět, žiješ tady už skoro sto let.“ Bryant převzal od Longbrightové kouřící hrnek, zamíchal obsah koncem nože na papír a podal ho kolegovi. „Obávám se, že se musíme spokojit s čajem v sáčcích, dokud neseženeme něco lepšího. Záchod nemá dveře, chybí nám několik stolů a kus stropu. Jo, a v jednom kuse vypadávají pojistky. Já za to nemůžu, ničeho jsem se nedotkl. Je skoro půl čtvrté. Opravdu jsi byl celou tu dobu u nějaké ženské? Té práce, co jsi mohl udělat!“

„No, vlastně jsem byl dneska před obědem u doktora, a ten mě poslal na rentgen plic. Čekal jsem tam celou věčnost. Když jsem odtamtud vypadl, snažil jsem se ti zavolat, ale tvůj mobil byl nedostupný.“

„No, není divu. Namočil se mi, tak jsem se ho zkusil usušit v Janicině sendvičovači. Ty dva přístroje se nějak – *spekly* – do jednoho zařízení, zajímavého jako nová elektronická životní forma, ale naprosto nevhodného pro komunikaci. Kershawe, už se můžete klidit, je tady kolega, vystačíme si.“

„Co mám povědět těm z Bayham Street?“ zeptal se Kershaw se slabým náznakem zoufalství.

„Řekněte jim, že tam zajdete s panem Banburym poté, co navštívíte místo činu, a dáte jim přesně tu zprávu, na kterou si potrpí – spoustu statistik, žádné závěry. Ne že byste tam něco našli, když už to tam podupali ti camdenští pitomci těmi svými bufami. A dávejte si pozor na Finche, kouše.“

May vzhlédl od novin. „Víš, že je to třetí mobil, který jsi letos ztratil, když nepočítám ten, o který jsi přišel, když vyletělo oddělení do vzduchu?“

„To určitě není pravda. Docela by se mi líbil takový ten moderní videotelefon. Divím se, že pro tyhle mobily ještě někdo nevymyslel název. Myslel jsem, že jsme důmyslný národ, ale obávám se, že

Amerika má v nové terminologii navrch. Nemáme nějaké sušenky, Janice? Ale ty značky Hobnobs nechci, zalézají mi pod protězu.“

Na to, že bylo pondělí odpoledne, bylo v ulicích kolem stanice Mornington Crescent celkem ticho. Kdybyste šli kolem a vzhledli ke klenutým oknům v prvním patře nad vchodem do metra, znovu obloženým původními hnědými dlaždicemi, viděli byste siluety Arthura Bryanta a Johna za šedým sklem pod názvem stanice. Bryant seděl pod N, May pod S a byli jako dvě loutky z Bali.

„Řekni Johnovi o té staré dámě,“ navrhla Longbrightová.

„Jaké staré dámě?“ zeptal se May. „Propásl jsem něco zajímavého?“

„Pamatuješ se na toho chlapíka jménem Benjamin Singh? Hleďme.“ Bryant objevil klíče a vypustil traumatizovaného Dravce ze skříně. Méně vhodné jméno to kotě už dostat nemohlo. „Expert na anglickou okultní literaturu a pohanskou mytologii. Jeho sestra dnes ráno zemřela a on přišel sem.“

Ozvala se rána, když konstábl Bimsley skoro prošel oknem s krabicí plnou šanonů. Všichni sebou trhli kromě Bryanta, jehož hluchota byla vysoce selektivní.

„Chtěl, aby se na ni podíval někdo, komu důvěřuje, tak jsem tam s ním zajel.“ Bryant se poplácal po kapsách, aby našel zápalky. „Táhlo jí na osmdesát. Tělo sedělo v suterénu na tvrdé židli s rovným opěradlem a v krku mělo vodu. Dal jsem Banburymu vzorek a čekám na rychlé potvrzení od toho mladíka Kershawa, ale vypadá to na suché utopení.“

„Co je suché utopení?“ zeptal se konstábl Bimsley, který je pozorně poslouchal.

„Žádná voda na plicích, úmrtí jako následek laryngospazmatu – stažení dýchací trubice. Poměrně vzácné, ale ne nemožné,“ vysvětlil May automaticky.

„Problém je, že jde o neprokazatelnou příčinu smrti. Oběť se v šoku zhluboka nadechne a plice se nafouknou jako balony. Vzadu na hlavě měla malou pohmožděninu. Ta může být staršího data, ale já bych řekl, že nikoliv.“ Bryant, který ignoroval nově pověšené cedule zakazující kouření, sáhl do kapsy kabátu a vytáhl dýmku. Začal si ji

zapalovat, ale Longbrightová mu ji s mlasknutím vytrhla z úst. „Sehnal jsem Osvalda, aby se na ni rychle podíval.“

„Není divu, že je na tebe Kershaw našťavaný,“ poznamenal May. „Osvald Finch je v důchodu, nemůžeš ho jen tak povolat a toho chlapce ignorovat.“

„Můžu si dělat, co chci,“ připomněl mu Bryant. „Nedůvěřuji někomu, jehož příjmení zní jako kýchnutí. Měl jsem v úmyslu ho tím pověřit, ale Finch je na utopení expert. Víš, jaký má u podobných úmrtí instinkt. Předpokládá, že ta žena nemá v dýchacích cestách žádný hlen, nic není poznamenáno snahou nadechnout se, žádné rozšíření plic, žádné prasklé cévky v nose. Dnes večer ji otevře, ale nemyslí si, že najde dvojmočné částice v srdečních komorách, protože spasma nastalo skoro okamžitě.“

„Nemohla se utopit v umyvadle?“

„Je to možné, až na to, že jsme ji našli sedět na židli úplně suchou a oblečenou, jako by chtěla jít ven. Mohla by se utopit v pár centimetrech vody, kdyby se nemohla zvednout, ale ne na židli.“

„Měla oteklé kotníky, bosé nohy?“ zeptal se náhle May.

„Bosé ne – měla takové ty důchodky s nesmekavou podrážkou –, ale oteklé byly.“

„Myslel jsem na koupel nohou. Víš, jaké ty staré dámy jsou. Bylo na podlaze mokro?“

„Ano, trochu. Je tam na parketách koberec.“

„Ty ses nezeptal jejího bratra, jestli s ničím nehýbal?“

„Nějak mi to nemyslí, John, omluv mě, hned mu zavolám.“ Obrátil se k Longbrightové. „Proč mají všichni připojené *telefony*, jenom já ne?“

„Promiň, že se o tom zmiňuji,“ řekla Longbrightová, „ale případ paní Singhové nespadá pod naši oficiální jurisdikci.“

„Dobře si vybavuji zásady, na nichž byla naše jednotka založena, Janice. *‘Usnadnit práci metropolitní policii tím, že budeme přebírat případy považované za příliš problematické nebo citlivé na tradiční kanály’* – stěží mají čas věnovat tomuhle více než povrchní pozornost, nemyslíš? Kromě toho nemám právě teď nic jiného na práci. Vykleštěné opilce nepočítám.“

Bryant měl nepříjemný zlozvyk pohrdat vším, čemu říkal ‘obyčejné zločiny’. Díval se z jedné tváře do druhé s tak dětinským nadšením, že Longbrightová a May měli sto chutí pár mu vrazit, i když si uvědomovali, že je prostě šťastný, že je zpátky. Toho dne přímo překypoval nedočkavým vzrušením. Celá desetiletí si on a jeho kolega rozdělovali práci podle svých povah. May se řídil pravidly vyšetřování metropolitní policie, pracoval se stopami z místa činu, sledoval ty nejzjevnější a nejlogičtější stopy, vyslýchal členy rodiny, hledal svědky a při tom všem byl pyšný na svou pečlivost. Jeho postupy byly založené na vědeckém základě, protože rád využíval moderní technologie, a zároveň měl dobré pozorovací schopnosti, protože měl rád lidi. Arthur se od lidí držel dál. Byl raději, když mohl pracovat sám, postupoval chaoticky, řídil se předtuchami a pocity. Bryant měl na starosti přemýšlení, May akci. „No tak,“ řekl. „Copak nejsi ani trochu zvědavý?“

„No, to jsem,“ přiznal May. „Ale nesmí to mít přednost před případy, které nám předává Raymond.“

Bryant věděl, že vyhrál. „Dobře. Napadlo mě, že bych dneska pracoval do noci. Nemám ještě zapojenou novou kuchyň a instalatér to odmítá dodělat dřív než příští středu. Ty jsi tu jediná, která má někoho na starost, Janice, měla bys jít domů. Dneska už se tady stejně nedá nic dělat.“ Většina nových počítačů neměla ještě nainstalovaný software a těch pár věcí, které přežily výbuch ve zdraví, bylo stále zabaleno v krabicích.

„Ilan mi uteče, když začnu zase dělat na pravidelné směny,“ připustila seržantka. „Ale chtěla bych být užitečná. Když jste tu oba, možná zůstanu o něco déle, abych to tu dala trochu do pořádku.“ Rozhlédla se po částečně vymalované místnosti. „Musím říct, že je to fajn být zase zpátky.“

„Výborně, tak to mi můžeš pomoci vybalit mou odbornou literaturu. S těmi svými zády se nemůžu pouštět do manuální práce.“ Bryant uhodil dlaní do stolu. „Půjč mi svůj telefon. Nerozbiju ho.“

„Ale rozbiješ. Myslela jsem, že jsi o všechny ty knihy přišel.“ Longbrightová si prohlédla předsádku knihy *Čarodějnictví v průběhu staletí*. „Tys je ukradl z knihovny!“

„Přišel e-mail označený jako naléhavý,“ oznámila jim Meera Mangeshkarová, která právě vstoupila do místnosti a snažila se otřít z rukávu barvu. „Víte něco o nějakém pastorovi z Alabamy, jehož nohy se našly v pytli na odpadky za Camdenskými stájemí?“

„Jmenuje se Butterworth?“ zeptal se Bryant.

Mangeshkarová na okamžik zmizela, aby se podívala na svůj monitor. „Ne, Henderson.“

„Moment, tak to jsem si ho spletl s tím baptistou, jehož torzo našli v pytli na odpadky za Sainsbury.“

„Ministerstvo vnitra chce, aby se tam dneska večer dostavil zástupce jednotky. Naštvaní republikáni volají do Westminsteru, nevypadá to dobře.“

„Ach, Arthure, Johně!“ Raymond Land se protáhl kolem Mangeshkarové a pozdravil je se zjevně falešnou dobrosrdečností, která se roz plynula, když se pokusil obejít částečně rozbalenou kopírku. „Jsem rád, že jste oba tady. Ministr vnitra by si s vámi rád zítra promluvil. Rozčililo ho, že jste hrubí na jeho bratrance.“

„Nemám tušení, o čem to mluvíte,“ řekl Bryant. „Kdo je sakra jeho bratranec?“

„Váš nový člověk, Giles Kershaw. Prý ho odmítáte zaměstnávat.“

„Jeho *bratranec*? To si snad děláte legraci. Takže on je špeh a kolaborant. Něco se mi na něm nelíbilo hned, jak jsem ho uviděl. *Quel crapaud*.“

„No, bezpochyby využijete svých legendárních diplomatických schopností, abyste to dal do pořádku,“ ušklíbl se Land. „Nesmím vás zdržovat, určitě máte spoustu práce.“ Obrátil se k odchodu a šlápl kocourovi na ocas. Ten zavřeštěl a jeden z dělníků, kteří budovali v kanceláři přepážku, upustil pilu. Kočka prolétla kanceláří a všichni vykřikli leknutím.

Ústředí Jednotky pro vyšetřování neobvyklých zločinů v Mornington Crescentu opět zahájilo provoz.

OTEVÍRÁNÍ DVEŘÍ

V úterý ráno už byl žár dlouhého suchého léta pouhá vzpomínka, když teploty klesly a průsvitná blána deště zahalila město do stříbrných stínů. Popraskaná hlína mezi dlažebními kostkami změkla. Bledý londýnský prach na listech a střechách aut se odplavil. Zahrady za domy, dříve vyprahlé do šeda, se vrátily k sytým odstínům zeleně a hnědi. Vzduch se zvlhčil, dřevo natáhlo, malta uvolnila a domy se spokojeně usadily ve své přirozené provlhlosti. Déšť pronikl prasklinami v asfaltu do jílovitého londýnského podloží a pak šterkem, oblázky, pískem a nezměrnými hlubinami křídý do pazourkového jádra a vrstvy zkamenělin, jež pokrývala proláklinu mezi šesti velkými kopci města.

Londýnští obyvatelé si této všetecké proměny stěží všimli. Konstáblovi Bimsleymu a seržantce Longbrightové netrvalo nijak dlouho obejít deset domů v Balaklava Street a prozkoumat majetek, který zůstal po paní Singhové v jejím domě. Longbrightová se k pátrání připojila, protože její kancelářský stůl ještě nebyl smontovaný – chybělo několik spojovacích dílů. Zatímco se její kolegové přátelsky hašteřili, vyzbrojila se Mayovým nově naprogramovaným elektronickým záznamníkem výslechů a vyšla do ulic. Nikdy nepřestala mít ráda podobné pochůzky, protože tak neztrácela kontakt s veřejností. Déšť pročistil smogem prosycený městský vzduch a po dlouhé době se zase lépe dýchalo.

S podsaditým Bimsleym už pracovala několikrát a cítila se v jeho přítomnosti dobře. Byl to mimořádně schopný policista, ale také jeden z nejnemotornějších mužů, které kdy poznala. Chyběla mu sice koordinace a prostorové vnímání, ale měl eleganci padajícího stromu. Získal si tím její přízeň už při prvním setkání. Jeho baseballová čapka obvykle zakrývala nějakou tu modřinu nebo bouli.

Longbrightové se zdálo, že každý, kdo skončil jako spolupracovník Bryanta a Maye, měl nějakou fyzickou nebo psychickou vadu, která mu bránila vycházet normálně s ostatními policisty. Například Oswald Finch byl patologem jednotky od jejího založení. Nebyl to člověk schopný veřejného vystupování. Důvěřoval svým instinktům, byl inteligentní a zdrženlivý, ale nikdo kromě Bryanta s ním nechtěl jednat, protože vypadal jako viktoriánský truchlící pozůstalý a patlal se lacinou vodou po holení, aby zakryl nasládlý pach smrti.

„Coline, bylo opravdu nutné poslouchat, jak ta ženská mluví o nakupování?“ zeptala se Longbrightová, která nikdy nepoznala rozkoš z utrácení, protože byla neustále švorc. Většinu svých šatů nakoupila po second handech, pocházely ze šedesátých let a vypadala v nich jako začínající herečka. Byla chytrá a houževnatá a děsila muže jakousi tělesností, kterou nedokázala potlačit.

„Musíte je vyslechnout, seržantko. Učil mě to pan Bryant. Dostanete z nich víc, když si myslí, že jste si přestala dělat poznámky.“

„Dobře, ale tady si to vezmu na starost já, abychom s tím trochu hnuli.“ Odškrtla si devátý dům a vyšla po schodech ke dveřím dalšího na seznamu. Mayův elektronický poznámkový blok převáděl její rukopis na textový dokument a posílal ho jako e-mail na ústředí k posouzení.

„Tahle ulice se mi líbí, je docela útulná a staromódní,“ řekl Bimsley a oklepal si dešťové kapky z límce bundy. „Připomíná mi dům mé babičky v Depfordu, než ho zbourali. Městská rada ho označila za neobyvatelný jen proto, že měl záchod na dvorku, ale ona tam byla šťastnější. Ale je divné, jak jsou ty domy očíslované. Po jedné straně jsou čísla od třiceti do čtyřiceti, na druhé od tří do sedmi.“

„Jedna strana zřejmě pokračovala v číslování ulice, na kterou se napojila. Druhou stranu postavili později a museli začít od začátku.“ Longbrightová zazvonila na číslo 43. „Kolikrát jsme nepochodili?“

„Zatím jen ve třech případech nebyl nikdo doma, to je slušné.“

„To proto, že jsou to typické druhé domovy.“

„Jak to myslíte?“

„První domov, který si koupíte, bývá obvykle byt, že? Tohle jsou domy, které si lidé kupují, když první byt prodají – něco se zahradou, která připomíná dětství, ale s malými pokoji, nejlepší pro páry s jedním malým dítětem a manželem budujícím kariéru, takže matka je obvykle doma. Po tomhle následuje něco většího, dál od centra, kde se rodina může rozrůstat.“

„Nemyslíte, že by manželka mohla být také v práci?“ zeptal se Bimsley.

„Jak kde. Tohle je oblast irských katolíků, ti si většinou nenechávají děti hlídat.“

„Kam vy na ta fakta chodíte, Janice?“

„Snažím se poznat terén. Od toho jsem detektiv.“

Dveře otevřela upravená blondýna okolo třicítky a chladně se na ně usmála. Otřela si ruce do sepraných džínů a čekala na vysvětlení. Z domu hlasitě zazníval zvukový doprovod kreslené pohádky, která udržovala dítě v klidu.

Longbrightová ukázala na zatavenou identifikační kartu, kterou měla připnutou na bundě. „Promiňte, že rušíme. Poptáváme se v ulici, jestli někdo neznal tu starou dámu, která bydlela v čísle pět, paní Ruth Singhovou.“

„Nevěděla jsem, že umřela.“

„Mohla bych si poznamenat vaše jméno?“

„Jsem Wiltonová – Tamsin. Můj muž se jmenuje Oliver Wilton. Kdy zemřela?“

„V neděli večer. Byla jste doma?“

„Ano, ale nic jsem neviděla ani neslyšela.“

Longbrightová se v duchu ušklíbala. Tohle byl ten typ ženy, která zná své sousedy od vidění, ale nikdy se s nimi nebaví. Skrytá třídní bariéra, nezřetelná, ale neodstranitelná, jí brání se o ně zajímat.

„Žádná neobvyklá auta v ulici, někdo, kdo by se potloukal před jejím domem mezi osmou a desátou večer?“

„Pokud vím, tak ne.“

„Možná byste se mohla zeptat svého muže.“

„Nechápu, proč by on –“

Longbrightová nahlédla do svého záznamníku. „Dělal přece večer něco na svém autě, ne?“

Paní Wiltonová se zatvářila dotčeně. „Vlastně to bylo moje auto. A on z něj jen ometal listí a uklízel v kufru.“

„Je teď doma?“

„Ne, je pracovní den, tak je v kanceláři.“ Paní Wiltonová se na Longbrightovou dívala, jako by žasla nad její hloupostí. Jestli ji ten pohled měl zastrašit, nezabralo to. Jako u mnoha starých filmových hvězd, které obdivovala, byla seržantčina fascinující aura jako hroší kůže. Podala ženě svou služební navštívenku. „Můžete mi zdarma zavolat na tohle číslo nebo mi poslat e-mail, když si na něco vzpomenete.“

„Chodil pan Bryant také takhle ode dveří ke dveřím, když byl mladší?“ zeptal se Bimsley, když odcházeli od domu.

„Pořád to občas dělá, i když na delší vzdálenost potřebuje hůl. John mu koupil krásnou hůlku okovanou stříbrem u firmy James Smith & Sons v New Oxford Street a on ji konečně začal používat. Je velmi dobrý při těchto rozhovorech mezi dveřmi, protože skvěle zná místní prostředí. Samozřejmě je na lidi hrubý, ale svědci mu to kvůli jeho stáří odpouštějí. Nedělá to schválně, je už prostě takový. Slušnost bývala jednou z nejsilnějších zbraní policie. Prostě jsme své protivníky zdolali úsměvem. Teď si jím koledujeme o kulku. Vzhůru na další dům.“

Zazvonili u dveří čísla 4 a představili se ostýchavé Egyptance Fatimě Karneshiové, která bydlela se svým manželem Omarem, průvodčím v metru, momentálně sloužícím na stanici Archway. Zdálo se, že si Fatima přinesla do Anglie tradice své země; neochota vycházet během dne z domu jí bránila spřátelit se se sousedy. Viděla paní Singhovou jednou nebo dvakrát na zahradě, ale nemluvily spolu. Longbrightovou napadlo, jestli její manžel nepatří mezi muže, kteří považují manželky za podřadné bytosti. Rychle si uvědomila význam domácí hierarchie v egyptském manželství, ale kontakty s tolika kulturami jí poněkud komplikovaly práci.

Dveře na druhé straně, v čísle 6, otevřela žena se zelenou plet'ovou maskou a vlasy obtočenými ručníkem. „Omlouvám se,

tohle je jediná věc, která mi zabírá na kocovinu,“ vysvětlila jim silným pronikavým hlasem. „Vy jste od policie, že? Chodíte od domu k domu a nevypadáte jako svědkové Jehovahovi. Pojděte dál, jenom mi prosím všude nenakapejte. Mám objednaného člověka na přelakování podlahy a voda by nadělala skvrny. Jsem Heather Allenová.“ Podala Longbrightové ruku, ale hned ji zase stáhla a foukla si na nehty. Pokývla na ně, aby šli dál. „Máte krásně nalakované nehty, ještě nikdy jsem takový odstín neviděla.“

„Přestali ho vyrábět v padesátých letech,“ přiznala Longbrightová a zastrčila ruce do kapes. „Musím si ho nechávat namíchat v divadelních potřebách.“ Bylo to poprvé, co si ho někdo všiml.

„Jak neobvyklé. Mohu vám něco nabídnout? Alkohol ve službě nejspíš nepijete a tenhle mladík ani nevypadá, že by na něj už měl věk.“ Bimsley se v rozpacích začervenal. „Já tu starou dámu vlastně ani neznala – jste tu kvůli té staré dámě, že? Ale vyřizovala jsem pro ni několik pochůzek. Nemohla vycházet z domu. Její bratr jí koupil jeden takový ten elektrický vozík, ale ona ho nepoužívala. Nechápu proč, tyhle věci neudělají víc než deset kilometrů za hodinu.“ Nádech hysterie v jejím tlachání Longbrightovou upoutal a v duchu si poznamenala: *tahle žena tráví příliš času sama a potřebuje dělat na ostatní dojem, že je všechno v pořádku.*

„Kdy jste pro ni naposledy něco zařizovala?“

Heather Allenová si zamyšleně zastrčila neposlušnou kadeř kaštanových vlasů zpátky pod ručník. „Před víkendem, muselo to být v pátek, mi řekla, že by potřebovala nějaký chleba.“

„Jak?“

„Jak to myslíte?“ podivila se paní Allenová.

„Jak vám to řekla? Vy jste se u ní zastavila?“

„Ale ne, to ne. Byl krásný den, stála u zadních dveří a mluvily jsme spolu.“

„Neříkala ještě něco? Kromě toho, že vás požádala, abyste jí nakoupila?“

„No, asi – ne, určitě neříkala.“

Longbrightová cosi vycítila. „Nezmínila se například, že má z něčeho strach? Nezdálo se vám, že jí něco dělá starosti?“

„No, to záleží na tom.“ Paní Allenová ustoupila ke zdi v hale. Longbrightová udělala krok zpět, vědoma si svých agresivních sklonů.

„Na čem?“

„Chci říct, byly tu ty dopisy. Předpokládám, že jste o nich slyšeli.“

„Můžete mi o nich povědět sama.“

„Opravdu mi do toho nic není.“ Paní Allenové s narůstající panikou stoupl hlas.

„Všechno, co řeknete, budeme brát jako naprosto důvěrné,“ ujistil ji Bimsley.

„Připadalo mi to tak dětinské – i když jí zjevně ne. Šlo o nějaké rasistické nesmysly, které jí někdo házel do schránky. V dnešní době už by člověk něco takového nečekal.“

„Jak jste se o tom dozvěděla?“

„Už ani nevím. Předpokládám, že mi o těch dopisech musela říct ona, nebo někdo ze sousedů. Nikdy jsem je neviděla.“

„Nevěděla, kdo je posílá?“

„Nejspíš ne. Ona se tady skoro s nikým neznala.“

„Informujte nás, prosím, když si ještě na něco vzpomenete.“ Longbrightová vytáhla další navštívenku, ale věděla, že je nepravděpodobné, že by na oddělení někdo zavolal. Někteří lidé chovali tak silnou instinktivní nedůvěru vůči policii, že ji žádná dobrá vůle nemohla zlomit. Ona však ráda nahlížela do cizích domovů. Výzdoba tohoto domu byla příliš chladná a neosobní, zvláště na ženu, která měla v oblibě leopardí vzor.

„Pojď,“ řekla Bimsleymu, když vyšli znovu do deště. „Vrátíme se. Sepíšeme to a zaznamenáme dojmy.“

„Žádné dojmy nemám. A myslel jsem, že poznámky si děláte vy.“

„Pan Bryant chce vidět, co v tobě je.“

„Můj rukopis nikdo nepřečte,“ zaprotestoval Bimsley a jen těsně se vyhnul stromu.

„James Joyce měl stejný problém. To zvládneš.“

*

Arthur Bryant toho věděl o Londýně hodně.

Byl to hlavní předmět jeho zájmu od dětství, protože představoval soubor tolika přitažlivých a tajemných témat. Jak léta plynula, stávala se jeho hlava skladištěm zbytečných informací. Pamatoval si, co se stalo u Slepého žebráka (Ronnie Kray tam střílil Velkého George Cornella třikrát do hlavy) a kde byl plešatý Jack „Klobouk“ McVitie nalezen mrtvý ve svém fordů Zephyr (St. Marychurch Street, Rotherhithe), jak hlavoun od Markse a Spencera přežil střelbu Carlose Šakala v Queen's Grove (kulka se mu odrazila od zubů), a kde se daly sehnat slušné melasové koláčky (v Oranžerii v Kensington Palace). Věděl, že Mahátma Gándí bydlel v Bow, Karl Marx v Dean Street a Ford Maddox Brown v Kentish Townu, že Oswald Mosley byl napaden v Ridley Road, než se z ní stalo tržiště, že v Notting Hillu kdysi byla závodní dráha, že v sedmdesátých letech existovalo v Oxford Street Londýnské delfinárium a že stánek s mořskými plody Tubbyho Isaacse v Aldgate je stále ještě otevřený. Z nějakého důvodu si také zapamatoval, že byt Johna Steedse ve *Mstitelích* byl ve skutečnosti v Duchess Mews, W1. Žádná z těchto znalostí mu nebyla k ničemu dobrá. Spíš naopak; tíha všech těch informací ho unavovala.

Ale teď Bryant unavený nebyl, ačkoliv se už blížila půlnoc. Někdy si odpoledne na chvilku zdříml, ale skoro nikdy nešel spát před druhou v noci a vždycky vstával v šest. Nespavost přišla s věkem; strach ze smrti před dokončením úkolu ho udržoval vzhůru.

Longbrightová vytiskla výsledky z Balaklava Street a položila mu jednu kopii na stůl, protože věděla, že bude pracovat do noci. Na oplátku jí nechal na nově smontovaném stole růžovou růži – její oblíbenou, pojmenovanou po zpěvačce z padesátých let Almě Coganové –, aby ji tam našla, až přijde ráno do práce.

Studoval jména před sebou a mnul si váčky pod očima. Bylo vyslechnuto sedm obyvatel z deseti, dva další na zahrádkách za domy, a k tomu tu bylo ještě prohlášení bratra zemřelého. Nikdo tam v neděli večer neviděl nic ani nikoho podezřelého, všechno vedlo do slepé uličky. Ta stará dáma neměla žádné přátele a zjevně ani žádné nepřátele kromě pisatele těch rasistických dopisů, o nichž zřejmě slyšela jen paní Allenová. Finch si prohlédl tělo a nenašel nic než tu

pohmožděninu na hlavě, příliš malou na to, aby mohla mít nějaké vážnější následky, a hrdlo plné špinavé vody, ne z vodovodního kohoutku, ale z nějakého jiného zdroje, který snad odhalí analýza. Jaké další zdroje by to mohly být? Něco, co spolkla proti své vůli? Ze by dešťová voda? To nedávalo smysl. Zapálil si dýmku, skoro s pocitem viny při pohledu na nápis Zákaz kouření, který visel na zdi přímo nad jeho stolem, a pokusil se představit si, co se stalo.

Řekněme...

Řekněme, že Benjamin Singh našel svou sestru utopenou ve vaně. Malým dětem se to stává až hrůzně pravidelně a staří lidé se často chovají jako děti. Koupelna byla v suterénu spolu s kuchyní a jídelnou, vpředu pod úrovní ulice, ale vzadu na úrovni zahrady. Co když ji Benjamin dole našel, zpanikařil, když viděl její tělo, vytáhl ji z vany, oblékl a posadil na židli? Šok a žal mohou vést k podivnému chování. Možná se pak styděl přiznat, co udělal. Ale ne, měla by zvrásněnou kůži. Řekněme, že byla nahoře, máčela si oteklé nohy a vydala se dolů vylít umyvadlo – mohla uklouznout, uhodit se do hlavy o schody a při tom zvláštním pádu se v malém umyvadle utopit. Její bratr pak třeba nechtěl, aby ji tak někdo viděl. Mohl umyvadlo odnést, vylít a pak uklidit. Nezmínil se o tom proto, aby neměl problémy, že hýbal s tělem.

Bylo to nepravděpodobné vysvětlení, a přesto trochu dávalo smysl. Na základě Mayova podnětu našel Bimsley v suterénu umyvadlo na mytí nohou, uklizené ve skřínce. Finch už navrhl, aby ten případ nešel před porotu, která byla omezená třemi výroky: nešťastná náhoda, zabití, nebo otevřený verdikt o nevyjasněné příčině smrti.

Napadlo ho, že zavolá Mayovi pro radu, ale pak si to rozmyslel. *Příliš na Johna spoléháš*, řekl si. *Je mladší než ty a má stále život mimo jednotku – ty ne. Začínáš být na tuhle práci příliš starý, jen si to odmítáš připustit.* Ale duchod znamená zůstat sedět doma a dívat se, jak život ubíhá za oknem, belhat se po ulici a pouštět se do hovoru s lhostejnými mladými prodáváči nebo – pánbůh chraň – naslouchat litaniím o nemocech vrstevníků. Neměl děti, rodinu, úspory, nic než svou práci. Zeny, které miloval, byly mrtvé.

Obdivoval nadšení mladých, jejich energii a svobodu, ale mladí zřídka opětovali obdiv přátelstvím. Nevědomky prosazovali diskriminaci starých lidí, která jim byla vnucena všeobjímajícím důrazem na mládí. Staří je přiváděli do rozpaků, nudili je, nedokázali s nimi držet krok. Důchodci se v anglicky mluvícím světě netěšili účtě, prostě jen zabírali místo.

Bryant měl pocit, že odpověď na jeho nespokojenost v pozdním věku leží v konání dobra, možná učení – ale jak učit instinkt? Instinkt mu říkal, že se paní Singhové přihodilo něco strašného, ale chyběl mu důkaz a bez důkazu nebyl ani případ. Toho večera se s panem Singhem setkala pracovnice camdenské radnice, mající na starosti rasově motivované útoky. Chtěla vědět, zda jeho sestra opravdu dostávala anonymní dopisy nebo jestli byla terčem jiných rasově motivovaných útoků. Benjamin volal celý nešťastný Bryantovi. Kdyby takové dopisy existovaly, Ruth by je ve studu spálila. Nikdy by nepřipustila, aby se o nich camdenská radnice dozvěděla – copak si neuvědomuje, že některé věci jsou soukromé? Prožili celý život v Anglii, byl to jejich domov, proč by je vůbec měl někdo považovat za odlišné?

Bryantova proslulá necitlivost k žalu obětí zločinu mu vynesla pověst hulváta, ale když to bylo nutné, dokázal se ovládnout. Povídali si skoro půl hodiny, dva muži podobného věku a názorů, a Bryant ukončil rozhovor slibem, že vezme Benjamina na přednášku o okultní literatuře, která se měla konat příští týden v nové Britské knihovně. Co mezi nimi zůstalo nevysloveno, byl jakýkoliv závěr týkající se nevysvětleného skonu Ruth Singhové.

Dvě myšlenky nešly Bryantovi z hlavy: ta stará dáma skoro nikdy nechodila ven, proč byla tedy oblečena na procházku? A kdyby dobrovolně polkla nějakou neznámou tekutinu, jak by Benjamin reagoval na skutečnost, že jeho nejbližší žijící příbuzná spáchala sebevraždu?

Dveře domu v Balaklava Street byly pevně zavřené. Musel je vypáčit.

PŘÍLEŽITOST

Jejich třetí hádka ve třech dnech.

Věděla, proč k nim dochází, ale nedokázala jim zabránit. Kallie Owenová si vzala další igelitovou tašku, narovнала do ní zbytek nákupu a navrch opatrně položila vajíčka. Ve vchodu samoobsluhy Sommerfield funěl a přešlapoval Paul a zpod zdvižené kapuce bundy mu vycházely obláčky cigaretového kouře. Byl to dobrák, ale situace, v níž se nacházeli, jim oběma lezla na nervy.

Po osmi měsících, které spolu prožili ve stísněném bytě ve Swiss Cottage, se pohádali se svým domácím kvůli zvýšenému nájmu a jeho neochotě provádět základní údržbu. Využili svého práva jako nájemníci, požádali o pomoc radnici, a ta jim dala za pravdu. Následkem toho se jich domácí, jinak vlídný kyperský Řek, rozhodl zbavit a dal jim výpověď s měsíční výpovědní lhůtou. Své jednání zdůvodnil úmyslem rekonstruovat celý dům. Paul odmítl platit nájem kvůli porušení nájemní smlouvy. Kallie se prostě chtěla odstěhovat. Poslední hádka se týkala toho, kam půjdou a jestli vůbec půjdou společně.

Paul odhodil cigaretu do silnice a šel jí pomoci s taškami. V přeplněných supermarketech ho přepadala klaustrofobie a teď se vrátil jen proto, aby si přisadil: „Víš dobře, že když se přestěhujeme blíž, bude u nás zvonit každých pět minut. Už takhle je to dost špatné, to její Jen jsem šla kolem’. Přitom v našem okolí nikdo z jejích známých nebydlí.“

Kalliina matka bydlela v malém bytě kousek od Holloway Road. Nelíbilo se jí, že její dcera žije s mužem jako Paul, co má divnou pracovní dobu a zaměstnání, kterému ona nerozumí. Spíše než aby kontrolovala, jestli se má Kallie dobře, chodila k nim, protože se cítila osamělá.

„Do téhle debaty už se nenechám zatáhnout, Paule. Potřebujeme si pořídit vlastní bydlení a zapustit kořeny. Už mám toho věčného stěhování plné zuby. Tři byty ve čtyřech letech, stěží stíháme vybalit všechny krabice. A ten nápad s King's Cross –“

„Kings Cross brzy stoupne na ceně.“

„A mezitím budeme cestou ke dveřím překračovat fetáky.“

„No tak, Kallie, něco slušnějšího tady kolem by nás přišlo na víc peněz, než si můžeme dovolit. Víš, že bychom se museli odstěhovat dál od centra.“

A teď právě nebudeš mluvit o tom, že se nesnažíš..., připomněla si. Změň téma a koukni se, jestli nejede autobus.

„Bojíš se představy, že by ses měl usadit,“ slyšela se, jak říká. „Myslíš si, že už nikdy nestihneš všechny ty věci, které sis naplánoval, když ti bylo osmnáct.“

„To je pitomost. Budeme mít dítě, to je slušný projev zájmu, ne?“

No jo, dítě. Kallie se začervenala a sklonila hlavu. Věděla, že přijde chvíle, kdy bude muset kápnout božskou. Proč mu vůbec říkala, že je těhotná? Jaký prospěch by z takové lži vůbec mohla mít? Pravda, zpozdlila se jí menstruace, vyšli si na jednu ze vzácných večerů, vypila příliš vína a Paul mluvil o svém otci s takovým obdivem, že si to vyložila jako jeho touhu mít dítě. V euforii toho okamžiku mu řekla, že jí vyšel pozitivní těhotenský test. Byla připravená stát se matkou, o pár dní později se jim to přece podaří a ona opravdu otěhotní. Touha byla na obou stranách a stačilo jen to uskutečnit. Když vycítila, že je Paul připravený, i když to nikdy výslovně neřekl, vysadila antikoncepci a vypočítala si správný čas. Naplánovala nejlepší milostnou polohu pro otěhotnění a jejich milování získalo spiklenecký nádech naléhavosti.

Ale nic se nestalo. Teď byla zahrnana do kouta vlastní lži a čas rychle ubíhal. Nikdy nečekala, že uvítá, jak je necitlivý vůči gynekologickým záležitostem. Naštěstí nepoznal rozdíl mezi uterem a utěrkou. Už dříve ji označil za snílka. Teď ji bude moci nazývat lhářkou.

„Paráda, to jsme přesně potřebovali.“ Paul položil tašky a narovnal si kapuci bundy, aby se ochránil před hustým deštěm.

„Podívej na tu frontu na autobus. Nenávidím tuhle zatracenou zemi – déšť, rozkopané silnice, všechnu tu neschopnost, otrávené obličejové lidi, kteří se kodrcají mezi obchody a hospodami jako na kolejích, a navíc je léto v háji a my se můžeme těšit na pár měsíců hnusného deště!“

Skoro řekla *tak jsi měl cestovat, dokud jsi mohl*, ale tentokrát se kousla do jazyka. Věděla, že lituje, že šel po škole hned do práce a nevydal se na cestu kolem světa jako jeho bratr, a teď tu byla navíc ta záležitost s dítětem, která je od sebe ještě více vzdalovala.

Když vystoupali do třetího patra ke svému bytu, zjistili, že ve dveřích je jiný zámek. Paul seběhl dolů, aby si to vyřídil s domácím, zatímco Kallie zůstala sedět na temném odpočívadle obklopená taškami s nákupem a snažila se zachovat klid. Jak hádka v přízemí pokračovala, zavolal někdo policii.

Nechápala, jak se všechno mohlo tak rychle pokazit. Pracovala jako modelka a vydělala si na slušné živobytí, ale po pětadvacátých narozeninách se jí čím dál hůř sháněla práce a zjistila, že s přibývajícími lety klesla od módních časopisů ke katalogům. Paul pracoval v propagačním oddělení hudebního vydavatelství, které procházelo obtížným obdobím. Éra velkých klubů a slavných dýdžejů byla u konce a jemu hrozilo propuštění. Nic už nebylo tak snadné, jako když se seznámili, a ona byla nešťastná z dopadu, který to na ně mělo, z toho vytrvalého tlaku, který jim kazil život a připravoval je o drobná potěšení. Paul byl o dva roky mladší a zvykl si chovat se k ní jako ke starší ženě, od níž se čeká, že bude řešit jeho problémy.

Toho nedělního večera, kdy jim bylo zabráněno vrátit se do svého bytu, se nastěhovali do Edgware k Paulovu bratru a po dvou týdnech přespávání na jeho drahém koženém gauči, během nichž se Paul ponořil do otupělého mlčení, se Kallie rozhodla vzít záležitost do vlastních rukou, než se mezi nimi stane něco nenapravitelného. Vypravila se požádat o radu svou kamarádku ze školy. Heather Allenová byla praštěná, to věděl každý, ale také ambiciózní, rozhodná a na všechno znala odpověď. Měla hezký dům a úspěšné manželství; proč se jí tedy nezeptat, jak na to?

„Kdo umřel?“ zeptala se Kallie, když ji Heather uvedla do haly domu číslo šest v Balaklava Street.

„Myslíš to pohřební auto? Moc kytek nebylo, co říkáš?“ Heather vyhlédla z domovních dveří. „Ostuda. Říkala jsem si, co má ten hluk znamenat. Umřela jedna stará dáma od vedle. Upřímně řečeno, skoro jsme ji nevěдали. Nemohla chodit ven. Chodil jí nakupovat její bratr, a ten také není žádný mladík. Pojd' do kuchyně. Zrovna peču.“

Kallii bylo zatěžko uvěřit, že její bývalá kamarádka ze školy zvládá nějaké domácí práce, ale šla za ní.

„Rozhodla jsem se zkusit něco upéct kvůli všem těm zatraceným televizním pořadům o vaření, ale nepodařilo se mi dodržet recept. Nějaký superšéfkuchař tam pobíhal po kuchyni a odměřoval přísady, které jsem ani neměla, tak jsem musela zkusit náhražky. On pak začal mávat pánvemi nad plamenem a já byla definitivně v háji. Bože, byl tak protivný. Ale měl pěkný zadek. Můžeš kousek ochutnat, ale nedoporučovala bych ti to.“ Odstrčila stranou tác se sraženou, zčernalou čokoládovou plackou a rozbalila kupovaný sýrový koláč. „Nesedej si sem, přitáhni si barovou stoličku, nebo budeš mít všude po sobě kočičí chlupy. Cleo hrozně líná, nic jiného neumí. Zdělala jsem ji po Georgeovi. Můj ty bože, jsi tak hubená. To je dieta nebo bulimie? Vidím, že pořád ještě děláš modelku.“

„Měla jsem dneska pracovat, ale hodila jsem se marod,“ přiznala Kallie. „Nedělám to moc často, ví bůh, že ty peníze potřebujeme, ale všechno to na mě začalo nějak padat a já si nedokázala představit, že bych dokázala pózovat pět hodin v teplém spodním prádle a usmívat se jako idiot. Říkali, že to mohou odložit na pondělí. Vykopli nás ze Swiss Cottage.“

„Z toho hnusného kamrlíku? Dobrý, ne?“ Nezdálo se, že by Heather někdy přemýšlela, než promluví. Znovu nechala přejít varem vodu v konvici, vzala z lednice mléko, a kupodivu i cukr, a začala vyplachovat hrnky. Kdykoliv si Kallie vzpomněla na svou kamarádku, představila si ji, jak dělá tři nebo čtyři věci najednou. Kuchyně byla tak pečlivě uklizená, že to tam vypadalo jako v kuchyňském studiu. Z Heather vyzařovala jistá nervózní energie,

kteřá kaŹdého deptala. Bylo v ní pŹilíř mnoho nevyuŹité síly. CtiŹádostivost, jíž oplývala, by nikdo u Źeny neočekával. Její nadření bylo útočné a trochu řlo na nervy.

„Pronajali jsme si s Paulem ten byt jen proto, Źe to měl kousek do práce. Domáci měl bohuŹel jiné představy. Přespáváme teď u Neila v obýváku a zdá se mi, Źe začínáme lézt jeho pŹítelkyni pořádně na nervy.

Ráno vŹdycky pŹijde do kuchyně, vším mlátí a vzdychá. Kromě toho se mi nelíbí, jak se na mě Neil dívá, kdyŹ jsem ve spodním prádle.“

„Hm, *Paul*.“ Heather poklepávala řarlatovými nehty na kuchyňřskou desku, zatímco čekala, až se začne vařit voda. „Nechápu, Źe ses s ním vůbec dala dohromady. On si nikdy nedokázal dlouho udržet práci, vid’? Chybí mu to správné odhodlání. Je zvláštní, jak Źeny dokáží vidět věci dlouhodobě, zatímco muži mají co dělat, aby se souřtředili na následujících čtyřiadvacet hodin.“ Heather a Paul si hned na začátku nepadli do noty. To byl hlavní důvod, proč se Kallie se svou kamarádkou dva roky neviděla.

„Pokud s ním hodlář vydržet, proč si nekoupíte nějaké bydlení?“ Heather nalila čaj, nasypala suřenky, dala na stůl podloŹky pod hrnky a vypláchla dřez. „To, Źe jsme s Georgem koupili tenhle dům, byla ta nejlepří věc, kterou jsme kdy udělali.“

„Jak se má?“

„Ale,“ mávla nad tím rukou, „v jednom kuse pracuje, vydělává majlant, ale pořád moc cestuje na to, aby si to užil, a pro mě není Źádná zábava potloukat se s kamarádkami. Člověk začne být dobře známý u Harveyho Nickse a personál se na něj začne dívat se soucitem. Ale jeřtě není tak zle, mohla bych být golfová vdova.“

„Kde je George teď?“

„Na týden ve Vancouvru. Ptal se mě, jestli mi odtamtud má něco přivést. Řekla jsem, ať se z Vancouvru ani neobtěŹuje. V poslední době spolu komunikujeme nejvíc přes e-maily. Poslouchej, seŹenete si nové bydlení a všechno se mezi vámi uklidní. Stěhování je pŹušvih, zvlášť kdyŹ se stěhujete tak často –“

„Řekla jsem mu, Źe jsem těhotná.“

Jestli to Heather překvapilo, nedala to na sobě znát. „A ty nejsi?“ „Ne, mluvili jsme o tom a pak jsme šli do jedné italské restaurace v Kentish Townu –“

„*Pane e vino?* Do té hezké se vším tím česnekem?“

„A já vypila láhev vína a nechala se trochu unést. Myslela jsem, že se do toho pak pustíme, ale moc jsme se nacpali a chtělo se nám jenom spát. Nechala jsem ho při tom moc dlouho, abych mu mohla říct pravdu, a on teď čeká, že zajdu k doktorovi. On vlastně ani dítě nechce – říká, že ano, ale poznám mu to na očích. Myslí si, že ho to sváže a nikdy nebude moct cestovat jako Neil a že už bude muset být pořád dospělý a já nevím co ještě. Prostě je to všechno v háji.“

„Nemůžeš si dát život do pořádku, když spíš u někoho na gauči,“ řekla Heather. „To je první věc, kterou musíte změnit.“

„Měli jste štěstí, že jste sehnali tenhle dům. Dlážděná ulice, to je jako v černobílém filmu z padesátých let.“

„Já vím. Je to trochu falešné retro, ale opravdu tady máme mlékaře, kluka, co roznáší noviny, brusiče nožů, chlapa, který vykupuje kosti a kůže, a v létě zmrzlináře. Manželé si tady sundávají košile a opravují auta na ulici, jako by se rozpomínali na dětství. Ta ženská naproti pořád ještě myje venkovní schody. Někdy po ránu skoro čekám, že kolem projde Norman Wisdom se žebříkem. Máme tady dokonce vlastního vandráka, opravdového kulhavého pobudu s plnovousem, ne nějakého Litevce se spacákem. A divila by ses, jak je tady kolem lacino. Městská elegance, víš, mnohem lepší koupě než něco v Kensingtonu, a k tomu máme ještě chalupu v Norfolku – i když sama tam nejezdím, kdo chce mít kolem sebe jenom samou přírodu? Dá se tady jít dokonce na procházku. Jistě, jsme tady sevření mezi dvěma hroznými sídlišti a samozřejmě tady nejsou žádné slušné školy, ne že bych chtěla mít děti. Ale je tu ticho a všichni máme zahrady. Až na přepadení u metra skoro ráj.“

Heather postavila hrnek na stůl. „Víš, měli byste zkusit dům té staré paní. Vždycky jsi chtěla zahrádku. Myslím, že bude teď na prodej a chňapne po něm nějaká stavební firma. Bydlela v něm celá léta, takže tam zřejmě bude spousta práce, což je dobré, protože bude o to levnější.“

„Nebude se tam chtít nastěhovat její bratr?“

„Neřekla bych, že by se mu chtělo chodit do schodů. Tyhle domy jsou docela malé, ale mají tři podlaží.“

Kallie omítala poddat se takové fantazii. „Takové sny jsou k ničemu, nemohli bychom si to dovolit.“

„To nemůžeš vědět, dokud se nezeptáš.“ Heather měla v očích odhodlaný a trochu šílený výraz, který si Kallie pamatovala ze školních let. Objevoval se pokaždé, když se rozhodla přijmout něčí problémy za své. „Víš co, já se zeptám za tebe. Koneckonců toho člověka znám. Koukneme se, jestli tam zrovna není.“

„Heather, on pohřbívá svou sestru. Nemůžeš ho s něčím takovým otravovat.“

„Popadni příležitost za pačesy, to je moje heslo. Když se nezeptáme my, udělá to někdo jiný. No tak, nebuď srab.“

„To nejde, je to pohřeb. To se nesluší.“

„Hele, jenom mu vyjádřím soustrast a zeptám se, jestli se tam nastěhuje – počkej tu, než se vrátím.“

Heather se jako obvykle ujala vedení. Bylo to tak vždycky, od té doby, co jim bylo jedenáct. Heather něco ukradla v pracovní výtvarné výchově a stydlivka Kallie to vzala na sebe a nikdy ji neprozradila. Heather přebíhala ulici, kde ji napadlo a chodila po kolejkách, Kallie zůstávala trčet na chodníku nebo vedle trati a čekala se sevřenými rty a sklopeným zrakem. Prolhaná Heather si začínala se staršími chlapci, nepolepšitelně upřímná Kallie se srdcem anděla se od nich držela stranou. Oddělili je od sebe muži a peníze, ale možná přišel čas navázat na staré přátelství.

*

Seděla v kuchyni a čekala. Dům byl nezvykle tichý. Došla k oknu a uviděla, že je ulice opuštěná až na muže a ženu z pohřebního ústavu, kteří stojí strnule vedle auta úhledně oblečení v černých oblecích a cylindrech se stuhami jako dvojice šachových figur. Protože byli svědky tisíců okamžiků smutku, měla v sobě jejich profesionální melancholie, tak nezvyklá v tom městském prostředí, jistou staromódní eleganci.

Kolem panoval naprostý klid. I šedé mraky nad střechami jako by se zastavily. A to byli kolik, snad čtyři kilometry od Picadilly Circusu. Přes kapky deště na skle viděla věž Telecomu, jejíž vrchol se skrýval v mracích. Už zapomněla, že ještě existují místa, kde čas po válce ustrnul. Temné domky. Chladné pokoje. Tikající hodiny. Usazující se prach. Čas vracející se do nudy dětství. Ty domy byly okouzlující, ale trochu nepříjemné, jako by se z nich měli každým okamžikem vysypat napůl pohřbené vzpomínky. Bylo to uklidňující a zapomenuté, časový paradox, jenž připomínal, že není cesty zpět.

Kallie nechala záclonu spadnout. Domovní dveře se otevřely a rychle zabouchly. Do místnosti vstoupila Heather s poťouchlým úsměvem na tváři.

„Za optání nic nedáš.“ Popadla Kalii za paži. „Jmenuje se Ben Singh. To je jako nějaká postava z Ostrova pokladů, vid’? Ale je to její jediný žijící příbuzný a chce se toho domu zbavit. Nechce na tom zbohatnout – rád by ho prodal co nejrychleji, i kdyby měl jít pod tržní cenu.“ Oči jí svítily vzrušením. „Jsem si jistá, že ten dům může být váš, Kallie. Konečně budeš nezávislá. Budeš mít něco, čemu budeš moct říkat domov.“

Kallie pomyslela na temná okna a dveře, za nimiž umřela ta stará žena, a nejistě opětovala její úsměv.

PO HLAVĚ

„Nechápu, kde jste přišel k číslu mého mobilu.“

Paul Farrow postavil pivo zpátky na bar a prohlédl si dva muže usazené na stoličkách před ním. Představili se jako Garrett a Moss, což znělo jako komická dvojice, ale dělali do nemovitostí. Hodili se k sobě jako párek recidivistů, se svými šedými obleky, povislými tvářemi a řidnoucími světlými vlasy, špatně uvázanými růžovými kravatami a břichy nadouvajícími se pod stejnými košilemi s modrým proužkem. Tlustší z nich, Garret, měl na ruku prsteny ze zlatých mincí. Jejich snaha o důvěryhodnost se zcela mýjela účinkem. Paul měl na sobě potřhané džíny značky Diesel a černý svetr, uniformu člověka pracujícího v médiích, která vzbouzela odpor u mužů s manžetovými knoflíčky. Bylo jasné, že se nebudou mít rádi, dřív než kterýkoliv z nich otevřel ústa.

„Byl jsem ve spojení s panem Singhem už mockrát,“ řekl Garrett. „Je jasné, že nemovitosti jako dům, patřící sestře pana Singha, jsou v týhle oblasti vysoce ceněný díky jejich blízkosti k novému železničnímu spojení s Kings Cross. Velkej zájem projevují i zákazníci z Evropy.“

„Takže pan Singh za vámi přišel, abyste si vzali prodej na starost.“ Paul si pohrával náramkem s korálky ze santalového dřeva na zápěstí a prohlížel si oba muže, k nimž pocítil nepředstavitelný odpor.

„Ne tak úplně.“ Garrett se zavrtěl na barové stoličce, zatímco hledal způsob, jak posunout fakta do příznivějšího světla. „Snažil jsem se mu vysvětlit, jak je důležitý, aby mu jeho dědictví přineslo co největší zisk, a doslechl jsem se, že jste v kontaktu –“

„Nezdá se vám, že ty vaše obchodní praktiky jsou trochu agresivní?“

„Aktivní přístup v tržním prostředí, kamaráde.“

Paul se napil piva, které neplatil, a bylo mu jasné, že se brzy dozví, jaká bude jeho cena. „On vám to nechce prodat, co?“

Do hovoru se vložil Moss. Zdálo se, že se potí, i když v hostinci U Ananasu v Leverton Street bylo celkem chladno. Barmanka Theresa z nich nespustila oči; umět vytušit rvačku dřív, než k ní dojde, je talent, jenž člověk získá léty praxe.

„Poslechněte, mladíku, jsme uprostřed delikátního vyjednávání s panem Singhem a poslední, co potřebujeme, je, abyste se nám do toho pletl.“

„Promiňte, uniklo mi, co máte na práci vy,“ pronesl Paul ostře a zamával mezi nimi prstem. „Nepatříte k agentuře tohoto chlapa, ale pracujete s ním – tak jak to vlastně je?“

„Jsem stavební investor.“ Moss to oznámil s hrdostí; stejně tak však mohl říct, že je pedofil. „Pan Singh může vydělat spoustu peněz, pokud dům prodá v pravou chvíli tomu pravému člověku.“

„Čímž myslíte sebe. A na kolik bytů máte v úmyslu dům jeho sestry rozdělit?“

„Ještě jsme se nerozhodli. Budou to byty pro manažery, chápete – bukové podlahy, břidlicové kuchyňské desky, střešní okna. Na King's Cross je to deset minut, do Evropy několik hodin. Camdenská radnice skupuje všechno, co je k mání. Je to zlatá horečka. Dají se na tom vydělat velké peníze.“

„Ale pan Singh vám to prodat nechce. Nebo mi něco uniklo?“

Garrett postavil zápalky na balíček cigaret vedle svého piva. „Ale prodá. Chystá se do Austrálie.“

„Jak to s tím souvisí?“

„Jeho nejstarší dcera žije v Brisbane. Chce být u nich, protože čeká každým dnem dvojčata, a tak musí prodat rychle.“

„Tak v čem je problém?“

„Utrpí značnou ztrátu, pokud se domu zbaví v jeho současném stavu.“

Rozhovor začínal Paula nudit. Zahleděl se na dubové listí vířící za oknem hospody ve větru a dešti. Někde jinde byl vzduch teplý a voněl mořem, ale ne na téhle polokouli. „Myslím, že začínám chápat. Trh právě teď stagnuje a železniční uzel v King's Cross bude

dokončen až za několik let, ale když ten dům koupíte teď, bude mít váš kumpán dost času rozdrobit ho na části, vybavit novými podlahami a koupelnami, a až se sem za čas začnou valit z Evropy manažeři, vydělá na něm majlant.“

„Na jedny budově majlant nevyděláme, pane Farrowe. Bude to jen kapka v moři, dokud nebudeme moct rozvinout aktivity v širším okolí. Ale rádi bychom zjistili, jestli to bude fungovat. Číslo pět v Balaklava Street se může stát vzorem pro ostatní nemovitosti tady kolem.“

„Poslechněte, celá tahle debata je čistě akademická, protože ten Singh už souhlasil, že dům prodá mé přítelkyni. Oblíbil si ji.“

„Ale nemaj nic na papíře,“ usmál se Garrett. „Myslím, že ta záležitost ještě není uzavřená. Byl bych ochotnej odškodnit vás za nepohodlí spojený s hledáním jiný nemovitosti.“

„Jinak řečeno, nabízíte mi úplatek, o který pak navýšíte cenu.“

Garrett vytáhl z kufříku bílou obálku a položil ji na bar. „Poslouchejte, jsme obchodníci, žádní gangsteři z grotesky, a tenhle šek představuje jenom odškodné. Je to běžná obchodní praxe, něco, co vy zřejmě nechápete. Berte to jako odměnu za to, že jste připravili terén.“

„Já nic nepřipravil.“

„Vaše přítelkyně mluvila s panem Singhem a vnukla mu myšlenku na prodej. Vydláždila nám cestu. Pracovali jste tedy vlastně pro nás a my vás chceme za vaše úsilí odměnit. Jediné, co musíte udělat, je přenechat ten dům nám.“

„Vy dva jste opravdu neskuteční.“ Paul zavrtěl užasle hlavou. „Rozhlédněte se kolem sebe.“ Přejel dlaní po naleštěném pultu. „Jak myslíte, že je tahle hospoda stará?“

Garrett pohlédl zmateně na Mosse. „To nevím. To kování je původní, možná osmnáct set sedmdesát?“

„Před pár lety se jedna realitní společnost pokusila tuhle budovu strhnout a postavit tady kanceláře. Místní obyvatelé spustili křik, donutili městskou radu zařadit bar na seznam chráněných staveb a ta společnost se musela stáhnout. Teď je to nejoblíbenější lokál v téhle části města. Na lidi jako jste vy jsou tady všichni nabroušení.

Překvapuje mě, že se vám podařilo projít dveřmi, aniž byste spustili protišupácký alarm.“

„S tímhle domem na radnici neuspějete, pane Farrowe.“ Garrett si vzal zpět obálku a jeho úsměv pohasl. „Balaklava Street nestojí za zachování, je to špinavá díra a domy jsou shnilý. Budete potřebovat novou elektroinstalaci, potrubí, střechu, izolaci. Bude vás to stát balík. Nejlepší by bylo ten barák zbourat a postavit znovu, ale to vám radnice nepovolí bez toho, že byste rozdali spoustu peněz těm správným lidem. Právě jste propásl skvělou šanci.“

„Tak proč se tváříte tak nešťastně?“ Paul se zvedl k odchodu. Potřeboval čerstvý vzduch a pro jednou cítil, že mu ulice severního Londýna postačí. „Díky za pivo.“

*

„Říční voda,“ řekl Oswald Finch našťavaně. „Co se ti na tom nezdá?“

„Seděla doma na židli, nerybařila u Temže,“ namítl Bryant. „Tak co ta říční voda?“

„Víš, jaká je nejoblíbenější vražedná zbraň v Británii? Šroubovák.

A poslal jsi mi sem někdy oběť zavražděnou šroubovákem? Ne, já jsem na torza v odpadkových pytlích a otravy kurare. Aspoň jednou bys mi mohl dohodit jasný případ. Hezké, prosté přiznání – *skočil po mně, tak jsem ho uhodil*. Obyčejné ublížení na zdraví s následkem smrti ti nevoní?“

Bryant se rozhlédl po depresivních zelených stěnách márnice v Bayham Street. Pronikavě svítící zářivky bzučely jako mlhavá vzpomínka na ránu do hlavy. Za viktoriánských dob ta budova bývala škola a zatím vzdorovala všem pokusům o modernizaci. Pod stropem visely trubky rachotící klimatizace, která měla odsávat pach chemikálií, ale pořád to tam vypadalo jako místo, kde by se Smrt s chutí usadila, aby si přečela noviny. Finchův výraz, s nímž na něj zíral přes igelitový přehoz, prostředí na pochmurnosti jen dodával.

„Ze které řeky to je?“ zeptal se Bryant. „Kdy se nám ten vzorek vrátí?“

„Už se vrátil. Před pár minutami ho přinesl ten váš Kershaw. Zdá se, že ví, co dělá, což je v téhle jednotce příjemná změna.“

„To je divné, tobě se přece nikdo nezavděčí. Všiml sis, že ovocné bonbony úplně ztratily chuť, co do nich začali dávat umělé příchutě?“ Bryant mu nabídl sáček. „Nemůžu je jíst, lepší se mi na protézu. Nikde tu starou dámu nevidím.“

„Už jsem paní Singhovou odvezl. Chtěl jsem ji ušetřit dalšího nedůstojného vystavování v téhle místnosti. Podívej na ta světla, co sem dali, je to jako u McDonalda.“

„A páchne to tu stejně. Vařil jsi maso?“

„Včera večer jsem tady přistihl svého asistenta, jak jí kebab. Varoval jsem ho, že by nás jeho stravovací návyky mohly profesně znemožnit. Tohle by měla být sterilní zóna, i když už jsem přestal počítat, kolikrát jsem našel v pytli s tělem tvoje pastilky proti kašli. Má toxikologická databáze se o cucavých bonbonech nezmiňuje. A tady máme pana Kershawa osobně.“

Bryant užasl. Oswald Finch zjevně vzal nováčka na milost. Možná věděl o Kershawových politických kontaktech, i když ve svém pokročilém věku už těžko mohl doufat v povýšení. Kershaw byl vykulený, brýlatý, světlavý a špatně oblečený mladík s vlasy vzdorujícími gravitaci, vysoký a hubený jako prskavka, mladší vydání Finche. Poklepal na průhledné desky s výsledky analýzy a usmál se. Něčím Bryantovi připomněl jeho samotného ve dvaceti. „Nebyl to tak úplně jed,“ řekl jim, „ale bylo v tom tolik svinstva, že by jí to způsobilo ošklivé bolení břicha, kdyby se to dostalo tak daleko. Stopová množství rtuti a olova, různé škodlivé dusičnany a spousta zajímavých bakterií druhu kryptosporidia, které si libují v mrtvé vodě, a tady jim bránila v množení jen nízká teplota. Myslím, že tu máme vzorek Polévky z příšer.“ Podal desky Finchovi, který se zabral do studia sloupcových diagramů.

„Co tím myslíte?“ zeptal se Finch a změřil si ho přes obroučky brýlí.

Bryant se znalecky usmál. „Myslím, že pan Kershaw naráží na slavnou karikaturu vytištěnou v roce 1828 a určenou londýnským vodárnám. Ukazuje ženu, která upustí hrnek s čajem, když

prozkoumá kapku londýnské vody a najde v ní množství odporných tvorů. Lidé pili vodu z Temže, která byla hrozně znečištěná fekáliemi a hniječnými zvířecími mršinami.“

„Přesně tak,“ souhlasil Kershaw a nadšeně přikývl.

„Chcete říct, že je to voda z Temže?“ zeptal se Finch.

„Přesně tak.“ Bryant zjistil, že k mladíkovi cítí jisté sympatie.

„A obsahuje bakterie, které se najdou v mrtvé vodě?“

„Ano.“

„Ale Temže není mrtvá. Ani zdaleka.“

„Promiňte, možná jsem se nevyjádřil dost jasně. Je to voda z Temže, jenom mimořádně nehybná.“

„Má hnusnou chuť?“

„Ale no tak,“ namítl Finch, „jak by mohl něco takového vědět?“

„Naprosto příšernou,“ řekl Kershaw, celý šťastný, že může na otázku odpovědět. Obrátil se k Finchovi. „Přirozeně jsem udělal chuťovou zkoušku, abych zjistil, jestli se jí mohla napít omylem, ale myslím, že je to vysoce nepravděpodobné.“ Narovnal si brýle na nose. „Spojil jsem se s panem Banburym, abych se ho zeptal na obsah konvice – napadlo mě, že ji možná mohla naplnit vodou ze znečištěného zdroje. Ale byla tam nefalšovaná londýnská pitná voda z kohoutku v kuchyni s menším obsahem stopových prvků, než mají některé vody v lahvích.“

„Potom nechápu, jak se jí dostala do úst.“ Bryant nabídl Kershawovi měkký ovocný bonbon.

„Je na tobě, abys to zjistil, ne?“ odsekl Finch, podrážděný přesuny přízně v jeho okolí. „Zatím ti můžu říct, že míříme k otevřenému verdiktu.“

„Proč, jaká je příčina smrti?“

„Zastavilo se jí srdce.“

„Ano, to vím –,“ začal Bryant.

„Ne, myslím tím, že se prostě zastavilo. Bezdůvodně.“

„Musí pro to být nějaký důvod.“

„Ne, není,“ odpověděl Finch tvrdohlavě. „Náhlá smrt může postihnout kohokoliv a kdykoliv, i když v určitém věku je

pravděpodobnost větší, například v dětství a ve stáří.“ Patolog se zamračil na Bryanta. „Takže by sis měl dávat pozor.“

„Byla vystavena nějakému stresu,“ řekl zamyšleně přezvykující Bryant. „Musela být, s tou vodou v ústech. Snadno bychom mohli udělat obrovskou chybu.“

„A to?“ zeptal se Kershaw.

„Trvat na logickém vysvětlení.“ Bryant si narazil na hlavu svou beztvárovou hučku. „Možná prostě přišla o rozum. O jejím duševním zdraví víme jen z doslechu. Zdá se, že v Královské nemocnici někam založili její kartu.“

*

Vypadala toho večera překrásně, jak tam seděla se třpytící se vodou za zády a světlé vlasy jí rámovaly obličej nad bledými nahými rameny. „Já to nechápu,“ řekl Paul a provinile se usadil na svém místě u stolu. „Do takovýchhle restaurací nikdy nechodíme.“ Za obrovskou skleněnou stěnou věže Oxo byl vidět úsek vzbouřené řeky. Na druhém břehu se objevovaly ostré záblesky modrobílého světla, jak svářeči pracovali dlouho do noci. Rostlo tam nové město ze skla a oceli.

„Děláme to, když si to můžeme dovolit,“ řekla mu, „a když máme důvody oslavovat.“

Překvapeně zvedl obočí. „Důvody? Ono jich je víc?“

Zvedla jeden prst. „Zaprvé se ti podařilo setrást ty realitní gangstery a ti se teď oficiálně přestali zajímat o ten dům.“

„Jak to víš?“

„Dneska odpoledne mi volal pan Singh. Pohádal se s Garrettem nebo Mossem, zapomněla jsem s kterým. Zdá se, že došli k závěru, že jim to nestojí za ty problémy, a zlomili nad tím obchodem hůl. Zadrhé...“

„Cože, to se vzdali jen tak?“

„Možná jsi u nich vzbudil pocit viny. Možná našli jinou nemocnou starou dámu, která sedí na zlaté žíle blíž k nádraží. Ale hlavně mám ty peníze a koupím pro nás dům.“

„Jak to dokážeš?“

„No, je tady taková drobnost, o které jsme vlastně nikdy nemluvili.“ Kallie se opřela s tajemným úsměvem ve tváři, zatímco jí číšník naléval víno. „Neříkám to často, ale díky bohu za to, že ze mě matka chtěla mít hvězdu. Fotila jsem reklamy na dětské oblečení ještě dřív, než jsem se naučila chodit. Když jsem chodila do školy, vydělávala jsem práci pro katalogy. Máma tomu říkala peníze na deštivé dny. A ty teď přišly, ne?“

„Ano, ale –“

„Konečně bychom je mohli utratit za něco užitečného. Věřil bys, že ti dva šejdíři chtěli ten dům srovnat se zemí a vmáchnout na jeho místo ne dva, ale *čtyři* byty? Zjevně měli v úmyslu podplatit někoho na radnici, aby jim povolili přidat ještě jedno patro, ale panu Singhovi by zaplatili, teprve až by měli v ruce stavební povolení. Samozřejmě nechce čekat celé měsíce, než to oni vyřídí s architekty a stavebními firmami. Chce se vidět se svou dcerou a vnoučaty. Kromě toho má další důvod, proč se toho domu zbavit. Umřela tam jeho sestra. Říká, že dostávala nenávistné dopisy od nějakého rasisty, a je z toho nešťastný. Těžko se mu divit. Už tam nikdy nechce vstoupit. Mohu jednat s jeho právníkem a on tak bude moci odjet, jakmile se mu zachce. Mám dost peněz, abych mohla složit zálohu, a chystám se vyřídit si hypotéku, ale potřebuji, abys mi pomohl s penězi na přestavbu. Zvládneme to, Paule.“

„Ještě jsem ten dům ani neviděl. A s mým místem to teď nevypadá dobře. Můžu o něj přijít ze dne na den –“

„Je tam jeden pokoj navíc a zahrada.“

Špatně ji pochopil. „Máš pravdu, budeme potřebovat dětský pokoj.“ Pozvedl sklenici. „To je další důvod slavit, vid’?“

„Ano, to je další důvod.“

„Tak si připijeme.“ Pozorně si ji prohlížel. „Na naše dítě.“

„Na dítě.“ Kallie pozvedla sklenici a uhnula očima.

„Ty nejsi těhotná, vid’?“

Pohlédla mu do očí. „Ne.“

„Proč jsi mi tvrdila, že jsi?“

Nezdálo se, že se zlobí, a ona zjistila, že jí vadí jeho neskrývaná úleva. „Já – nechtěla jsem –“ Slova jí uvízla v ústech.

„Na tom nesejde.“ Natáhl se přes stůl a vzal její ruce do svých. Vypadalo to, že dospěl k nějakému rozhodnutí. „Chápeš? Na tom nesejde.“

„Paule –“

Přišel číšník s předkrmem, ale zůstal stát diskrétně stranou. Ostatní hosté se dívali, jak se líbají, ale protože to byli Britové, předstírali, že nic nevidí. Venku začaly první poryvy deště bičovat řeku.

DOMA A V SUCHU

„Nechápeš, jaké to je, a já ti to nedokážu vysvětlit,“ řekla April. Když si zapalovala cigaretu, trochu se jí třásly ruce. Reklamní popelník firmy Michelin za uplynulou hodinu zcela zaplnily nedopalky cigaret Silk Cut. Byla to jediná neuklizená věc v pokoji plném pečlivě srovnaných památek na šťastnější život. „Vím, že to Arthur myslel dobře, ale já to prostě nezvládnou.“

„Snažím se to pochopit,“ řekl John May. „Prosím, dovol mi, abych ti pomohl.“

Potrásla hlavou, jako by to považovala za naprosto absurdní. „Jak? Co můžeš udělat? Nemáš tušení, jaké to je.“ Světlá ofina jí spadla dopředu a zakryla obličej. Vypadala zdravěji, než čekal, ale bezděčná řeč těla, která tak dlouho prozrazovala vnitřní neklid, se stala její součástí, a zdálo se, že se před něčím krčí. Tak dlouho žila ve stínu minulosti, že mu teď připadalo, jako by se na denním světle měla rozplynout.

„April, jsem u policie celý život, poradil jsem si s nejrozumnějšími situacemi. Podle mé zkušenosti –“

„Problém je v tom, že s tímhle zkušenosti nemáš. Není to nic, co by se dalo vyřešit zatčením.“ Hlas měla tenký a křehký jako jarní led. „Celý život jsi byl zdravý, myslíš si, že jsi nepřemožitelný, pocházíš z generace, která nechápe, proč lidé nemohou prostě táhnout za jeden provaz, ale tohle není tak jednoduché.“

„Vím, že to pro tebe bylo těžké –“

„Proč o tom mluvíš, jako by to byla minulost? Pořád je to pro mě těžké. Chci chodit do práce. Chci být venku pod modrou oblohou.“

Chci dokázat na ulici jít kolem cizího člověka a nevyděsit se při tom. Ale když otevřu dveře, svět mě zaplaví jako přílivová vlna.“ Zakryla si oči dlaněmi. Vybavil si jasnou modř jejích duhovek, když byla dítě. Zdálo se, že ta barva od té doby vybledla.

Agorafobie byl další příznak, který posedl April v bitvě s následky smrti její matky. Mayova vnučka onemocněla krátce poté, co Elizabeth zemřela. Léta terapie mnoho nezmohla. John ji hluboce miloval, ale viděl v jejím srdci ničivou prázdnotu, kterou nedokázal nikdo zaplnit. Ztracení sourozenci, mrtví rodiče, nesváry mezi příbuznými – Mayova rodina měla takovou smůlu, že bylo těžké odolat víře, že je pronásleduje nějaká kletba.

Před třemi měsíci, po nadějných zprávách od jejích lékařů, doporučil Arthur Bryant April jako kandidáta na místo praktikanta jednotky. Asociace policejních důstojníků vítala v policejních řadách laiky, kteří se měli školit po boku detektivů, aby posloužili jako most mezi rozšiřující se propastí mezi policií a veřejností. Vypadalo to jako skvělá šance April ochránit a zároveň jí dát pocítit trochu nezávislosti, ale pak se její zdravotní stav opět zhoršil a ona se začala ještě víc skrývat ve svém ponurém bytě.

„Víš, že se nám vůbec nelíbí, že tady bydlíš sama, April.“ Holloway Road byla kolejemi ohraničená ulice plná sešlých hospod a obchodů prodávajících podivnou směsici plastových kbelíků a krytů na mobilní telefony, oblast, kde příliš mnoho lidí žilo na hranici chudoby.

„Nevydělávám si, dědečku – nemohu si dovolit nic jiného.“

„Potřebuješ místo, kterému bys mohla říkat domov, světlé a bezpečné. Říkal jsem ti, že bych ti finančně vypomohl – a mohla bys mi tak přestat říkat?“

„Myslíš si, že zůstaneš navždy mladý jenom proto, že Arthur je o tři roky starší a vypadá na svůj věk. Máš takovou *sebedůvěru*. Vždycky jsi věděl, čím chceš být. Já to nikdy netušila.“ Típla cigaretu a na chvíli se zamyslela. „Začínám pochybovat, že vůbec za zdmi tohoto bytu existuji. Mohla bych vyjít ven a zmizet.“

Pozorování je zvyk, který dobrý policista neumí jen tak vypnout. May viděl, jak Aprilin byt odráží stav její mysli: pečlivě umyté nádobí měla v odkapávači srovnané stejným směrem, tupě, spořádaně. Tady mohla své okolí ovládat. Venku panoval děsivý chaos. Mayově vnučce bylo dvacet tři, ale napáchané škody byly tak hluboké, že se obával, že už nikdy nebude mladá. Jako dítě byla

nezkrotná, hlučná a nepořádná, přírodní živel. Při pohledu na naleštěné police plné knih seřazených podle velikosti a naškrobené utěrky a ručníky nemohl najít ani stopu po tom divokém děvčeti, které miloval. Problém jen zhoršovala skutečnost, že o něm nemohli mluvit. Smrt její matky bylo tabu; mluvit o ní by znamenalo přiznat podíl viny, která by zcela zničila zbytek víry, již v něj April chovala. Možná přijde čas, kdy se upřímný pohled na minulost ukáže jako hojivý. Do té doby budou muset chodit po špičkách kolem událostí té strašné noci, která mezi nimi ležela jako otevřená propast.

„Arthur si myslí, že bys byla dobrý styčný důstojník jednotky. Považuje tě za velmi vnímavou mladou ženu. Věř, že to je schopnost, která se nedá naučit. Nenavrhoval by tě do té funkce, kdyby si nemyslel, že to zvládneš.“

Pozvedla zrak, jako by ho viděla poprvé, a na okamžik se zdálo, že vyhrál. „Strýček Arthur.“ Přes tvář jí přelétl náznak úsměvu. „Pamatuji se na vůni jeho dýmky. Po jeho návštěvě byl celé dny všude cítit eukalyptus. Nechával mi pod polštářem bonbony.“

Bryant v ni vždycky věřil, i během jejích nejtemnějších chvil. Trval na tom, že vezme April za svou starou přítelkyni Maggií Armitageovou, která byla nejen bílou čarodějkou, ale také odbornicí na lidskou povahu. Maggie položila své ruce na Apriliny a řekla mu, že se dívka bojí ztráty sebekontroly a potřebuje rychle znovu nabýt pocitu identity. Když lidé ztratí sebedůvěru, varovala ho Maggie, mohou je přemoci mocné síly, často satanského původu. Maggiina diagnóza měla jistý psychologický základ, takže se detektivové rozhodli, že přivedou Mayovu milovanou vnučku zpět do reálného světa.

„Budeš o tom aspoň uvažovat? Můžeme na to jít pozvolna. Nejdřív zkusit práci na částečný úvazek, a když to půjde, můžeš se k nám připojit nastálo. Najdeš si nové přátele.“

„Pojďme mluvit o něčem jiném.“ Uhasila další cigaretu. „Janice mi řekla, že máte případ vraždy.“

Mayovi udělala změna tématu radost. „Problém je v tom, že to možná vražda není. Arthur tu práci vzal, aby pomohl starému příteli,

a já bych byl radši, kdyby to neudělal. Chybí nám motiv, příčina smrti, stopy, otisky, nemáme nic.“

Podářilo se mu upoutat Aprilin zájem. „Vždycky jsi mi říkal, že každý vrah po sobě něco nechá.“

„Ano, ale ten dům je bohužel plný prachu. Doufal jsem, že se nám podaří odebrat mikrovlákná pomocí laserového skenu podlahy, ale šance, že něco najdeme, musí vyvážit náklady na takový průzkum. Když Raymond Land přijde na to, co Arthur chystá v rámci služby starému příteli, vyskočí z kůže. Ještě že jsme aspoň zpátky ve vlastní budově.“

April se usmála. „Možná taky trochu trpíš agorafobií. Dávat přednost známému okolí je velice anglické. Oběť žila v Kentish Townu, že? Věděl jsi, že má své oficiální gangsterské jméno, K-Town? Protože si tam děti na hlavní ulici kupují lístky. Dealeři prodávají práškový ketamin balený v lístcích do loterie. Děti ho mohou šňupat přímo z dlaně, aniž by si toho někdo všiml. Říkají mu tam kočičí valium.“

„Jak tohle víš? Nikdy nechodíš ven.“

„Ne, ale mám přátele, kteří ven chodí.“

„Vidíš, jak dobrá bys v té práci byla? Arthur a já jsme už naprosto mimo. On stále využívá svou síť pouličních existencí a společenských vyděděnců, ale nemyslím si, že někdo, kdo čte psychickou auru z popelnic a dlažebních kamenů, je dobrý informátor. Aspoň o té práci přemýšlej, April, nic jiného po tobě nechci.“

„Rozumím. A pokusím se, slibuji.“ Její pohled upoutalo několik bílých růží na okenní římse. Neodolala a začala je přerovnávat, dokud nestály seřazené jako pastelky v krabičce. Skoro si ani nevšimla dědečkova tichého odchodu.

*

„Má pravdu, nechodit moc ven je *opravdu* velice anglické,“ řekl Bryant, který právě zavěšoval nad stůl bůžka z Bangkoku. „Můj otec nosil své zápecnictví hrdě jako vyznamenání. ‘*Sundej si tu bundu, proč bys chodil ven.*’ ‘*Nemohl bych žít na venkove, když tam nemají*

pořádné pivo. ‘Vypadá to na déšť, raději bychom to neměli pokoušet.’ Nebýt války, nikdy by se nesetkal s lidmi z jiných zemí, i když je samozřejmě musel zabíjet. Před rokem 1940 se průměrná anglická rodina nikdy nedostala dál než patnáct kilometrů od domova. Mnoho lidí se ani nepodívalo za konec své ulice. A podívej se na nás teď – nevydržíme na jednom místě déle než dvě minuty. April se dá dohromady, až přijde její čas, uvidíš. Tyhle věci se nedají uspěchat.“

Vytáhl ze zásuvky staré truhlářské kladivo a přitloukl na zeď sošku tasmánského psiho démona vedle svého velrybářského lana upleteného z lidských vlasů. Na římsu postavil stříbrem zdobenou tibetskou lebku s polodrahokamy místo očí, které vypadaly jako postižené šedým zákalem. Vedle ní stálo několik v kůži vázaných svazků – *Východoanglická kniha civilní magie*, sebrané eseje G. K. Chestertona a soukromě šířený výtisk nazvaný *Zahradní tajemství kurátory ženy*. Jeho kancelář byla zbrusu nová, ale už začala vypadat jako nějaké venkovské esoterické muzeum.

„Národ majitelů obchodů.“ Bryant shodil ze stolu nějaký dopis a pohrdavě si odfrkl. „Chamtivých drobných podnikatelů.“

„Co teď?“ May vzhlédl od monitoru svého počítače, aniž by dal najevo zvláštní zájem. Bryantovy monology tvořily každodenní zvukovou kulisu života v kanceláři.

„Ti kšeftaři s nemovitostmi, Garrett a Moss. Máme je tady zas. Odbýli si jednu rychlou vraždu v Balaklava Street a teď slídí po další ubohé staré oběti. Vzhledem k nedostatku jiných podezřelých v případě paní Singhové jsem si rychle prověřil jejich minulost. Byla na ně podána spousta stížností a několik žalob, které se dokonce dostaly k soudu, ale žádné skutečné trestní stíhání.“

„Doufám, že ses nedotýkal mého počítače,“ podotkl May váhavě.

„Možná tě to překvapí, ale jsou i jiné způsoby, jak získávat informace, než přes internet. Mluvil jsem s několika minulými oběťmi.“ Bryant klesl zpátky do svého křesla. Navzdory horkému vzduchu z elektrického přímotopu, u kterého si opékal nohy, na sobě měl ještě více vrstev než obvykle. *Košile, svetr, dva kabáty a ta hnusná šála, kterou odmítá vyhodit*, žasl May. *Upletla mu ji Alma a*

on se s ní nedokáže rozloučit. Ubohým domácím Arthurův odchod zdrtil, ale on se před ním neodvážil to téma zmínit.

„Samozřejmě, Londýn byl takových typů vždycky plný,“ pokračoval Bryant. „Je to hrozně sobecké město. Po staletí připlouvaly po Temži lodi s pokladem z celého světa, ale dvě třetiny jejich nákladu se nedostaly dál než do doků. Přes všechnu tu vychvalovanou poctivost jsme národ zatracených zlodějů. Pamatuji si, jak jsem za války slýchal historky o majitelích továren, kteří bránili zaměstnancům odejít do krytů, aby to nenarušilo produktivitu. Odmítali spustit sirény až do posledního okamžiku a oháněli se starostí o ekonomické přežití města.“

„Jsi dojemně naivní, Arthure. Garrettovi a Mossovi nezbyvá než být prospěcháři, nutí je k tomu jejich profese. Nemůžeš házet všechny do jednoho pytle.“ Ačkoliv oba detektivové sloužili veřejnosti, May byl nakloněn průmyslu, zatímco Bryant dával přednost umění. Skutečnost, že tato různost názorů jen upevňovala jejich vztah, byla důkazem vzájemného respektu. „Podívej se na toho svého pana Singha, dodržel slib a prodal dům té mladé dámě, ne? Neříkal jsi, že jí dokonce dovolil nastěhovat se před podepsáním smlouvy?“

„Lituje ji, že musí spát na gauči. Benjamin je džentlmen ze staré školy. Neřídil se mou radou, ale pozná supu od holubice. To děvče má štěstí, že rozezná poctivost, když ji vidí. V dnešní době jsou nevinní snadnou obětí nenasytných.“

„Podařilo se jí vyfouknout tu nemovitost Garrettovi a Mossovi,“ poznamenal May. „Možná ta slečna není tak nevinná, jak se zdá.“

„No, už dávno není jen černá a bílá,“ zamručel Bryant. „Jen spousta odstínů šedé. Nejlepší, co člověk může udělat, je řídit se vlastní zkušeností.“

„Nikdy nepochopím, jak někdo tak nezaujatý jako ty může být v jádru tak viktoriánsky konzervativní, Arthure. Kdyby to záleželo na tobě, policie by stále ještě chodila po ulicích ve vzoru jedna.“ Příslušníci metropolitní policie si nechávali uniformu vzor jedna, která se skládala z dlouhé tuniky, těžkého opasku a pláštěnky, jen pro

slavnostní příležitosti. Tato viktoriánská výstroj byla nahrazena v roce 1971.

„To tedy nejsem. Za královny Viktorie byli Angličané strašní pokrytci, ale jejich smysl pro pořádek byl pozoruhodný.“

„Nezapomínej, že pocházíš z pracující třídy. Mohl z tebe být čistič bot.“

„Bože, tady je taková zima. Mám na sobě dvě trička,“ postěžoval si Bryant. „Podívej.“ Rozepnul si kabát a svetr a odhalil tričko s nápisem NEVĚŘ NIKOMU PŘES SEDMDESÁT. „Vždycky jsem měl řídkou krev. Kde si můžu zakouřit?“

„Pořád ti říkám, že na požárním schodišti. Ale teď bych to nedělal – lije.“

„Potřebuji přemýšlet. Ten verdikt v případě paní Singhové mi dělá starosti.“

Od chvíle, kdy vyšetřování smrti paní Singhové skončilo otevřeným verdiktem, nebylo důvodu pro další rozbory a případ byl v tichosti uzavřen. Benjamin Singh, který nechal záležitosti spojené s prodejem domu na starosti svému právníkovi, se chystal na cestu do Brisbane k rodině své dcery.

„Budeš to muset nechat na čas plavat. Slyšel jsi, co říkal Kershaw.“ Mladý patolog přišel s geniálním vysvětlením přítomnosti vody v ústech paní Singhové. Vyšel z předpokladu, že mohla vdechnout prach obsahující suché částice z řeky, který zvlhl v hlenu vykašlaném z plic. Nezdálo se to o nic méně pravděpodobné než jakékoliv z jejich vysvětlení, kromě toho, že roztoku bylo takové množství a postrádal nezbytnou vazkost.

„No, je zatraceně divné, že jsem za padesát let na nic takového nenatrefil. Víím, že za určitých okolností může na Londýn spadnout saharský písek a měl jsem nudnou debatu s Banburym o prašnosti v městském prostředí, ale nikdy jsem neslyšel o nikom, kdo by nedopatřením vdechl uschlé bahno ze dna řeky.“

„Nemůžeš dělat ze všeho záhadu, Arthure. Přirozené úmrtí může vypadat divně. Někdy srdce prostě přestane tlouct bez zjevného důvodu. Vezmi si třeba SNÚ.“ Nikdo ještě nezjistil, co způsobuje

syndrom náhlého úmrtí, nebo proč tak často postihuje mladé muže v dokonalé kondici.

„Takže chceš říct, že musím přijmout některé věci jako nevysvětlitelné.“

„V dnešní době není nic černobílé, sám jsi to řekl.“

„Dobře.“ Bryant se vrátil ke svým šanonům, ale hned zase pohlédl přes horní okraj svých brýlí na čtení na Maye. „Takže bych to měl nechat plavat.“

„Pro boha živého.“ May otráveně zvedl hlavu. „Podle Janice nikdo nic neviděl, nikdo do domu večer předtím nevstoupil ani z něj nevyšel, byla tam sama. Je to všechno v poznámkách a ty víš přesně, kdo tam byl od okamžiku, co bylo tělo objeveno, protože jsem ti ukázal zprávu z místa činu.“

„Potom tedy nevíš, že se v neděli večer objevil u jejích dveří nějaký muž,“ řekl Bryant triumfálně. „Střední vzrůst, oblečený do podivného staromódního kabátu. Byl spatřen, jak mluví s Ruth Singhovou na schodech před domem.“

„Kdo ti to řekl? Dělal jsi něco, co jsi neměl?“

„Jen jsem tam poslal Colina Bimsleyho, aby dokončil zbývající výslechy. Je to v mé pravomoci. Kromě toho musíme personál zaměstnat, aby nepadl do spárů metropolitní policii. Ten takzvaný ‘Camdenský odpadkový vrah’ operuje trochu blízko Westminsteru. Proč by jinak Scotland Yard dělal každých pět minut televizní tiskovky? Land bude pod tlakem, aby nabídl naši pomoc, a víš sám, jak snadno se vzdává. Bojovali jsme o své lidi dlouho a tvrdě, a jakmile je ztratíme, už je zpátky nedostaneme. Nezapomínej, že už nespadáme pod metropolitní policii, takže pokud se nám podaří zaměstnat personál na plný úvazek, nedokáží nám ho upytlačit.“

„Co ještě Bimsley zjistil?“

„To je v podstatě všechno. Jeden z těch, se kterými mluvil, byl televizní producent jménem Avery. Všiml si, jak se ti dva spolu baví u dveří čísla pět, když si nesl domů jídlo z restaurace na hlavní třídě.“

„Třeba to byl jenom další soused.“

„Možná – Avery to nepoznal. Neměl ani důvod se tam dívat.“

„Bože, Arthure, s tím moc nenaděláme, ne? Anonymní návštěvník se špatným vkusem v oblékání. Proč si zapamatoval ten kabát?“

„Přišlo mu, že nějak špatně padne. V neděli večer se zkazilo počasí,“ připomněl mu Bryant. „Několik hodin hustě pršelo. Avery byl na druhé straně ulice a nijak pozorně se nedíval – víš jak je těžké se soustředit, když neseš krabici pečených kuřat –, ale může alespoň upřesnit okamžik smrti Ruth Singhové.“

„Takže verdikt byl vyřčen a ty *ted* přijdeš s možným podezřelým. Uvědomuješ si, doufám, že v tomhle okamžiku už nemůžeš pokračovat.“

„To chápu,“ souhlasil Bryant. „Je to naprosto proti pravidlům, nestojí to za to riziko, zodpovídáme se veřejnosti, ví bůh, co by se stalo, kdyby na to přišel Raymond Land.“ Poplácával se po kapsách, aby našel dýmku, svou oblíbenou zimní směs a zápalky. „Nedělej si starosti, je mi jasné, že je tenhle případ ‘oficiálně’ uzavřený.“

May uslyšel uvozovky v partnerově hlase a zalapal po dechu.

„Arthure, počkej! Vrať se sem!“ Ale Bryantova občasná hluchota utlumila všechno kromě písně z prvního aktu *Gondoliérů*, kterou si broukal cestou za svobodou požárního východu.

May přistoupil k oknu, otřel zamlžené sklo a vyhlédl dolů do lesknoucí se ulice. Potřeboval vymyslet jiný způsob, jak zaměstnat jednotku, dokud metropolitní důstojníci nepřestanou mlsně hledět na jejich bystrý nový tým. Naštěstí mu to nedalo moc práce.

STOUPAJÍCÍ PÁRY

„Ach bože, to je *tak* nechutné.“

Meera Mangeshkarová držela v rukou kašmírové slipy velké jako nákupní taška. „Jaký chlap může zahodit svoje spodní prádlo do popelnice? Tohle má být nejlepší práce, kterou nám May mohl najít, aby nás uchránil před převelením?“ Opatrně zahrabala v popelnici a vytáhla z ní zbytek rodinného ovocného koláče od Markse a Spencera, několik tresčích hlav, zlomenou růžovou zubní protézu a podprsenku, jejíž košíčky byly plné piškotové buchty. „Prohrabovat odpadky jsem nemusela už léta.“

Klečeli s Bimsleym na zadní zahradě domu v Belsize Parku a prohledávali šest popelnic. Za normálních okolností by pytle byly převezeny a prozkoumány na bezpečném místě kvůli riziku kontaminace, ale ochranné rukavice z jemné drátěné tkaniny se ukázaly být velmi vhodné, i když na rukou chladily. Byla skoro jedna po půlnoci a hodiny, které tam strávili, se napíší na výkaz další směny, což je ochrání před přeložením.

„Půjč mi baterku – mé už dochází šťáva.“ Bimsley zvedl prázdnou zavařovací sklenici a přičichl k ní. „Paštika – z husích jater, ne kachních. A před chvilkou jsem tu měl velkou láhev od vína Veuve Cliquot. Nežije si špatně.“

Meera zvedla hlavu od své popelnice. „Víš, že tě Arthur Bryant poslal na tu obchůzku po Balaklava Street jen proto, že bratr oběti je jeho známý. Prokazuje služby svým přátelům.“

„Nech toho, Meero. Nevím, co ti na tom tak vadí. Nikoho jiného na ty výslechy neměl, a kromě toho je to mnohem lepší než tohle. Promluvil jsem si se třemi zbývajícími obyvateli a jeden z nich mi řekl, že Ruth Singhová měla večer před svou smrtí návštěvu. Takže stálo za to se tam vrátit. Informace, které by mohly vést k zatčení, jak se říká.“

„Jo, jasně, k tomu určitě dojde.“

„Výborně, Meero, trojnásobný klad, který tvoří důrazný zápor – moc hezká angličtina.“

„Co jsi zač, můj učitel gramatiky? Chytráky nemá nikdo rád.“ Meera si dřepa a sundala si z úst bílou roušku. Kysele se ušklíbala a vysypala na trávník páchnoucí obsah posledního koše. „Začínám si říkat, jestli ta žádost o přeložení nebyla chyba.“

„Bryant si myslí, že takováhle práce posiluje charakter,“ poučil ji Bimsley. „Když popadne něco do zubů, nepustí to. I když je nějaký případ vystydý a uzavřený, vrátí se k němu a najde něco nového. Říká se, že on a May nikdy oficiálně nepřijali vyšší šarže, protože se nechtěli vzdát práce v terénu.“

„Ale já jsem zvyklá na obvyklou hierarchii, týmy a brífinky, metodickou práci bez ošklivých překvapení. Místo toho tady klečíme a hrabeme se v odpadcích. Ani nevím, co vlastně hledáme.“

„Slyšela jsi pana Maye. Jeden z jeho akademických kolegů z Londýnského muzea přišel k podezřelým penězům. May se domnívá, že v tom musí být něco nezákonného. Akademici jsou obvykle švorc, tak jak to, že si tenhle večerí paštiku z husích jater?“

„Tak má ten chlápek nějaký nezdaněný vedlejšák. Takoví lidé si většinou nevedou účetnictví. Co si May myslí, že najde? Faktury?“

Bimsley se zhoupl na patách a podíval se na ni. „Ty jsi přišla z Greenwiche, vid’?“

„Jo, sloužila jsem v Greenwichi, New Crossu, Depfordu, Peckhamu, v celém jižním Londýně. Báječná místa, když se rád hádáš s drogovými dealery a jednáš s problematickými sociálními skupinami vyžadujícími ‘respekt’ za všech okolností, ale ne pokud tě zajímá cokoliv složitějšího než postřelení a bodné rány.“

„Co tě přimělo požádat o přeložení k JVNZ?“

„Chtěla jsem pracovat na zločinech s motivem, ne na pobodáních v klubech, kde vysvětlení vždycky zní ‘divně se na mě podíval’. Slyšela jsem pár kolegů mluvit o téhle jednotce a zaujalo mě to.“

„Bryant a May znají spoustu lidí. Udělali si mnoho nepřátel a několik věrných přátel. John je skvělý, ale Arthur může být nebezpečný.“

„V jakém směru?“

Bimsley se na okamžik zamyslel. „Strávili dvacet let pátráním po nějakém šílenci, který si říkal Upír z Leicester Square. Bryant si ten případ vzal moc k srdci. Říká se, že přesvědčil Johna, aby použil svou dceru jako volavku. Něco se pokazilo a jeho dcera zemřela.“

„Probůh. Jak to, že se nezačali nenávidět?“

„To nevím. Nikdo zřejmě nezná celý příběh. Tedy kromě Longbrightové, ale ta nic nepoví.“ Bimsley tleskl rukama v rukavicích. „Pojď, vypadá to, že bude zase pršet, dorazíme to tady.“

Pracovali mlčky, zatímco noc stárla a průsvitná mlha jim máčela vlasy a šaty a usazovala se na trávě jako hedvábná vlákna.

„To, co jsi při výsleších zjistil, nestačí, aby případ Ruth Singhové zůstal otevřený i po verdiktu, vid’?“ zeptala se Meera. „Žádné doprovodné důkazy, žádní skuteční podezřelí, všichni přátelé, příbuzní a sousedi pro tu inkriminovanou noc mimo podezření.“

„Jo. Bryant musí být zklamaný.“

„Proč?“

Bimsley zahrabal hlouběji a posvítíl si baterkou na dno posledního pytle. „No, chce najít vysvětlení záhad života. Proč lidé umírají, kde se v nich bere zlo, kde koření zkaženost. Je to plýtvání časem, protože na tohle se přece přijít nedá. May nehledá v jednom kuse příčiny, prostě bere to, co vidí, jako fakt, a vychází z toho.“

„A co je podle tebe nejlepší?“ zeptala se Meera.

Bimsley pokrčil rameny. „Zákon jsme my, ne? Musíš to všechno přijmout, jak to je, nebo se z toho zcvokneš.“

„Nietzsche řekl: ‘Nejsou žádná fakta, jen interpretace.’ Když věříš, že se dá spravedlnost zakódovat do prostého binárního systému, uchráníš se jakékoliv morální zodpovědnosti.“ Pohled Meeřiných hnědých očí byl pronikavý a nemilosrdný.

„Hele, já poznám, co je správné a co špatné, ale nehodlám si z toho udělat mindrák a chodit po světě našťvaný, že se nikdy nedoberu podstaty.“

Je to v lidské povaze, snažit se pochopit své okolí, i když to vede jen k dalším otázkám. Nietzsche také řekl: ‘Každé slovo je předsudek.’“

„Opravdu?“ Bimsleyho už to začínalo rozčilovat. „A co Nietzsche říkal o šancích, že se my dva navzájem nezabijeme?“

„Řekl, že muž a žena se mohou stát přáteli, jen když se vzájemně shledávají nepřitažlivými. Takže bychom měli být ti nejlepší kámoši.“

„Ty a Bryant spolu budete mít opravdu výbušný vztah. Promiň, špatná volba slov, vzhledem k tomu, že se mu podařilo vyhodit oddělení do vzduchu.“

„Jak to dokázal?“

„To je na dlouhé vyprávění. Můžeme být jenom rádi, že nás nezrušili jednou provždy.“

Když Meera vzhledla, rozzářil její tvář nečekaný úsměv. „Myslíš, že odpovědi nejde najít? Tady jedna je.“ Strčila mu před oči promočený kousek papíru.

*

„Zabijete se, jestli odtamtud neslezete,“ řekla Alma Sorrowbridgeová. Bryantova domácí původem z ostrova Antigua bývala kyprá a svěží jako čerstvý lusk svatojánského chleba, ale teď to vypadalo, jako by se srážela. Upravila si šedé kadeře, založila ruce na hrudi a nesouhlasně se dívala, jak Bryant balancuje na schůdcích a holí se prohrabuje obsahem nejvyšší police.

„Vím, že to tady je,“ zavolal Bryant. „Tomu byste nerozuměla. Kdybyste v sobě měla jen trochu dobroty, pomohla byste mi.“

„Ve svém věku už po schůdcích nelezu,“ odsekla Alma. „Jsem domácí, ne artistka na visuté hrazdě. A s vámi nemám nic společného od té doby, co jste se rozhodl, že pro vás nejsem dost dobrá, abych se s vámi mohla odstěhovat do nového bytu.“

„Tam by se vám nelíbilo, Almo. Není nic moc. Potřeboval jsem místo, kde bych mohl přemýšlet, holé a asketické jako mnichova cela.“

„Chcete říct, že tam nemáte žádnou výzdobu?“ zeptala se Alma poplašeně. „A co jste udělal se všemi svými ozdobnými předměty?“

„Jsou to umělecké předměty a odvezl jsem je všechny do kanceláře, abych nahradil ty zničené.“

„Chudáčku Johnne. Nevím ani, co to hledáte nebo proč jste to ukryl na tak divné místo.“

„Uf.“ Bryant vyhrábl jakousi panenku a otřel ji rukávem. „Pomozte mi dolů.“ Alma mu podržela schůdky a on sestoupil na zem. V ruce držel své malé vypodobnění, figurku vyrobenou z látky a přesnou do posledního chybějícího knoflíku na jeho tvídovém převlečnicku. „Tohle je moje panenka *ači*. Vyrobil ji jeden z mých nepřátel a poslal mi ji. Musel jsem ji tam nahoře schovat, aby se jí nic nestalo. Obsahuje část mé duše, a kdyby přišla k úhoně, tak já také.“

Alma si znechuceně odfrkla. „Něčemu takovému přece nevěříte, pane Bryante.“

„No, jistě že ne, ale byl to docela hnusný chlap a mé důkazy ho usvědčily, takže nechci nic riskovat. Kdybyste mi pomohla se stěhováním, tak bych ji tu nezapomněl.“

Bryantova nevděčnost ji nikdy nepřestala udivovat. Obětovala podstatnou část svého života jeho pohodlí. Stála mu dokonce po boku, když se rozhodl odejít z jejího milovaného bytu v Battersea, kde se po stropě proháněly odlesky slunce z hladiny řeky, a přestěhovat se do té pochmurné přestavěné dílny v Chalk Farm, kde, podle Johna Maye, jsou místnosti plné stínů a na okno ložnice škrábe uschlá větev platanu. Bylo to cosi jako láska, co jí umožňovalo vyrovnat se s jeho urážkami, dokonce i teď. Kdyby se s ní takhle odvážil mluvit někdo jiný...

„No tak, podívejte se na ni pořádně.“ Bryant odhalil své nepadnoucí umělé zuby v pootevřených ústech a podával jí panenku.

Alma se ušklíbla, ale vzala si ji od něj. „Proč vám ji dával? Proč jí prostě neutrl hlavu?“

„On mi ale nechtěl *ublížit*,“ vysvětlil jí Bryant zvesela. „Měl v plánu co nejdříve požádat lékařskou komisi o podmíněčné propuštění a já byl jediný, kdo byl plně obeznámen se všemi okolnostmi jeho případu, takže mě vybavil jakousi pojistkou – tyhle věci stejně tak neštěstí brání, jako je způsobují.“

„Ještě že John na tyhle nesmysly nevěří.“ Alma mu panenku opatrně vrátila.

„Chtěl jsem se vás na to zeptat už celá léta.“ Bryant sestoupil ze schůdků a stanul vedle ní. „Proč mi nikdy neříkáte křestním jménem? U Johna vám to nedělá problémy.“

Alma si povzdechla. Byla v tom hlavně úcta, ale nedokázala mu to říct. „Vy snad ani pokřtěnej nejste, pane Bryante. Kdybyste byl, netrávil byste všechnen čas pátráním po věcech, o které se slušní lidé nezajímají. Mohl byste se mnou jít do kostela.“

„Díky, Almo, ale myslím, že spasení jsem už asi prošvihl, ne?“

„Náš pastor říká, že nikdy není pozdě.“ Pochybovačně si ho změřila. „Ačkoliv vy byste pro něj byl tvrdý oříšek.“

„Musíte mě navštívit v Chalk Farm,“ navrhl.

„Ne, díky.“ Zamračila se, pevně rozhodnutá nedat najevo své skutečné pocity. „Musím si zvyknout, že vás už neuvidím.“

*

Sedl si na okraj kopce Primrose Hill, mezi reflektory ozařující plochy třpytící se smaragdové trávy, a ponořil se do myšlenek. „Něco vyplouvá na povrch,“ řekl Mayovi, nahrbil se a zabořil ruce v rukavicích hlouběji do kapes. „Nezdravé páry. Znáš tyhle moje pocity. Smrt je tak mocná, že ji může vycítit každý citlivý člověk, který se ocitne v její blízkosti.“

„Ty jsi takový trouba. Zrození je taky mocné – proč necítíš, jak se rodí mimina? Pořád to morbidní myšlení. Ty tvé předtuchy – musíš už vědět, že ne vždycky znamenají, že se stane něco zlého. Některým věcem se dá zabránit.“

„Tentokrát ne, Johne,“ řekl Bryant a těsněji se zabalil do svého obnošeného červenohnědého kabátu.

„Dobře, tak díky za varování od Osudu s r. o. Co ho inspirovalo?“

„Nejsem si jistý. Možná předpověď počasí. Blíží se bouřky. Nešťastné události v Londýně tradičně souvisejí s tlakovými nížemi a velkou vlhkostí vzduchu.“

„To sis vymyslel.“

„Přísahám, že ne.“

„Potom je čas přestat věřit na špatná znamení,“ rozhodl John a vstal. „Pojď, koupím ti pintu hořkého piva U Královniny hlavy a

artyčoku. Třeba se pro tentokrát nestane nic zlého, co by ti udělalo radost.“

TEKOUCÍ VODA

Nic v Londýně nikdy neleží ve směru, kde by to člověk čekal. Temže jako by neustále zahýbala špatným směrem. Londýnské oko jako kdyby se otáčelo o své vlastní vůli. Věž na přístavní hrázi Canary Wharf se doslova kýve sem a tam jako střelka kompasu. Budovy severně od řeky se náhle objevují na jihu a naopak. Při chůzi ulicemi se Londýn kolem třese a přetváří jako améba. Kallie byla nadšená, že se jí konečně podařilo určit světové strany. Balancovala na střeše a studovala obzor. „Dům je obrácený na jihovýchod,“ zavolala dolů.

„To je dobře, nebo špatně?“ Paul vyhlédl z okna úzkého podkroví a snažil se obléknout si svetr.

„To znamená, že na průčelí bude svítit slunce ráno a do zadní ložnice večer.“

„Jak jsou na tom tašky?“

Rozhlédla se kolem sebe. „Pár jich je rozbitých. A je tu dřevý okap.“

„Vypadá to, že sem zatéká. Určitě s tím domem dobrých třicet let nic nedělala. Mohli jsme si ho nechat prohlédnout od odborníka, kdybychom tak nespěchali.“

„Dáme ho do pořádku postupně.“ Dělalo jí problémy vysvětlit, proč pro ni ten dům tolik znamená. Paul tak často básnil o cestování po světě, že se jí zdálo skoro nemístné, že její instinkty velí zapustit kořeny. „Jsme tady všichni tak namačkaní na sebe.“

„Jak to myslíš?“

„Jsou odsud vidět dlouhé řady viktoriánských domů. Jeden by si myslel, že bychom o sobě měli vědět víc. Jak to, že tedy žijeme tak oddělené životy?“

„Pojď dolů, už je tu dodávka.“

Paulův bratr jim přivezl jejich věci. Kallii šokovalo, jak snadno se dá její svět zabalit do několika krabic. Podezírala Paula, že se mu to docela líbí. Nenáviděl představu, že by byl zavalen věcmi. Dříve s ním souhlasila, ale tohle místo všechno změnilo. V tom domě bylo něco, co ji nutilo zatáhnout záclony a už nikdy nevysíít ven.

Byl to krásný pocit stát na střeše, cítit na tváři první kapky večerního deště a dívat se dolů do deseti zahrad, pěti u domů na její straně Balaklava Street, pěti za domy ve vedlejší ulici, seskupených jako upravený park a rozdělených proužky plotů a nízkých cihlových zídek. Počítala jeřáby, višně, drobnolisté lípy, cesmíny, plané jabloně, londýnské platany, habry, jezírka, kůlny, šňůry na prádlo, sádrové trpaslíky. Zahrady ukrývaly vnitřní život čtvrti. Děti už si nehrály na ulici, ale zahrady byly stále bezpečné, chráněné řadovými pevnostmi. Věděla, že tam nahoru bude často chodit o letních večerech, stejně jako kočka vylézá na strom, aby se porozhlédla po svém teritoriu.

„Je tu cítit vlhkost,“ začichal Neil. „Bude to potřebovat spoustu práce.“ Vzal za růžek tapet v chodbě, odloupl ho a přejel prstem po šedé omítce. „A tohle bude muset dolů.“

„Zatím to bude dobré,“ řekla Kallie a pečlivě uhladila tapetu zpátky ke zdi. Neil pracoval pro jednoho mobilního operátora a chtěl být věčně pětadvacetiletý, i když už mu bylo přes třicet. Zacházel se svými přítelkyněmi jako s auty a vyměňoval je za novější modely pokaždé, kdy bylo znát, že už mají něco najeto.

„Tohle je poslední krabice,“ řekl jí. „Moc toho nebylo. Čím si to tu zařídíte?“

„Podomácku vyrobeným nábytkem, dokud si nebudeme moci dovolit něco lepšího.“

„Ty chodby jsou docela úzké.“ Neil bydlel v přestavěném skladišti, ale protože v něm skoro chyběly příčky, bylo nemožné, aby tam s ním někdo delší dobu žil a nepřekážel.

Paul odjel s bratrem, aby mu koupil pivo, takže Kallie strávila první večer v domě sama. Koberce byly špinavé. Vyluxovala je, jak nejlépe uměla, a pak se pustila do mytí kuchyňské linky. Kbelíky plné mýdlové vody s dezinfekcí začali místnostem dodávat na

obyvatelnosti. Ta stará dáma tam určitě nenechávala nepořádek schválně, ale podle všeho to nebyla schopná zvládnout sama. Aspoň že elektřina už zase fungovala, i když se nedostala do všech částí domu; starobylé vedení potřebovalo vyměnit.

Zvenčí k ní doléhaly divné zvuky: zpododěr chrastil pod kapkami deště, suché listy štědřence dopadaly na zažloutlou střechu přistavěné zimní zahrady. Uvnitř se rozsvítila kontrolka kotle ústředního topení s cvaknutím, které ji vyděsilo, trubky začaly pravidelně tikat jako staré pendlovky a prkna v podlaze praskat jako paluba galeony. Vypínače v suterénu nefungovaly a nemělo smysl pokoušet se uklízet s baterkou.

Dům mrtvé ženy – otlučené hrnky a misky, jedna zásuvka plná podivného kuchyňského náčiní, druhá zaplněná provázky, sáčky, zátkami a dávno neplatnými kupony na slevy. Zvláštní pachy z kuchyňské linky – sáčky kardamonu, jalovce, pudinkového prášku, tmavé lepkavé skvrny. Hnědé šmouhy ve tvaru L na podlaze, kde stával nějaký těžký kovový předmět.

V půl jedenácté se posadila v hale v přízemí, aby vybalila povlečení a pár otlučených porcelánových ozdob po babičce. Ulice byla nadpřirozeně tichá, ale teď něco zaslechla. Položila náruč prostěradel, vstala a poslouchala.

Zvuk tekoucí vody.

Monotónní šumění deště, vodopády řítící se okapy do zinkových trychtýřů a pak dál plastovými trubkami do kanálu. Praskání postupně sílící do crescendo.

Vystoupala po schodech do prvního patra a vešla do druhé ložnice: chyběla tam žárovka. Mokrý dřevo okenních rámců nasáklo tolik, že okna nešla otevřít. Pod střechou byl ten zvuk slabší, takže to nemohly být okapy. Vzala si v hale baterku, rozsvítila ji a vydala se do suterénu. Strhneme příčky, rozhodla se, opravíme zimní zahradu a vpustíme dovnitř víc světa z udržované zahrádky. Koupelna byla na ten dům absurdně velká. Napadlo ji, že byla udělána ze salonu, i když si nedokázala představit salon jen s jedním malým zamřížovaným oknem vysoko pod stropem, které ústilo na ulici.

Ted' ten zvuk slyšela naprosto jasně, tekoucí – ne, *valící se* vodu. Zdálo se, že vychází z pravé zdi, společně s vedlejším domem. Se sousedy na té straně se ještě nesetkala. Heather jí řekla, že se jmenují Omar a Fatima. Čím mohou dělat takový hluk? Nebyl to jeden kohoutek, spíš několik, a otevřených najednou. Byl to hlasitý, hluboký zvuk. Ve spojení s hukotem hustého deště to vypadalo, jako by se hnala potopa.

Posvítila si baterkou po koupelně a hned si přála, aby to neudělala. Zařízení bylo laciné a mělo odporný odstín avokáda, který býval oblíbený v sedmdesátých letech. Jen vana měla bílou glazuru a byla jistá šance, že bude mít nohy, takové ty lví spáry, které by po vyčištění mohly vypadat hezky. Bohužel byla celá ta věc obložená vlnitou lepenkou. Vybavila si koupelnu rodičů a vzpomněla si na posedlost obkládat vany, umyvadla a dveře, jakékoliv ozdoby, které mohly připomínat viktoriánství.

V zadní kapse měla stále zavírací nůž, který používala při vybalování krabic. Dřepla si na chladnou parketovou podlahu, vyšroubovala šest šroubů přidržujících přední panel vany a pak pod něj zasunula čepel nože. Zapáčila, deska zavržala, prohnula se a uvolnila. Odložila ji stranou a zděsila se, když zjistila, že vypustila na svět stovky malých hnědých pavouků z jejich temného domova. Rozprchli se všemi směry, po jejích nohách, po podlaze, po stěnách. Vyskočila a štitivě je sklepávala ze šatů. Po celém těle jako by cítila doteky jejich nohou.

Vyskočit z džínů jí přišlo jako nejlepší nápad, ale zahnat pavouky jasným světlem mohlo být ještě účinnější. Zamířila pod svědo holých žárovek v hale a hukot vody nechala za sebou. *Tohle*, říkala si, *je jedna z radostí majitele domu. Zvyknout si na to bude asi chvíli trvat.*

ODBORNÍK NA PODZEMÍ

May zaslechl něco podivného. Znělo to jako: „My jsme Elipsíci, veselé holky a kluci...“ To ale samozřejmě nebylo možné, tehle rozhlasový reklamní popěvek určitě zmizel ještě před druhou světovou válkou. Pohlédl na nový mobilní telefon na Bryantově stole a uvědomil si, že zpěv vychází z jeho sluchátka. Arthur si melodii dokonce pobrukoval, zatímco puntičkářsky přerovnával knihy na polici. Po všech těch letech stále dokázal v Mayovi vzbudit pocit, že se musí každou chvíli zbláznit. Jak to sakra dělal? Nebo přesněji, jak dokázal, aby moderní přístroj přijímal rádiové vlny z hluboké minulosti?

„Neslyšíš něco neobvyklého?“ zeptal se napjatě.

„Tak mě napadlo,“ řekl Bryant a jako obvykle se vyhnul odpovědi na jednoduchou otázku, „že ten chlapík, ten tvůj kamarád, prostě nabízí své služby, ne?“ Toužebně zašťoural v hlavičce dýmky, zamžoural na zákaz kouření nad kolegovou hlavou a neochotně vrátil lulku do kapsy. „Akademické informace jsou cenná komodita. Neřekl bych, že Londýnské muzeum zvlášť dobře platí. Nemůžeš mu mít za zlé, jestli si vydělává trochu mimo.“

„Můj drahý příteli, nemám mu za zlé nic. Ani zdaleka,“ řekl May a díval se, jak Longbrightová dělá na stole místo a staví na něj dva hrnky silného indického čaje. „Tohle město by bez šedé ekonomiky nepřežilo. Ale nemám ho ani rád. Je to arogantní otrava. Chci jenom vědět, co chystá.“

„I takový hlupák jako Raymond Land si všimne, že vysokoškolský profesor, který přišel k penězům, nestojí za to, aby mu dva mladí policisté prohrabávali popelnice. Mohl vyhrát na koňských dostizích nebo si přivydělávat jako řidič taxi.“

„Raymond je v budově,“ varovala je Longbrightová. „Kvůli dešti musel zrušit golf. Dávejte si pozor, aby vás zase neslyšel, jak ho pomlouváte.“

May počkal, až se seržantka vrátí do své kanceláře. „Ty to nechápeš, Arthure.“

„Tak mi to vysvětlí.“

„Znám Garetha Greenwooda už celá léta. Překvapuje mě, že ses s ním ještě nesetkal, také provádí turisty – pozdní viktoriánské období každý druhý pátek večer a londýnský přístav první nedělní dopoledne v měsíci. Určitě jste se už museli potkat.“

„Průvodců jsou stovky a půlka z nich je neoficiální,“ odsekl Bryant. „Všechny je neznám. Pokračuj.“

„Greenwood je skvělý vědec, odborník na počátky moderních dějin. Jeho žena si o něj dělá starosti. Monika mi před několika dny zavolala a řekla mi, že vzal práci od někoho, s kým se setkal v muzeu. Byla mu nabídnuta značná částka peněz za nějaký nezákonný úkol, polovina předem, polovina po dokončení. Je to také nebezpečné; minulý týden napsal závět.“

„Jak tohle všechno Monika ví?“

„Je to typický vědec, roztržitý a nepraktický – mohl bys mu vystřelit u ucha, když si čte, a ani by nemrkl. Vysadila ho minulý pátek před muzeem a všimla si, že nechal v autě nějaké papíry, tak šla za ním. Čekal tam na něj nějaký pochybný týpek, který mu předal svazek použitých bankovek a instrukce, co má dělat. Gareth už měl jednu problémy, víš. Tenkrát to nebyla jeho vina, je jenom trochu naivní. Přítel jednoho z patronů muzea mu nabídl vzácnou londýnskou sochu. Greenwood si neprověřil její původ, jinak by přišel na to, že je kradená. Venkovní sochy nebyly nikdy zvlášť přísně registrované. Až v poslední době vzrostla poptávka sběratelů po velkých objektech nabízených na černém trhu. Ta socha byla jedna z Grácií, které stály víc jak sto let na Haverstock Hillu. Greenwood kolem nich chodil každý den na metro, ale když byla jedna nabídnuta muzeu, nepoznal ji. Kolegové s ním soucítili a dělali, co mohli. Počestní a slušní akademici s dobrými úmysly se občas nevědomky zapletou do podvodu s padělky, vydírání nebo

krádeží. Ať už je Greenwood jako člověk jakýkoliv, je to jeden z největších odborníků, které ve městě máme – a já bych nerad, aby udělal další chybu. Rezolutně odmítá bavit se se ženou o své nové práci a jí to dělá velké starosti.“

„Takže jsi požádal Meeru a Colina, aby prohrabali jeho popelnice. Opravdu, John, dáváš Raymondu Landovi municí, kterou odnese na ministerstvo vnitra. Nemohl by sis s ním prostě v tichosti promluvit?“

„Ne, to by nešlo,“ řekl May nejistě. „Byli jsme něco jako sokové a on je na mě, víš, pořád ještě trochu naštvaný.“

„Ne, to nevím. Jací sokové?“

„No – jde o tu dámu, kterou si vzal. Já ji vlastně poznal dřív než on a chtěl jsem to ukončit, když se seznámila s Garethem, ale nikdo z nás se neodhodlal mu to povědět, a pak to vyšlo najevo v nepravý čas.“

„Počkej chvílku, takže to je všechno kvůli ženské?“ Bryant měl co dělat, aby se ubránil smíchu. „Co ty to na těch vdaných ženských vidíš? Kdy se to vlastně stalo?“

„V červnu sedmdesát osm.“

Už to nevydržel a vybuchl smíchy. „To je víc než pětadvacet let. Nepovídej mi, že je na tebe pořád ještě nabroušený.“

„Vědci si dokáží pěstovat zášť až do smrti. Mají v povaze posedlost. Kromě toho se nedá říct, že bychom tady nevěděli, kam dřív skočit, Arthure. Chci nějak zaměstnat Mangeshkarovou a Bimsleyho. Sám víš, že když nedostaneme žádnou práci, začne nás metropolitní využívat na své případy a nakonec nás úplně zruší.“

„To neudělají. Přestavbu téhle budovy schválili v rekordním čase.“

„To by se stalo tak jako tak, protože je to pro policii výhodná lokalita. Už jsi slyšel o tom novém policejním obchodě pro camdenskou oblast?“

„Co máš na mysli?“

„Je to jeden z roztomilých nápadů ministerstva vnitra, komunitní centrum s neformálně oblečenými policisty, kteří budou ve spojení s představiteli místní komunity. A budou se tam prodávat předměty s

logem metropolitní policie, aby to přilákalo děti. Říká se, že tohle policejní hračkářství by mělo být tady, hned jak odsud vypadneme.“

„Raymonda nijak nenadchlo, když jsem se zapletl do případu Ruth Singhové,“ připomněl Bryant, „takže si těžko můžeme dovolit nechat toho tvého vědce –“

„Zabralo jim to jen pár minut, Arthure. Meera něco našla. Podívej.“ Uhladil na stole pomačkané účtenky. „Greenwood právě utratil pár set liber za nejmodernější horolezecké vybavení.“

„Možná se dal na horolezectví.“

„Nedělej ze sebe hlupáka, je mu přes šedesát a je špatný na průdušky.“

„No, tak nevím. Opravdu tě to trápí?“

„Disponuje jistými zvláštními znalostmi, které podléhají utajení. Takovými znalostmi, které se dají zneužít.“

„Myslel jsem, že učí dějepis.“

„Mám na mysli jednu konkrétní oblast jeho zájmů. Řeky. A hlavně podzemní proudy v Londýně.“

Bryantův zájem byl probuzen. „To je něco jiného. Kanály stále vedou pod velmi citlivými oblastmi. Například pod Buckinghamským palácem a přímo pod sídlem parlamentu.“

„Opravdu? Myslel jsem, že všechny už dávno vyschly.“

„Vůbec ne. Samozřejmě existuje spousta výkladů. Je to temná oblast zájmu; nejen že velikost, poloha a počet městských řek jsou sporné, ale také jich je jen málo vidět na povrchu a chybějí přesné metody, jak srovnávat přítomnost s minulostí. Následkem toho pak člověku nezbude než sledovat špinavé stoky mezi kanály a přes prázdné parcely.“

„Proč se je tedy někdo vůbec obtěžuje studovat?“

„Protože vodní koryta dala směr našim ulicím stejně jako staré živé ploty. Ty řeky vytvořily podobu celého Londýna. Jsou to tepny proudící jeho tělem.“

„Odkdy jsi na ně odborník?“ zeptal se May překvapeně.

„Připravoval jsem turistickou trasu sledující koryto potoka Counter's Creek. Podél něj vede hlavní železniční trať z Kensal Greenu do Olympie, Earl's Courtu a k Temži. Nakonec jsme tu

myšlenku opustili, protože by dalo moc práce obcházet překážky. Řeka Westbourne se stále objevuje na povrchu v jezeru Serpentine, víš. Mnoho z původních říčních koryt je teď spojeno s kanalizací z viktoriánské éry. Tyhle neviditelné části města mají jisté kouzlo, nezdá se ti? Střechy, kanály a uzavřené veřejné budovy...”

„Do jisté míry s tebou souhlasím. Ale pokud z těch starých řek nic nezbylo, nechápu, proč by někdo platil mému starému sokovi za informace o nich.“

„Netvrdím, že nic nezbylo. Většina z nich je zazděná. Nejznámější ztracená řeka je Fleet, která začíná v Hampstead Heathu, protéká skrz Kentish Town, stáčí se kolem nás na St. Pancras, pak do Clerkenwellu, Holbornu a dál kolem Bridewellu k Temži. Byla známá také jako Holebourne, potok v nížině. Říkalo se, že to byla řeka, která se změnila v potok, pak strouhu, a nakonec stoku. Smithfieldští řezníci do ní házeli kravské mršiny a celá století se používala jako toaleta a městská skládka, takže se postupně zanášela a stala se hrozbou veřejného zdraví. Myslím, že ji nakonec zazdili někdy v polovině devatenáctého století, ale jde o to, že tyhle řeky mizely na různých místech pod zemí a byly sváděny do zděných tunelů, ale to neznamená, že vyschly. Vezmi si například potok Tach Brook. Je stále zde, protéká pod parkovišti a veřejnými budovami ve Westminsteru. Když jsem byl kluk, slézal jsem pod viadukt a potloukal se kolem vody, která se vlévala do Temže z Millbanku. Stavitelé metra si stále musejí na ty kanály dávat pozor, protože by jim mohly způsobit velké problémy.“

May vytáhl ze zásuvky nějaké papíry a hodil je na stůl. „Monika mi dala tohle. Greenwood je zřejmě specialista na podzemí. Všechny ty řeky zmapoval a tohle je jenom část seznamu.“

Bryant přelétl pohledem seznam jmen. Westbourne, Parr’s Creek, Roding, Slade, Tyburn, Mayes Brook, Hogsmill, Crane, Peck, Ravensbourne, Hackney Brook, Falcon, Effra, Neckinger, Walbrook, Wandle a desítky dalších malých přítoků.

„Tečou z Hampsteadu do Actonu a dál do Bromley a Barkinga,“ dodal May.

„A co jsi čekal? Tohle město leží v kotlině a voda stéká dolů.“ Bryant to vyslovil, jako by mluvil s mimořádně natvrdlým dítětem. „Říční koryta tvoří v Londýně síť, vedou kolem, pod a někdy i skrz ty nejdůležitější budovy ve městě. Některá z nich jsou spojená s kanalizací, což znamená, že jsou vlastně majetkem státu.“

„Tady je seznam vybavení, které Greenwood zatím nakoupil. Monika ho našla v jeho saku.“

Bryant vyhrabal své brýle na čtení a pohlédl na papír. „Tahle výstroj je na lezení dolů, ne nahoru. Podívej se na to: výkonné baterky, vysoké holínky, příchytky na trubky, skoro žádná lana. A tady je účtenka za přípravek proti krysímu kousnutí. Zdá se, že si ho někdo s nekalými úmysly najal jako průvodce jednou z těch podzemních řek.“

„Myslíš, že mají v plánu vykopat tunel do Anglické banky nebo něco podobného? Nebyl by to v době počítačů a internetu trochu staromódní postup?“

„Jenom proto, že to už pár let nikdo nezkusil, to nemuselo vyjít z módy, John. Uvažuj o tom: někdo vyhledal odborníka na podzemní řeky a nabízí mu podnik, ke kterému bude potřebovat bezpečnostní popruhy a vysoké boty. Netvrdím, že ten tvůj paroháč může mít ponětí o skutečných úmyslech svého klienta, ale odmítá o tom říct své ženě, protože ji nechce ohrozit, což naznačuje, že něco ví.“

„Měl jsem v plánu předložit mu tyhle důkazy a varovat ho, víš, jako přítele,“ řekl May.

„Sám jsi říkal, že to není přítel, tak proč by si od tebe měl nechat poradit? Kromě toho mám lepší nápad.“

„Co by to mohlo být?“ zeptal se May znepokojeně.

„Můžeme zjistit, co chystá, a zabránit mu v tom. Je to v zájmu bezpečnosti státu. Raymondovi nezbude, než ten případ schválit.“

„Arthure, nedělej prosím nic, co by nás přivedlo do maléru. Nemůžeme si to dovolit. Musíme začít hrát podle pravidel.“

Bryantovy vodnaté modré oči se rozšířily v nevinném úžasu. „Ty mě překapuješ, John. Copak jsem nás někdy přivedl do maléru?“

PODZEMNÍ SRDCE

Kallie obrousila domovní dveře a natřela je základovou barvou, než začala na dřevo nanášet indigově modrý nátěr. Už vymalovala ložnici a pověsila tam levné záclony a provedla několik dalších prací ze svého seznamu, ale měla pocit, že její úsilí nezanechalo žádné zvláštní stopy. Nebydlela v rodinném domě od rozvodu svých rodičů. Dřepěla v chodbě a snažila se přirazit víčko zpátky na plechovku s barvou, aniž by si umazala ruce, když kolem prošla Heather obtěžkaná nákupními taškami.

„Jak ti to jde?“ zeptala se a nahlédla dovnitř. „Copak ti Paul nepomáhá?“

„Byl odvolán do Manchesteru,“ vysvětlila Kallie. „Pořád čeká, jak to dopadne s jeho místem. Myslela jsem, že to dodělám, než začne přšet. To nebe se mi nechce líbit.“

„Stejně by ti asi k ničemu nebyl. Nikdy nebyl moc praktický, vid’?“ Heather byla kompletně nalíčená, na sobě měla elegantní černé šaty a lodičky na podpatku a nevypadala zrovna oblečená na nakupování. Nikdy nebyla neformální nebo dokonce uvolněná. „Ale stejně jsi dobrá, že to všechno zvládáš sama. Já bych nevěděla, odkud začít.“

„Nic jiného mi nezbyvá. Všechny úspory jsem utratila na zálohu za dům. Na instalace a příslušenství nezbylo skoro nic. Bůh ví, co se stane, jestli Paula vyhodí z práce.“

„Stejně je nejlepší investovat do nemovitostí, drahoušku. Podívej, co se děje s penzemi. George přišel u Lloydů o celé jmění, ale naštěstí má teď vlastní podnik. Řekl ti někdo o tom zítřejším večírku?“

„Pár z čísla čtyřicet tři mi včera hodil do schránky lístek.“ Narovнала záda a ušklíbla se. „Nepořádají ho jen pro nás, že ne?“

„Ne, je to oslava desátých narozenin jejich syna a Tamsin si myslela, že by bylo pěkné, kdybyste se při tom seznámili s novými sousedy.“

„Jací jsou?“

„No, mají soukromé školy a jsou trochu přihlouplí, ale docela přátelští a dobromyslní. Komunikují skoro výhradně přes toho chlapce, příliš slepě ho milují, ale ona další děti mít nemůže, proto jim je tak vzácný. A koneckonců nám vždycky odebírají mléko, když jsme pryč, takže si nemůžeme stěžovat. Ten kluk se jmenuje Brewer – trochu zvláštní volba, ale v poslední době se zdá, že se rodiče předhánějí, komu se podaří vymyslet neobvyklejší jméno.“

„Ještě jsem tu neviděla George.“

„Odjel do Montrealu. Nesnáším ty jeho cesty do Kanady; pokaždé mi přiveze sukni se šálou. Tedy pokud si vzpomene; jinak je to šátek z letiště. Kdo tyhle věci vůbec nosí? Vráti se v pátek, ale za tři dny má pak veletrh v New Yorku. Nikdy si neber úspěšného muže, jestli ti vadí být sama. Jestli chceš, přijď na večeři, budu dělat srnčí klobásy a bramborovou kaši s cibulovou omáčkou.“

Kallie si posunula dozadu čelenku a udělala si na čele šmouhu od modré barvy. „Díky, ale chci dneska večer dodělat obývací pokoj. Pořád ještě máme světlo jen ve třech místnostech. Musím sehnat nějakého laciného elektrikáře.“

„Máš štěstí. Jednoho tu v ulici máme, v čísle tři, je to náš poklad Elliot Copeland. Vlastně je to stavař, ale poradí si se vším. Bude nejspíš také zítra večer na večírku u Olivera a Tamsin. Nalij do něj pár drinků a určitě z něj dostaneš slušnou cenu.“

„Tak to vypadá, že mi nezbude, než tam jít.“ Kallie vstala a zabalila štětce do kusu hadru. „Jenom doufám, že Paul přijde včas.“

Heather zamířila domů, ale pak se vrátila. „Neviděla jsi náhodou v zahradě Cleo? Předními dveřmi ji ven nepouštím. Celý den se nedotkla svého žrádla.“

„Ne, ale podívám se po ní.“ Už jednou zahlédla Heatherinu kočku, jak se plíží hustým porostem v zahradě za domem.

Poté, co vymyla štětce ve dřezu v suterénu a vytřela je o noviny, uvařila si Kallie čaj a rozhodla se, že se dá do pořádku. Už dříve

namočila starodávnou měděnou hlavici sprchy do přípravku, který ji měl zbavit nánosů vodního kamene z pověstně tvrdé londýnské vody, ale moc to nepomohlo. Postavila baterku tak, aby svítila na strop, svlékla se a došla po chladných parketách k vaně. Docela špatně se v ní stálo, ale ona si nikdy nepotrpěla na povalování v teplé vodě. Paul by se dokázal máčet celé hodiny, ale ona –

Uslyšela to znovu.

Tentokrát zvuk nevycházel z pravé zdi koupelny, ale spíš zpod podlahy. Předpokládala, že základy jsou z pevného betonu, takže to musel být nějaký zvukový klam. Kopie plánů domu se ještě neobjevily, zřejmě kvůli problémům s hledáním originálů. Ačkoliv byla koupelna pod úrovní ulice, nezdálo se, že by tam bylo zvlášť vlhko, ale ten zvuk byl znepokojující.

Položila dlaně na chladnou omítku zdi sousedící s vedlejším domem a snažila se vycítit arytmií tekutého života uvnitř cihel. Teď to slyšela zřetelně, proud vzpouzející se vody spoutané jakýmsi potrubím. Na špičkách prstů cítila její slabý puls, žílu pumpující tekutinu v mrazivých stazích skrytého srdce města.

Sklonila se a nahlédla pod vanu. I když vystříkala ten temný prostor dezinfekcí, uchovalo se tam několik hnědých, chlupatých pavoučích hnízd.

Na nárttech nohou jí naskákaly puchýře, které svědily, když se jich dotkla. Objevily se, když přišla na pavouky, a ona teď přemýšlela, jestli to nejsou kousance.

Řekla si, že koupelně prospěje nová omítka, malba a funkční osvětlení, ale do té doby že bude muset zkrátit sprchování na minimum.

*

„Podlahy praskají, trubky se natahují a smršťují – nikdy předtím jsi v tak starém domě nebydlela. Trpíš tím, čemu doktoři říkají nadměrná představivost; je to z toho, že jsi příliš tvůrčí typ, a samozřejmě, Paul je pryč...“ Její matka dokázala nechat viset ve vzduchu věty naplněné narážkami na špatné duševní zdraví a

celkovou neschopnost jako vyprané spodní prádlo. Helen Owenová svou dceru milovala, ale ne dost, aby nedokázala být krutá.

„Zvládám to skvěle,“ odsekla Kallie. „A než to řekneš, vím, že to nebyla nejlepší chvíle pouštět se do takového podniku, ale nemohla jsem si tu příležitost nechat ujít. Nikdo nevěděl, že umře tak náhle.“

„To prostě není pravda, drahoušku. Je toho spousta, co můžeme udělat, abychom posílili své zdraví a minimalizovali stres, a já myslím, že by ses měla zeptat Paula, jestli má na paměti tvé dobro. Zdá se, že je jen stěží zaměstnatelný, má problémy se sebeovládáním, a pak tě tu nechá se vším tím stresem spojeným se stěhováním do domu, který je podle všeho skoro neobyvatelný –“

„Musím končit, mami. Zas ti zavolám.“ Kallie věděla, že nemá cenu s matkou mluvit, když je v téhle náladě; Helena byla osamělá, zahořklá a nejspíš pila.

Před spaním měla ještě spoustu práce. Natáhla si džíny a vyšla do zahrady. Promočené byly zplhlé jako převařený špenát nebo rostlinstvo ve vypuštěném akváriu. Schůdky na malý kousek trávníku byly tak zarostlé, že si musela prosekát cestu kuchyňským nožem. Podivně lidský kočičí nárek uslyšela dřív, než vyšla nahoru. V houštině svlačce uviděla Cleino strakaté tělo, jak se napíná a svíjí ve snaze se vyprostit.

Prořezat se svlačcem šlo pomalu. Když na kočku konečně dosáhla, vykroutila se jí s bolestným zakňučením. Kallie zakopla o rozbitý kryt kanálu a upadla do mokrého plevle. Když vyprostila levou ruku, překvapilo ji, že má na prstech krev. Kočka se už přestala svíjet a ležela na boku pod keřem. I v šedém světle nadcházejícího soumraku rozeznala, že její tělo pokrývá množství krátkých, hlubokých řezných ran, které vypadají jako bodnutí nožem.

„No tak, holka, pomůžu ti.“ Kallie vzala kočku a jemně ji nadzdvihla. Když zvíře zesláble zacukalo tlapkami, všimla si, že má levou zadní nohu skoro odtrženou od těla. Potrhané bílé šlachy se v ráně perlově leskly. Další zranění měla kočka kolem čumáku.

V předklonu se snažila najít volné místo v podrostu, kam by si mohla stoupnout. Bylo jasné, že to ubohé zvíře umírá. Přemýšlela, jestli něco takového mohly napáchat lišky. Stahovaly se do města a

živily se odpadky, ale že by lovily kočky? Cleo byla samá krev a bahno. Vypadalo to, jako by se něco vyhrabalo z mokré hlíny a zaútočilo na ni.

Když se jí konečně podařilo kočku zdvihnout, byla už mrtvá. Kallie se ohlédla k malému řadovému domu s temnými okny a zdmi ztrácejícími se pod proudy deště, který vypadal, jako by se ho to neštěstí netýkalo.

HLEDÁNÍ ŘEKY

„Opravdu ještě můžeš?“ zeptal se May starostlivě. Jeho kolega těžce dýchal a několikrát se musel zastavit a opřít se o zeď.

Bryant mávl nad obavami o jeho zdraví rukou. „Jsem v pořádku, nedělej si starosti. Je mi mnohem lépe od té doby, co si nezapomínám brát ty modré pilulky.“

„Proč, na co jsou?“

„Zmírňují vedlejší účinky těch žlutých. Tohle se mi nezdá. Čekal jsem řeku Lea, něco, co poteče k Romfordu.“

Detektivové sledovali Garetha Greenwooda v těsném závěsu po Farrington Road, ale hustý déšť naštěstí snižoval viditelnost. Malé občerstvení stále na svých zamlžených výkladních skříních inzerovalo stravování pro pracující, ale na většině okolních obchodů už bylo znát, že jsou ve čtvrti noví obyvatelé, svobodní manažeři v nových podkrovních bytech. O kus dál, kde odbočovala Farringdon Lane, stál malý hostinec U Betsy Trotwoodové. Ukryli se v jeho závětrí a dívali se, jak Greenwood zavírá deštník a míří k zastávce metra Clerkenwell.

„Fleet je stále nejznámější z londýnských řek,“ řekl Bryant, když znovu vyšli do deště. „Ale její zbytky se nenacházejí blízko žádné z městských finančních institucí, takže můžeme předpokládat, že se nechystá vyloupit banku. Udělal jsem si menší průzkum na téma podzemních řek a jsou to fascinující informace. Fleet teče na jih a cestou se k ní přidávají různé přítoky. Největší soutok se skládá ze dvou, které obtékají z obou stran Parliament Hill Fields a setkávají se v Camden Townu. Za tímto soutokem bývala řeka přes třicet metrů široká. U Holbornského viaduktu byla už dost široká, aby po ní mohly plout čluny. Ten chlap si s sebou nenese žádné vybavení. Jsi si jistý, že byl domluvený na dnešní ráno?“

„Tak mi to Monika řekla. Zavolala mi včera večer, jakmile odešel do hospody.“

Greenwood předtím vystoupil z autobusu v Rosebery Avenue a prošel kolem detektivů tak blízko, že se museli schovat pod deštníky. Vědec byl malý a obtloustlý a na hlavě měl hřívu žlutošedých vlasů, díky kterým vypadal jako přestárlý rocker, zvláště v kombinaci s vysokými hnědými botami, do nichž měl zastrčené nohavice džínů. Rychle krácel po mokřém chodníku, ale naštěstí se na chvíli zastavil, aby obdivoval cosi ve výkladu starožitnictví, čímž umožnil pronásledovatelům, aby ho dostihli.

„Ve středověku bylo podél Fleet vykopáno mnoho studní,“ pokračoval Bryant. „Holly Well, Bagnigge Wells, Clerks Well, St. Clement’s Well – vznikla kolem nich lázeňská letoviska nebo ženské kláštery a některé z těch vodních zdrojů jsou stále aktivní. Můžeš si koupit vodu ze Sadler’s Wells. Má trochu zvláštní příchut’, ale jinak je docela dobrá.“

„Tak ty tvrdíš, že řeka Fleet stále teče?“ zeptal se May. „Myslel jsem, že jsi říkal, že se ucpala a pak ji zazdili.“

„Ano, ale podle všeho ne celou – ty studny tam stále jsou a voda si vždycky najde cestu. Postavíme hráze z cihel, a řeky je prostě obtečou. Fleet byla na některých místech deset metrů pod povrchem. Tekla pod průplavem Regent’s Canal, který je celkem mělký.“

„Mluvíš o ní v minulém čase.“

„Možná bych neměl. Hladina podzemní vody v Londýně velmi rychle stoupá. V zahradách se objevují bažiny. Některé z těch starých řek se nevyhnutelně opět objeví na povrchu. Už se to stalo. Fleet by tu teď byla s námi, kdyby do ní řezníci celá staletí neházeli zvířecí vnitřnosti. Říkali tomu puding. Od toho je Pudding Lane – místo, kde začal Velký požár. Lidé si představují švestkový koláč, ale byl to páchnoucí odpad z jatek. Ještě Greenwooda vidíš?“

„Míří k Turnmill Street.“

„Vidíš to, Turnmill, podle mlýnu. Stávalo tu množství vodních mlýnů.“

Dickens tuhle oblast často zmiňoval ve svých dílech. Bydlel tu Fagin a jeho sirotci.“

„Počkej, zastavil se. Něco hledá.“

Sledovaný si zřejmě něco ověřoval na kousku papíru. Za okamžik ho přeložil a pokračoval v chůzi.

„Viš, jsme teď velmi blízko Fleetskému příkopu,“ řekl Bryant a ukázal holí směrem ke stoce. „Řeku Fleet zakryli od mostu Holborn po Punčovou tavernu. Dnes je to kanál, do kterého se dá pravděpodobně stále vstoupit klenutým tunelem u St. Brides, ale pak se jen vylévá do Temže. Co tady ten chlap může hledat?“

Greenwood se znovu zastavil. Ted' stál v kuriózní části ulice mezi módními restauracemi a zpustlými domy a rozhlížel se kolem. Muž, který vyšel z úkrytu ve vchodu do knihkupectví, byl Mayovi povědomý. Vysoký a štíhlý, elegantně oblečený a pravděpodobně Afričan. Dvojice si stručně promluvila a pak se začala vzdalovat tak rychle, že jí detektivové stěží stačili. Nakonec prošla dveřmi v dřevěném rámu, které vedly do uličky široké nejvýš pro jednoho člověka.

May se tam dostal jako první, ale dveře už byly zavřené. Přiložil ucho ke dřevu a naslouchal, pak hbitě vypáčil patentní zámek. Ulička byla plná pivních bas a velkých plastových nádob od oleje na smažení. Cihlové zdi byly porostlé zeleným mechem a pnoucím býlím. „Vidíš,“ ukázal na ně Bryant, „vláha z řeky. Je to cítit ve vzduchu. Poloslané staré bahno.“

Greenwood a jeho společník už museli dojít na konec uličky; jediné další dveře byly zarovnané krabicemi a cívkami drátu. Průchod se rozšiřoval do malého, špinavého nádvoří s edvardovskou bývalou stájí s kamennou klenbou, teď zarostlou a plnou odpadků na znamení ztráty původního účelu. Ve zdi byly široké dřevěné dveře a dvě úzká okna se špinavými tabulkami z drátěného skla, ale zde Mayovy schopnosti selhaly a nepodařilo se mu odemknout zámek. Každé okno se skládalo z dvanácti malých tabulí. May se ohlédl a zjistil, že jeho partner má problémy s přelézáním nějakých železných nosníků. Odvedl Bryanta pryč.

„Pojď, Arthure, ty už nedohoníme. Uvidíme, jestli se nám podaří našeho záhadného muže identifikovat.“

„Jak?“ zeptal se Bryant a snažil se uvolnit kabát, jenž se mu zachytil na drátěném plotě. „Budu mít díru ve svém zánovním astrachánu.“

„Udělal jsem asi šest snímků svým telefonem se slušným rozlišením,“ vysvětlil May. „Už jsem je poslal do počítače. Povím Bimsleymu, aby je stáhl a začal zvětšovat.“

„Dobrý bože, ta technika nás jednou zahubí.“

„Ale mezitím nám může být užitečná,“ opáčil May a vzal Bryanta kolem ramen. „Pojď, Arthure, vrátíme se.“

*

Heather Allenová uronila několik povinných slz a pak už s klidem souhlasila, aby Kallie pohřbila kočku ve své zahradě. Ve své ji zakopat nemohla, protože George už trávníky zakryl před zimou.

„Já to nechápu. Kdo mohl udělat tomu nevinnému tvorovi něco tak odporného?“ Stála, objímala se pažemi v ucházející nápodobě truchlení nad domácím mazlíčkem a dívala se, jak Kallie bere rýč a na bývalém záhonu připravuje místo pro hrobeček.

Kallie by ráda věděla, jestli Heather měla tu kočku ráda. Kamarádka ze školy odříkala na to téma působivý monolog, v němž vysvětlila, jak ji zachránila před neblahým osudem, když se živila odpadky v Camden Parkway, jak jí trvalo celé měsíce, než si získala její důvěru a jak ji s sebou nosila do té hloupé firmy, kde vydržela pracovat skoro rok, zachumlanou pod vlněnou vestou, aby kočka cítila tlukot jejího srdce. Ale ta historka měla falešný podtón. Pokud Kallie věděla, Heather nikdy nenosila nic tak domácího jako pletenou vestu.

Když byla hotová s kopáním, začalo mrholit a stěny okolních domů potemněly. Než hrob zahrabala, byly obě úplně promočené. Těžko mohla nechat kočku ležet v nějaké krabici, než se počasí zlepší, a nedokázala si představit Heather s lopatou v jejích pěstěných rukou. Heather bavilo radit ostatním, ale sama byla naprosto nepraktická. Vyprávěla jí, že když jednou ztratila mobil, život jako by se zastavil.

Kallie vytrhla poslední šlahoun svlačce z blízkosti hrobečku a pak si všimla tvora za kanálem. Měl spoustu nohou, běžovou barvu a vypadal jako veliký, zdeformovaný humr. „Proboha, co to je?“ Uskočila zpět a málem upadla do křoví.

Heather se nad stvořením naklonila, aby si ho lépe prohlédla, a zaječela hrůzou. „Je to celé od krve. Co to je?“

„Počkej, vezmu si pracovní rukavice.“ Kallie se vrátila a chráněnou rukou zvedla tu věc za článkovitý ocas. „Myslím, že je to nějaký rak, ale moc velký.“ Vytřeštěně na toho tvora zíraly, jako by čekaly, že obživne.

„To je typické, že je George pryč, když se objeví nějaký problém,“ pronesla Heather našťavaně. „Nikdy tady není, když ho potřebuji. Jsem na všechno sama, a teď tohle.“

„Heather, tady stejně nejsi nic platná.“ Kallie se s ní snažila jednat laskavě, protože se ženami jako Heather to ani jinak nejde. „Podívej na ta klepeta, jsou obrovská. Myslíš, že se to zvíře pustilo s tvou kočkou do nějaké bitvy o území?“

„Vypadá to tak,“ řekla Heather. „Ale jak se to sem vůbec dostalo?“

„Máte pravdu, je to rak,“ souhlasil Giles Kershaw. Kallie použila číslo na navštívence, které jí dala Longbrightová, a bylo jí řečeno, aby přinesla svůj nález na oddělení.

Kershaw obracel mrtvého tvora na stole a porovnával ho s obrázky na monitoru. „Normálně pracuji s lidmi, takže se mnou musíte mít trpělivost. Mám ve své databázi skoro stovku podobných stvoření, ale tohle –“ kliknutím myši zvětšil snímek na obrazovce – „je zřejmě turecký rak. Jsou mimořádně agresivní. Žijí v kanálech po celém Londýně. Hm.“

Kallie mu pohlédla přes rameno a snažila se přečíst drobný text.

„Vypuzují slabší britské raky z jejich území. Domnívám se, že ta bledá pigmentace je důsledek nedostatku slunečního světla, toxinů a malého množství výživných látek ve vodě. Tenhle je větší, než by měl být. A řekl bych, že není moc obvyklé, aby zaútočil na kočku. Zřejmě ho něco vyhnalo z jeho domova.“

„Byla to docela malá kočka a nejspíš ho napadla jako první,“ vysvětlila Kallie. „A těch raků tam mohlo být víc, ne? Jak se vůbec dostal do zahrady?“

„No, dokáží se pohybovat po zemi, když musejí. Želvy dělají totéž. Znečišťují si své prostředí, a když je neobyvatelné, stěhují se jinam, dokud nenajdou čerstvou zahradu s vodou – ale řekl bych, že poblíž vašeho domu teče pod zemí nějaký kanál. Několik přítoků podzemního potoka Regent's Canal je spojeno s kanalizací.“

„Chcete mi říct, že tohle vylezlo z kanalizace?“

„To je nejpravděpodobnější vysvětlení.“

Kalii se vybavila ta rozbitá kanálová mřížka. *Nejdřív pavouci, teď bezobratlí*, pomyslela si. *Co dál?*

„Jsem rád, že jste to přinesla,“ řekl Kershaw vesele. „Nedokážu si představit, jak by to mohlo souviset se smrtí té staré dámy, ale je to přesně ta zvláštnost, na které si Bryant a May při vyšetřování potrpí. Nejspíš přijdou s teorií, že paní Singhovou zavraždili raci. Ukážu jim ho, jakmile se vrátí. Kdybyste našla dalšího, nedávejte si ho s majonézou – jsou vysoce jedovatí.“

To je ale divný chlap, říkala si Kallie, když kráčela z oddělení, překvapena tou malou policejní stanicí nad vchodem do metra v Mornington Crescent. Ale divné tam bylo všechno: policejní seržantka, která připomínala bývalou filmovou hvězdu, několik vykulených mladíků s přeleželými vlasy a pomačkanými šaty, úžasný nepořádek ve všech místnostech, improvizovaná laboratoř a napůl položené podlahy. Je možné, aby JVNZ byla opravdu oficiálně schválená policejní jednotka?

Jakmile vešla do špatně osvětlené uličky spojující Alma Street a Balaklava Street, uvědomila si, jak milá a důvěrně známá jí její nová čtvrť začíná připadat. Byla zvyklá na tlupy divokých výrostků spouštějící alarmy zaparkovaných aut a pokřikující na ni přes ulici, ale tady nebylo nic, co by ji mohlo znervózňovat – až na to, že v ní neporušená hradba řadových domů vzbuzovala pocit, že ji někdo pozoruje.

Když vyšla z uličky, zahlédla nějakého muže – ne víc než nejasný obrys – kráčet rychle po protějším chodníku, jako by před něčím

utíkal. Na okamžik zastavila a rozhlédla se kolem: řada domů s odlupující se bílou fasádou, sešlapanými venkovními schody a nepoužívanými komíny podobnými oranžovým máselnícím; černé železné ploty s tyčemi jako kopí, hortenzie a vavřínové keře, truhlíky s uschlými chryzantémami na okenních římsách, zadní trakt katolické základní školy, žluté pouliční lampy svítící skrz větve platanů. Pak toho muže znovu uviděla, jak stojí podobný soše ve vchodu posledního domu a sleduje ji. Nepřinutila se, aby prošla kolem bez zastavení.

„Není vám něco?“ zeptala se. „Nepotřebujete pomoc?“ Když promluvila, sestoupil muž ze schodů směrem k ní a ona si všimla hnědých očí nad špinavě bílým plnovousem. Pak se k ní obrátil zády a začal se belhat rychlými krátkými kroky směrem k uličce. Kallie si vzpomněla na Heatherina slova: „Máme tady dokonce vlastního vandráka, opravdového kulhavého pobudu s plnovousem, ne nějakého Litevce se spacákem.“ Ta představa ji nijak neznepokojovala, ale napadlo ji, co se mu asi honilo hlavou, když stal v tom vchodu a rozhlížel se po ulici.

*

„Asi by se mi mělo ulevit.“ Paul si otevřel láhev piva a natáhl se na gauč. „Aspoň konečně vím, na čem jsem.“ Dostal výpověď a dvouměsíční plat. Společnost, v níž měl slíbenou úžasnou kariéru, spěla k likvidaci.

Kallie chtěla nadnést téma nové elektroinstalace v domě, ale věděla, že není ta pravá chvíle. „Co chceš dělat?“ zeptala se potichu.

„Jedno nechápu, víš – najali mě, abych hledal nové hudební trendy, a jakmile jsou v úzkých, vrátí se ke starým věcem, nově nahraným kompilacím, zaručeně neškodnému materiálu, na který nachytají reklamní agentury. Velké kluby jsou minulostí, současně kapely nestojí za nic a s celým odvětvím to jde z kopce. Každý si muziku stahuje z Internetu, kdo by kupoval cédečka? Jestli máme zůstat tady, budu si muset najít úplně jiný obor.“

„Jak to myslíš, jestli zůstaneme tady?“ zeptala se. „Vrazila jsem do tohohle domu všechny své úspory. Bylo to naše společné rozhodnutí – kam bychom šli?“

Následující mlčení ji znervóznilo víc než jasná odpověď. Pochopila, že Paul chápe přestěhování jako konec svého starého života a začátek nového.

Televize neměla anténu a příjem byl mizerný, ale Paul u ní přesto zůstal sedět se třetím pivem v ruce, zatímco ona šla dolů oškrabovat barvu z vestavěných skříněk. Umístila do koupelny lampu na baterie, takže to tam vypadalo o něco veseleji, a další dávky dezinfekce si poradily s pavouky pod vanou. Místnost se ve srovnání s kuchyní stále zdála být neobvykle veliká; sice se jí nelíbilo, že se nachází pod úrovní ulice, ale Benjamin Singh jí vysvětlil, že v téhle části suterénu kdysi býval sklep na uhlí. Kallie se pokusila představit si rachot uhlí sypajícího se do sklepa a podlahu a stěny černé od mouru, ale tato část minulosti domu byla zdárně zahlazena střídajícími se majiteli.

Pomyšlení na paní Singhovou, která tam zemřela, ji nijak nevyvádělo z míry. Považovala se za praktickou ženu, která se nenechává unést přehnanou představivostí. A přece tam bylo něco...

Kallie pohnula lampou a její světlo ozářilo vlhkou skvrnu na zdi pod malým oknem, barvou připomínající sépiovou kost a tvarem Afriku. Třeba tam byla celou dobu a všimla si jí až teď. Přejela prsty po zdi a zjistila, že je na omak suchá. Mohl mour proniknout do zdi tak hluboko, že se objevil i přes vrstvu omítky a malby jako azbestový prach, který se skrytě zažírá do plic?

Možná si toho naložila příliš. Paul byl nešťastný a neschopný. Později, když ležela v chladné tmavé ložnici s bolestí hlavy, přemýšlela, jestli neudělala chybu. Ta nemovitost je k sobě připoutala ještě pevněji než dítě. A Ruth Singhová z domu ani nedokázala vyjít. Kallie se rozhodla, že nedovolí, aby získal stejnou moc i nad nimi.

VŠICHNI Z ULICE

„Máme člověka, který se podobá tomu Greenwoodovu klientovi.“ May se objevil v otvoru, kde měly být dveře, s vítězoslavným výrazem ve tváři.

Bryant popíjel čaj se dvěma dělníky, kteří nainstalovali na chodbě elektrický vaříč, aby si mohli připravovat občerstvení. „Tak jak to vypadá s tím tvým paroháčem?“ zeptal se. Tesaři pohlédli na Maye s čerstvým zájmem. Bylo vidět, že si s Bryantem rádi povídají, a zařídili se tam tak pohodlně, že je May podezíral, že si práci chtějí protáhnout až do Vánoc.

„Přál bych si, abys mu tak neříkal,“ odsekl May, kterému se nijak nelíbilo, že musí probírat soukromé záležitosti před cizími lidmi. Taková otevřenost však vůbec nevadila Bryantovi, který se vždycky choval, jako by v místnosti nikdo jiný nebyl.

„Omlouvám se, ta situace mě prostě fascinuje, to je všechno. Víš přece, jakou smůlu jsem měl ve svém milostném životě já.“

„Ale no tak, nebylo to přece tak zlé. Zapomínáš na to děvče v osmašedesátém.“

„*Přesně.* Jediný člověk, který v šedesátém osmém nešoustal, byl můj strýček Walter, a to proto, že byl v železných plicích. Problém je v tom, že trávím moc času sám. Obávám se, že jsem se začal chovat nenormálně.“

„Vůbec. Vždycky ses choval k lidem hrozně.“

„To je velmi zraňující,“ postěžoval si Bryant ve snaze o empatickou reakci. „Dokážeš si představit, jak osaměle se člověk cítí, když uvažuje jinak než ostatní? Je pak sám jako – ta kočka.“ Ukázal na Dravce, který k nim seděl zády a upřeně zíral na skvrnu na podlaze. „Podívej se na něj. V hlavě nemá nic než matnou představu o rybách a radiátorech. Nejspíš ho vykastovali a ztratil vůli žít. Není

divu, že si rozumíme. Nepovídej mi nic o lásce. Radši mi ukaž, s čím přišly ty tvé mašinky.“

May počkal, až se apatičtí dělníci zvednou k odchodu, a pak zavolal Dana Banburyho, aby kolegovi celý proces vysvětlil.

„Takže, fotografie z mobilů mají obvykle malé rozlišení,“ ukázal Banbury na monitor počítače. „Ale unikátní věc na tomhle telefonu je ta, že pořizuje mikrosekvenční záběry ze tří různých úhlů. Elektronické obrázky jsou samozřejmě tvořeny kódem převedeným do pixelů, takže se dají přetransformovat zpět za použití programů, které zaplní mezery. Pak už jen stačí vytvořit trojrozměrný obraz, doplnit chybějící pixely podobnou strukturou a barvou z okolních povrchů, aby se dosáhlo kompletní podoby. To znamená, že šance najít v databázi odpovídající záběr se zvýší asi stokrát, protože ho můžeme porovnávat skoro ze všech úhlů.“

„Nemám nejmenší tušení, o čem to mluvíte,“ varoval ho Bryant, „ale pokračujte, je to hrozně zajímavé.“

„Porovnal jsem ty snímky s každým člověkem v systému, u něhož máme vizuální odkaz – to zahrnuje trestní rejstřík, osoby zaregistrované jako duševně nemocní, a pak samozřejmě standardní databázi AMIP, hlášení SPECRIM a centrální kartotéku metropolitní policie. Problém systému –“

„Věděl jsem, že v tom nějaký bude,“ zamrmlal Bryant.

„– je v tom, že jsou v něm jen osoby již dříve trestané,“ pokračoval Banbury. „Ještě nebyl vyvinut takový software, který by ukázal na někoho ještě dřív, než něco spáchá. Já nejsem Kasandra.“ Pronikavě se zasmál. Bryant se na něj podíval jako na šílence. Banbury si rozpačitě odkašlal a otevřel na monitoru jednu složku. „Ale opravdu jsme na někoho kápli. Tohle je váš člověk. Jackson Ubeda, padesát jedna let, třikrát odsouzen pro podvod a pokus o podvod a jedno ublížení na zdraví. Rád mlátí do lidí a obzvlášť si potrpí na bankroty, po kterých obvykle zmizí s majetkem vkladatelů. Žádný důvod, proč by ten váš vědec –“

„Gareth Greenwood.“

„... Greenwood měl o něčem z toho vědět, ačkoliv několik finančních novin uveřejnilo v minulosti články o jeho praktikách.“

„Co může tedy tenhle chlapík chtít po odborníkovi na podzemní řeky?“ podivil se Bryant a posunul se blíž k počítači.

„To už musíme zjistit my.“ May odstrčil Bryantovu ruku vznášející se nad klávesnicí.

„To je v pořádku, pane Mayi,“ usmál se Banbury. „Tohle zařízení je blbuvzdorné.“

„Jak se opovažujete,“ ohradil se pohoršený Bryant.

„Chce tím říct, že ho nedokážeš poškodit ani ty,“ vysvětlil May. „Longbrightová nám drží metropolitní od těla tím, že jí pomáhá s camdenským odpadkovým vrahem, což znamená, že Bimsley a já se můžeme dnes večer vrátit na to místo v Clerkenwellu a trochu to tam obhlédnout.“

„Tak to vypadá, že si myslíš, že tě zdržuju,“ odfrkl si Bryant. „V pořádku, vezmi s sebou Bimsleyho, stejně mám dneska večer na práci něco jiného. A je to pracovní.“

„Co máš za lubem?“ zeptal se May podezíravě.

„Dostal jsem pozvání,“ řekl Bryant. „Jdu na večírek.“

*

Bylo to rozpačité setkání. Hostitelé byli nervózní, hosté podezíraví a hádaví. Z Bryantova pohledu to činilo celou záležitost zajímavější, protože špatná atmosféra lidi pobízela, aby dělali chyby. Shromáždili se v přízemních místnostech čísla 43 Balaklava Street, domu Tamsin, Olivera a Brewera Wiltonových, zdánlivě aby oslavili narozeniny jejich syna a přivítali Kallii v ulici – ale protože nebyly zveřejněny žádné podrobnosti o smrti Ruth Singhové, byl každý zvědavý, jaký má na ni policie názor.

„A tohle je pan Bryant,“ řekl pan Singh. „Dnes večer se loučím se svým starým přítelem.“ Pokud byl Benjamin nespokojený s výsledkem vyšetřování smrti své sestry, podařilo se mu nedat to najevo, když představoval policistu shromážděným sousedům.

„Tak vy jste ten detektiv – jak vzrušující,“ řekla Lauren Kaneová, silně namalovaná blondýna, která jako by si sama upravovala šaty tím, že z nich odstraňovala strategické knoflíky. „Tohle je můj partner Mark.“

Baňatý pětatřicátník v pomačkané modře proužkované košili popadl Bryanta za ruku a rázně mu s ní potřásl. Arthur takový fyzický kontakt nenáviděl a přistihl se, jak si štitivě otírá dlaň o sako. „Mark Garrett,“ řekl obchodník s nemovitostmi. „Bydlím v čísle sedm, posledním v řadě. Domy se směrem ke konci ulice zvětšují, protože tvar parcel je ovlivněnej uličkou za nima. Nevím proč. Takhle to určili v polovině devatenáctýho století.“

„Nevšímejte si ho – to je profesionální deformace, dělá do nemovitostí,“ vysvětlila Lauren. „Markova představa o zábavě je strávit víkend zahrabaný v katastrálních mapách a hledat kousek půdy, kterou by mohl koupit. Ví o téhle oblasti všechno.“ Znělo to, jako by z toho neměla velkou radost.

„Kdy nás opouštíte, Benjamine?“ zeptal se Garrett. V jeho hlase chyběla zdvořilost; od prodeje čísla pět k sobě ti dva nechovali žádné sympatie.

„Zítřa, a stýskat se mi nebude,“ odpověděl pan Singh. „Nic už mě tady nedrží.“

„Prosím, ušetřete nás dalších komentářů na téma ‘S touhle zemí to jde z kopce’,“ řekl Garrett a pohlédl na svou přítelkyni, aby u ní našel podporu. Marně. „Víme, co si myslíte o lidech tady kolem.“

„Už tu není bezpečno, pane Garrette. Dobře to víte. Prodáváte tady nemovitosti, ale neříkáte svým zákazníkům, jak je to tu riskantní.“ Jeho hlas přehlušil agentovy protesty. „Šest brutálních vražd za stejnou dobu jako v Camdenu – proto se High Street říká ‘Vražedná míle’.“

„To píšou jenom bulvární plátky, Bene, a mrtví byli z gangů mladistvejch, který bojujou o území.“

„A to se vám zdá v pořádku? Policie má tolik práce s těmi válkami gangů, že už jim nezbývá čas na loupeže a přepadení. A přesto se tady na každém volném kousku země stavějí nové byty. Vy a vaši přátelé jste v městské radě a povzbuzujete lidi, aby bydleli navrstvení na sobě. A bude pořád hůř. Proč nezřizujete parky nebo nesázíte stromy?“

„K čemu jsou parky dobrý?“ namítl Garrett. „Podívejte, já za tuhle čtvrt' nezodpovídám. Vydělávám si na živobytí, a kdybych se nesnažil zvýšit si obrát, asi bych byl špatnej obchodník, ne?“

„Moje setra se bála vycházet z domu,“ řekl pan Singh. „Někdo jí posílal –“

„Poslechněte, ty takzvaný rasistický dopisy, který podle vás dostávala, nikdy nikdo neviděl.“

„Protože jsem je spálil, jak by to udělal každý slušný člověk.“

„Je mi líto, že zemřela, ale s náma ostatníma to nemá nic společnýho, nebo jo?“

Důkazy byly zničeny, takže spor nemohl mít vítěze. Bryant se od té skupinky oddělil a ocítl se mezi cizími lidmi. Nikdy neměl talent pro společenskou konverzaci, ale protože nebyl schopen najít uspokojivé vysvětlení smrti Ruth Singhové, považoval to večerní setkání za dobrou příležitost seznámit se s lidmi, kteří o ní mohli vědět víc, než říkali. Studoval hosty, jeho ostré vraní oči pátraly po detailech, když mu na rameno poklepal plešatící cherubín oblečený v černém.

„Vy si myslíte, že na smrti paní Singhové bylo něco divného, vidíte?“ zeptal se a podal mu ruku s prsteny, takže Bryantovi nezbylo, než mu jí potřást. „Chci říct, proč by tu jinak byl detektiv?“

„Občas také nejsme ve službě, pane –“

„Avery. Říkejte mi Jaku. Tohle je můj partner Aaron.“

Znamená to obchodní partner nebo *partner*, zeptal se Bryant sám sebe. Pak vzal v potaz náznaky důvěrného chování mezi těmi dvěma a rozhodl se pro druhou variantu.

„Odpusťte, myslel jsem, že jste na tom jako učitelé,“ omluvil se Jake. „Víte, jak vás překvapí, když jako dítě potkáte svého učitele v supermarketu a uvědomíte si, že je jako jiní lidé. Aaron učí – na té základní škole ve vedlejší ulici.“

„Tak to máte kousek,“ řekl Bryant Aaronovi. „Povězte mi, jaké se vám v dnešní době jeví děti?“

„Na to se mě lidé ptají pořád,“ odpověděl Aaron, „jako by děti měly v poslední době projít nějakou proměnou, ale řekl bych, že v té věkové skupině, kterou učím, jsou pořád stejné. Stále si hrají,

spolčují se a volí si vůdce, mají své idoly a šikanují slabší. Vyučují nízké ročníky, takže nemám ty problémy jako kolegové se staršími věkovými skupinami. Děti přes deset bych neučil. Ti malí se samozřejmě dívají moc na televizi. Pamatují si všechny postavy ze svých oblíbených seriálů, ale nevybaví si jména lidí, které potkají na ulici.“

„Možná nepoznají rozdíl.“

„Ale poznají, nebojte se,“ řekl Aaron. „Jen prostě není v jejich zájmu obtěžovat se s pamatováním. Děti jsou v tomhle nemilosrdné, skoro úplně postrádají soucit. Myslím, že tohle je jedna vlastnost, která se vůbec nezměnila. Jakmile jim je deset, něco jako by se v nich přepnulo. Najednou se začnou učit předstírání a pokrytectví. Je to obranný mechanismus, samozřejmě, nejspíš ta nejdůležitější zbraň, když musíte chodit po ulici bez peněz v kapse.“

Bryanta Aaronova upřímnost povzbudila. „Máte ve třídě nějaké děti z téhle ulice?“ zeptal se, protože ho napadlo, zda by stálo za to je vyslechnout. Neměl moderní děti v oblibě; jejich motivy jednání mu připadaly zlověstné a málo srozumitelné. S každou novou generací byly bezvýraznější a nepřátelštější, zřejmě proto, že ho považovaly za starého otrapu.

„My jsme katolická základní škola, kam chodí žáci z pracujících třídy, pane Bryante. Tyhle domy kolem byly postaveny pro irské dělníky, kteří stavěli železnici, a potomci mnoha z nich tu stále žijí. Oblast se rozdělila na původní dělnické obyvatelstvo a nové příchozí ze střední třídy.“

„A jak se od sebe liší?“ zeptal se Bryant.

„Páry ze střední třídy nikdy nemají babičky, které by bydlely ve vedlejší ulici. Nechtějí být považovány za ekonomické migranty, ale to přesně jsou, usídlí se ve čtvrti, která jde nahoru, a stěžují si na nedostatek obchodů s biopotravinami.“

„Učíte syna Wiltonových?“

„Ne, Brewer chodí do soukromé školy v Belsize Parku. Tamhleta rodina –,“ ukázal na indický pár se dvěma slavnostně oblečenými dětmi, „– posílá své děti do školy anglikánské církve s tříletým

pořadníkem. V katolických rodinách z dělnické třídy hraje stále ještě při volbě vzdělávání hlavní roli náboženství.“

„To jsem nevěděl,“ přiznal Bryant. V duchu si tu rodinu odškrtnl na seznamu vyslechnutých: *Randall a Kayla Aysonovi, děti Cassidy a Madison*. Randall vypadal nervózně, zřejmě by nejraději odešel. Jeho děti se zdály být zcepenělé nudou.

Paul poznal obchodníka s nemovitostmi, jakmile vstoupil do místnosti, a hned mu bylo jasné, proč se Garrett začal zajímat o číslo 5 tak brzy – bydlel ve stejné ulici. Žádný div, že ho tak rozčililo, když se mu dům nepodařilo získat. Dobře znal hodnotu okolních nemovitostí. „Tamhleten tlustý parchant se nám snažil rozmluvit koupi domu,“ pošeptal Kallii. „Kde asi realitní agenti kupují košile? Asi mají nějaký speciální obchod.“

Pan Singh nehodlal hádku s Garrettem vzdát. „Slyšel jsem, že se snažíte koupit tu parcelu před obchodem se stavebninami. Neříkejte mi, že na ni chcete vmáchnout další dům.“

„Nikdy jsem netvrdil, že chci tu parcelu koupit.“ Garrett si otevřel plechovku piva a posadil se. Jeho neomalenost nezůstala hostiteli nepovšimnuta. „Nikdo ani neví, komu patří.“

„Víte přece o tom starochovi, který tam žije,“ obvinil ho pan Singh.

„O jakém starochovi mluvíte?“ zeptal se Bryant. Ten večer si vzal naslouchátko, ne proto, že by ho potřeboval, ale protože zesilovalo všechny zvuky stejnoměrně a on tak mohl pochytit několik rozhovorů současně.

„O jednom bezdomovci – občas na té prázdné parcele přespává,“ řekl vysoký Egyptan, který zaslechl, o čem se baví. „Jsem Omar Karneshi. Má žena Fatima a já bydlíme v čísle čtyři.“ Bryantovi se dostalo dalšího vlhkého potřesení rukou. „Jestli ten pozemek koupíte, nebude mít kde bydlet.“

„Sakra, proč si na mě všichni zasedli?“ postěžoval si Garrett své rozpačité přítelkyni. „Copak jsem nějaký zloduch? Heleďte, kamaráde, o tu parcelu nikdo neusiluje, protože se ty stavaři maj rozšiřovat, tak mě nechte bejt a vyříd'te si to radši s nima.“ Lauren mu rychle vtiskla do ruky nové pivo.

Tamsin bezhlasně zavelela přes místnost svému muži „Přesкупit a dolít!“ a ukázala na několik poloprázdných sklenic. Věděla, že měli objednat někoho, kdo by servíroval jednohubky, ale v domě téhle velikosti jí to připadalo nevhodné. To si nechají třeba na vánoční večírek ve svém sídle v Norfolku, kde číšníci mohou nepozorovaně procházet do kuchyně a ven. Tamsin by to nikdy nepřiznala nahlas, ale vadilo jí, že musí trávit všední dny obklopena Řeky, Afričany, irskými katolíky a partami černých výrostků, kteří na sebe pokřikují nesrozumitelným argotem. Oliver přijal roli zrazeného socialisty a odmítal koupit dům v Islingtonu, protože tam bydlel Tony Blair. Kentish Town, říkal, je ‘mnohem skutečnější’, ačkoliv stále každému vypravoval, jak dojede v pátek večer za dvě hodiny do Norfolku.

„Zdá se, že jsou na pana Garretta všichni nabroušení,“ poznamenal Bryant v naději, že konflikt ještě víc rozdmýchá.

„Myslím, že je na něm na první pohled vidět, že nemá školy,“ utrousila Tamsin jízlivě, což by nikdy neudělala, kdyby ještě před večírkem nevypila na uklidnění tolik sklenic lambrusca.

Bryant nebyl zrovna proslulý svou empatií, ale poznal, když si nějaká žena touží promluvit. Pokusil se vzpomenout, co by asi řekl May, aby ji povzbudil. „Řekl bych, že na každého tady něco víte,“ prohodil neohrabaně.

„Je to velmi kosmopolitní oblast,“ opáčila Tamsin, aniž by dala najevo, že ho slyšela. „Máme tu stavaře Elliota v čísle 3 – je rozvedený a moc pije, v jednom kuse ho najdete za rohem U Jiřího – a pak jsou tu Barbara a Charlie, kteří dřív bydleli v čísle 37, kde jsou teď nějací Etiopané. On řídí nákladák a byl už zavřený – za bigamii, představte si to. Ona pracuje jako sestra v Královské nemocnici. Odstěhovali se do Edgwaru, ale nemohli jsme je *nepozvat*, protože ona se starala o Brewera, když měl zápal plic –“

„Opravdu znáte každého,“ popíchl ji Bryant.

Tamsin začala odpočítávat domy na prstech.

„To ano. Tak to máme ten squat v čísle čtyřicet pět – je plný studentů medicíny. Jsou velmi slušní, drží se stranou a umějí žonglovat, což je hezké, i když si s nimi musíme občas promluvit o té jejich hudbě, ani ne tak kvůli hlasitosti jako kvůli *textům*. Pak tu

máme ten pár v čísle čtyři, Omara a Fatimu; ona je hrozně milá a on – no, *nemluva* je asi to správné slovo. Ti Etiopané v čísle třicet sedm působí příjemným dojmem, ale nikdy se s nikým nebaví; jejich ženy nosí šátky a v létě se od nich linou zvláštní vůně jídel. Aysonovi jsou číslo třicet devět, ale nemluví se svými sousedy Jakem a Aaronem, protože jsou to devótní křesťané a neschvalují jejich způsob života. Kallie a Paul jsou tu noví, pak tady máme Heather Allenovou, tamhle tu v kostýmku od Chanela, ale jejího manžela George moc nevidáme, protože je často pryč za obchodem. Ona asi hodně pláče, když je pryč – Lauren ji slyší přes společnou zeď, – jsou do sebe hodně zamilovaní, i když kdo ví, co on teď dělá v té Ottavě nebo kde je. Ona měla v jedné firmě na starosti styk s veřejností, ale vyhodili ji, když vzala úplatek a myslela si, že o tom nikdo neví.“

„Přátelil se někdo s Ruth Singhovou?“ zeptal se Bryant.

„Skoro jsme ji nevidali, protože vůbec nechodila ven. Řekla bych, že neseme všichni svůj díl viny.“ Paní Wiltonová si upravila kudrny a náhle vypadala unaveně. „Chci, aby se všichni dobře bavili, ale Jake a Elliot už dvacet minut něco řeší v koutě, což je divné, protože se normálně nesnášejí. Jake nemluví s Markem Garrettem, protože ten realitní agent zřejmě pronesl nějaké urážlivé poznámky o homosexuálech před svou snoubenkou, která to okamžitě řekla Aaronovi, protože chodí do stejné posilovny. Omar nám prodal kuchyňskou linku, ale zásuvky drhnou a Oliver si mu nedokáže postěžovat, protože jsou přátelé. Manžel nerad dělá rozruch. Mark Garrett koupil Omarův rodinný obchod a slíbil, že si dá pozor, komu ho prodává, ale nakonec ho pronajal člověku, který tam udělal sázkovou kancelář. V hlavní ulici máme už čtyři bookmakry a dvě sauny, ale stále žádnou pekárnu, takže jsem musela investovat do domácí pekárny na chleba. Je to tak těžké. Potřebuji se napít.“

Do místnosti vešel Brewer s gameboyem v ruce a sluchátky v uších. Oliver se mu pokusil elektronickou hru odebrat, zatímco hosté kolem nich vydávali uklidňující zvuky.

„Rezatej tlust'och ze soukromý školy,“ pronesl Garrett za jeho zády. „Chudák kluk.“

„Vy musíte být Kallie a Paul,“ usmála se Tamsin. „Tohle je Brewer a říká, že vás moc rád poznává.“

Nechte toho kluka, ať mluví sám za sebe, pomyslel si Paul. Dneska je mu deset.

„Doufám, že už jste si v té naší ulici zvykli. Oliver mi říkal, že jste museli přerušit opravy vašeho domu.“

„Je to tak,“ souhlasila Kallie. „Momentálně na to nemáme peníze.“

Tamsin sebou při zmínce o finanční tísní neznatelně trhla. „No ano, tyhle věci potřebují čas,“ prohodila neurčitě. „Ochutnejte ty briošky, jsou to Oliverovy oblíbené. Museli jsme najet spoustu kilometrů, abychom je sehnali.“

„Jak rychle se všichni objeví, když je pití na stole,“ řekl Benjamin Singh. „Neuvěřitelné, že, Arthure? Když moje sestra potřebovala pomoc, nebylo po nich ani vidu. Ruth své sousedy skoro nevidala, proto s nimi nemluvila. Ta Allenová byla arogantní, ta Egypťanka prostě neviditelná. Lidé v téhle zemi si stěžují, jak je to hrozné, že v Indii ještě funguje kastovní systém, ale měli by se zamyslet nad vlastním chováním.“

Bryant se rozmrzele rozhlédl po hostech, předstírajících, že se dobře baví. *Jak málo mají společného, pomyslel si, kromě touhy proměnit svůj malý kout města v jakousi městskou vesnici. Čekají na lahůdkářství a módního optika, modlí se, aby byla místní továrna na pneumatiky přestavěna na drahé byty. Až toho všeho dosáhnou, přestanou se stydět za svou adresu. Před padesáti lety byla tahle oblast plná smogu a dělníků trpících plicními chorobami. Lidé se vzdávají svého štěstí a místo toho jsou čím dál nespokojenější...*

Řeky konverzace protékající místností byly plné temných spodních proudů, virů starých rivalit, zápachu nepřátelství. Benjamin měl pravdu; v žádném z těch rozhovorů nepadlo jméno Ruth Singhové. Bylo to, jako by nikdy nežila.

Možná si tu záležitost bereš moc k srdci, řekl si Bryant. Dnes vidíš Bena naposledy. Nechává tohle všechno za sebou. Je načase, abys udělal totéž.

EGYPTANÉ

Největší starosti dělala Mayovi poloha té budovy.

Jako chlapec si vyslechl mnohá varování před zaplivanými hospodami a nevěstinci natěsnanými v uličkách poblíž nábřeží. Oblast mezi řekou a železniční tratí obvykle obývali ti nejchudší; žili zde dělníci, kteří stavěli tunely, viadukty a kladli koleje, lodníci z Temže, uhlíři a dokaři, jejich ženy z prádelen a cukráren. Příliš mnoho chudoby, příliš mnoho lidí na malé ploše, takže se jediná sobotní noc neobešla bez opileckých rvaček. Chudí žili v nížině, bohatí na kopcích; toto pravidlo platilo pro mnoho světových velkoměst. Londýn se zdvihal od Temže k Shooter's Hillu a Crystal Palace na jihu a k Hampstead Heathu a Alexandra Palace na severu. Zločin se sesouval dolů k základům přitahován gravitací jako dešťová voda mizející v londýnských podzemních řekách.

Skoro akci odvolal poté, co Bimsley upadl přes druhou popelnici. Ten chlapec byl pracovitý policista, ale zjevně zdědil po otci jeho podivný nedostatek koordinace. JVNZ měla dlouhou tradici nástupnictví: pracovala tam matka Janice Longbrightové stejně jako Bimsley senior. Když moc nelpíte na dodržování pravidel, musíte pracovat s lidmi, kterým můžete důvěřovat.

Mayův trik s patentním zámekem selhal v nažloutlém šeru, které nahrazovalo v Londýně noc, a nezbylo jim než přelézt zeď, což byl cvik, při němž May prokázal pozoruhodnou pružnost. Ačkoliv bylo po desáté, chodila po ulicích ještě spousta lidí, ale nezdálo se, že by se někdo zajímal o to, co dělají. Světla velkoměsta se odrážela od nízkých mraků, takže se jim lépe hledala cesta mezi odpadky.

Na konci uličky přešli malé prostranství a mezerou mezi budovami se dostali na cihlami posetou zem uvnitř dvou zbývajících zdí skladiště.

„Tohle je odpověď na Arthurovu otázku,“ řekl May. „Povídal mi, že byl každý metr Fleet zmapován a prozkoumán a že tam není nic k vidění. Ale podle téhle mapy jsou budovy kolem nejméně sto padesát let staré. Když tuhle bourají, otevírají cestu k Fleet, která nebyla průchozí nejméně stejně dlouho.“

„A co tedy hledáme?“ zeptal se Bimsley a couvl od hromady cihel, zpod které vyběhla krysa.

„Nevím. Možná bychom měli naslouchat, jestli uslyšíme zvuk proudící vody.“

„Já slyším jenom auta z Farringdon Road.“

„Pojď za mnou.“ May zamířil k zadní zdi, která byla natřená typickým odstínem železniční zeleně někdy v třicátých letech dvacátého století. Mezi ní a vedlejší budovou byla úzká mezera. „Chceš jít první?“ nabídl May.

„Nejsem si jistý, jestli se tam vejdu,“ poznamenal Bimsley. Nebyl nervózní z toho, co by tam mohl najít, ale některé dlaždice byly rozbité a on měl na sobě novou bundu, protože se později večer chystal za kamarády do hospody ve West Endu.

„Potřebujeme zjistit, k čemu si ten člověk Greenwooda najal,“ řekl mu May. „Neber to jako službu Arthurovi, ale spíš jako způsob, jak snížit náskok mezi námi a narušiteli zákona.“

„Jo, moc vtipné,“ utrousil Bimsley a vmáčkl se do úzkého prostoru. Snížení náskoku byl termín vtlučený do hlav nováčkům u metropolitní policie, a následkem toho i téma mnoha vtipů. Myšlenka zločin předvídat a předcházet mu nebyla nijak zvlášť nová, a už vůbec ne úspěšná, ale k JVNZ se docela hodila. *Alespoň*, pomyslel si May, *bychom měli být schopní zvládnout potenciálně nezákonné jednání trestaného podvodníka a naivního vědce.*

„Myslíte, že bych mohl dostat zálohu?“ zeptal se Bimsley. „Jsem švorc.“

„To bys měl být,“ opáčil May. „Jsi nováček.“

„Jo, ale pracuju přesčas.“

„Jestli něco najdeme, podepíšu ti ji.“ May posvítíl baterkou před sebe. Dlaždice na stěnách pokrýval jakýsi zkamenělý sliz, který

zřejmě označoval výši hladiny řeky při přílivu. „Vypadá to, že se dostaneš až dolů,“ povzbudil Bimsleyho. „Vezmi si moji baterku.“

Bimsley si ji od něho vzal. „Jestli si zničím šaty, budu je chtít zaplatit.“ Snažil se nedotýkat stěn, ale nemohl se tomu vyhnout, když mu přes boty přeběhlo něco slizkého a pištícího. Dlaně měl rázem zelené.

„Co je to napravo?“ zavolal May. „Dole u tvé boty.“

Bimsley sklonil svítilnu. „Nic tam nevidím,“ odpověděl.

May tam předtím zahlédl ve zdi bledý svorník oblouku a kámen známý jako klenák, součást klenby, z velké části zakryté sutí. „Odsuň to svinstvo stranou, ano?“

Bimsley se ušklíbl, ponořil ruce do hromady a odtáhl pryč shnilou matrací. Několik minut mu trvalo, než odklidil dřevěné desky a hromady cihel, které zakrývaly horní část průchodu do podzemí, v němž byly v patnácticentimetrových intervalech zasazené železné tyče. Posvítíl baterkou dovnitř. „Vypadá to, že to vede daleko,“ zavolal. „Ale bez autogenu se tam nedostaneme.“

„Když tam nemůžeme proniknout my, znamená to, že se tam nedostal ani Greenwood. Nejspíš jen strhli zdi toho skladiště. To znamená, že máme ještě čas.“

„Jo, ale na co?“ Bimsley přitiskl obličej k rezaté mříži a sklonil baterku.

„Vidíš tam něco?“

„Ne.“

„Tak půjdeme.“ May se obrátil k odchodu.

„Počkejte.“ Bimsley si dřep tak nízko, jak průchod dovoľoval. „Tady to ale smrdí. Myslím, že vidím...“

Obrátil se a posvítíl baterkou do mezery, ale May už zmizel z dohledu. Obrátil svítilnu zpátky k mřížím a rozeznal klenuté cihlové zdi porostlé jakýmsi býlím. Na dně, pod vysokým schodem, se cosi stříbrně zalesklo.

„Asi tam je voda, jestli je to, co jste – pane Mayi?“ Kruh světla klesl níž a odhalil další záblesk. Bimsley se podíval zblízka a zjistil, že je jedna tyč uvolněná. Zacloumal jí a ona sjela o několik

centimetrů dolů v betonovém uložení. Po chvílce úsilí se mu podařilo vyndat ji úplně.

Vzniklý otvor byl dost velký, aby jím mohl prostrčit rameno a hlavu. Znovu zvedl baterku.

Skoro to přehlédł, protože se to nelesklo, ale baterka osvětlila cosi u zdi, malé dřevěné korálky navlečené na provázku nebo proužku kůže. Když přitiskl své statné tělo k mříži, podařilo se mu dosáhnout na náramek prsty.

V tom okamžiku se však nad náhrdelníkem objevily další dva odrazy jako malé zlaté mince, jasné a ploché. Okamžik mu trvalo, než pochopil, že to jsou oči, a pak už uslyšel hluboké hrdelní vrčení.

Pes na něj zaútočil, než se mu podařilo uvolnit. Zvíře na něj skočilo, jeho čelisti mu pevně sevřely rameno a zuby se zabořily hluboko do ramenní vycpávky. Bimsley vykřikl a uskočil dozadu za zvuku trhající se látky a rotvajler se vmáčkł do mezery v mříži. Pronikl do ní půlkou těla a uvízl se zadními nohama ve vzduchu, pak sklouzl ke straně a spadł zpět do podzemní chodby.

Bimsley slyšel, jak se zvíře snaží dostat zpátky a zuřivě štěká, šílené ze svého uvěznění, zatímco klopýtal přes cihlovou suť zpátky do uličky a k východu.

Na ulici obhlédł škody na své bundě. „Zatracený pes – musí tam být ještě jeden vchod.“ Připlácl vytržený kus látky zpátky na místo a pak si vzpomněł na náramek. „Podívejte, už si zasloužím zálohu?“

„Nevím – ukaž.“ May ho zvedł ke světlu a opatrně k němu přičichł. Santalové dřevo, pomysleł si, santalum album, oblíbená ozdoba příznivců hnutí hippies; jeho vtíravá vůně vydržela celá léta. Uprostřed visel plochý kostěný medailon se složitým vzorkem, který nedokázal rozluštit bez brýlí na čtení, jež nechal v kanceláři. Strčil náramek do kapsy a rozloučil se s kulhajícím Bimsleym, který zamířil do West Endu, nešťastný ze svých zničených šatů.

*

„Był otřesený, ale jinak v pořádku,“ řekl May svému kolegovi druhý den ráno. „Psí zuby ho jen škrábly, ale radši jsem ho poslal na protitetanovou injekci a chystá se nám naučťovat tu bundu. Myslíš,

že tam toho psa nechal Greenwood? Můžu tam poslat někoho ze psího útulku.“

„Ne, nedělej to.“ Bryant seděl na hromadě encyklopedií a lepil dohromady několik katastrálních map. „Nechci, aby ho něco vyplašilo. Podívej se na tohle.“ Ukázal roli pásky na vzdálený konec mapy. „Tahle modrá čára, kterou jsem tam nakreslil, je Fleet. Vlévá se do řeky zděným tunelem pod Blackfriarským mostem, na tom místě, kde bylo sedmnáctého června devatenáct set osmdesát dva nalezeno tělo Roberta Calviho. Možná si vzpomeneš, byl to ten bankér a člen italské zednářské lóže P-2. Našli ho tam viset, byla to ta nejnepravděpodobnější sebevražda, jakou kdy Londýn viděl. Jako předseda správní rady banky Banco Ambrosiano ji připravil o jednu celou dvě miliardy dolarů. Ty peníze byly odčerpány a ukryty před IOR, vatikánskou bankou. Most Blackfriars má historické spojení se svobodnými zednáři a vypadalo to, jako by jeho vrazi chtěli varovat ostatní, i když oficiální verdikt zněl sebevražda. Po neutuchající snaze případ znovu otevřít bylo v roce devadesát dva tělo exhumováno a jasně se prokázalo, že šlo o vraždu. O pět let později obvinil prokurátor v Římě čtyři členy mafie. Patřili ke skupině zvané *Banda della Magliana*, gangu, se kterým není dobré se zaplést. Závěr, že si Vatikán najal zabijáky, aby potrestali jejich defraudanta, je nepřipustný pro věřící, ale celkem uvěřitelný pro nás ostatní.“

„Ty mě překvapuješ,“ užasl May. „Když uvážím, že si nepamatuješ svůj PIN nebo kam jsi dal brýle...“

„Je to moje práce,“ odsekl Bryant a narovnal si obroučky brýlí na nose. „A dočetl jsem se něco nového o podzemních řekách. Věděl jsi, že v roce devatenáct set devět hrálo varieté Hippodrome v Charing Cross Road vodní představení zvané ‘Severní pól’? Vyrobili ledovce a umístili je s patnácti ledními medvědy do obrovské nádrže. Hádej, kde na to vzali vodu. Z Cranbournu, dávné řeky, která protéká přímo pod varieté. A samozřejmě víme o té artéské studni pod divadlem Palace, protože jsi do ní jednou málem spadl. Zdá se, že po celém Londýně jsou vchody do podzemních řek. Poslechni si tohle.“ Zvedl v kůži vázanou knihu. „‘Do roku devatenáct set šedesát byly na zahradě čísla dvacet na náměstí Queen Square v Bloomsbury,

WC1, padací dveře a schody vedoucí do kamenných tunelů potoka známého jako Ďáblův kanál.’ A je tu spousta dalších příkladů. Není divu, že si musel Ubeda najít odborníka jako Greenwood.“

„Něco ti ukážu.“ May sáhl do kapsy a vytáhl santalový náramek. „Našel ho Bimsley. Myslel jsem si, že bys ho rád viděl.“

Bryant pokrčil nos a přidržel si ho před očima. „Nejspíš pochází z camdenského trhu. Odkud ho máš?“

„Náš neohrožený seržant ho objevil ve vchodu do stoky těsně před tím, než ho napadl ten pes. Je tam další vstup, ale nepodařilo se nám ho vypátrat. Řídl jsem se tvojí radou a přenechal Bimsleymu tu nebezpečnou část.“

„Dobře. Víš, že bys neměl dělat nic příliš vyčerpávajícího,“ napomenul ho Bryant. „Dříve či později se budeš muset začít chovat podle svého věku.“

„To bych už nikdy nevstal z křesla. Možná to nic nebude, ale napadlo mě, že bych to poslal Banburymu, jestli na něco nepřijde.“

„Nech mě, ať se na to nejdřív pořádně podívám.“ Bryantova stolní lampa odhalila o něco víc informací o medailonku na náramku, ale potřeboval lepší zdroj světla, aby si ho zevrubně prohlédl. Zpod stolu vytáhl osvětlenou lupu na podstavci, umístil náramek pod ni a prostudoval ho pod zvětšovací sklem.

„No, myslím, že je to penis.“

May se zatvářil překvapeně. „Já ho tam nevidím. Víš to jistě?“

„Celkem ano. Je dost nezřetelný.“ Bryant položil na kostěnou ozdobu list papíru a několikrát po ní přešel tupým koncem tužky. „Už ho vidíš?“ Podal mu obkreslený obrázek. „Není to jen tak nějaký penis. Už jsem ho viděl.“ Na tváři se mu objevil ten vědoucí úsměv, kterého se May za ta léta naučil bát, takový, který říkal: *Vím něco, co ty nevíš.*

„No tak. Celý se třeseš, abys mi to řekl.“

„Podívej se na jeho základnu. Je to penis, který není připojen k tělu. Má křídla – dají se tam rozeznat jejich obrysy. Podívej se na ty květiny v pozadí – jsou to okvětní lístky lotosu. A ty, co se proplétají mezi nimi, to je papyrus.“

„Co to znamená?“

„Květ lotosu a papyrus jsou symboly Dolního a Horního Egypta. Když jsou takhle propletené, berou na sebe nový význam, představují jednotu a sílu. Jsou to velmi časté symboly, zvláště když se používají ve spojení se znakem řeky. Řeky mají významné postavení v egyptské mytologii, protože vody Nilu jsou nositeli života. Ale ten penis...“ Podrbal se zamyšleně na neoholené bradě. „Podle Plutarcha zabil Osirida jeho zlý bratr Seth tak, že ho nalákal do rakve, a tu pak svrhl do moře. Později roztrhal jeho tělo na čtrnáct kusů a vhodil do Nilu. Isida a její setra Neptys našly všechny kusy kromě falu, který spolkl krokodýl, a pohřbily je. Osiris dostal nový život a zůstal v podsvětí jako jeho vládce a soudce. Osiridův penis je tedy symbol potency a znovuzrození.“

„To je zajímavé. Ale co to má společného s Greenwoodem?“

„Tenhle Osiridův náramek představuje jeho smrt jako muže a zrod jako ženy. Mohlo by to prostě znamenat zmizení Slunce a příchod Měsíce, nebo nějakou jinou velkou změnu. Ta symbolika letu je zajímavá. Okřídlený penis byla tudorovská ikona používaná prostitutkami v jižním Londýně, zvláště těmi, které pracovaly u řeky mezi Blackfriars a Lambethem.“

„Je ten náramek starý?“

„Ne, je pravděpodobně docela nový. Podobné předměty se stále prodávají po celém Horním Nilu. Jeho symbolika je jasně spojena s místem, kde byl nalezen. Provázek a spona jsou neporušené; nespadl tedy někomu z ruky.“

„Rád bych věděl, proč ho tam někdo nechal.“

„Myslím, že na to přijdeme, Johnne. Stará náboženství nikdy neumírají. V Londýně bys stěží našel budovu nebo ulici, která nemá žádnou symboliku. Zajímavější je otázka, *kdo* ho tam nechal. Měli bychom Bimsleymu k tomu nálezu pogratulovat.“ Bryant připíchl náramek na zeď nad svým stolem. „Když jsi byl v terénu, udělali jsme s Meerou malý průzkum. Ta zbouraná budova, do které jste vešli, bývala kdysi ústředím firmy Carolson, která vyráběla náramkové hodinky. Ta ji koupila od nějakého houslaře. Víme, že housle se na té adrese začaly vyrábět v roce osmnáct set třicet pět, což mě dovedlo k myšlence, že by ta stavba mohla být na seznamu

památek, i když ji není vidět z ulice. Ale Meera to prověřila na radnici a zdá se, že jde o legální demolici. Tu parcelu nedávno koupila jakási realitní společnost a jestli v ní nějak figuruje Jackson Ubeda, určitě se jeho jméno neobjeví ve firemním registru. Jediné, co můžeme dělat, je čekat, až se tam Greenwood vrátí.“

„Řekněme, že zná způsob, jak se dostat do tunelu Fleet,“ nadhodil May. „Říkal jsi, že cestou k Temži neprotéká pod žádnou důležitou budovou, ale možná se pleteš. Poblíž náměstí Ludgate Circus je nová, diskrétní banka s kouřovými skly a bezpečnostními dveřmi, která se zabývá převody peněz z oblasti Horního Nilu. Zdá se, že ta tvá první myšlenka nebyla zas tak bláznivá, Arthure. Jackson Ubeda se narodil v Tennessee, ale podle svých materiálů je egyptského původu.“

„Myslíš, že se chce zajít podívat za starým přítelem?“

„Nebo za nepřitelem.“ Pomohl Bryantovi posbírat mapy. „Nemáme samozřejmě sebemenší důkaz, což znamená, že budeme muset doufat, že se tam Greenwood vypraví ve chvíli, kdy ho budeme mít pod dohledem.“

„Mám lepší nápad,“ řekl Bryant. „Janice, mohla bys sem na chvilku?“

„Až sem konečně dají dveře, už na mě nebudeš moct takhle halekat,“ varovala ho Longbrightová. „Co chceš?“

„Pověz mi, vlastníš nějaké drahé šperky?“

„Při mém platu? Nebud' směšný.“

„A nemohla by sis nějaké na pár hodin půjčit?“

„Když jsme posledně proklouzli do skladiště důkazních materiálů, skoro jsem přišla o místo. Proč?“

„Chci, aby ses asi na půl hodiny stala bohatou Egypt'ankou.“

*

Seržantka Longbrightová si uhladila sukni a pomyslela si, jestli to náhodou nepřehnal s nalíčením. Věděla, že si starší vdané ženy v Káhiře potrpí na styl, který jednou viděla ve Středomoří, zlaté sluneční brýle a barevné kostýmy s vycpanými rameny, ale připadala si jako kříženec Kleopatry a Dalidy. Na krku měla do očí bijící

smaragdový náhrdelník, který si Bryant ke Kershawovu zděšení vypůjčil ze zapečetěného sáčku na důkazy. Čekárna Hornonilské finanční skupiny vypadala jako chladný mramorový sarkofág. Longbrightová se usadila mezi vázy s kyticemi suchých květin jako vdova čekající, až se bude moci podívat na tělo.

Měla domluvenou schůzku s ředitelem, panem Edouardem Assaadem, kterému vysvětlila, že by chtěla převést peníze z města na súdánské hranici na účet v Londýně. Doufala, že bude mluvit raději anglicky než arabsky nebo francouzsky. Při vstupu do budovy musela projít detektorem kovů a nechat si prohlédnout kabelku podle předpisů káhirských bank. May chtěl hlavně vědět, jestli má ta banka velký trezor, a ona právě zvažovala, jak na to téma zavést řeč, když se objevil pan Assaad.

Souhlasil, že se s Longbrightovou setká, aby ji ujistil, že Hornonilská finanční skupina je bezpečná a rozumná volba pro ženu s finančními prostředky. Drobný muž takřka absurdně upravený od napomádovaných černých vlasů až po čerstvě naleštěné oxfordské polobotky, jí vřele potřásl rukou a uvedl ji do konferenční místnosti s karmínovými gobelíny a nízkými pohovkami.

„Možná si u vás budu také potřebovat uložit nějaké cenné předměty,“ vysvětlila Longbrightová, když byl přinesen malý podnos s mátovým čajem. „Bylo by to možné?“

„To se dá samozřejmě zařídit,“ ujistil ji pan Assaad, dohlízející na obřad nalévání.

„Bylo mi řečeno, že se zde v budově nachází trezor.“

„Obávám se, že jste obdržela špatné informace, madam. Zabýváme se hlavně elektronickými transakcemi, ale když si budete přát, můžeme kontaktovat spřízněnou společnost, v jejímž trezoru pro vás vyhradí prostor.“

„Děkuji.“ Napadlo ji, zda neporušila společenská pravidla, když přešla tak rychle k tématu své návštěvy. Stejně jako Bryant nebyla Longbrightová schopna nezávazné konverzace. „Doporučil mi vás jeden starý přítel, pan Jackson Ubeda. Domnívám se správně, že je vaším klientem?“

„Jsem si jist, že sama oceníte skutečnost, že neodhalujeme totožnost svých klientů.“ Zdvořilé vystupování pana Assaada poněkud ochladlo. Longbrightová poznala, že vyvolala jeho podezření. Nebo ho možná znepokojilo vyslovení Ubedova jména.

Rozhodla se nenechat se odbýt. „Ale určitě máte nějaké podzemní úložné prostory?“

„Ach, nikoliv. Suterénní poschodí byla zasypána již před mnoha lety. Pokud vím, byly tam nějaké problémy s vodou, která narušovala základy budovy.“

„To je pravda, poblíž protéká stará podzemní řeka.“

„Tak mi to vysvětlili.“ Pan Assaad zjevně ztrácel trpělivost. „Možná byste se teď mohla setkat s naším úředníkem, který vás vybaví formuláři potřebnými k otevření účtu.“ Vytočil číslo na telefonu a zakryl mluvítko, zatímco čekal na spojení. „Máme množství přátel a klientů v Asuánu – jsem si jist, že shledáte naše služby nedocenitelnými.“

*

No, to bylo pěkně trapné, říkala si, když čekala na autobus ve Farringdon Street. Víím, že mě prokoukl. Ještě horší bylo zjištění, že budova banky nemá suterén. Znamenalo to, že Bryantovo vyšetřování mířilo špatným směrem, a protože to vyšetřování nebylo oficiálně schváleno, nemohl zajít o moc dál. Jakmile si metropolitní přestane dělat nároky na příslušníky jednotky, schválí pro ně Raymond Land množství nových vyšetřování a na tyhle vedlejší akce nebude čas.

Nejdřív Ruth Singhová, a pak tohle, pomyslela si. Ti dva se vrátili do práce teprve před pár týdny, a už lezou všem na nervy. Samozřejmě by obhajovala Bryanta a Maye před kýmkoliv; se starými přáteli to ani jinak nejde, bez ohledu na to, jací protivové se z nich v průběhu let stali. Přesto uvažovala, jak dlouho ještě budou moci vést jednotku postaru, než je za to někdo povolá k zodpovědnosti. Ministerstvo vnitra požadovalo výsledky a oni budou muset čelit následkům neúspěchu.

POZOROVÁNÍ ŘEKY

Kallie už si na to začínala *zvykat*.

Když zavřela kohoutek s teplou vodou, bublání a hukot někde pod podlahou pokračoval. Snažila se odhadnout, jestli voda teče od zadní části domu k přední, ale nedokázala ani poznat, jestli je proud metr daleko, nebo deset. Na večírku vyhledala Elliota Copelanda a řekla mu o jejich problému s elektroinstalací v suterénu. Nabídl jí, že se na to podívá, ale zatím se k tomu nedostal, takže si musela vystačit s lampou na baterie. Paul odešel do hospody s Jakem Averym, televizním producentem bydlícím přes ulici, aby zjistil, jestli by nevěděl o nějaké práci, zatímco ona zůstala doma, aby se pustila do praní v sešlé pračce se sušičkou, která tam zůstala po Ruth Singhové.

A dům ji začal znepokojovat.

Všudypřítomný zvuk tekoucí vody, vlhká skvrna rozlézající se po zdi a návrat nezdolných pavouků byly podružné starosti. Dokázala se obejít bez elektřiny, dokud se nenajde někdo spolehlivý, který by dokázal opravit vedení. Ani to, že musela v zahradě pohřbít Heatheřinu kočku, ji nevyvedlo z míry – trápilo ji něco méně hmatatelného, co existovalo mezi těmi stěnami. Podkroví dunělo deštěm, trubky při průtoku vody tikaly a cvakaly, prkna v podlaze se roztahovala a prohýbala jako paluba lodi. Okenní rámy, až dosud suché, ve vlhkém počasí nabobtnaly a okna nešla otevřít.

Někdy se jí zdálo, jako by ji v suterénu mlčky pozorovaly cizí oči. V hale nebo v pokojích ten pocit neměla, i když v nich trávila nejvíc času. Něco v tom domě nebylo v pořádku; jako by ho naplňovaly pozůstatky dávných událostí. Nebylo to nic než mlhavý pocit, ale ona si zvykla takové předtuchy nepřehlížet. Nedokázala si je sama vysvětlit nebo je popsat Paulovi, který měl ve zvyku mávat nad takovými myšlenkami pohrdavě rukou. Podle něho nebyla jen zvyklá vlastnit dům. A ještě víc ji uráželo, když tvrdil, že místnost, v níž

nedávno zemřela žena, pro ni bude vždy zdrojem jakési ženské hysterie.

Pak tu bylo to, o čem začala uvažovat jako o Přítomnosti. Poté, co se vrátila před dvěma dny z večírku, si byla jistá, že v domě někdo byl. Všechno bylo na svém místě, ale rozmístění předmětů, které nechala v kuchyni, jí přišlo cizí, jako by se dívala z trochu jiné perspektivy, jako by se molekuly vzduchu v uzavřených místnostech přeskupily a s nimi se pohnula i zrnka prachu a znovu se usadila v nových obrazcích.

Znovu se pohádali o peníze, tentokrát proto, že Paul utratil část odstupného za notebook, ačkoliv se dohodli, že budou šetřit na renovaci domu. Ještě nikdy se tak zuřivě nepohádali, ani když spali u Neila na gauči. Měla pocit, jako by jim dům odsával jejich štěstí a nechával ho odtékat pod chladnou podlahou v koupelně.

Dvacet minut po jedenácté slyšela, jak se otevírají domovní dveře, a našla Paula, jak zápasí s bundou v hale. „Myslel jsem, že už budeš spát,“ řekl nezřetelným hlasem, který naznačoval, že toho vypil víc, než měl. „Pojď, sedneme si v obýváku.“

Vzal ji za ruku a přinutil ji, aby se posadila vedle něj na gauč. „Chtěl jsem s tebou mluvit.“

„Jsi opilý, Paule.“

„Jenom trochu. Měl jsem příležitost si všechno promyslet a vidím, že nejsi šťastná.“

„Probereme to ráno.“

„Řekněme,“ zvedl hlas, „řekněme, že bychom měli v bance peníze, myslím slušnou částku, dost, abychom si koupili nové bydlení.“

„O čem to mluvíš?“

„Byl jsem v hospodě s tím – jak se jmenuje – Jakem –, a ten jede do Francie létat na rogalu –“

„A jak to souvisí s penězi? Nabídl ti práci?“

Paul si zakryl oči dlaněmi a snažil se soustředit. „Jake teď zrovna ve své společnosti nic nemá. Chce, abych jel létat s ním, pamatuješ, že jsem dřív –“

„Létáním na rogalu peníze nevyděláš,“ řekla mu. „Pojď, uložím tě do postele.“

„Já to zvládnu.“ Nejistě se postavil. „Rozhlédni se kolem sebe. Mohli bychom se mít líp – Jake mluvil s tím druhým chlápkem, na tom večírku –“

Opřela ho o zeď na odpočívadle a založila si ruce na prsou. „Nerozumím ti. S jakým druhým chlápkem?“

„Počkej, musím si to srovnat v hlavě. Nejdřív se svlíknou.“ Trpělivě čekala, až se uloží na své straně proležené postele, kterou si vypůjčila od matky. „S tím stavařem – Elliotem –, ten ví, jak můžeme vydělat peníze, ale je tu ještě někdo jiný, kdo ví –“ Ostatní pohltil polštář.

„Někdo jiný ví co, Paule? Nedává to smysl.“ Věděla, co s ním udělá pár piv. Rychle usne a druhý den si nebude pamatovat, o čem mluvil.

„Musíme z téhle ulice odejít, Kal,“ zamumlal, zatímco se ho zmocňoval spánek. „Není to tady bezpečné...“

Kallie se dívala, jak po okně stékají bronzové kapky deště, a přemýšlela, co by měla udělat. Paul už tiše pochrupeval a nechal ji vzhůru s vědomím, že i když není nic vyložené v nepořádku, není ani nic v pořádku.

*

„Co si myslíš, že dělá?“ May mžoural přes kapky deště na skle auta a snažil se rozeznat světlo baterky na druhé straně ulice, ale nízké větve platanu mu bránily ve výhledu. Bryant trval na tom, aby zacouvali s autem do podrostu obklopujícího parkoviště, protože nechtěl, aby si jich Greenwood všiml.

„Zkoumá další podzemní řeku.“

„Jak jsi na to přišel? Netvrď mi, že jsi s ním navázal telepatické spojení.“

„Ne, to bych neřekl.“ Bryant vydloubl ze sáčku citronový bonbon, hodil si ho do úst a ponořil se do ochranného krunýře svého kabátu. „Zakládám své podezření na nezvratných důkazech, tady.“ Vytáhl z kapsy část přeložené mapy a poklepal na ni.

May potřásl hlavou. „To nechápu. Je to poprvé za dlouhá léta, co jsi do vyšetřování nezatáhl nějaké věštce, média, druidy nebo jiné své osvědčené odborníky. Myslel jsem, že se objeví aspoň proutkař. Ale tobě zřejmě stačí tady sedět a čekat, až dojde na nejhorší.“

„Proutkař není špatný nápad. Myslel jsem, že mě máš radši takhle, klidného a racionálního.“ Tvrdý bonbon mu zachrastil o umělé zuby.

„To ano, ale začínáš mi tím nahánět strach.“

„Nemám v téhle věci moc na vybranou. Nejdřív jsem předpokládal, že je ten tvůj kamarád naprosto nevinný a nechal se zatáhnout do něčeho ohavného jakýmsi podvodníkem nebo lupičem. Ale teď si začínám myslet, že je ochotný dát své znalosti do služeb zločinu.“

„Jak vůbec víš, že překračuje zákon?“ zeptal se May.

„Podle Meery nepožádal Správu londýnských vodovodů a kanalizace o povolení vstupovat do podzemních vodních cest. Řekl jsi mi, že pan Greenwood byl jen obyčejný chudý vědec, dokud se nezapletl se zločinci. Odhaduji, že se nachází v jakési přechodné fázi. Kdo ví, co se rozhodne udělat příště? Lidé se vydávají do různých temných světů a někdy je nic nedokáže přivést zpět.“

„Hm.“ May pokrčil rameny. Před chvílí viděli Greenwooda, jak se žlutou přilbou na hlavě a obtočený lanem míří na jednu prázdnou parcelu s Egyptanem v závěsu. Oba pak zmizeli pod zabeđenou klenbou železničního viaduktu.

„Podívej se kolem sebe. Víš, kde jsi?“

May se rozhlédl po okolí. „Jižně od Vauxhallského mostu. Je to místo, kam turisté nikdy nevstoupí. Země nikoho.“

„‘Zelené království, kde víly Vauxhallu zdobí své lesní úkryty.’ To je tahle zabetonovaná díra. Vauxhallské zahrady byly přesně zde, všude kolem nás, od roku osmnáct set šedesát. Skoro dvě stě let byla tahle oblast plná ptactva a vonných květů, byl to veřejný park přístupný všem. Nacházely se tu nádherné fontány a osvětlení, zdobné italské kolonády, čínský pavilon, pořádaly se tu lety balonem. Uprostřed toho všeho stála koncertní síň ozářená pestrobarevnými lampami ukrytými ve větvích stromů.“ Citronový bonbon praskl Bryantovi mezi zuby jako výstřel z pistole.

May pozoroval nákladáky společnosti Devět jilmů, jak se prolétají systémem jednosměrek a od kol jim stříká voda. „Děláš si legraci.“

„Hogarth tu nakreslil své ‘Čtyři části dne’. Walpole a Dickens, princové, velvyslanci a vládní ministři tu obědvali v elegantních restauracích. Dvě století zábavy a štěstí,“ povzdechl si Bryant. „Nakonec začala zahradám jejich popularita škodit a na cestičkách se objevili hlídači.“

Vstupné začalo klesat, jak park chátral, punč byl samá voda a jídlo se zhoršilo. Začalo docházet ke rvačkám a loupežím. Koncertní síň se rozpadla. Brzy bylo všechno pryč. A podívej se teď. Proč musí temná stránka lidské povahy vždy zvítězit nad světlou? Proč musí všechno krásné vždycky zemřít? Vezmi si ty zhoubné monstróznosti pro bezduché boháče, ty desítky věžáků rostoucích podél Temže jako futuristické slumy.“

„Na tom nic nezměníš, Arthure. Bohatství přitahuje bohatství. To, co neovlivníš, se musíš naučit s humorem přehlížet.“

„To je ale pitomá rada.“ Bryant vždy vychvaloval krásy minulosti, stejně jako Maye přitahovaly vyhlídky budoucnosti. „Já ti povím, co chystá. Chce sledovat tok Effry.“

„Effry?“

„Další londýnské takzvané ‘ztracené’ řeky. Právě vešel do stavby, která byla před začátkem dvacátého století postavena přímo nad ní.“

„Nejdřív Fleet, pak tohle. Jaká je zde souvislost?“

„Čekal jsem, že se zeptáš. Možná něco, co ho přimělo nechat Fleet na pokoji. Podívej.“ Rozložil mapu na palubní desce zamlženého mini cooperu. „Je jasné, že se podzemní řeky Londýna vlévají do Temže, takže tahle teče z jihu na sever, z Norwoodu přes Herne Hill do Brixtonu, Stockwellu, Kenningtonu a nakonec sem, do Vauxhallu. V historických knihách se o ní píše jako o potoku, ale zjevně byla dost široká, aby se po ní mohla plavit královna Alžběta I. Když si uvědomíme, že žila před půlkou tisíciletí, je jasné, že ta řeka musí mít silný pramen, když pořád ještě teče. Alžběta po ní navštěvovala sira Waltera Raleigha. Jako většina ostatních řek i tahle dnes existuje v podobě několika ohavných rybníků, bahnitých struh a

zazděných stok. Zajímavé je, že Greenwood vstoupil do ústí obou řek, kde by ještě měla existovat viktoriánská potrubní síť.“

„Když tedy nechce vyloupit banku,“ zeptal se May, „o co mu sakra jde? Mohlo by to být něco v tunelu samotném?“

„Ať se propadnu, jestli to vím. Pojd’me na pivo.“

„Umírám hladu,“ postěžoval si May. „Nemohli bychom se někde najíst?“

„Nebudu podporovat tvou vášeň pro smažená kuřata z rychlých občerstvení. Můžeme jít do horního baru v Union Jackovi na kari a nějaké slušné pivo. Odtamtud budeme moci na Greenwooda dohlédnout také.“

„Co když zavolá Raymond Land?“ zeptal se May. „Bude chtít vědět, kde jsme.“

„Neboj, Raymonda strčím do kapsy,“ ujistil ho Bryant. „Jeho otec prodával úhoře v rosolu v Cable Street, tak mi neříkej, že je dost chytrý, aby prokoukl moje triky.“

„No dobře – ale necháme všechno ležet, jakmile uvidíme Greenwooda vycházet. A když ponese něco, co neměl, když šel tam, zatknou ho.“

„Rozhodně, dobrý nápad,“ souhlasil Bryant, který moc dobře věděl, jak dosáhnout svého.

PŘÍZRAKY

Někdo byl v domě. Kallie si byla jistá, že zavřela dveře do předního pokoje, když šla ven. Nervózně čekala v šeré hale a zírala na několikacentimetrovou mezeru mezi dveřmi a zárubní.

„Haló?“

Žádná odpověď. Co mohla čekat? Že se jí lupič sám ozve? V uplynulých několika dnech se ve vzduchu objevil nahořklý pach vlhkosti, jako by si do domu našla cestu mlha z šedé dlážděné ulice. Teď ho však vystřídal pach mužského potu. Vstoupila do jedné místnosti po druhé a zjistila, že jak světlík v podkroví, tak dveře na zahradu jsou stále zamčené. Žádné okno nebylo rozbité, nikde žádná jiná cesta dovnitř ani ven.

Když prohlížela koupelnu, všimla si, že ta podivná hnědá skvrna na zdi přes noc vyschla a zmizela. Nic z toho nedávalo smysl. Vrátila se ke dveřím do předního pokoje, zlehka do nich strčila a ty se doširoka otevřely. Uvnitř bylo všechno na svém místě. Pruhy, které zůstaly na koberci po luxování, neporušily stopy nohou.

Pomyslela si, že vnitřní dveře musel otevřít průvan, ale pach potu si vysvětlit nedokázala. Začaly ji znepokojovat nové věci. Ohyb schodiště do suterénu, neustále skrytý v šeru. Zadní okno, na které klepaly a škrábaly suché větve vistárie jako něco z dětské knížky o čarodějnicích. A nejhorší byla ta velká koupelna, která jako by odolávala teplu nebo světlu, která chovala ve svých vlhkých zákoutích hnědé pavouky a po jejíchž stěnách se jako rakovina rozlézaly velké skvrny plísně, které zmizely dříve, než mohla někomu ukázat, že nejsou jen výsledkem její bujné fantazie.

Co začalo pršet prakticky bez přestávky, dům hodně provlhl. Prostěradla a deky byly na dotek mokré. Z podlah a okenních rámu se odlupovala barva. Omítka pod odlupujícími se tapetami byla měkká a drobivá. Bylo celkem zjevné, že jí Paul nevěří stejně jako

Heather, která si zvykla chodit k ní na kávu s jistotou, že je vítaná. Odvedla Heather do suterénu, aby si poslechla zvuk tekoucí vody, ale její sousedka trvala na tom, že nic neslyší, a dokonce si dovolila Kallií podezírat, že trpí halucinacemi.

Chtěla si vypůjčit vysoušeče a vymalovat všechno na bílo, ale měla tak málo peněz, že si nemohla dovolit nic, co by znamenalo zásadní změnu. Měsíční splátky hypotéky ji táhly k zemi a podle novin se měly brzy zvýšit. Možná se neměla řídit Heatherinou radou. Ani na škole nebyla její kamarádka bez peněz. Pronajala si svůj první byt na náměstí kousek od King's Road a se svým manželem se seznámila na pólu. Jídali s Georgem v drahých restauracích, trávili víkendy v Paříži a Římě, nikdy neměli potřebu kontrolovat zůstatky na účtech...

Uprostřed koupelny ležel na podlaze zmačkaný bílý ručník. Určitě ho nechala složený na polici vedle vany, byla si tím jistá. Paul už byl zase v Manchesteru. Řekl jí, že se chce soudit s bývalým zaměstnavatelem o odškodnění, ale už začal utrácet odstupné. Chtěla s ním mluvit, ale už celé hodiny měl vypnutý mobil. Proč, co dělá? Kdykoliv spolu strávili víc než tři dny v kuse, pohádali se, ale jí chybělo jeho absurdně nevhodné nadšení a nevinná touha po svobodě mládí. Dům byl bez něho nepřátelštější, jako by Paulova bezstarostnost ředila jeho podivnou atmosféru.

Kohoutek v koupelně se třásl a řinčel, když jím otočila. Právě se chystala umýt si vlasy, když klepadlo na domovních dveřích zadunělo celým domem.

Jake Avery se hned začal omlouvat, když ji uviděl v županu. „Pořád jenom tahám lidi z vany,“ řekl jí. „Měl jsem nejdřív zavolat, ale nemám vaše telefonní číslo.“

„Tak vám ho dám,“ slíbila a pozvala ho dál. „Jenom jsem si chtěla umýt vlasy, protože v televizi nic nedávají. Uvařím čaj.“

Rozpačitě se usadil na jedné z kuchyňských židlí model 'každý pes, jiná ves' a rozhlédl se kolem. „Začíná to tu vypadat hezky.“

„Díky. Dělam všechno sama – Paul je jako domácí kutil k ničemu.“

„Měla byste si na to vzít Elliota z čísla tři. Je dobrý, dokud se drží dál od flašky. Vymaloval nám celý dům a udělal novou elektroinstalaci a teď pokládá dlažbu před těmi stavebninami na konci ulice. Víte kde, na té volné parcele, kterou se snažil koupit Garrett. Bude tam parkoviště.“

„Nezdá se mi, že by měl pan Copeland o tuhle práci zájem. Ráda bych strhla pár příček a udělala něco s pokoji, aby nevypadaly tak staromódně.“

„Jo, Paul mi řekl o vašich plánech.“

„Opravdu?“ *Kdyby tak řekl mně o svých*, pomyslela si. „Vy dva jste to včera trochu rozjeli.“

„Přiznávám, trochu jsme se opili. Omlouvám se.“ Neznělo to kajícíně. „Teď si uvědomuji, jak málo se vídám se svými sousedy. Všichni pracujeme tolik, že nemáme čas na společenský život. Chci říct, že dávám peníze charitativním organizacím, o kterých jsem nikde neslyšel, a přesto jsem příliš unavený, abych zašel na návštěvu k sousedům. To přece není správné, že ne? Paul mi vyprávěl, jak jste se seznámili. Znělo to docela romanticky.“

„Paul dokáže každou historku okořenit. Měl byste ho brát s rezervou.“

Strávili spolu dvacet minut ve vozíku porouchaného vláčku strašidelného hradu na lunaparku v Blackheathu. Byla tam se svou kamarádkou Danielou a právě se rozhodovaly, jestli mají vystoupit a riskovat chůzi černočernou tmou, když se Paul vynořil z hřbitovního výjevu a obě vyděsil. Tuhle vzpomínku jí trochu kazila skutečnost, že Danielu o měsíc později zabila dodávka, když se vracela pozdě v noci na kole domů. Řidiče nikdy nenašli. Plán celého města by bylo možné zaplnit puntíky podobných tragédií.

„O čem jste se tam tak dlouho bavili?“

„Vždyť to znáte, chlapi v hospodě dokážou roztáhnout každé téma až do zavíračky.“ Jake si od ní vzal šálek s čajem. *Neobvyklé potkat homosexuála, který má nadváhu*, napadlo ji. *Příjemný obličej, zřejmě dokáže dobře jednat s lidmi ve svém oboru.*

„Já jen že se Paul zmínil o nějakém létání na rogalu.“

„Ach, *tohle*. To nic nebylo. Zmínil jsem se mu, že jsme byli s Aaronem létat ve Francii a on navrhl, že by jel příště s námi.“

„Jak dlouho už jste spolu?“

„Jedenáct let, věřte tomu nebo ne.“

„To jste spolu vydrželi déle než většina mých přátel.“

„Máme takovou dohodu. Řekl jsem mu, že když mě opustí, zabiju ho, takže máme jasno.“

„A co,“ snažila se, aby to znělo nenuceně, „ty řeči o tom, jak vydělat peníze?“

„To nic nebylo, opravdu, ani informace z první ruky, jen něco ve stylu jedna paní povídala‘.“ Náhle vypadal jako malý kluk přistižený, jak kradе bonbony. „Ty naše opilecké řeči nestojí za to, abych je opakoval. Ale opravdu jsem mu nabídl, že mu půjčím nějaké peníze. Svěřil se mi, že na tom teď nejste moc dobře.“

Popudila ji představa, že byla jejich finanční situace probírána s cizím člověkem. „Bude to dobré. Jde jen o to, že je tady taková spousta práce. Elektřina, voda, odpady, suterén potřebuje novou izolaci a omítku, střecha by se měla opravit. A nevím, jak dlouho to ještě vydržím s těmi tapetami ze sedmdesátých let.“

„Vím, co myslíte. Jsou zastaralé, ale ne starožitné.“

„Máte nějaké problémy s vodou?“

„Jaké problémy?“

„Hukot v potrubí.“

„Ne, ale bojujeme s vlhkostí. Myslím, že máme stále v srdci pořádný kus viktoriánství. Strávíme tolik času snahou udržet déšť venku, ale on se vždycky nějak dostane dovnitř.“ Jake dopil čaj a zvedl se k odchodu. „No, už musím jít. Mám nějakou práci.“ Zatvářil se nejistě, jako by nevěděl jak dál. „Vlastně jsem přišel kvůli Ruth Singhové. Když se policie vyptávala tady v ulici, trochu jsem zalhal. Nechtěl jsem nikomu způsobit problémy, ale pak mi to začalo dělat starosti.“

„Co jste jim řekl?“ zeptala se Kallie.

„Šlo o toho návštěvníka paní Singhové, večer před tím, než zemřela. Zastavil jsem se před domem, abych vyhrabal klíče, a viděl, jak někdo zvoní u čísla pět. Ruth svého návštěvníka určitě znala, ale

neslyšel jsem, o čem mluví. Řekl jsem konstáblovi, že nevím, kdo to byl. Ale ten člověk měl na sobě klobouk a dlouhý černý kožený přšiplášť, oblečení, které se nedá přehlédnout. Při práci musím pořád dávat pozor, co má která postava na sobě, takže si těchhle věcí všímám. Pak jsem ten kabát viděl ležet v jedné z ložnic na večírku u Olivera a Tamsin.“

„Chcete říct, že patřil Oliverovi?“

„Ne, jednomu z hostů.“ Zatvářil se ztrápeně. „To ale neznamená, že má něco společného s Ruthinou smrtí, že ne?“

„O kom to mluvíte?“

„No – o Marku Garrettovi. Ten kabát byl divný, moc se k němu nehodil, a rukávy měl prázdné. Vypadalo to, jako by ho jen popadl a přehodil si ho přes ramena, aby mohl vyběhnout do deště.“

„Jak víte, že patřil Garrettovi?“

„Když jsem ho našel u Wiltonových, tolik mě to překvapilo, že jsem se podíval na značku. Uvnitř na límci měl vyšité jméno – kdo tohle dneska ještě dělá? Řekl bych, že takových kabátů může chodit po světě víc, ale tenhle měl zvláštní délku a ten v ložnici byl stejný. Policie by o tom asi měla vědět, i kdybych se mylil.“

„Budete se cítit lépe, když jste se někomu svěřil,“ ujistila ho a pomyslela si: *Proboha, Garrett tenhle dům tak zoufale chtěl koupit, že šel za jeho majitelkou večer před její smrtí.*

*

Když ho Longbrightová druhý den navštívila, Garrett si rozhořčeně stěžoval a přešlapoval ve dveřích jako muž vyrušený uprostřed sportovního zpravodajství. „Nevím, o čem mluvíte. V jednom kuse chodím venku v přšiplášti přehozeném přes ramena. Co tím naznačujete?“

„Možná jste si ho vypůjčil od své přítelkyně,“ nadhodila seržantka, „abyste vynesl smetí nebo něco podobného. Hustě pršelo. Třeba jste zapomněl –“

„Nejsem žádný pitomec, paní. Mám úspěšnou firmu – těžko bych ji vybudoval, kdybych byl na palici. Víím, kde jsem byl, a paní Singhovou jsem před její smrtí nenavštívil, ani náhodou.“

„Tak byste se snad mohl podívat do šatníku své přítelkyně. Možná tam ten kabát dala nedopatřením.“

„A možná na mě někdo chce hodit smrt tý starý báby.“ Garrett zrudl a zvýšil hlas, jako by doufal, že ho uslyší někdo ze sousedů. „Lidi v týhle ulici by se měli naučit starat se o své. Řekněte mi, proč bych se o ni vůbec měl zajímat? Tyhle zatracený přivandrovalci – Indové, Číňani, Afričani – liberálové nám vtloukají do hlavy, že máme být jedna velká šťastná komunita, ale proč by se mě to mělo týkat? Co mi je do nich.“

Vůbec nic. Jsem Angličan, jsem tady doma a po těch ostatních mi je prd.“

Jeden z nich se buďto mýlí, nebo lže, pomyslela si Longbrightová, když jí zabouchl dveře před obličejem. Nemohla dům prohledat bez povolení a bylo nepravděpodobné, že by ho dostala. Nikdo si nepamatoval, že by Garretta na večírku v tom kabátu viděl, takže to bylo Averyho slovo proti slovu toho realitního agenta, a protože se vědělo, jak se ti dva nemají rádi, mohl by někdo namítnout, že Avery chce jen Garrettovi dělat problémy. S tímhle teď nic nenaděláme. Doufejme, že si Arthur najde nějaký užitečnější způsob, jak naložit se svým časem.

Zvedla si límec a zamířila ke stanici metra. Hrozně ráda pro detektivy pracovala, stejně jako kdysi její matka. Mohla se na ně obrátit v těžkých dobách, ale bylo na čase připustit, že stárnou. Věděla, že je to jenom práce, co je chrání od senility, ale pokud se Raymondu Landovi nepodaří zajistit jednotce odpovídající případy, zruší je a to bude jejich konec.

Něco se brzy objeví, pomyslela si při pohledu na valící se černé mraky nad střechami domů. Musí.

NEVĚRY

Heather si vždycky bude pamatovat, jak divně ten den začal.

Jasný a zářivý úsvit zakryly nejasné obrysy mraků, velikých šedých nákladních lodí přivážejících nové zásoby deště. Kolem poledne se tak setmělo, že musela rozsvítit v hale, a protože ji nenapadalo nic lepšího, čekala na zavolání.

Už před druhým zazvoněním věděla, že to bude George. Vytvořili si systém komunikace, aby se vypořádali s časovými rozdíly. Když byl dál na západě, nikdy nevolal před jednou. Pokud se vypravil na východ, ozval se, právě když snídala. Nikdy ho neunavilo čekat v odletových halách nebo večeřet pozdě večer v poloprázdných hotelích. Zdálo se, že si dobrovolně vybral práci, při které přicházel o pohodlí domova. Setkával se se zástupci společnosti v jejích pobočkách po celém světě, ale ji často napadalo, zda by tuhle práci nemohl někomu předat a zažádat si o administrativní místo v Londýně. Možná to, stejně jako u Kalliina přítele, nějak souviselo s tím, že neměl po škole rok volna; třeba si také představoval, že pod sakem a kravatou se skrývá batůžkář, který může pozorovat úsvit z vrcholků hor a kráčet podél pobřeží do neznáma. Jenže cesty ho přiváděly na místa, kam by se žádný student nikdy nevypravil. A toho dne telefon zazvonil v nesprávný čas, systém byl porušen. Byl jen v Paříži – skoro za humny –, ale něco nebylo v pořádku.

Podle displeje na telefonu netrval hovor déle než čtyři minuty. Za tu dobu by se sotva uvařilo vejce; rozhodně to nestačilo na debatu o rozvodu. Už skoro rok napůl čekala, že s tím přijde. Když spočítala dny, které strávili spolu, dalo by to tak tři měsíce z dvanácti, ale přesto to pro ni byl trochu šok. Odrecitoval obvyklou litanii provinilého muže: *Je to moje vina, ne tvoje... Nedělala jsi nic špatně... Musím se zamyslet nad svým životem... Jsem ti jen na obtíž... Nemohu doufat, že na mě počkáš.* Ale znělo to tak falešně, že

věděla, že za tím musí být ještě někdo jiný, mladší verze jí samé, která nejspíš žije v Paříži, kam v poslední době tolikrát jezdil. Nebude se zamýšlet nad svým životem, jen ho zopakuje s někým naivnějším. Rozčililo ji vědomí, že k tomu rozhodnutí dospěl bez její účasti. *At' si nějaká jiná poradí s jeho nepravdivou chutí na sex, pomyslela si. At' nějaká jiná cítí váhu jeho zpoceného těla na svém. Doufám, že jí to bude stát za to.*

Od mládí pracovala Heather na tom, aby se její život podobal tomu, který byl zobrazován v časopisech; ale nevyšlo jí to. Nesnášela ty ženské, které vyhledávaly sportovní utkání s úmyslem najít tam muže z té správné třídy, i když než se seznámila s Georgem, dělala přesně to samé – odškrtařovala si významné akce ve sportovním kalendáři a navštěvovala módní restaurace v Kensingtonu. Touha po tomhle způsobu života ji oddělila od Kallie, v jejíž upřímnosti a prostotě nebyla ani špetka vypočítavosti.

George slíbil, že jí nechá dům v Londýně; zítra ho na ni přepíše, ale to bude všechno. Byla si jistá, že se odstěhuje do Paříže a bude tam žít s Heatheriným mladším klonem. Heather se stane jednou z těch zahořklých rozvedených žen, které popíjejí láte v kavárnách na King's Road, navštěvují určité butiky, protože jsou v nich pohlední prodavači, obědvají se ženami v podobné situaci, baví se o botách a lázních a vypijí při tom trochu moc vína. A nejhorší na pádu do tohoto vkusně zařízeného předpekli byla skutečnost, že si ho zavinila sama. Udělala jednu ponižující chybu, která ji bude pronásledovat po zbytek života.

*

„Pojď rovnou do ateliéru. Dobře že jsi přišel, když je manžel pryč. Vypadáš prostě báječně.“

Monika Greenwoodová ho vedla přeplněným bytem zabírajícím horní polovinu domu v Belsize Parku. Každý kousek volného prostoru zabíraly knihy a plátna. Když police nestačily, začaly se svazky vršit na hromady podél už tak úzké chodby vedle lahví s terpentýnem a lněným semenem. Monika vypadala stejně, jak si ji pamatoval. I když měla teď vlasy nepřírozeně blond, stále je nosila

pečlivě svázané do ohonu, aby jí při malování nepadaly do obličeje. Její postava byla plnější jako přirozený důsledek podivuhodné zralosti. V džínách a mikině se skvrnami od barev vypadala moc dobře, spokojená s touhle fází svého života. Uteklo už příliš mnoho času, aby si John vzpomněl, jestli ji opravdu miloval, ale rozhodně jí byl po jistou dobu během celonárodní hornické stávkou okouzlen.

Přinesla hrnky s kávou do úzkého ateliéru se stěnami natřenými loupajícím se vápnem. „Rád vidím, že pořád maluješ,“ řekl May. „Poohlížel jsem se po tvé výstavě.“

„Žádnou nenajdeš,“ varovala ho a stáhla látkový přehoz z velkého plátna. „Jsem už mimo dosah radaru popularity. Přešla jsem z figurativní malby na čistou abstrakci; myslím, že se to často stává, když člověk stárne a začne se zajímat spíš o stav mysli než o přesné vyobrazení lidí a budov.“

May si prohlédl obraz, změť blankytně modrých linií unášených k temnému obzoru. „Líbí se mi. Je prodaný?“

Odsunula si z oka neposlušnou kadeř. „Prosím, nedělej si ze mě legraci, Johne. Mé obrazy už nikdo nekupuje. Dám ti ho, jestli vyřešíš ten problém s Garethem. Jsem ráda, že jsi pořád u policie.“

„O to právě jde, už vlastně nejsem. Jednotka se oddělila od metropolitní policie, ale stále se zabýváme případy, které se týkají veřejnosti.“

„Co se stalo s tím legračním mužíkem, který byl na každého hrubý?“ zeptala se. „Tím s tou páchnoucí dýmkou?“

„Arthur se má dobře, musím to zaklepat,“ řekl May omluvně. „Jsme pořád kolegové.“

„Vydrželi jste spolu déle než většina manželství. Nepřivádí tě někdy k šílenství?“

„Nevím, už to ani nepoznám. Pořád si necháváš říkat Mona?“

„Proboha, ne, už léta mi tak nikdo neříká. Gareth domácká jména nesnáší. Musela se ze mě stát úctyhodná manželka, když jsem si vzala vědce. Všechny ty formální večere se staršími muži. Když se zmíním, že maluji, podívají se na mě blahosklonně jako na další znuděnou manželku, která potřebuje nějak zabít čas, když její muž pracuje na něčem důležitém. Přišla jsem o svého manžela, když

udělal chybu s tou zatracenou sochou, s tou mořskou vílou. Potřeboval znovu získat jejich respekt a oni s ním udělali dohodu; přijmou ho zpět do svých vznešených kruhů, když jim obětuje všechen svůj čas. Gareth se tedy podvolil, vstoupil do těch správných komisí a pracoval do noci, a oni nás zdráhavě přijali zpět.“

„Jestli se věci vrátily k normálu, proč myslíš, že se zase dostal do maléru?“

„Máme samozřejmě málo peněz. Mně pracovat nedovolí, takže musíme vyjít s jeho ubohým platem. Ale myslím, že je v tom ještě něco jiného. Ten jeho ‘klient’ zahrál na Garethovu marnivou strunu, když trval na tom, že pro něj nemůže pracovat nikdo jiný než on. Je nejlepší ve svém oboru, nikdo jiný by tu práci nezvládl, je to životní příležitost, šance přijít k pořádným penězům a tak dále. Měl jsi ho vidět, když zavěsil telefon, byl vykulený jako školák.“

„Co tě přivedlo k myšlence, že plánují něco nezákonného?“

„Vůbec nemluví o tom, co po něm ten člověk chce, a já vím, jaký je. Myslí si, že když na to přijdu, vynadám mu do hlupáků.“ Zapálila si cigaretu. „Ještě kouříš?“

„Ne, už dávno jsem toho nechal – doktor mi to zakázal.“

„Už tušíš, na co se chystá?“

„Něco ti říct můžu,“ připustil May. „Prozkoumává pozůstatky ztracených londýnských řek. Zatím jsme ho sledovali ke třem – Fleet, Effre a Walbrook. Zdá se, že ho hlavně zajímají ta místa, kde se tunely rozšiřují a otevírají do Temže.“

„Proč? Víím, že se v těchhle věcech vyzná, ale dosud se těmihle výzkumy netajil.“

„Prověřili jsme ty nejpravděpodobnější důvody. Myslel jsem si, že mu tam úřady nepovolili vstup, ale žádnou žádost o povolení ke vstupu do uzavřených úseků řek ani nepodal. Povodí Temže občas dovolí skupinám zájemců vejít do podzemních tunelů, ale o tomhle nic nevědí. Kromě toho jsou tam po nedávných deštích podmínky tak nebezpečné, že tam chodí jen zkušení pracovníci provádět nejnutnější opravy. Ty řeky protékají pod nejrůznějšími soukromými pozemky, tak jsme provedli diskrétní pátrání mezi jejich majiteli. Ale ani tam jsme na nic nepřišli. To znamená, že tvůj manžel jedná bez

povolení, na žádost soukromého klienta. Na všech těch místech jsme ho vyfotografovali.“

„Mluvíš o vloupání nebo přinejmenším neoprávněném vniknutí. V muzeu se o tom dozvědí, tyhle věci vždycky vyjdou na povrch. Zase bude mít problémy. Nemůžeš ho nějak zastavit?“

„Arthur chce zjistit, co má v úmyslu. Hodláme se do toho vložit, než se dopustí něčeho vážného, a snad se vyhne obvinění tím, že nám poví něco na svého klienta.“

Monika si rukou prohrábla vlasy. „Tenhle život už dlouho nevydržím, Johnne. Nechci jen stát stranou a být mu oporou. Když se tohle objevilo, vážně jsem přemýšlela o tom, že ho opustím, jako takový test. Víím, že jsem tě do toho neměla zatahovat, ale neměla jsem se na koho obrátit. Zeny vědců se mnou nechtějí mít nic společného a všichni mí staří přátelé se odstěhovali. Myslela jsem, že na mě třeba vzpomínáš v dobrém.“

May se usmál. „Víš přece, co jsem k tobě cítil.“

„Tak proč jsi mě nechal odejít?“

„Co na to mám říct?“ I po té době ho ta otázka přivedla do rozpaků. „To ta diskotéková léta. Nikdo se nechoval na svůj věk, nikdo se neženil.“

„To je ta nejubožejší výmluva, kterou jsem kdy slyšela.“ Její smích se nezměnil. „Byl jsi ženatý, když jsme se poznali. Co se stalo?“

„Ach, to už je tak dávno,“ odpověděl May vyhybavě, vstal a začal si prohlížet plátna.

„Takže to nevydrželo.“

„Ne, Jane a já jsme se rozvedli. Ona byla – měla zdravotní problémy. Byla nemocná. Ne tělesně, chápeš, prostě –“ Nedokázal to vyslovit. Nechápal, proč oživovat minulost, alespoň do té doby, dokud ho ty vzpomínky budou bolet.

„Nemusíš mi to říkat, Johnne.“

„To je ten problém – už dlouho jsem o tom nemluvil. S Arthurem se o mém manželství skoro nikdy nebavím, protože – no, má na tu věc velice zvláštní názory.“

„Mluvíš o duševní chorobě, vid’?“

„Tehdy jsme nevěděli, s čím máme tu čest.“

„Ale měli jste děti.“

„Ano, dvě. Jako první se narodil Alex, čtyři roky po něm Elizabeth. Ted' už žije jen Alex.“

Monika vstala, stoupla si vedle něho a položila mu ruku na rameno. „Co se stalo tvé dceři?“

Odvrátil se, stěží schopen převést ty vzpomínky ve slova. „Zemřela a bylo to moje vina. V těch letech jsem byl více ctižádostivý, možná až příliš. Alex je ženatý a žije ted' v Kanadě, ale nechce se mnou nic mít. Elizabeth – té se narodila holčička. April mi tolik připomíná její matku. Bydlí tady v Londýně a jednoho dne bude v pořádku, určitě. Má stále problémy, ale učíme se je překonávat.“

„Ubohý John, tohle sis nezasloužil.“

Pokusil se to zlehčit. „Nevím, možná je pořád lepší mít rodinu než dopadnout jako Arthur, i když jsem ji nakonec ztratil.“

„Mě jsi nikdy neztratil,“ řekla Monika a pohládila ho po tváři.

*

„Ty mi chceš říct, že jsi s ní spal? S někým ze sousedství?“ křičela Kayla Aysonová.

„A co má sakra být?“ odsekl Randall. Přední pokoj čísla 39 byl malý a Randall si byl jistý, že sousedi slyší každé slovo. „Copak na tom záleží? Stalo se to dva roky před tím, než jsem se seznámil s tebou.“

„Tak proč jsi čekal až do ted', abys mi to řekl? Počkej chvilku.“ Kayla zvedla ruku k čelu. „To tobě se tenhle dům tak líbil, i když byl pro děti moc malý. Bylo to proto, že jsi ji chtěl mít zase nablízku? Pořád se s ní scházíš? Bože, byla na tom večírku u Wiltonových. Říkáš si slušný křesťan, a přitom ji pořád chceš.“

„Posloucháš se vůbec? Jasně že ji nechci, říkám ti to jenom proto, že by to dříve nebo později stejně vyšlo na povrch. Ani jsem nevěděl, že bydlí v téhle ulici, dokud jsem ji toho večera nepotkal. Oslovila mě, když jsem si šel do kuchyně pro pití. Co jsem měl dělat?“

„Měl jsi jí povědět, že jsi šťastně ženatý.“

„To jsem samozřejmě udělal, ale ona je ten typ ženské – prostě jsem si myslel, že bys o *tom* měla vědět.“

„Už to zřejmě roztrousila po půlce ulice. Jak myslíš, že se teď budu cítit, když bude vědět, že se mi posmívají za zády?“

„Chtěl jsem k tobě být upřímný,“ opáčil Randall. „Měl jsem být radši zticha.“

„Byla vdaná? Spáchal jsi hřích cizoložství?“

„Ne, byla svobodná a pracovala v sadařské školce v Camdenu. Jenom mě překvapilo, že ji vidím, stejně jako ji. A ona o tom nikomu neřekne, jen by si tím způsobila další problémy.“

„Ale mně jsi to povědět musel. A ona teď bydlí s tím strašným realitním agentem v domě přes ulici. Jaká příhodná shoda okolností.“

„Měli jsme párkrát rande, Kaylo, to je všechno. Vůbec mi na Lauren nezáleží. Myslíš, že bych ti o ní povídal, kdyby ano?“

V zadním pokoji se rozplakala jejich dcera, vzbuzená hádkou. Randall vyšel z místnosti, práskl za sebou dveřmi a nechal tam svou ženu nešťastnou a plnou pochybností.

*

Kallie nebyla nikdy náchylná k slzám, ale teď zjistila, že je nedokáže zadržet.

„Musím to udělat, Kal. Nezaplatí mi ani penny navíc. Nemám práci a tady ji neseženu. Nemám úspory. Co jiného mi zbývá?“ Paul před ní přecházel ve vytahaném tyrkysovém svetru. Tak rozčileného a zmateného ho ještě nikdy neviděla.

„Něco by se snad sehnat dalo. Co Neil, nemá nějaké konexe?“

„Ten přece prodává vázy a svícny, proboha. I kdyby mi dokázal něco najít, jak dlouho myslíš, že bych to vydržel? Vždycky jsem pracoval v hudební branži. Přežil jsem skandály se zmrazením cen, nástup britpopu, vyrovnal jsem se s hiphopem a chlapeckými skupinami, ale jediná oblast, která jde nahoru, jsou ty akustické kraviny, a o těch nic nevím.“

„Nemůžeš se to naučit?“

„Hnusí se mi to. Nechci si vydělávat na živobytí něčím, co nenávidím. Vím, že je to sobecké, ale když se teď té příležitosti

nechopím, budu vždycky přemýšlet, co mohlo být. Tobě nic nechybí, máš tenhle dům a svou práci manekýnky, přátele a další zájmy. Možná se ukáže, že to bude lepší pro nás oba. Nebude to trvat věčně.“

Chtěl prostě zmizet. Paul už se rozhodl, že si splní svůj sen a procestuje svět. Vysvětlil jí, že bude za šest měsíců zpátky, nejdéle za devět. Paříž, Nice, Amsterdam, Praha, Řecko, Rusko, Thajsko, Vietnam, Japonsko – podrobně jí popsal svůj itinerář. Napadlo ji, jak dlouho mu asi ta myšlenka ležela v hlavě. Chtěla mu namítnout, že jen utíká před svými problémy, že pokud nezvládne tady a teď vybudovat s ní nový domov, nebude na něj čekat. Ale ta slova jí vyschla v ústech.

„Mohla bych jet s tebou.“ Nemusela to ani říkat, stejně věděla, co jí odpoví.

„Budu hrát po barech a dělat diskžokeje, abych si vydělal na cestu. Co bys dělala ty? Jsi šťastná ve svém domě, máš, co jsi chtěla.“

Slíbila si, že tu věc vyřeší racionálně, ale teď se jí začala zmocňovat panika. „Když já nevím. Je tu něco v nepořádku a já nechápu, co – když jsi byl pryč, byla jsem tak nervózní, to se mi vůbec nepodobá, slyšela jsem téct vodu a zdálo se mi, že tu někdo byl a hýbal mými věcmi –“

„Jenom si moc bereš k srdci, že tu umřela ta stará paní, Kal. A pod podlahou koupelny vedou trubky. Kudy myslíš, že odtud odtéká voda?“

„A pak to hrozné zvíře, ten rak v zahradě. Je to, jako bychom žili na pobřeží místo ve středu města.“

„Ale ty to tady miluješ a vím, že si zvykneš. Ty sis udělala rok volna a užila sis cestování. Copak nevidíš, jak jsem nešťastný? Když budu ještě čekat, zestárnu a umřu pod touhle hnusnou šedou oblohou a nepoznám svět.“ Vymanil své ruce z jejích. „Nemůžu jinak, Kal, tenhle dům zabíjí všechno, co máme. Necítím se tu doma. Musím pryč.“

Nedokázala uvěřit, že je to tentýž muž, který jí sliboval, že ji nikdy neopustí. Něco v jeho nitru se změnilo. Paulovo odhodlání

osvobodit se od ní ji konečně rozplakalo. Vzlykala, protože už nebylo návratu k tomu, co spolu sdíleli, protože jí nezvedal mobil a protože spatřila na jeho krku slabý oblouček cucfleku.

DŮM V BRICK LANE

Arthur Bryant zarazil páčidlo pod víko plesnivé dřevěné bedýnky a zabral, až se rezavé hřebíky rozlétly po podlaze kanceláře v Mornington Crescentu. Bednu měl uloženou ve skladišti pod železničním viaduktem v King's Crossu, ale stavební společnosti viadukt bouraly a on byl nucen najít své sbírce nový domov. Byl to Mayův nápad přinést kolegovy suvenýry na oddělení, protože mu bylo líto, že Bryant o tolik přišel při výbuchu, i když to byla jeho vina.

Bryant věděl, že ta práce má jen zaměstnat jeho přehnanou představitivost, než je Raymond Land pověří novým případem. Uvnitř provlhlé přepravky se nacházely památky na jeho největší úspěchy. Opatrně z ní vyprostil Rothschilda, moly prolezlou habešskou kočku, a postavil ji na polici nad stolem. Její chybějící oči už dříve nahradil barevnými dětskými kuličkami, ale nebylo nic, čím by mohl nahradit zadní nohu, která upadla před několika lety. Ta vycpaná kočka bývala domácím duchem proslulého depfordského média Edny Wagstaffové, která už přešla na druhou stranu, aby se připojila k veliteli letky Smethwickovi a Večerní ozvěně, jejím informátorům z onoho světa. Většinu Bryantových knih zničil oheň, ale když sáhl do bedny, našel ke své radosti potrhané výtisky publikací jako třeba *Malleus Maleficorum*, *Oxfordská kriminologická příručka* (první vydání), Mayhewovy *Londýnské osobnosti a zločinci*, *O čarodějnicích* od J. R. Hansleta, Deitleffovy *Nadpřirozené události ve Výmarské republice*, *Padesát levných sýrových receptů* a Bracklesonův *Chov hranostajů pro mírně pokročilé*. O něco hlouběji ležely předměty, které vyvolaly hluboko zasuté vzpomínky: program operety *Orphée aux Enfers* z divadla Palace, místa jejich prvního vyšetřování, dráp bengálského tygra, který se procházel po jedné ložnici v západním Londýně, motýl monarcha, jenž posloužil jako

zásadní stopa při vyšetřování drogové epidemie v Soho, a runová abeceda, užitečná při vyšetřování podivné sebevraždy. Začal popisovat každý z případů jako jednu kapitolu v pamětech jednotky, a protože věděl, že nebudou publikovány za jeho života, okořenil je mnoha pikantními podrobnostmi, aby si tak alespoň na čas ulevil od zahořklosti vyvolané pocitem, že mu idioti neustále házejí klacky pod nohy.

Šťastný jako dítě u vánočního stromku vyndal každý předmět z krabice, pečlivě ho otřel a pyšně vystavil na polici. Když se mu konečně podařilo kancelář zútulnit, vzal do ruky příručku *Průvodce po internetu pro technické antitalenty* a rozhodl se, že vyzkouší Mayův nový notebook.

O hodinu a půl později dorazil May a zjistil, že v budově vládne zlověstné ticho. Zašel se podívat za svým partnerem.

„A, tady jsi. Co víš o holandském sexu se zvířaty?“ Bryant zvedl hlavu od počítače. „Konkrétně jak se ho zbavit?“

„Co jsi provedl?“ zeptal se May a už předem se děsil odpovědi. „Víš, že nemáš na mé věci sahat.“ Udělal si místo mezi rozházenými papíry na Bryantově stole, aby si měl kam postavit hrnek s čajem. Když se Bryant naposledy napojoval přes internet na policejní databázi, podařilo se mu nějak nabourat do počítačů Moskevského meteorologického úřadu a spustit systémy varující před přicházející bouří. Bylo zmobilizováno Politbyro a odkloněno sedm letů, než byla chyba zpozorována a odstraněna.

„Snažil jsem se najít adresu Amsterdamské spiritistické asociace. Z nějakého důvodu jsem musel dát těmhle lidem číslo své kreditní karty, a pak se najednou monitor zaplnil příšerně nechutnými fotografiemi ženských ve stodolách. Když jsem se snažil zablokovat svou kartu American Express, nějak jsem se napojil na hotel Parker Meridien v New Yorku, konkrétně na jejich vnitřní telefonní systém. Řídil jsem se nahranými instrukcemi o zadání kódu, a pak všechno ztuhlo a nějaký chlap mi začal vyhrožovat žalobou. Tvrdil, že jsem jim zničil ústřednu, a teď se zas začaly objevovat ty hrozné zvířecí obrázky. Doufám, že jsem nerozbil internet.“

„Nikdy nikomu nedávej číslo své kreditky.“ John si otočil počítač klávesnicí k sobě a začal zavírat soubory. „Musíš se prostě smířit s tím, že jsou věci, o které by ses neměl pokoušet. Udělám to za tebe.“

„Myslím, že jsem způsobil jakési elektronické rušení. Nechtěl jsem tě obtěžovat.“ Bryantovo stárnutí způsobovalo, že se svým chováním začínal podobat spíš zlobivému dítěti.

„Obtěžuje mě to mnohem víc, když mají tvé experimenty v digitální sféře globální dopad. Nechci, aby sis hrál s mým notebookem. Jako by nestačilo, že už nemůžu doma číst své e-maily.“ May svému kolegovi vysvětloval princip internetu už nespočetněkrát, ale vždycky to skončilo nechtěnou debatou najedno z Bryantových záhadných témat, jako například jak jablko ve znaku firmy Macintosh souvisí se sebevraždou Alana Turninga nebo jak se Karel Marx jednou objevil v Tottenham Court Road (kde May kupoval své počítačové vybavení) a v opilosti rozbíjel lampy veřejného osvětlení.

„Co tady vlastně ještě děláš?“ zeptal se May. Přislíbené nové případy se zdržely stejně jako příchod nového vybavení. Wyman, věčně mlžící mluvčí ministerstva vnitra, nešetřil omluvami. V době, kdy byly odhaleny teroristické skupiny chystající udeřit na cíle v Londýně americkými střelami Stinger, byly okrajové experimentální jednotky jako JVNZ první, které pocítily krácení financí.

Bryant zarazil ruce do kapes a otočil se na své kolečkové židli. „Pekelně mě dneska večer bolí nohy, tak mě napadlo, že přijdu na jiné myšlenky, když se podívám do Neuzavřených případů, jestli v poslední době někdo nezahlédl Upíra z Leicester Square.“

„A zahlédl?“

„Už celé měsíce ne. Nikdy předtím nezmizel na tak dlouho.“ Postarší detektiv se tím případem nikdy nepřestal zabývat. I když stopa už dávno vychladla, cítil povinnost dopadnout muže, který jeho kolegovi nepřímo zničil rodinu. Sundal víčko z kávy svého partnera a nalil do ní z placatky trochu brandy. „Tohle se nedá pít, když se to trochu nevylepší.“

„Vlastně je to moje káva,“ poznamenal May.

„Přemýšlel jsem o té záležitosti s tím vědcem. Jak vycházíš s jeho ženou?“ Bryant nalil do kávy další doušek brandy, jako by ho neslyšel.

„No, dobře,“ odpověděl May. „Dneska ráno mi volala. Gareth je podle všeho doma a studuje plány Správy londýnských vodovodů a kanalizace.“

„Co kdybychom zašli do kanceláře Jacksona Ubedy?“

„A co mu řekneme? Že víme, že si najal někoho, kdo mu pomůže vloupat se do tunelů zapomenutých řek?“

„Nechci tam jít, až tam *bude*. Mám jeho obchodní adresu.“ Bryant viděl, jak jeho partner váhá. „Jeho firma sídlí ve Spitalfieldsu. Volal jsem tam. Podle telefonního záznamníku bude kancelář do zítřka zavřená. Můžeme vzít mé staré paklíče.“

„Arthure, ty na moderní zámky nezabírají. Kromě toho může mít poplašný systém. Ačkoliv Banbury tvrdí, že má něco, čím ty jednodušší modely obejde.“

Bryant věděl, že svého kolegu přesvědčí. Ani on neměl rád nečinnost.

„Kde vlastně všichni jsou?“ rozhlédl se May kolem.

„Poslal jsem je domů, aby to tady mohli malíři dodělat. Přes noc se bude pokládat podlaha na toaletě. Víš, že chytili camdeského odpadkového vraha? Pozitivní identifikace, důkazy sedí, svědkové, to všechno. Pro nás to znamená rozhodující okamžik; buďto nám Raymond najde práci, nebo nás zruší. Přikázal Meeře a Colinovi, aby pod dohledem Longbrightové zapečetili zbývající složky. Budou pracovat, dokud to nedokončí, takže Janice došla do KFC pro velký kbelík kuřat. Budou večeřet v kanceláři.“

„Chceš tím říct, že nemáme moc času zjistit, co Ubeda chystá,“ řekl May a hodil Bryantovi jeho klobouk. „Tak jdeme, než nás tu někdo uvidí.“

*

Bryant se zastavil před řadovým domem z červených cihel. „Je to kůlna,“ oznámil.

„Jak to myslíš?“

„Podívej se na tu ceduli. J. U. Imports Ltd, páté patro. Musí to být ta plechová bouda na střeše. Jak dickensovské. Zřejmě tam chová kuřata.“

Stáli uprostřed Brick Lane a deštníky se chránili proti vodě stříkající z děravých okapů. Za nimi se dva indiští mladíci snažili vmanévrovat pojízdný stojan s červenými koženými bundami do svého přečpaného obchodu v přízemí. V šestnáctém století se v téhle oblasti pálily cihly a dlaždice. Tehdy byly okolní domy prosycené zápachem pecí, ale teď vzduch sladce voněl po kardamonu a kari. Vůni nedokázal zahnat ani hustý déšť. Jednomu konci ulice dominoval Trumanův pivovar, později Černý Orel, teď umělecká galerie, ale jinak bylo na první pohled patrné, že oblast obývá indická komunita, která nahradila metodisty, francouzské protestanty a židy, kteří se zde vystřídali před ní. Důkazy původního osídlení stále existovaly: nonstop pekárna, zchátralá kaple, ale hlavně tu byli muslimové a hinduisté, taxikáři a restaurace, kavárny, obchody s koženým zbožím – a lidé, všude lidé, i v tom vytrvalém dešti. Dokonce i v té pozdní hodině přebíhali ulici s košilemi v igelitových přebalech a brodili se kalužemi se žlutými polystyrenovými krabicemi na jídlo z restaurací.

„Kryj mě, kamaráde. Tohle funguje jenom na zadlabaný zámek, tak mi drž palce, ať to není cylindr.“ May zasunul titanovou smyčku do škvíry v úzkých hnědých dveřích a navlékl ji na střelku zámku. Ozvalo se tiché cvaknutí, dveře se otevřely a vpustily je do tmavé chodby.

„Počkej, mám světlo.“ Ani jeden z detektivů nevlastnil střelnou zbraň, ale oba si zakládali na svých baterkách. May vytáhl z kapsy kabátu velkou svítilnu značky Valiant s červeným filtrem, kterou dostal od uvaděčky z kina ABC v Blackheathu v roce 1968. Jediné, co si o ní pamatoval, bylo, že mu vlepila políček uprostřed filmu *Přišli vyloupit Las Vegas*.

Paprsek ozářil chodbu, kroutící se jako pěšina v bludišti. Navlhlý hnědý koberec zakrýval prohnílé dřevěné schody; ve vzduchu visel kyselý pach plísně. Budova se takřka nezměnila od příchodu hugenotských tkalců hedvábí. Když procházeli po svažujícím se

odpočívadle, stékaly po okně proudy vody, která prosakovala prasklým rámem v tabákově hnědých stružkách.

„Tady rozhodně nejsou cítit peníze,“ řekl Bryant. „Rád bych věděl, jak si ten chlap může dovolit platit Greenwoodovi.“

„Možná bychom měli dát Janice vědět, že jsme tady. Nechal jsem mobil v autě. Máš svůj?“

„Nevím přesně, kdy jsem ho viděl naposledy.“ Bryant studoval prasklinu ve stropě a snažil se vymyslet, jak vysvětlit, že ho někam založil. Aby odvedl pozornost a vydýchal se na temném schodišti, zastavil a odšrouboval uzávěr své cínové placatky. „Po tom kafi jsem dostal slinu. Na, dej si taky lok – zvedne ti to náladu.“

May se napil a zakuckal se. „Co to proboha piješ?“

„Řecké třeshňové brandy se překvapivě dobře hodí k rybě,“ řekl Bryant a vzal si láhev zpátky. „Bylo zabaveno v Holloway Road v jedné kyperské restauraci bez licence a s azbestovým stropem. Míchali ho ve vaně za kuchyní.“

„Tvé chutě mě nikdy nepřestanou překvapovat.“

Jak pokračovali ve výstupu, schodiště ještě potměnělo. „Opatrně – tady jsou prasklá prkna,“ poznamenal May.

„Počkej.“ Jeho kolega zastavil na odpočívadle, aby popadl dech. *Tohle je trapné, pomyslel si Bryant a snažil se potlačit pálení na hrudi. Vyšetřování bylo odvoláno, protože ten starý ubožák nedokázal vylézt do pátého patra, aniž by při tom odpočíval na každém kroku.* Chytil se zase zábradlí a následoval Maye. Nehodlal to vzdát.

Protože byla mysl jeho kolegy tak svěží, zapomínal občas May na to, že jeho tělo selhává. Arthur utrpěl před osmi lety infarkt uprostřed vyčerpávajícího vyšetřování. Jeho doktor ho varoval, že musí zkrátit pracovní dobu, ale zdálo se, že Arthur tráví v práci ještě víc času než předtím. Pravdou bylo, že se bál, že bez práce ztratí jeho život řád. On, který neměl od osmnácti delší dovolenou než čtrnáct dní, zjistil, že se nedokáže s dlouhými směnami rozloučit.

„Neboj, není potřeba, abychom chodili nahoru oba,“ řekl May tiše. „Jestli chceš, abych se tam poohlédl po něčem konkrétním –“

„Nechovej se ke mně povýšeně, potřebuju jenom minutu.“ Společně čekali a naslouchali šumění deště. Někde pod nimi přeběhlo po podlaze cosi na malých nožkách.

„Skvělé, ještě krysy tu chyběly. Nemůžu tě pustit nahoru samotného, John.“ Když Bryant dosáhl vrcholku schodů, rozšířilo se mu už nezdravé teplo pod hrudní kosti až po rameno. Sam Pelz, doktor jednotky, se ho snažil alespoň jednou týdně posadit na rotoped, ale nechal toho, když Bryant nasypal do jeho mechanismu tabák a zadřel ho.

Bryant si přitiskl dlaň na hrudník a ucítil, jak se svaly jeho srdce divoce napínají a smršťují. Kupodivu se ten problém objevoval jen v přetopených místnostech. Ve studeném a vlhkém prostředí jevil vytrvalost lososa v bystřině. Ironií bylo, že v jednom kuse trpěl zimou, ale když se musel teple obléknout, riskoval další zdravotní problémy. Staří lidé, pomyslel si, moc uvažují o nemocech. Vysoký věk doprovází špatné zdraví a senilita nutí se jím donekonečna zabývat. Přesto byl rád, když schody před ním přešly do krátké chodby.

Byly tam jen dvoje dveře, ani jedny zamčené. První se otevíraly do zaneřádné pracovny, která, s výjimkou zastaralého počítače, vypadala, jako by nebyla modernizována od padesátých let.

„Vypadá to, že pan Ubada zbankrotoval,“ řekl May, který si svítil baterkou do horní zásuvky šedivé registratury. „Jsou tady nezaplacené účty, výhružné dopisy, pohružky soudem. Jenom je házel do desek, jako by mu na nich nezáleželo.“

„Spoléhá na to, že ho výnos z jeho podniku s Greenwoodem vytáhne z maléru.“

„Co je v té druhé místnosti?“

„Jenom záchod,“ zavolal Bryant. „Jak se dostaneme nahoru do té boudy?“

„Počkej.“ May si prohlédl strop na chodbě. „Je tu sklápěcí žebřík. Někde by tu měla být tyč.“ Nalezl ji opřenou v koutě a zahákl ji do měděného kruhu v padacích dveřích nad sebou. Poklop se otevřel a dolů se vysunuly kovové schůdky.

„S těma svýma nohama se tam asi nevyhrabu,“ řekl Bryant.

„V pořádku, podám hlášení.“

May vystoupal po žebříku a zmizel. „Můj bože,“ zavolal dolů. „Tomu bys nevěřil.“ Pak následoval nekonečný okamžik ticha.

„Co tam je?“ zeptal se Bryant netrpělivě.

„Něco jako svatyně. Je to tu samá soška – pořád ta samá postava, ale v různých velikostech. Škoda, že sem nemůžeš vylézt.“

„Nedostal bych se dolů.“

„Měl bys z toho víc než já. Tu sošku poznávám.“

„Nemůžeš mi jednu podat?“

„Tady.“ May se objevil v otvoru ve stropě, pokrytý křídovým prachem. Namířil paprsek baterky na třicet centimetrů vysokou sádrovou postavičku s ulomenou hlavou. V druhé ruce držel hlavičku šakala.

„No, to je Anúbis,“ řekl Bryant. „Starodávný egyptský bůh podsvětí, ochránce mrtvých a balzamovačů, strážce pohřebišť.“

„Tady nahoře musí být asi třicet nebo čtyřicet stejných soch. Jsou rozbité, všechny do jedné.“

„Ukaž mi tu, co máš v ruce.“

May ji kolegovi podal.

Bryant přejel prstem po čumáku a dlouhých špičatých uších sošky. „Je to laciná replika původního artefaktu,“ odfrkl pohrdavě. „Ty barvy jsou příliš živé. Jen málo originálů má ještě tohle syté černé vybarvení. Jaká škoda. A všechny jsou rozbité? Není těžké najít repliky vcelku. To je divné.“ Podal mu ji zpátky. „Egyptané dali svému bohu hlavu šakala, protože se po pohřebištích potlouká množství zvířat. Kněží nosili šakalí masku během procesu mumifikace. Inspiroval mnoho věřících. Třeba pan Ubeda patří ke stejnému kultu.“

„Běhá mi z toho mráz po zádech,“ řekl May. „Nemám rád fanatiky, jsou nevypočitatelní a nebezpeční. Tyhle věci jsou na podlaze, na policích, všude. Některé jsou také na stěnách, namalované na papyru. Je tady také něco, co vypadá jako mumifikovaný pes. Také má odtrženou hlavu od těla. Jaký má smysl schraňovat všechny ty krámy, když jsou poškozené a bezcenné?“

Bryant se vrátil do kanceláře a zkusil dvířka skříně. „Myslím, že bychom se asi měli vrátit,“ zavolal.

„Proč?“ zeptal se May. „Nějaký problém?“

„Řekněme, že jen souhlasím s tím, co jsi říkal o fanaticích.“
Bryant se díval na pistoli položenou na polici ve skřínce.

NA HLINĚNÝCH NOHOU

Elliotu Copelandovi trvalo celý den, než povrch parcely před obchodem se stavebninami rozbil a naložil na nákladňák. Pod betonovými deskami byla hlína vlhká a těžká jako vánoční puding. Hluboko v hnědém londýnském jílu našel pohřbené zbytky koňské kostry, památku na dobu, kdy se v Kentish Townu pořádaly koňské dostihy. Desítky elegantně prohnutých bílých dýmek trčely z hlíny jako ptačí žebra; každá byla pohozena tam, kde ji její majitel vykouřil. Půda skrývala více tajemství, než by člověk tušil. Ulice obklopovaly vzorce základů starobylých osad, které vyrůstaly u přítoků Temže a nesly jména svých majitelů, loveckých revírů, jejich milenek a bitev. Nic nebylo tak náhodné, jak se zdálo. Dokonce i hospody si stále ponechávaly původní názvy, navzdory mnohým změnám majitelů.

Ruce a záda ho bolely. Zoufale se potřeboval napít, ale malou láhev skotské, kterou měl v kabině, už vyprázdnil. Ještě že majitelé dílny byli slušní zdejší chlapíci, ne jako ti přivandrovalci v jeho ulici, kteří si sami nedokázali ani vymalovat. Někdy v minulosti si získal pověst laciného pracanta a teď zjistil, že nemůže zvýšit cenu, aniž by si všichni stěžovali. Hodil by se mu pomocník, ale nemohl by ho zaplatit. Tohle má být, říkal si, ten život, který jsem plánoval? Odešel z umělecké školy s velkými plány, ale ty měli bohužel všichni. Po nepokojích v Hornsey chtěl být každý buřičský student umění, ale celá ta vzpoura a popularita znamenala, že na druhém konci nečeká žádná práce.

Byl šestačtyřicetiletý rozvedený otec dvou dětí, které už nesměl navštěvovat, protože jeho vnitřní nespokojenost přerostla v opilství.

A všechno, co lidé viděli, když se na něj podívali, byla obtloustlá ztracená existence se šroubovákem a štětcem. Myslel si, že to je všechno, co mu teď může život nabídnout – prohra a zklamání, ale

jeden nikdy neví, co osud nachystal, a on před nedávnem potkal svou šanci. Hlavní bylo vědět, jak naložit s tím, co ví – ale bylo mu jasné, že na něj brzy budou lidé hledět s novým respektem. Neměl se o tom ale bavit s Jakem Averym na tom večírku. Nevyplatilo by se, aby v tom bylo zapleteno příliš mnoho lidí. Když se napil, vždycky moc žvanil. Zacouval s nákladákem k hliněné jámě a sestoupil z kabiny, zamyšlený nad tím, co udělá.

Než půjde na policii, pobaví se ještě trochu na účet těch zatracených zbohatlíků. Byl jediným zbývajícím původním obyvatelem v ulici, žil tam už v době, kdy si děti hrály na ulici a matky seděly v rozkládacích lehátkách na zápraží, kdy byla ještě na rohu hospoda a stánek se škeblemi, dlouho předtím, než se všude objevily cedule realitních kanceláří a nafrněné středostavovské páry změnily hlučné, přeplněné obývací pokoje v salony strnulé elegance. Teď ulici lemovala auta a domy obývali neviditelní lidé, kteří chodili domů pozdě a v létě popíjeli víno v zahradách v touze po jakémsi venkovském životě, jenž existoval jen v jejich fantazii, protože soudržnost, skutečný duch ulice, znamenala hádky, křik a plno špinavostí.

Na ten večírek ho pozvali jen ze slušnosti; nikdo nečekal, že vezme pozvání vážně a opravdu přijde. Ale on znal tajemství, které je všechny překvapí, a možná už nastal čas ho nějak využít.

*

Kallie zavřela okna v přední ložnici, protože jí déšť máčel koberec. Nebylo možné udržet dům uvnitř suchý. Stále nemohla uvěřit, že je Paul pryč. Zásuvky na jeho straně otlučeného prádelníku byly prázdné. Toho dne ráno hodil několik kalhot a triček do nového silonového batohu a odešel. Nezáleželo na tom, s kým se vyspal v Manchesteru, jen na tom, že to vůbec udělal. Ta myšlenka jí dovoľovala nechat ho jít. Jestli jí má někdy opustit, ať je to teď.

Pokusil se napsat jí vzkaz; našla několik nedokončených pokusů v kuchyňském odpadkovém koši. Přišlo jí podivné, že aby se muž našel, musí nejprve setřást všechny, kterým na něm opravdu záleží. Sedla si na postel, naslouchala dešti ve strouhách a přemýšlela, zda

se na něj příliš nepověsila a moc ho netlačila do zařizování domu. Líbila se mu živelnost a ona se tím řídila, ale zjevně to nebyla ta pravá živelnost.

Došla si pro noviny a pak zapomněla mokrý deštník v chodbě, kde se pod ním na holých prknech podlahy udělala kaluž vody. Natřela prádelník bledě modrou barvou a pokusila se strhnout část hnědých tapet v hale, ale řízla se o škrabku. Nakonec se vypravila za Heather.

Kallie nehledala rameno, na němž by se mohla vyplakat. Soucit nemohla od své sousedky očekávat. Heather byla příliš zaujatá sama sebou, aby se dokázala zajímat o něčí neštěstí. Ale když otevřela dveře, byl na ni znepokojivý pohled. Heather překypovala podivnou energií; Kallie skoro viděla, jak z ní srší jiskry. *Co to s ní je?* pomyslela si. *Není nemocná?* Čekala Heatherin typický bohorovný klid, ale místo toho ji našla na pokraji hysterie, pološilenou jako nějakou Ofélii. Heather za ní bouchla dveřmi a odkráčela do kuchyně, kde začala přešlapovat před kuchyňskou linkou.

„Chce se se mnou rozvést,“ vysvětlila Kallii, „všechno mi vzít a dát to jí. Co to na té Paříži je, že to nutí muže ve středním věku dělat takové věci?“

„Poslyš, brzdi,“ zarazila ji Kallie. „George má milenkou?“

„Šuká nějakou černočkou holčičku ve Městě nad Seinou a bude do ní vrážet všechny ty prachy, které by měly patřit mně, protože to jsem *já*, kdo tady sedí a stárne čekáním, až se vrátí domů, zatímco on utrací za šperky a pokoje v diskrétních hotelích.“

Ta novina nepřišla zrovna jako blesk z čistého nebe. George nikdy nevydržel zůstat stát na jednom místě ve strachu, že by v tomhle vlhkém městě zapustil kořeny, a Heather zjevně nebyla z těch, které by ho dokázaly přimět, aby zůstal.

„Nechá mě bez prostředků.“ Její přecházení a rozhazování rukama bylo afektované a teatrální.

„Ale dům ti zůstane, ne?“

„Ach, *dům*, to ano. Tenhle úžasný, báječný řadový barák z červených cihel, prolezlý vlhkostí a s prodejní cenou, která je o něco nižší než to, co jsme za něj dali. Nemůžu se dočkat, jaký úžasný život v něm ještě prožiju.“

Kallie si odkašlala. „No, zdá se, že jsme na stejné lodi,“ přiznala. „Paul odešel.“

Heather se zastavila. Na okamžik se Kallii zdálo, že se usměje. Neštěstí přátel ji vždy dokázalo pobavit. „Co tím myslíš, že odešel?“

„Víš, jaký byl od té doby, co ztratil práci. Nikdy neměl příležitost cestovat. Začal pracovat hned po škole. Chce vidět svět a já nemůžu jít s ním, protože pracuju.“

„Tak tohle ti namluvil? Proboha, Kallie, to jsi opravdu tak naivní? To muži říkají vždycky, když mají pocit, že se jim stahuje smyčka kolem krku. Bud' ráda, že sis ho nevzala. Jak víš, že se opravdu chystá cestovat? Podle toho, co víš, mohl klidně odejít k nějaké jiné. To všechno mohla být jenom hromada lží.“

Kallie pomyslela na ten červený oblouček na Paulově krku. Byl tak čerstvý, že si ho nejspíš ani sám nevšiml. „Ne,“ slyšela se, jak lže, „potřeboval pauzu. Tvrdě pracoval a neměl na sebe nikdy čas. Shodli jsme se, že je to dobrý nápad.“

„Lžeš.“ Bylo úžasné, jak rychle se její stará přítelkyně rozveselila. Najednou se zdálo, že se dokonce dobře baví. „Jsme to ale dvojka, co? Odkopnuté v nejlepších letech, i když já jsem starší, takže ty jsi vlastně svým ještě ani nedorostla. Bože, potřebujeme se napít.“ Trhnutím otevřela dvířka kuchyňské linky a zase je zabouchla. „Nic tady není, ten jeho zatracený dodavatel vína nic nepřivezl. A teď, když George ví, že odejde, nebude nejspíš ani platit účty.“

„Mám doma láhev džinu,“ nabídla Kallie.

„Bože, jen ne matčinu zhoubu, nakonec bychom brečely jedna druhé na rameni. Tohle volá po slušné vodce. Zajdu do krámu.“ Odkráčela do předního pokoje a vytáhla roletu. „Pane jo, tam padají trakaře.“

Kallie si stoupla vedle ní a vyhlédla ven. Protější stranu ulice napůl zakrýval šedý závoj deště, ale přesto spatřila, jak někdo pracuje na prázdné parcele před obchodem se stavebninami. „Kdo to je?“ zeptala se.

„Nechala jsem brýle nahoře, ale musí to být Elliot – je to jeho náklad'ák.“ Asi minutu se mlčky dívala, jako by z ní všechna energie

náhle vyprchala. „Počkej, je tam s ním nějaký muž. Vypadá to jako –“

Kallie otřela dlaní opocené sklo. Uviděla postavu, nezřetelnou a tmavou, jak se hrbí za dělníkem a skrytě ho pozoruje při práci. „Nemám nejmenší tušení, kdo by to mohl být. Poslechni, do toho krámu můžu zajít já. Mám deštník a za pár minut budu zpátky.“

„Tak ti aspoň dám nějaké peníze.“ Heather se stále ještě dívala ven přes opršelé sklo. Kallie už zapomněla, jak moc si její dávná přítelkyně libuje v neštěstí druhých. Byla to divná vlastnost u člověka, který dokázal být štědrý. Heather byla plná protikladů. Její nevypočitatelné chování nejspíš pomohlo dohnat chudáka George k rozchodu.

„Mohla bys koupit suché francouzské bílé víno? Myslím, že budeme potřebovat něco na spláchnutí. A nějaké křupky, třeba pringles.“

Některé věci se nikdy nezmění, říkala si Kallie, když si oblékala kabát a vycházela do lijáku. *Pořád ještě se jí daří všechno zařídit tak, aby nemusela ani hnout prstem, a je při tom tak milá.*

Heather se vrátila k oknu předního pokoje a upřela pohled ven do deště, aby přišla na to, co se děje na druhé straně ulice.

*

Už tak byla hlína dost těžká a lepila se na lopatu, a teď ji navíc ještě déšť začal měnit v bahno. V dálce zazněl hrom a jeho ozvěna se rozlehla mezi domy, polapená pod nízkými černými mraky. Elliot už odkryl slušné množství tvrdých žlutých viktoriánských cihel, stejně dobrých jako v den, kdy vyšly z pece. Byly vysoce ceněny mezi staviteli nabízejícími nemovitosti z použitých materiálů a dostane za ně dobrou cenu. Byla tam i stará prkna z podlah, zkroucená vlhkem, ale stále prodejná. Právě je rovnal na nákladák, když ucítil v zádech mužův pohled.

Byla už skoro tma a lampa na rohu ulice stále nebyla opravená. Rozhlédl se a uviděl jen prázdnou ulici, postavu mladé ženy – Kallie, té hezké nové sousedky z čísla 5 –, jak zachází mezi domy, a vysoké keře obklopující prázdnou parcelu. Přesunul se za nákladák, aby

začal zase kopat, ještě alespoň pět minut. Bylo těžké přestat, když věděl, že pod zemí mohou čekat ještě další poklady. Jáma, ze které vybral cihly, se už zaplnila hustou hnědou tekutinou, jako by ji zaplavila neviditelná řeka. Chtěl skočit dolů a pokračovat v kopání, ale bál se, že v tom bahně přijde o holínky. Zadní stěna jámy už se sesula, podemletá vodou.

Zastavil se a ohlédl ke keřům, právě včas, aby viděl, jak se větve zavírají. Děti to být nemohly, ty se nedaly odtrhnout od svých počítačů ani v jasném létě, natožpak v takovéhle slotě. Na vodní hladině se cosi objevilo, jen tak dlouho, aby ho to navnadilo. Nedokázal odolat; sestoupil do díry a začal pátrat rukama. V londýnské hlíně nebylo nic škodlivého, jen saze a kameny dlouho ukryté před světlem.

Neviděl to, ale byl by to slyšel, kdyby vzduchem znovu neotrásal úder hromu. První kámen se žbluňknutím dopadl do zpěněné vody, ale ne dost blízko, aby ho vyrušil z hledání. Sáhl hlouběji a ucítil, jak mu mezi prsty proklouzl nějaký malý kovový předmět. Sklonil se, zkusil to znovu a jeho prsty se sevřely kolem něčeho, co ho píchlo. Dětský odznak: *Je mi 10*. Znechuceně ho zahodil zpátky do vody. Najednou se na něj shora začal řítit vodopád těžké mokré hlíny, jako by se hroutil celý svět. V něm přilétly kusy betonu rozbité krumpáčem, které sklouzly z nakloněné korby nákladáku a cestou nabraly smrtící rychlost. Jeden velký kus mu zezadu přerazil krk a srazil ho obličejem do mělké vody. Šokovaně zalapal po dechu a do hrdla mu vnikl jílovitý kal, zatímco se na něj valily hromady jílu a kamení a vymačkávaly z něj život při tom groteskně mechanizovaném, předčasném pohřbu.

V posledních okamžicích mu hlavou prolétla myšlenka, že jeho tělo zůstane možná navždy zachováno pod vrstvami jílu, s nímž se při své práci tolikrát potýkal.

VIDĚT A VĚŘIT

Arthur Bryant stál na kraji prázdné parcely v promočeném klobouku a pytlovitým černém přšiplášti a vypadal jako kříženec mezi rozbitým deštníkem a mimořádně sešlým upírem. „Našel jste něco?“ zavolal.

„Nic, protože ani nevím, co mám hledat,“ odsekl Giles Kershaw. Pečlivě vyslovovaná angličtina mladého forenzního experta dráždila Bryanta, který ho na oplátku s potěšením přinutil stát po stehna hluboko ve výkopu plném vody za hustého deště.

„Co kdybychom se sem vrátili, až to trochu vyschne?“ navrhl May.

„To už tady nic nezbude. Podívej se kolem sebe.“

Bryant měl pravdu. Po prázdné parcele tekł plynulý proud dešťové vody a unášel s sebou bahno a úlomky cihel. Plocha před dílnami tvořila přibližný trojúhelník u křižovatky ulic. Elliotovi se podařilo rozbít betonový a asfaltový povrch, jehož kusy naložil na nákladák, a prokopat se pod vrstvu cihel na hutnou, nažloutlou hlínu. Muselo mu to trvat celý den; když nákladní auto složilo svou zátěž, bylo už z půlky plné.

„Nezapomínejte, že podle Blakea všechno existuje věčně,“ řekl Bryant. „Hmota je jako zkušenosti, hromadí se a zůstává, i když často v nerozpoznatelné formě.“

„To nám teď moc nepomůže,“ ozval se Kershaw a vyhodil na okraj jámy další lopatu bláta. „Tady v okolí se tolik stavělo, že pod povrchem je jenom suť. Původní zemina je asi metr hluboko.“

„Ale je to kvalitní materiál,“ řekl May. „Můj zahradník říká, že londýnská prst' je bohatá na živiny.“

„To proto, že je plná hoven,“ zavolal Kershaw. „Mrvy od koní, psů, krav, slepic, ovcí a strávené zeleniny, která prošla lidským

zažívacím traktem.“ Vytáhl z díry cihlu a hodil ji stranou. „A už mi to začíná téct do holínek.“

„Pod Kentish Townem je víc suti než na místech jako Hampstead nebo Chelsea,“ řekl jim Bryant. „Chudé čtvrti byly zbourány, zatímco bohaté vydržely. Společenské změny se zde projevíly v neustálém překopávání země. Už můžete vylézt, Kershawe. Neřekl bych, že tam něco najdete.“ Podali mu ruce a pomohli mu nahoru.

Elliotovo tělo už bylo v gumovém vaku a leželo v dodávce, která ho měla odvézt do márnice v Camdenu, ale smrtící nástroj zůstal stát na místě, pravým zadním kolem kousek od okrajem zaplavené jámy, v níž dělníka našli. Bryant si zkontroloval, jestli mu gumové galoše stále drží na nohou, a došel k přední části vozidla. Dveře na straně řidiče byly doširoka otevřené. Nákladák se trochu nakláněl, ale rozhodně ne dost, aby to zavinilo sklouznutí celého nákladu. Všude kolem se válely cihly.

„Otisky prstů,“ varoval ho Kershaw. „Nedotýkejte se kliky.“

„Nejsem idiot.“ Bryant strčil do dveří koncem své hole a nahlédl dovnitř. „To je ale nepořádek. Všude je bahno. A na podlaze cihly.“ Kershaw se k němu připojil. „Zdá se, že je vyhrabal tady ze země. Všechny pokrývá stejná hlína.“

„Mají nějakou cenu?“

„Asi ano.“ Kershaw opatrně vylezl na sedadlo spolujezdce. „Je tady spousta bláta.“

„Jak se to stalo?“ zeptal se May, který si prohlížel kola auta, obalená jílem. „Pracoval v jámě, stěna za jeho zády se zhroutila, to narušilo stabilitu nákladáku a na něj se svezla tuna betonu a cihel.“

Bryant si posměšně odfrkl na znamení nesouhlasu.

„Tak jak tedy?“

„I kdyby malý posun těžiště vozidla stačil, aby se z korby svezl celý náklad, určitě by to proběhlo tak pomalu, že by ten chlapík stačil uhnout. A kromě toho, podívejte se na tohle.“ Odvedl oba k zadní části vozu a poklepal holí na zadní postranici. „Vidíte, že by se kývala sem a tam? Ne, protože je zajištěná. Nemůže se otevřít, když se nákladák nakloní, protože by se to mohlo stát i při jízdě do kopce. Někdo ji musel odjistit a zvednout korbu.“

Vrátil se do kabiny. „Podívejte se na tohle.“ Ukázal na velké červené tlačítko na palubní desce. „I kdyby nechal běžet motor, někdo musel tohle zmáčknout, aby zvedl korbu a uvolnil zadní postranici. Určitě jste už viděli, jak se sklápí náklad. Hromada zůstala nejspíš na okamžik nehybně ležet, když se úložná plocha zvedla, a pak náhle sjela dolů. Představte si to: Elliot vězí po kolena v bahně a vytahuje vzácné cihly. Sklání se nebo prostě opírá o lopatu. Déšť a hrom snadno přehluší hluk při zvedání korby. Povědomý rachot ho přinutí zvednout hlavu. Bláto se mu lepí na boty a brání mu v útěku. Beton a cihly se řítí dolů jako smrtící lavina. Sesuvy půdy zabíjejí v jednom kuse. Viděli jste tu ránu na zátylku? Můžeme jen doufat, že to měl rychle za sebou.“

„Uvědomuješ si, co říkáš?“ zeptal se May. „Že někdo vlezl do kabiny a stiskl to tlačítko.“

„Ano,“ odpověděl Bryant.

„Z bezpečnostních důvodů se nejspíš musí držet po celou dobu, co se korba zvedá. Pustíš ho a píсты ji zase spustí. Vsadím se, že to také pípá.“

„Zkus to,“ navrhl Bryant.

„Nechte to na mně, já nesetru otisky.“ Kershaw natáhl ruku a zlehka otočil klíčkem. Když motor naskočil, zkusil zvednout korbu. „Žádné pípání,“ zavolal na ně. „Možná už nefunguje. Řekl bych, že tahle kraksna nebyla už léta na technické.“ Jeho pozornost upoutala prázdná láhev od skotské na podlaze.

„Co to bylo tak důležitého, že na tom musel pracovat i za bouřky?“ zeptal se May. Ale jeho kolega už kráčel deštěm pryč a kabát kolem něj vlál jako polapený netopýr.

*

Heatherin kožený gauč byl studený a kluzký jako žabí rybníček. Obě ženy na něm seděly vedle sebe a naslouchaly Mayovým otázkám. Blížila se půlnoc. Heather se trochu bála a pokukovala z okna, jako by čekala, že to neštěstí uvidí znovu.

„Potřebuji si upřesnit pár časových údajů,“ řekl May. „Slečno Owenová, v kolik hodin jste dnes večer přišla navštívit paní Allenovou?“

„Asi okolo sedmé večer. Nechodím na návštěvy mezi půl osmou a osmou kvůli *Korunovační ulici*.“

„Nerada to říkám, ale taky ten seriál sleduji,“ přiznala Heather.

„Chtěly jsme si dát něco k pití, ale nic tu nebylo, takže jsem se nabídla, že zajdu do obchodu.“

„Udělala jste to, hned jak jste přišla, nebo o něco později?“

„Později. Řekla bych, že to bylo asi v sedm dvacet.“ Kallii výslech zaujal. Zнала detektivy jen z televize, kde v jednom kuse řvali na svědky, a skoro ji zklamalo, že se k ní chovají s tak neformální zdvořilostí.

„Nevěděly jste, že pan Copeland pracuje na druhé straně ulice?“

„Myslím, že tam možná pracoval včera,“ odpověděla Heather. „Vybavuji si to jen mlhavě, protože u Bondiniových se pořád něco děje.“

„Je to pravda, také jsem ho viděla,“ přitakala Kallie.

„Promiňte – kdo jsou Bondiniovi?“

„Bratři, kterým patří ty stavebniny,“ vysvětlila Heather. „Vyhledla jsem z okna a řekla něco o tom, že pracuje v dešti.“

„A byl tam s ním ještě někdo,“ dodala Kallie.

„Poznaly jste ho?“ zeptal se May.

„Bylo špatně vidět,“ řekla Heather. „Ale byl to určitě muž. Trochu to vypadalo, jako by se hádali.“

„Jak jste to poznala?“

„Nevím – třeba si jenom povídali, ale asi to bylo tím, jak stáli.“

„Co se stalo pak?“

„Šla jsem do krámu,“ řekla Kallie.

„Prošla jste kolem pana Copelanda?“

„Ne, vzala jsem to po druhé straně ulice. Jeho strana byla zčásti zaplavená. Kanály byly ucpané.“

„A neohlédla jste se po něm?“

„Nepamatuji se, že bych to udělala. Pár minut mi trvalo, než jsem došla na hlavní třídu.“

„Kam jste měla namířeno?“

„Jen do samoobsluhy na rohu. Byla tam trochu fronta, takže jsem počkala, zaplatila a vrátila se sem,“

„Kolik času byste řekla, že uplynulo mezi vaším odchodem a příchodem?“

Kallie zavzpomínala, jak vybírala víno a vodku. „Ale jakmile jsem zabočila za roh, poznala jsem, že se něco změnilo.“

„Jak?“

„Protože tam, kde předtím Elliot kopal, byla teď hromada hlíny a suti. Napadlo mě, že musel jámu rychle zaplnit, ale to bylo nepravděpodobné, protože proč by ji býval vůbec kopal? Myslela jsem si, že tam spíš připravuje terén na betonování. Cestou zpátky jsem zašla o něco blíž. Všude bylo bahno a já si nechtěla zničit boty. Pak jsem viděla, jak ze země čouhá kousek jeho ruky.“

„To je mi líto, musel to pro vás být hrozný zážitek.“

„Ani ne,“ připustila Kallie. „Vypadalo to dost neskutečně.“

Maye taková upřímnost překvapila. „Ted’ vy, paní Allenová, povězte nám, co jste viděla.“

„Vyhlédla jsem z okna, ale nedívala jsem se celou dobu. Velmi hustě pršelo. Nebylo moc vidět. Pak jsem si všimla, že je korba nákladáku zvednutá a všechno z ní sklouzlo dolů. Nepoznala jsem, co se stalo Elliotovi.“

„Ale podívat jste se nešla?“

„Nebyla jsem obutá. Kromě toho, proč taky? Domnívala jsem se, že prostě skončil a je v autě, nebo odešel domů. Nevím, co jsem si nemyslela.“ Stále byla tváří otočená k oknu a neodvažovala se pohnout. Kdyby jí viděli do očí, poznali by, že lže. Všechno to sledovala – jak se na něj vah hromada hlíny, jak ho betonový blok sráží na kolena a pak na obličej. Měla vyběhnout ven, ale nemohla se pohnout. Pohled na rychle se zaplňující jámu jako by ji přikoval k oknu.

Slyšela, jak Kallie otevírá domovní dveře a znepokojeně na ni volá. Jak by jim vůbec mohla povědět pravdu?

„A slečno Owenová, vy jste se vrátila do domu,“ řekl May.

„Skoro jsem běžela – lilo jako z konve.“

May si všiml, že koberec v předním pokoji je ještě mokrý, a zpozoroval skvrny od bahna. „Vraťme se k tomu muži, kterého jste viděly hádat se s mrtvým,“ požádal a postřehl, jak se obě ženy neklidně zavrtěly. „Nejsme normální policisté, víte. Můžete říct, co chcete. Nezapisuji si vaši výpověď doslova.“

„Neviděla jsem ho zřetelně,“ vysvětlila Heather.

„A nenapadá vás, kdo to mohl být?“

Žádná odpověď. Ani jedna z nich nechtěla na nikoho vrhnout podezření, ale bylo zjevné, že mají určitou představu.

„Podívejte, nevtrhneme k nikomu a nezatkujeme ho na základě toho, co si myslíte, že jste viděla, paní Allenová. Nebudeme vás ani vinit z omylu. Tohle je čistě vylučovací proces. V tomto okamžiku nemáme žádný důkaz, jak ten muž přišel o život, a to nám ztěžuje zjistit pravdu. Déšť zničil stopy na místě činu. Jestli něco víte, budeme s tou informací zacházet s maximální diskrétností.“

Ticho. Povzdechl si. „Tohle vyřeší většinu vražd, mluvení s lidmi. Ne analýza DNA nebo nález ztracených vláken, to jsou jen podpůrné důkazy. Takže bych byl rád, kdybyste mi řekly, koho myslíte, že jste viděly.“

Heather si chvíli okusovala nehet a pak ho konečně vytáhla z úst. „Myslím, že to byl Randall Ayson,“ přiznala a pohlédla na Kallii, jestli její slova potvrdí.

Venku v ulici jako by živly uzavřely tajnou dohodu, že se vystřídají v demonstraci síly, protože déšť začal polevovat a zdvihl se silný vítr.

TEMNÉ HLOUBKY

„Současné podmínky pro řidiče se dají popsat jen dvěma slovy: naprosto nevhodné,“ pištěla meteoroložka Hilary na kanálu Sky One. „V některých oblastech Kentu a Sussexu byl vyhlášen první povodňový stupeň a z jihozápadu se blíží další vlna nízkého tlaku. Autoklub AA nabízí tuto radu: pokud se chystáte ven, nedělejte to.“ Náhle se zlomila v půli a zmizela, jak zhasla obrazovka malé televize připevněné na zdi. Oswald Finch odhodil znechuceně dálkové ovládání na pitevní stůl. „Pitomá ženská. Nemůžu uvěřit, že se děšť v Anglii pokaždé dostane do hlavních zpráv.“

„Já nemůžu uvěřit, že jsi ještě tady,“ zvolal Bryant, když se podíval na hodinky.

„Ani já ne. Měl jsem jít do důchodu už před patnácti lety.“ Starý patolog se s praskáním kloubů zvedl ze židle a potřásl Bryantovi rukou. „Měl bych trávit důchod v rybářské chatě s výhledem na Kanál. Je už koupená a zaplacená, ale než se tam dostanu, spadne do moře. Uvízl jsem tady a je to tvoje vina.“

„Nevím, jak to myslíš.“

„Víš moc dobře, že si ministerstvo vnitra nemůže dovolit koupit moderní vybavení do laboratoře a většina té mládeže neumí pracovat s tím starým, takže mi nezbývá, než tady zůstat.“

„Může se tady kouřit?“ zeptal se Bryant a vytáhl z kapsy dýmku.

„Ne, to nemůže. Vytáhl jsi mě z postele uprostřed noci. Dobře víš, že mi budou dávat příplatek k penzi, jen když pro tebe budu pracovat dva dny v týdnu. Takže místo abych dýchal čerstvý mořský vzduch, trávím se dvakrát týdně formaldehydem v mokrém camdenském suterénu.“

„Myslel jsem, že máte dostat novou budovu.“ Bryant se znechuceně rozhlédl kolem.

„To ano,“ odfrkl Finch. „Ale já se toho nedožiju. Ale možná už bychom ji měli, kdybys nebyl všechny naštvál tím, že jsi vyhodil vaše kanceláře do vzduchu.“ Tato část márnice sídlila ve staré školní tělocvičně. Tam, kam si dřív camdenská mládež chodila protáhnout svaly, čekaly teď zesnulé duše, až někdo rozřeže a prozkoumá jejich těla.

„No tak, ty starý remcale, zahrajeme si basket.“ Bryant ukázal na obroučku koše, stále připevněnou na vzdálené zdi.

„V mém věku je i zvedání ze židle olympijská disciplína.“ Toužebně pohlédl na koš. „Teď už dokážu tak nejvýš hodit koblihu do huby. Chodíval jsem tančit. Teď už si ani neobuju lakýrky.“

„Doufám, že zchátralost nepostihla i tvůj mozek,“ prohlásil Bryant poměrně hrubě.

Finch ho ignoroval. „Předpokládám, že jsi tu kvůli panu Copelandovi.“

„To je on, tam v rohu?“ zeptal se Bryant vesele.

Finch ho odvedl k lesklému kovovému kontejneru připomínajícímu velkou krabici na jídlo přes ulici. „Tohle mi sem tví šéfové dali místo sterilní laboratoře. Má se to používat v terénu a je to hrozně nemotorné. Musím si stoupnout na stoličku, abych dosáhl dovnitř, a má to ostré hrany. Podívej se.“

Bryant vylezl vedle patologa a nahlédl do přepravky. Díval se na obtloustlého bělocha, ležícího tváří dolů. Ve spodní části zad mu kvetly fialové modřiny jako vylišované květy. Jeho zátylek byl jedna velká karmínová podlitina.

„Chtěl jsem mu otevřít vzadu hlavu, než jsi přišel,“ postěžoval si Finch, „ale ti lumpové z kantýny v prvním patře si v jednom kuse půjčují mé nástroje. Včera otvírali mým lebečním dlátem sklenice s nakládanou zeleninou. Neměl bych tady být sám. Mám technika na částečný úvazek a jednoho policistu. Žádný diktafon, video, nic. Jsem nucen dělit se o fotografa a policejního svědka s metropolitní, a to všechno po slibech o posílách.“ Dloubl do těla prstem. „Patolog obětí Jacka Rozparovače měl k dispozici lepší technické vybavení. Musím se ti přiznat, Arthure, že jsem v posledních několika letech ztratil hodně víry v systém. Označíme pár zbloudilých duší za

nebezpečné pro společnost a každý je pod takovým tlakem, že považujeme práci za skončenou, když se nám podaří sehnat soud, který je pošle za mříže. Jak možná víš, doktoři hledají u vězňů pět hlavních známek duševního narušení: poruchu osobnosti, psychózy, neurózy, závislost na drogách a alkoholismus, a sotva jeden z deseti chovanců nemá ani jednu z nich. Vězeňská populace čítá asi sedmdesát tisíc osob, což znamená, že pět tisíc z nich jsou psychotici. A pokaždé, když někoho dopadnete, ten problém jen naroste.“

„Máš pravdu, Oswalde, měli bychom je prostě nechat chodit po ulicích, aby se vyvraždili navzájem. Viděl jsi titulky v posledním *Camden New Journalu*? ‘TLUPY VÝROSTKŮ ŠIKANUJÍ DĚTI’. Divím se, že matky nevozí své potomky do škol v pancéřovaných autech.“

„K čemu ten sarkasmus?“ Rychlým máchnutím skalpelu rozřízl Finch Copelandův zátylek, aby odkryl rozsah škod. „Podívej se na tohle. Ošklivá rána, co říkáš? Je to rozsáhlá oblast. Slízl to první i druhý krční obratel, přední i zadní tuberkul je rozdrčený, takže ho to muselo zasáhnout zleva. Spousta potřhaných miofibril. Dostal ránu velkým kamenem s plochým okrajem?“

„Svým způsobem ano,“ odpověděl Bryant. „Byl to kus betonové desky, kromě jiného.“

„Hm. Předpokládám, že ho váha toho předmětu srazila dopředu. Má zlomený nos. Tyhle věci bývají k vidění při nehodách na stavbách, kromě toho, že tenhle nemá modřiny na holeních, takže dopadl do měkkého. Manuální pracovník, soudě podle jeho rukou. John mi volal a podal vysvětlení k těm modřinám. Nejdřív jsem si myslel, že ho zabil první úder, ale to bylo předtím, než jsem ho očistil. Ústa a nos měl plné hlíny.“

„To mě nepřekvapuje. Padl obličejem do jámy plné bahna.“

„O to nejde, starochu. Zhluboka se nadechl ještě po tom, co byl zasažen. Pamatuješ na tu hroznou katastrofu v Aberfanu – jak se na tu velšskou školu svezla uhelná halda? Nejhorší na tom všem byl uhelný prach, velmi jemný. Zaplavil všechno jako voda a udusil ty, kteří přežili zřícení budovy. Tohle je totéž. Je to v podstatě hlína –

jemné částice sazí, jílu, písku, kompostu a biologicky nerozkladných materiálů jako jsou polystyrénové granule – v jemné vodní suspenzi. Měl to až v hrdle. Nemohl se zvednout kvůli tíze na zádech, takže se vlastně udusil. Ošklivý konec, ale rychlý. Provedl jsem rychlou prohlídku vnitřních orgánů; podle stavu jater byl alkoholik, což snižovalo odolnost jeho cév proti protržení. Žaludek plný napůl strávené pizzy, hodně sodíku – silní pijáci hodně solí. Není mi jen jasné, proč je tady. Obvykle mě taháš z postele kvůli vraždám.“

„A přesně tak to je i v tomhle případě,“ řekl Bryant a zapátral po něčem, co by strčil do pusy. Konečně objevil v pršiplášti tubu mentolových bonbonů. „Stál za nákladákem, kterému sjel z korby náklad. Našel jsi něco, co by tomu odporovalo?“

„Ne, neřekl bych. Kromě –“ Na chvíli se zamyslel a položil přitom nepřítomně ruku na Elliotova vosková záda. „Je to poněkud nejistý způsob popravy, ne? Chci říct, je třeba, aby tvoje oběť stála přesně na místě, kde ji chceš mít.“

„To mě také napadlo,“ připustil Bryant. „Největší problém, který v tom vidím, je, do jaké míry byla ta vražda promyšlená. Pokud víme, vrah mu nic neukradl. Longbrightová u něho provedla domovní prohlídku a našla jeho peněženku. Tohle není ten typ zločinu, který se plánuje dopředu. Což znamená, že ho musel spáchat někdo, kdo mu chtěl způsobit zranění.“

„Drsná čtvrt?“

„Ani ne. Je to celkem klidná ulice. Kromě místních tam skoro nikdo nechodí.“

„Takže by ses měl vypravit nejdřív za nimi,“ řekl Finch, utřel si ruce a ustoupil, aby mohl obdivovat svou ruční práci.

*

Když druhý den ráno May zaklepal na dveře u Aysonových, byla Balaklava Street plná bledničkovité mlhy.

Přední pokoj byl agresivně naleštěný a zjevně vyhrazený pro návštěvy; staromódní zvyk, ale k té ulici se hodil a k Aysonovým, třetí generaci rodiny z Karibiku, která ctíla zvyky svých předků, také. Kayla Aysonová připravila snídani, zatímco děti se navzájem zručně

porážely v jakési videohře a ignorovaly volání ke stolu. S Randallovým příchodem se atmosféra lehce změnila; děti se trochu ztišily a Kayla si našla nějakou práci v kuchyni. May si byl vědom, že Randall Ayson detektivovu přítomnost v domě neschvaluje, ale jeho úkolem bylo co nejrychleji shromáždit výpovědi svědků a Heather Allenová neoblomně trvala na tom, že ho viděla na kraji volné parcely.

„Myslíte si, že spolu nějak souvisejí, že?“ zeptal se Randall. „Copeland a ta Singhová.“

„Nemáme k tomu žádný důvod, pane Aysone.“

„Měla indický původ. Tamsin Wiltonová nám řekla, že dostávala urážlivé dopisy. Měli byste hledat rasistu a nemarnit čas obtěžováním černocha.“

„Pokud jste si toho nevšiml, pane Aysone, na druhé straně ulice bydlí Egyptanka, vedle vás na jedné straně velká etiopská rodina a homosexuální pár na druhé a na konci ulice několik studentů z Jižní Afriky. Tohle je obyčejná londýnská ulice a mně se nijak nelíbí, že vytahujete rasovou kartu. Moje návštěva nijak nesouvisí s vaším původem. Jsem zde, protože vás jeden soused viděl včera večer na místě činu.“

V pokoji zavládlo hrobové ticho. May měl pocit, jako by se ochladilo. Nakazil jsem se Bryantovou neomaleností, pomyslel si.

„Co tím myslíte, že mě tam viděl?“

„Ta osoba tvrdí, že jste se hádal, nebo přinejmenším hovořil, se zesnulým.“

„To je lež. Tohle nemusím poslouchat. To vám nakukal ten mizerný realitní agent přes ulici, co? Nemá žádné právo tvrdit lidem –“

„Uvažujte racionálně, pane Aysone, a pomozte mi tu možnost vyvrátit. Za prvé zapomeňte na to, kdo vás viděl, na tom nesejde. Když vezmete v úvahu vzdálenost a povětrnostní podmínky, je zjevné, že se ten člověk mohl mýlit. Stačí, abyste mi řekl, kde jste v té době byl, a tak to tvrzení vyvrátí.“

Když Ayson pohlédl na svou ženu, věděl May, že je v úzkých. „Takže?“ zeptal se.

„Byl jsem tady.“ Další kradmý pohled, jako by Ayson hledal u své ženy podporu. „Ale opravdu jsem s ním mluvil.“

„Když tam pracoval v dešti?“

„No, ano. Vracel jsem se z práce a viděl ho tam kopat, ale nehádali jsme se. Jen jsem se ho zeptal, proč tam pracuje v takové slotě.“

„Co vám odpověděl?“

„Že mu majitelé toho obchodu zaplatí víc, když to dokončí rychle.“

*

Bratři Bondiniovi měli na sobě stejné modré montérky a vypadali jako italští akrobati. May napůl očekával, že jeden z nich vyskočí druhému na ramena a zvolá „Hopla!“. Vyšli z obchodu a stejnými pohyby si utírali ruce do hadrů.

„Stavební velkoobchod, správně?“ křikl May do kakofonie bušení kladiv.

„Ano, a výroba.“

„Co tady vyrábíte?“

Bondini Jedna strčil ruku do kapsy montérek a vytáhl mramorované plnicí pero. „Tradiční ruční výroba, kamaráde. Podívejte se na uzávěr. Vidíte ten kovový kroužek? Tak ty děláme.“

„Kovaný podstavce na čajový konvice,“ křikl Bondini Dvě.

„Rámy s barevným sklem. Okenní truhlíky. Potrubí do koupelen. Spoustu věcí. Pojd'te dovnitř.“

Strojní dílna překypovala smrtící aktivitou. Mladí učedníci – tři nebo čtyři, bylo těžké poznat, kolik jich je, protože se pohybovali tak rychle – pobíhali dovnitř a ven, vyskakovali z padacích dveří do sklepa a průlezu na půdu obtížením přepravkami s kusy kovu ostrými jako břitva, obrovskými tabulemi skla, borovými trámy plnými třísek, lesklými vrtáky a čepelemi. May se vmáčkl mezi elektrickou pilu a lis na plech, aby se jim nepletl do cesty. Mladý muž, skoro ještě dítě, probelhal kolem něho a ze špatně obvázané ruky mu kapala krev.

„Valí se na nás spousta objednávek,“ vysvětlil Bondini Dvě. „Od velkých obchodáků, je z toho malej zisk, ale děláme velký série. Kruci, Darrene, dávej pozor, co děláš.“ Výtka patřila mladíkovi s odbarvenými dredy, který se skláněl nad soustruhem. „Pořád se mu do toho pletou vlasy. Už jsem mu to říkal nejmíň stokrát.“ Ze dřeva na soustruhu odletovaly do všech stran třísky. Nikdo nenosil brýle ani jiné ochranné pomůcky.

„Proč jste chtěl zaplatit Elliotu Copelandovi víc, když to dokončí rychle?“ překřičel May hluk.

„Vidíte, jak to tady vypadá? Ve čtvrtek nám mají přivést betonový sloupy a dva dni nato nový řezačky na plech. Kam to máme dát? Řekl jsem mu, že mu zaplatím o polovinu víc.“

„Rozšiřujete areál,“ řekl May. „Máte stavební povolení?“

„Nezkoušejte to na mě, dědo, mám všechny lejstra v cajku. A navíc, ten pozemek je stejně náš, tak co? Jenom měníme kus tý parcely na parkoviště a rozšiřujeme dílnu, ale stejně musíme platit radnici za změnu užívání. Ztracená camdenská mafie, Spojená Úplatková Banka. Nechtějte mě rozesmát. Radši bych podnikal v Palermu. Jsou to všechno podvodníci, jasný?“

„Měl jste s panem Copelandem nějaké problémy? Nemluvil příliš?“

„Ne, byl to dobrej pracant. Opustila ho žena – trochu pil, ale chlápci jako on se často chytnou flašky, ne? Můj brácha si myslí, že byl opilej.“

Promluvil Bondini Jedna. Za ním se roztříštil kus skla, který někdo hodil do odpadkového koše. „Člověk, kterej se nechá zasypat vlastní sutí, musí bejt ožralej, ne?“

May usoudil, že se nebude obtěžovat vysvětlováním, jak došlo k tomu, že Copeland skončil pod nákladem z vlastního auta. „Měl nějaké přátele? Někoho, kdy by se u něj občas zastavil na kus řeči?“

„Ne, byl to samotář. Nikdy jsem ho s nikým neviděl.“ Oba bratři zavrtěli hlavami.

„No, díky za váš čas,“ řekl May. „Ještě se zastavím, když budu potřebovat vaši pomoc.“ Ve dveřích se zastavil. „Znali jste ještě někoho jiného z ulice?“

Bratři se poradili v jekotu syčící páry. „Toho chláпка z Karibiku v drahým obleku,“ křikl Bondini Jedna. „Párkrát sem zašel.“

„Proč?“

„Kupoval nějaký dřeva, dělal police. A nechal si uříznout sklo.“

„Pamatujete si, kdy tu byl naposledy?“

„Předevčírem?“ Proběhla další bratrská porada. „Jo, v úterý.“

„Ještě někoho?“ May vdechl vůni čerstvě nařezaného dřeva. Připomněla mu zahradní kůlnu, kde pracoval jeho otec před válkou.

Bratři si vyměnili pohledy, jako by oba čekali, že ten druhý promluví první. „Jeden chlápek jménem Aaron – mladej žid,“ řekl nakonec Bondini Dvě. „Bydlí tady v ulici.“

Partner Jaka Averyho, uvědomil si May. „Taky kupoval dřevo?“

„Ne.“

„Tak co chtěl?“ Bylo tam něco, co Mayovi unikalo. Rozhlédl se po dílně a najednou pochopil. „Má tady přítele?“

„Jo, občas sem chodí za Marshalle. Jo, za tímhle. “ Bondini Dvě to zjevně neschvaloval.

May si prohlédl svalnatého mladíka, který vzhlédl, když uslyšel své jméno. *Takže*, pomyslel si, *voda se nám trochu kalí*. Zazvonil mu mobil.

„Johne, myslím, že by ses měl co nejrychleji vrátit,“ řekl Bryant. „Tvůj kamarád Greenwood je zase v pohybu.“

SNY O UTOPENÍ

„Radši bych s tebou do tohohle krámu nesedal,“ přiznal May a znepokojeně si prohlížel Bryantův rezatý žlutý mini cooper. „Nevím, proč ses zbavoval svého starého rovera.“

„Začal se řídit sám,“ odpověděl Bryant záhadně. „Ten chlapík v servisu říkal, že nikdy neviděl auto, které by na technické propadlo ve všech bodech.“ Mini si koupil na vrcholu květinové éry a na střeše mělo stále nakreslené pruh rumělkových sedmikrásek. Jeho podivná barevná kombinace ho dostatečně odlišovala od ostatních aut na policejním parkovišti v Mornington Crescentu. Bryant vypáčil dveře řidiče zubatou špičkou nože na sýr, který za tím účelem nosil s sebou.

„Tohle je útočná zbraň, abys věděl.“

„A co bych s ním mohl udělat?“ zeptal se Bryant. „Vyhrožovat někomu, že si z něj uříznu plátek sýra?“ Podržel dvířka otevřená. „Nastup si, je to docela bezpečné.“

„Ne, díky. Tuhle jsi nás skoro zabil na okruhu ve Vauxhallu.“

„Změnili systém jednosměrek, a nikomu o tom neřekli.“

„Já si vybavuji, že jsi jel po chodníku.“

„V poslední době bývá těžké rozeznat, kde končí silnice a kde začíná chodník.“

„Obvykle je to ten pruh, po kterém chodí chodci. Ne, Arthure. Dnes pojedeme mým autem.“ May stiskl dálkové otevírání dveří a lesklé antracitové BMW na ně zablikalo světly.

„Skvělé, teď vypadáme jako párek camdenských drogových dealerů. Myslel jsem, že svým autem nikdy nejezdíš.“

„No, tak teď jezdím. A ty v něm nebudeš kouřit.“ Vytáhl Bryantovi z úst nezapálenou dýmku a zastrčil mu ji zpátky do kapsy. „Co je naším cílem tentokrát?“

„Beverly Brook.“ Bryant se s teatrálním vrtěním usadil na sedadle spolujezdce.

„Nebyla to zpěvačka ze čtyřicátých let?“

„Je to další podzemní řeka. Teče z Cheamu přes Richmond do Barnesu, přes Raynes Park a kolem wimbledonského stadionu.“

„To je hrozně daleko.“

„Promluvil jsi jako skutečný měšťák.“

Detektivové skoro nikdy neopouštěli Londýn. Mayův skromně nezařízený moderní byt v St. John's Woodu měl melancholickou atmosféru půlnočního letiště. Jen jeho počítačová pracovna jevila známky obývání. V tomhle ohledu žil jako puberták.

Po shonu města se Raynes Park zdál být takřka vylištěný. Čtvrť byla strnulá v tichu, jako by na ni někdo vylil kbelík studené vody. Tvořily ji strulé ulice domů z červených cihel, obchody pokryté graffiti a olysalé pruhy trávníků.

Neměli v úmyslu zajet tak daleko, ale Bryant přehlédł několik ukazatelů. „Někdo si tady dal práci se sekačkou,“ poznamenal. „Podívej na ty zahrady. A takhle zastřižené živé ploty v mém okolí nenajdeš. Jsou tam jenom olezlé platany s igelitovými pytlíky ve větvích.“

„Ty jsi nikdy zahradu neměl.“

„Moje matka kdysi měla zahradu v Bethnal Greenu. Chovali jsme tam slepice v Andersonově krytu. Měli jsme tam řeřichu a želvu. Byla to opravdová zahrada, místo, kde si mohl táta rozebrat motorku. Tohle je něco jiného.“

Bryant měl pravdu. Dokonce i vzduch jako by tam byl řidší; pro jednu nebyl prosycený fluorouhlíky. Ve Wimbledonu je obklopily džípy a minivany, auta, kterými přijely na školní závody bohaté rodiny, které se nikdy nevypravily dál než do Tesky. V oknech nálepky Oblastní hlídky, žádný pouliční život mimo supermarket, nic než majitelka psa, obvykle postarší dáma v narezlém klobouku a odpovídajících rukavicích.

„Longbrightová říká, že lidé, kteří prožijí celý život na předměstí, nemají dobré mravy, protože nikdy nemluví s nikým cizím,“ poznamenal Bryant.

„To je trochu tvrdé.“

„Já nevím. Obyvatelům Balaklava Street každopádně dělá problémy mluvit se mnou.“

„Arthure, *každému* dělá problémy s tebou mluvit. Všem naháníš strach.“

„Nesmysl. V poslední době jsem mnohem šarmantnější. Nedokáží mě rozčilit ty posily, které nám přidělil Stanley, dokonce ani takový slintající neandrtálec jako Bimsley.“

Detektiv superintendant Stanley Marsden fungoval jako styčný důstojník mezi detektivy a vládou. Měl být nestranný, ale platilo ho ministerstvo vnitra. Bylo známé, že chodí hrát kulečnick s Raymondem Landem, ale navštěvoval také zápasy Arsenalu se seržantem Carfaxem, mimořádně nepříjemným důstojníkem metropolitní policie, který byl čtyřikrát přeskočen při povyšování a rozhodl se ze svého neúspěchu vinit Bryanta. Zvláštní statut JVNZ stále vyvolával nepřátelské nálady, ale většinu konfliktů zažehnal Mayův takt a nekonečná trpělivost. Dokonce i jeho nepřátelé ho měli rádi. Na druhou stranu Bryantovi stačilo zvednout telefonní sluchátko, aby popudil všechny v doslechu.

Bryant studoval mapu jen z donucení, protože říkal, že ho z toho bolí oči, a museli pořád zastavovat, aby ho May kontroloval.

„Přepisuji tvoje poznámky.“ Bryant vytáhl malou knížku vázanou v oranžové benátské kůži a podal ji svému kolegovi. „Říkal jsem, že jestli budeme muset ukázat něco Raymondovi, bude aspoň legrace.“

May počkal, až budou muset zastavit na červenou, a pak stránky netrpělivě přeléd pohledem. „Tohle nejde přepsat. Jsou to výpovědi svědků, ne libreto k opeře.“ Vrhla na Bryanta podrážděný pohled.

„Jen jsem doplnil pár dojmů.“

„Tvoje dojmy všichni známe, pěkně děkuji.“

„Trochu jsem přemýšlel o Balaklava Street. Nejdřív se utopí ta stará dáma, pak je jeden muž pohřben zaživa. Musí tam být nějaká souvislost.“

„Možná tam nějaká souvislost je, Arthure, ale chybí nám motiv. Ani jedné oběti pachatel nic neukradl. V každé čtvrti občas dojde k neobjasněnému úmrtí, ale když se objeví dvě v jedné ulici během

jednoho měsíce, jsem v pokušení hledat mezi nimi nějaké spojení. V téhle oblasti dochází k drogovým deliktům, ale tohle je něco jiného. Byl bych ochotný spolknout náhodné úmrtí, kdybych pochopil, jak k němu došlo. Co vlastně máme? V případě Elliota Copelanda je to podezřelý a svědkyně, ale ta je nám k ničemu kromě toho, že nás přivedla k Randallu Aysonovi. Myslím, že ta Allenova viděla Copelanda umírat, ale neudělala nic, aby mu pomohla, a stydí se to přiznat. Nechala na své kamarádce, aby tělo objevila, když se vrátila do ulice.“

„Možná by sis měl znovu promluvit se sousedy. Nemohu se ubránit pocitu, že jsme něco přehlédli.“

„Kde jsme teď, Arthure?“

„V Barnes Common. Už tam budeme.“

„Proč jsme jeli celou tu cestu až do Raynes Parku?“

„Mě se neptej. Řídíš ty.“

„Ale ty koukáš do mapy. Dej mi ji.“ May mu vzal plán města nazvaný Londýn od A do Z. „Je to z roku padesát osm. Nemusíš si ho nechávat věčně, abys věděl.“

„Je hezké vlastnit staré věci. Lepší než bydlet v bytě, který připomíná autosalon.“ Ani si neuvědomili, že se škorpi, ale ten zvyk jim pomáhal tříbit si názory.

BMW zastavilo u řeky. Na plánu našel May ústí potoka na nábřeží řeky. Vyhlédl z okna. Podél řeky se táhla nízká betonová protipovodňová zeď. „No, vypadá to jako správné místo, ale kde je Greenwood?“

„Tamhle.“ Bryant ukázal na černý jaguar zaparkovaný u nízkého domu se zatlučenými okny. „To je auto Jacksona Ubedy.“ Bylo to prosté, viktoriánské průmyslové stavení, takové, jakých existovala v Londýně spousta.

Nemuseli čekat dlouho. Za čtvrt hodiny se Ubeda objevil ve vchodu do budovy, následován Greenwoodem. Uvnitř May zahlédl jakési čerpací zařízení. Po podlaze se kroutily tlusté hadice. „Co to proboha dělají?“ zeptal se nahlas.

„Možná se snaží vysušit potok,“ nadhodil Bryant.

„Ale tohle je už čtvrtá podzemní řeka, kterou navštívili. Nemohou přece vysušit celý systém. Co budeme dělat?“

„Zapoj ten svůj elektronický vynález a budeme čekat.“ Bryant se skřčil v sedadle a kloboukem si zakryl obličej, takže skoro zmizel. „Vím, že je to bláznivé, ale pořád mi nejde z hlavy představa, že se suterén Ruthina domu zaplavuje, a pak zase náhle vyprazdňuje. Samozřejmě, když jsme tam přišli, všechno bylo suché, ale nemohu se té myšlenky zbavit. Sny o vodě jsou poměrně časté. Snít o jezeru znamená být smířen sám se sebou. Snít o rozbouřeném moři nebo o utopení naznačuje duševní rozrušení. Podle bratra Ruth děsily rasistické dopisy, které ničila. Co když objevila bizarní způsob, jak si vzít život?“

Bryant se často nechával v úvahách odvádět za hranice racionálního myšlení. Minulost a přítomnost, fakta a fantazie se mu mísily nevyzpytatelným způsobem, ale občas se cestou po zarostlých pěšinách objevily nečekané souvislosti. May byl na zmatené odezvy svého partnera zvyklý, ale pro ostatní detektivy to bylo něco jako zjištění, že čarodějnictví stále existuje.

May spoléhal na vlastní čáry v podobě nejmodernějších technických pomůcek, jež mu půjčovali technici z metropolitní policie, kteří ho nechávali testovat své vynálezy, než byly schváleny pro oficiální použití. Nic z jejich arzenálu nemohlo vědci zabránit, aby podlehl pokušení, ale malý mikrofon využívající technologie Bluetooth, připevněný ve vozidlu jejich oběti, mohl zachytit alespoň část jejich konverzace. May počkal, až pár znovu vstoupí do staré továrny, a pak zamířil k jejich autu, zatímco jeho kolega dával pozor. Za půl hodiny začali poslouchat rozhovor.

„Myslím, že je na čase promluvit si s panem Ubedou,“ řekl Bryant krátce.

„Myslíš, že bychom ho měli zajít navštívit?“

„Ne, měla by to udělat Longbrightová. Muž ve středních letech s jaguarem bude lépe spolupracovat s atraktivní ženou. Haló, Janice, jsi to ty?“ Bryant měl ve zvyku do mobilu křičet. „Nevadilo by ti hodit se trochu do parády a vytáhnout z někoho pár informací? Dneska večer, jestli to bude možné, protože víme, kde ten člověk

bude. Prostě toho chlapíka opiješ a budeš s ním trochu flirtovat, zvládneš to?“

„To je sexismus,“ postěžovala si Longbrightová.

„Nesmysl, nikdy přece nemyslíš na sexuální obtěžování, když tě muž pozve na večeři. Spousta řečí o rovnoprávnosti, ale když přijde na placení, hned si vzpomeneš na své ženství.“

„Tak tady musím protestovat. Nikdy jsem nefandila rovným příležitostí.“

„Ne?“

„Jistě že ne. Vždycky jsem si myslela, že nadvládu by měly mít ženy.“

„Takže to uděláš?“

Na druhém konci se ozvalo hluboké povzdechnutí. „Dostanu příspěvek na oblečení?“

„Dobře, ale moc si nevyskakuj.“

„Kde ho najdu?“

Bryant nahlédl do svých poznámek. „V jednom nočním klubu na Tottenham Court Road.“

*

První pohled, který přišel, měl razítko Amsterdam. Pochopitelně na něm byl klenutý most nad zeleným kanálem. Vzadu bylo napsáno: „První zastávka Holandsko, koncem týdne dál do Istanbulu. Dělán pro nás oba. Můžeš mě kontaktovat e-mailem. Zdraví Paul.“ Znělo to podivně neosobně, vůbec ne v jeho stylu. Zkontrolovala, jestli je barva na krbové římse už suchá, a fotografii tam vystavila. Pomyslela si při tom, kolik jich asi přijde, jak moc se propast mezi nimi rozšíří a jak dlouho to bude trvat, než přestane psát úplně.

Ulici už zase zahaloval déšť. Podle televizní předpovědi to vypadalo na nejdeštivější podzim, jaký byl kdy zaznamenán. Ještě že měla Kallie práci – fotila reklamy na mobilní telefony a další na přípravek na mytí podlah. Všimla si, že už se pomalu přesouvá od „dívky od vedle“ k mateřštějším typům, a rozhodla se dát se ostříhat. Nebylo těžké zaměstnat se mezi prací. V domě bylo stále co dělat. Učila se opravovat elektroinstalaci a odpady a malovat, ale věděla, že

na rozbité tašky na střeše bude muset někoho zavolat. Přízemí a první patro bylo teď zpola vymalované veselými barvami, které prosvětlovaly pokoje, ale suterén a zadní část to teprve čekalo. Pod schody našla papírovou krabici plnou věcí, jež patřily Ruth Singhové, ale protože se její bratr už odstěhoval, nebylo je kam poslat.

Kallie sešla do kuchyně a naplnila konvici.

Heather byla od toho večera, kdy zemřel Elliot Copeland, ještě roztržitější a napjatější. Zjevně ji tížila její neschopnost jednat: že by se u ní objevilo svědomí? Kallie jí chtěla říct, aby si s tím nedělala starosti, že to nebude stát v cestě jejich přátelství. Obrázek zavaleného muže ji ze spánku nebudil. Nepodléhala představám a smrt už viděla předtím: svého otce, oběť dopravní nehody, umírající kamarádku. Heather byla mnohem citlivější a reagovala na temnou atmosféru ve svém okolí. Georgeovo rozhodnutí odejít to jen zhoršilo. Heather ráda hledala paralely v chování jejich rodičů, ale Kallie nebyla ještě připravena na sesterské posezení plné stížností na mužské hormony. Možná bude lepší, když si chvíli každá půjdou svou cestou.

Stála u kuchyňské linky, čekala, až se voda začne vařit, a dívala se při tom zadním oknem, jak venku prší. Pak se otočila, aby našla nějaké sušenky. Když se obrátila zpátky, odskočila od okna jakási tvář a přiměla ji vykřiknout.

Jak dlouho stál ten muž v zahradě a sledoval ji? Doběhla k zadním dveřím, našla klíč, otočila jím v zámku, vyběhla ven a málem uklouzla na mokrých listech zpododěru. Muž se prodíral zahradou do hustých keřů na konci, kulhající postava, která se kymácela ze strany na stranu jako námořník na palubě. Za okamžik se keře zklidnily a větve se vrátily na své místo. Ale ona ho poznala.

Vrátila se do domu a začala hledat číslo, které jí dal John May.

VOLNÝ VEČER SERŽANTKY LONGBRIGHTOVÉ

„Poznala jsem jeho tvář,“ vysvětlovala Kallie. „Oči měl zapadlé, ale přesto jsem v jeho pohledu spatřila velkou bolest.“ Ukázala Longbrightové, jak se muž dostal ze zahrady. „Je to ten místní bezdomovec. Přespával na té prázdné parcele, ale řekla bych, že když to tam rozkopali, musel se odstěhovat. Nevím, kde je teď.“

Kalliin telefonát do kanceláře překazil Longbrightové nakupování. Protože bylo slyšet, že je rozrušená, seržantka souhlasila, že se toho ujme místo Maye a zastaví se v Balaklava Street. „V okolí je několik ubytoven. Mohu se v nich poptat. Jméno nebo třeba přezdívku asi neznáte, že ne?“

„Ne, ale Tamsin Wiltonová v čísle čtyřicet tři ho znát bude. Upozornila mě na něj. Říkala, že je neškodný, a také se na mě jenom díval přes okno, ale lekla jsem se.“

„No, byl na soukromém pozemku, kde neměl co pohledávat, takže se na to podívám. Problém většiny ubytoven je v tom, že v nich lidé mohou být jen přes noc. To vyhání bezdomovce do ulic, kde se mohou dostat do problémů.“

„Já rozhodně nechci způsobit někomu problémy,“ řekla Kallie rychle. „Ten muž žil dlouho venku. Teď, když se ta dílna rozšiřuje, musí být vykořeněn. Nic mi neudělal.“

„Lidé by mohli mít jiný názor. Průměrná délka života bezdomovce je čtyřicet dva let. Každých pět dní zemře v ulicích Londýna jeden člověk.“

„To se o ně nikdo nestará?“

„Bezdomovce nejde registrovat podle jejich obvodních lékařů. Většina lidí nevydrží spát venku déle než měsíc, aniž by si nepřivodili trvalé zdravotní problémy. Často začínají tím, že přespávají u přátel, než skončí na ulici.“

„Bože, než jsem koupila tenhle dům, byla jsem na tom stejně,“ řekla Kallie.

„Tak víte, jak snadno se to může stát. Statistiky jsou deprimující. Čtyřicet procent žen bez domova se stává obětmi sexuálního nebo fyzického násilí. Něco tak prostého jako rozvod může člověka zbavit střechy nad hlavou. Takže uvidíme, co zjistím o tomhle chlapíkovi. Musí být docela ve formě, když dokázal přelézt tu zeď.“

„Byl trochu zmrzačený – řekla bych, že na pravé straně, na ruce i na noze. Takže nevím, jak to mohl dokázat.“

Longbrightová chápala, jak to myslí; zeď byla skoro metr a půl vysoká a zarostlá kapradím. Zadní zahrady společně vytvářely jakousi oázu rybníčků a křovin, rozdělenou cihlovými zdmi a vratkými dřevěnými plůtky. Vstoupit do jedné z nich znamenalo přejít několik dalších. Školní hřiště na konci ulice ohraničovala vysoká zeď a do zarostlé uličky vzadu nevedly žádné branky.

Longbrightová vytáhla z kapsy bundy poznámkový blok. Měla právě tak ještě čas stihnout obchody v Oxford Street před zavřením. Byla rozhodnutá, že Bryanta přijde to její pátrání v nočním klubu pěkně draho.

„Je tu ještě jedna věc,“ řekla Kallie. „Mluvil se o tom, že paní Singhová dostávala výhrušné rasistické dopisy. Uklízela jsem ve skříni pod schody a našla jsem tohle.“ Sáhla do kapsy a vytáhla starou audiokazetu. „Je z jejího záznamníku. Přehrála jsem si ji. Je tam jenom jeden vzkaz, ale hodně ošklivý. Napadlo mě, že by vám mohl pomoci.“

*

Dneska večer, říkala si Janice Longbrightová, že mě bude Grace Kellyová. Natočila se bokem, zastrčila břicho a podívala se do zrcadla. Dobře, silnější sestra Grace Kellyové. Longbrightové bylo přes padesát a po matce zdělila její lásku ke starým filmovým hvězdám. Mimo službu se tak i oblékala, chodila do společnosti jako cosi mezi Avou Gardnerovou a Jane Russellovou, a stále vypadala zatraceně dobře. Místo dráhy herečky se však dala k policii jako její

matka Gladys před ní. Uvnitř však zůstávala herečkou, která to mohla dotáhnout daleko, kdyby tomu doba byla více nakloněna.

Janice se podívala na své břicho a povzdechla si.

Nijak se jí nelíbilo, že má být využita jako nějaká návnada při vyšetřování, které bylo navíc zjevně v rozporu s posláním jednotky, ale teď cítila, že ji to začíná bavit. Koupila si černé šaty původního střihu – platila to přece jednotka. Lodičky na podpatku ji dělaly příliš vysokou a bránily jí v čemkoliv, co by připomínalo normální chůzi, takže se přiklonila k něčemu nižšímu. May ji vybavil fotografií Jacksona Ubedy. Měl nepopíratelnou městskou eleganci: snědou pleť, vyholenou hlavu, aby skryl počínající pleš. Vypadal jako muž, který nosí manžetové knoflíčky.

Neměla dobrý pocit z toho, že bude muset vstoupit do klubu sama, protože tam muži chodili za jediným účelem: aby se chovali ošklivě k ženám. Za časů její matky se od muže čekalo, že bude stavět ženu na piedestal; o to tady však nešlo. Vstupní hala byla křiklavá jako dětská kresba, černobíle pruhovaná a s růžovými neony, výplod mužů, kteří se nedokázali udržet na uzdě. *Vsadím se, že chlapi, kteří sem chodí, by rádi pracovali v mrakodrapech a řídili silná auta*, pomyslela si a v duchu se usmála.

Na ocelové rampě, která se táhla hlavním sálem, se před pijáky prohýbala a kroutila dvojice křečovitě veselých dívek v latexu. Kladl se zde důraz na ženské extrémy: dlouhé vlasy, dlouhé nohy, velká ňadra, výrazné proporce. Původně si představovala, že obecnost bude nevázané a nebezpečně hravé, obtloustlí a přestárli školáci, skrývající svou sexuální nejistotu za silnými řečmi, ale překvapilo ji, když zjistila, že mnoho skupin tanečnice takřka ignoruje. Dělníci se shromažďovali v malých skupinkách a jen v košilích se hlasitě dohadovali o politice, zjevně povzbuzeni alkoholem. Pánské večírky se odehrávaly v saloncích, čímž se agresivní chování udržovalo mimo hlavní sál. Nemohla to mít klientele ani moc za zlé – postoj „po tvrdé práci pořádná zábava“ pronikl už skoro všude.

Longbrightové bylo hned jasné, že u pódia Ubedu nenajde. Požádala hostesku, aby nahlédla do knihy rezervací, a ta ji poslala do soukromého baru v prvním patře. Seděl tam sám a popíjel cosi, z

čeho trčela spousta zeleně. Hledala záminku, jak se k němu přiblížit a nevzbudit podezření, ale po chvilce marného přemýšlení, které nepřineslo nic originálního, se rozhodla pro přímý přístup.

„Nemáte oheň?“

Vytáhl stříbrný zapalovač Cartier, cvakl jím a pak na ni překvapeně pohlédl. „Vy nemáte cigaretu?“

„Ne, nekouřím.“

Ubeda nebyl nijak nadšený, že byl vytržen z přemítání. „Co tedy chcete?“

„Už jsme se setkali.“

„To proto, že sem často chodím.“ Prohlédl si ji od hlavy k patě. Longbrightová doufala, že měkčí světlo v místnosti zapracuje v její prospěch. „Já jsem si vás ještě nevšiml.“

„No, já si vás rozhodně všimla. Máme cosi zvláštního společného. Dovolte mi, abych vám objednala drink.“ Mávla na barmanku a ukázala na Ubedovu sklenici. „Tohle dvakrát, ať je to cokoliv. Vypadá to, jako by v tom byl živý plot.“

„Dvakrát zlaté mojito.“ *Veškerý personál tvoří ženy*, všimla si Longbrightová. *Něco takového už zřejmě na tomhle místě existovalo před třemi sty lety.*

„Co v tom je?“ zeptala se.

„Rum, máta, melasa, ale místo sodovky se tam dává šampaňské.“ *Zajímavý přízvuk*, pomyslela si. *Možná z Alexandrie. Oči jako z kamene. Ty by dokázaly bez mrknutí sledovat něčí vraždu.*

„Opravdu vás znám,“ trvala na svém. „Byl jste tuhle v Britském muzeu, v Egyptské galerii.“ Další tip od paní Greenwoodové. Doufala, že zabere.

„To bych rád věděl, proč jste si mě povšimla mezi tolika návštěvníky.“ Jeho úsměv odhalil zlatý zub, jako u jakési novodobé verze piráta z Monte Carla.

„Vynikal jste. Kromě toho, většinou to jsou zírající turisté. Někoho se skutečným zájmem o památky rozeznám na míle daleko.“

„Víš se o mně, že tam občas zajdu,“ připustil. „Co jste tam dělala vy?“

Přinesli jim pití. Longbrightová se napila, pak ještě jednou. Byla statná žena a dokázala vypít víc než většina mužů, ale připomněla si, že musí být opatrná; měla co do činění s mužem, který by mohl být ozbrojený pistolí. „Mám přítele, který v muzeu pracuje – Garetha Greenwooda,“ řekla jako by nic. „Měla jsem tam s ním sraz před obědem v restauraci U Dvora a uviděla jsem vás.“

Pozorně si ji prohlédl a zvažoval její slova. „Tak to vypadá, že máme opravdu něco společného. Je to můj známý. Ale předpokládám, že to už víte.“

„Po pravdě řečeno, nevím.“

Naklonil se k ní tak blízko, až jí to bylo nepříjemné. „Co konkrétně vás zajímá na mých záležitostech? Rád bych věděl – tedy, rád bych *věděl*...“

Spatřila v jeho očích neskrývané obvinění. Věděl, že někdo byl v jeho kanceláři a spojil si ji s tím vniknutím.

„Pane Ubedo, budu mluvit na rovinu. Vím, kdo jste, protože jste známý mezi obchodníky se starožitnostmi. Váš zájem o sochy Anúbida pro nás není tajemstvím.“

Usrkl mojita a usmál se. „Znám všechny obchodníky se starožitnostmi v Londýně, Paříži, New Yorku a Káhiře. Vás ne.“

„Nemusíte mě znát. Má práce je vyhledat potenciální klienty dřív, než oni vyhledají mě.“

Jeho netrpělivost začala přerůstat v hněv. „Tvrdíte, že máte něco na prodej. Nejsem nějaký hejl, který se nechá nachytat na mizerný kus hieroglyfu propašovaný z Údolí králů. Na černém trhu je teď víc památek, než kolik jich zbylo mezi těmi vápencovými kopci. Mám své lidi v každé skupině archeologů, a vy mi budete tvrdit, že máte něco, co ještě nikdo neviděl!“ Odmlčel se, aby si zapálil cigaretu. Mlčky ho pozorovala a věděla, že bude pokračovat, protože je sběratel a sběratelé potřebují přenášet své zanícení na ostatní.

„Nekropole Nového království je cílem lupičů už tři a půl tisíce let,“ řekl jí, „od pohřbu Tuthmosise prvního po příchod Howarda Cartera – šedesát dva hrobek, a nezbylo nic. Podívejte se, co zbývá. Merneptah, Amenhotep, Siptah, Sethnakht a několik komor naplněných hezoučkými reliéfy pro potěšení turistů. Pozůstatky

táhnou, protože se každý chce dotknout minulosti, ale minulost je k ničemu, když ji rozbijete na kousky, aby se dobře prodávala. Může mít nějaký význam, jen když zůstane její mystická síla nedotčená. V Thébách už nic zajímavého nezbylo.“

„A co KV5?“ zeptala se potichu. Bryant ji vybavil informacemi o nejnovějším vývoji v egyptologii. V roce 1994 americký archeolog Kent Weeks objevil do té doby největší hrobku v údolí, pohřebiště dvaceti dvou synů Ramsese II. Odkrývání stále pokračovalo.

„To je už přes deset let. Žádné poklady se tam nenašly.“

„Ale ze sutin byly vyjmuty tisíce artefaktů, kusy mimořádného významu.“

Jeho kovové oči se dívaly až příliš klidně. „No... Myslím, že se snažíte trochu příliš.“

Chystala se právě trochu poposednout na barové stoličce, ale byl na ni moc rychlý. Jeho ruka jí zajela za krk a ukazováček se jí zahákl za zlatý řetízek. Zakroutil jím a řetízek se napjal. Kdokoliv by se na ně podíval, mýsl by, že ji objímá.

„Zapomeňte na Théby a povězte mi o tomhle.“

Byl to Arthurův nápad navléknout medailonek ze santalového náramku na řetízek na krk. Doufal, že si ho Ubeda všimne. „Má to zvláštní význam pro ty z nás, kteří jsou připraveni pokračovat v hledání,“ řekla a pomyslela si: *Za tohle bych zasloužila Oskara.*

Nechal medailonek vyklouznout z prstů. „Sémě obnovy vycházející ze starodávných vod. Jak rychle zapomínáme na legendy o svém stvoření. Podívejte se tamhle.“ Kývl ke kroužícím dominám na modře osvětleném jevišti. „Umělá potěšení upadající civilizace.“

„Tak proč sem chodíte?“

„Patří mi to tu.“

Tohle mi měli říct, pomyslela si pobouřeně. Není divu, že je zadlužený. Kolik tu asi dělá nájem za metr čtverečný?

„A vy mi chcete prodat Anúbida. Máte na tom opravdový zájem, nebo jste jenom obchodnice?“

„Ten mýtus mě fascinuje.“

„Rád bych věděl, v jakém smyslu.“

„Hlavně ty rituály – Otevírání úst, Jezero nabídek, Vážení srdce.“ Pogratovala si k tomu, že si zapamatovala ochranné ceremonie, jež vedly mrtvého na onen svět. Otevírání úst umožňovalo znovuprobuzení smyslů. Anúbis vážil srdce proti Pírku pravdy. Když bylo shledáno těžším, propadlo příšeře Amútovi.

„No, tyhle rituály byly vždycky populární u určité skupiny kupců,“ řekl opovrhlivě. „Ale je mnohem více těch, o kterých se tolik nemluví.“

„Samozřejmě. Dokážu si představit, že se jich mnoho stále provádí, ale jsou k nim potřeba ceremoniální artefakty.“ Bylo to jako pátrat po ropě, testovat každou oblast a doufat v úspěch, ale viděla, že jeho oči prozrazují jen slabý zájem. „Lidé hledají na špatných místech. Jak říkáte, klíčové poklady Théb byly rozptýleny. Mohou být kdekoliv, i tady.“

Teď ji sledoval pozorně. To je na sběratelích báječné; vždycky lze najít cestu k jejich srdci.

„Samozřejmě by byly dobře ukryté. Třeba pod městem. Ve vodě.“ Vynesla svou poslední kartu, a teď mohla jen mlčky čekat na jeho reakci.

„Takže,“ řekl konečně, „vy víte o těch pěti řekách.“

„Možná vím, kde najít to, co hledáte.“ Začala improvizovat, ale spolkl její návnadu a teď bylo třeba jemně navíjet vlasec. Otevřel ústa, aby odpověděl, podělil se s ní o důvěrné informace, když tu jí pohlédl přes pravé rameno a začal se zvedat.

Sledovala jeho pohled a zjistila, že se dívá na pana Edouarda Assaada, ředitele Hornonilské finanční skupiny. Jen ne teď, pomyslela si. Jen ne on. Po hladce oholené tváři pana Assaada se začal rozšiřovat výraz poznání, když promluvil. „C'est merveilleux de vous revoir, chère Madame. Je vous croyais repartie en Egypte.“ Blížil se k ní a podával jí ruku na pozdrav.

Ubedův pohled stačil, aby ji zvedl na nohy, ale muž byl velmi rychlý a chytil ji za zápěstí s překvapivou lehkostí.

„Tak vy znáte pana Assaada,“ řekl uznale. „Vaše podnikání musí vynášet.“

Zatímco se oba muži bavili francouzsky, Longbrightová si uvědomila, že finančník může podat důkaz o její důvěryhodnosti. Opřela se a čekala na přestávku v rozhovoru.

O čtvrt hodiny později odešla z klubu a cestou k východu se neodvážila ohlédnout. Jakmile se ocitla na chodníku, zula si lodičky a dál je nesla v ruce. Řidič taxíku, který předjel na její zamávání, vypadal, jako by měl čas si povídat. Měla chuť vyhodit ho ze dveří a posadit se na jeho místo za volant dřív, než se Ubeda objeví ve východu z klubu.

Taxík vyjel od chodníku a řidič zhasl světlo na střeše. S poznámkovým blokem na kolenou se snažila vzpomenout na všechno, co bylo řečeno, rozšifrovat jejich rozhovor svou školní francouzštinou. Za nimi naskočila červená a obklopila je další vozidla, ale její pocit paniky začal slábnout, teprve když ztratili klub z dohledu.

VYNOŘENÍ NA HLADINU

Giles Kershaw dohonil Bryanta, když mířil na parkoviště jednotky. „Zdravím, pane Bryante,“ zavolal a přeskočil kaluž svýma dlouhýma nohama v manšestrových kalhotách. „Jsem rád, že jsem vás našel. Zkoušel jsem se vám dovolat na mobil, ale byl jste nedostupný.“

„No, to se nedivím,“ utrousil Bryant, který právě zápasil s deštníkem. „Co chcete?“

„Jde o smrt Elliota Copelanda. Chtěl jsem rozebrat kabinu jeho nákladáku na kusy, abych mohl zrekonstruovat sled událostí, ale kentishtownská policie ho odvezla z místa činu a mně se ho nepodařilo vyžádat zpět – poslechněte, máte chvíli?“

„Je čtvrtek,“ vysvětlil Bryant. Jdu pozdě na večerní kurz. Můžeme si promluvit za chůze?“

„Místo toho jsem si udělal model v přesném měřítku, řídil se vaší radou pracovat s materiály, které jsou po ruce, a zjistil, že má teorie byla mylná. Považoval jsem celou tu věc za nešťastnou náhodu. Kvůli těm cihlám v kabině, víte.“

„To nechápu,“ řekl Bryant, když se rval s rezavými dvířky mini cooperu. „Naskočte si dovnitř, nebo zmoknete.“

Kershaw se vděčně vmáčkl do malého auta a prohrábl si rukou blond vlasy. „Vybral z výkopu cihly, bylo jich přes třicet, a narovnal je v kabině. Na sedadlo spolujezdce položil kus igelitu, aby ho ochránil před bahnem. Ale věděl, že by se mu celá ta hromada mohla svézt dopředu, kdyby prudce zabrzdil, čemuž by se v tom dešti zřejmě nevyhnul, tak cihly podepřel dvěma latěmi. Když jsem ty cihly uviděl na podlaze, dokázal jsem si představit, co se asi stalo. Zajistil je na místě, vystoupil z kabiny a pustil se do práce. V tom okamžiku se nákladák na jedné straně zabořil do bahna, latě se uvolnily a sklopily se pod tíhou cihel dopředu. Mohly se opřít jediné o palubní desku, kde stiskly tlačítko sklápění korby a držely ho

zmačknuté. Domníval jsem se, že to bylo podivné neštěstí, jedno z těch, k jakým dochází na staveništích celého světa. Nejsou to normální nehody; každá z nich se skládá z mnoha nešťastných okolností.“

„Nechcete mi přednášet o teorii chaosu?“ zeptal se Bryant. „Na to téma jsem napsal knihu.“

„Jsem si jistý, že se v těchhle věcech vyznáte, pane Bryante –“

„Ne, chci říct, že jsem o tom opravdu napsal knihu. Je na polici nad mým stolem, jestli si ji chcete půjčit.“

„Ale mé instinkty se mýlily,“ přiznal Kershaw. „Postavil jsem si přesný model těch srovnaných cihel, proporcionálně ho vyvážil a posunul do stejného úhlu, jaký ukazovaly digitální záběry z toho večera. Ale ani v tom zmenšeném měřítku nemohly být cihly zodpovědné za stisknutí toho tlačítka, protože nákladák se už nakláněl dozadu, směrem k jámě, takže jsem si docela jistý, že by gravitace udržela cihly na místě, i kdyby se latě vyndaly.“

„Jaký impuls by byl potřeba, aby se ten náklad posunul dopředu?“

„Přesně tuhle otázku jsem si položil taky. Odpověď na mém modelu představoval pouhý dotek prstu. Je zde jistá možnost, že ty cihly strčil dopředu někdo, kdo sáhl do kabiny.“

„Ten člověk by ale musel vědět, jak funguje ten hydraulický systém, ne?“

„Vlastně ani ne. Motor běžel a na tom velkém červeném tlačítku je osvědčený piktogram auta se zvednutou korbou. Pochopit jeho funkci a stisknout ho mohlo i dítě. Opravdu to mohly být místní děti, které ho chtěly jen postrašit. Mluvil jsem s Danem – koneckonců, místo činu má na starosti on, já se mu jen pletu do cesty – a on souhlasil s mou verzí pravděpodobného sledu událostí.“

„Když chcete dokázat úmysl, potřebujete motiv a příležitost, a zdá se, že my máme obojí.“

„Takže do toho zahrnujete i smrt Ruth Singhové.“

„Řekl bych, že byla součástí velkého plánu, ale ‘Budu obrazem trpělivosti; nepovím nic’ – Lear.“

„Jakého plánu?“

„Na to je ještě brzy. Příliš mnoho teorií, příliš málo důkazů. Potřebujeme něco, co by potvrdilo základní souvislost.“

„Nevím jistě, jestli vás chápu –“

„Voda, drahý chlapče, voda! Vzlíná z té zatracené země, aby utopila nevinné!“

Kershawovi se stěží podařilo vysoukat z auta, než Bryant zařadil rychlost a vyřítil se z parkoviště do rušné noci velkoměsta.

*

Někdo v ulici věděl víc, než říkal.

Závěsy, dveře a silné cihlové zdi, rolety a okenice chránící před světlem, deštěm a jinými lidmi, před teplem, laskavostí a chladnou pravdou. Je něco horšího než rafinovaně zákeřná mentalita lidí žijících v chladném podnebí? Anglie v dešti, mokré zahrady, studené pokoje, londýnské rozhovory u večere nad pudíngem podávaným v nažloutlém světle, tiché hádky za žlutými svíčkami na jídelním stole.

Takhle to dál nejde, řekla si Kallie. *Asi se zblázním.*

Když klapla schránka na dopisy, sebrala z rohožky pohled a otočila ho. Obrázek Káhiry v noci. Fotografie se zdála být stará a kolorovaná. Odraz vysokých hotelů na hladké říční hladině, řady tlumených světél s pronikavými záblesky neonů. Mohla se klidně dívat na Londýn po setmění, jen s tím rozdílem, že tady bylo více lodí. Na rubu několik rukou psaných řádek, cosi o změně plánů. Měl tu drzost dodat, že se mu po ní stýská. *Tak se vrat' domů*, málem řekla nahlas, ale pak to přání zahнала.

Co se to dělo s muži, které znala? Paul neměl dost kuráže, aby s ní zůstal, když se měli usadit, zřejmě proto, že to vyžadovalo jistou zodpovědnost. Jeho bratr skoro nemluvil se svou dívkou, když se s ní zrovna nechtěl vyspat. Heatherin manžel ji vyměnil za nějakou mladší. A ti ostatní muži v ulici: Mark Garrett, agresivní opilec, Randall Ayson, obviněný manželkou z nevěry (podle Jakea, který s nimi sousedil), Oliver, komunikující s manželkou přes jejich zasmušilého syna, Elliot, osamělý a nespolečenský, směřující k tragickému, ale zřejmě nevyhnutelnému konci v bahnité jámě. Nemluvalo to příliš ve prospěch mužů jednadvacátého století. Omar a

Fatima od vedle – nevěděla toho o nich dost, aby je mohla kritizovat, ale při pohledu na Fatimu na ulici, s hlavou skloněnou a zakrytou šátkem, jak cupitá poslušně za manželem, se tomu jen těžko ubránila.

Nekonečná temná obloha ji popuzovala jako dítě, které si nemůže jít hrát ven. Přála si, aby se zdi, jež je oddělovaly, rozpustily a odhalily jejich životy. Cihly, sádra, překližka, omítka by se vytratily podél celého bloku. Deset domů, nejméně dvacet pět lidí, kteří komunikují více se svými počítači a televizory než se sousedy, protože je tak málo času a tolik nejistoty.

A co si asi ostatní myslí o ní? Ta nová dívka z čísla pět se nastěhovala skoro bez nábytku, její přítel přišel o práci a pak zmizel, a ona se teď dívá na svět ze zamlženého okna v obývacím pokoji. *Tohle musí přestat*, přikázala si a zahodila pohled do koše, i když věděla, že ho později zase vyndá. Stáhla z gauče deku, zabalila se do ní, otevřela zadní dveře a posadila se na práh, aby pozorovala liják. Vždycky měla ráda kypící mraky, kruhy od deště v kalužích, rašící listy s kapkami vody, kořeny vedoucí živiny skrz hustý plevel. V Londýně znamenala ta všudypřítomná voda přežití a růst. Slunce jen vysoušelo a přinášelo chodníkům prach a lidem pot.

Zdálo se, jako by se všechny její vzpomínky týkaly vody: obchody s kapajícími markýzami, kolemjdoucí v pláštěnkách nebo s mokřými rameny, mládež v krytých autobusových zastávkách s očima upřenýma do deště, lesklé černé pláštěnky, děti, co se cachtají v kalužích, autobusy, které se brodí kolem, prodavači ryb přinucení odnést dovnitř vystavené přepravky s mořskými jazyky, platýsy a makrelami naloženými v soli, víry dešťové vody v kanálech, popraskané okapy s mechem, připomínajícím mořské řasy, velké kapky na dubech v Greenwich Parku, dešť bušící do opalizujících hladin veřejných koupališť v Brockwellu a Parliament Hillu, zmoklé labutě v Clissold Parku; a uvnitř zelené skvrny vzlínajícího vlhka, rozšiřující se po tapetách jako rakovina, mokré tepláky na radiátorech, zamlžená okna, voda prosakující pod zadními dveřmi, na stropě slabé oranžové skvrny od prasklého potrubí, vzdálené kapání na půdě jako tikot hodin.

Pohlédla do deště a uviděla shrbeného starce s opičíma očima, hnědýma a pozornýma. Podle seržantky Longbrightové se ten tulák jmenoval Tate; tak mu všichni říkali. Teď tu byl znovu, díval se, hlídal, čekal, až se něco stane.

Zavolejte nám, jestli se objeví znovu. Nechtěla je obtěžovat, ale trvali na tom, aby vytočila jejich číslo. Naťukala číslice horké linky na navštívnence *Jednotky pro vyšetřování neobvyklých zločinů.*

*

Meera Mangeshkarová zvedla oči od šedesátistránkového svazku, vyrušena zvoněním telefonu. V uplynulých dvou hodinách se snažila vstřebat městské statistiky, ale nenáviděla biflování. *Čtyřicet tři policejních sborů. Okolo 130 000 policistů ve Spojeném království, jeden na 400 civilistů. 20 000 žen, jen 2500 příslušníků etnických skupin.* Každá z pěti oblastí metropolitní policie měla svůj vlastní sbor, který to jen stěží zvládal. *Přes šest milionů tísňových telefonátů za rok. Pět tisíc ukradených aut měsíčně v Londýně, a počet rychle roste. Čtvrť Camden má největší výskyt sebevražd v Londýně.*

Jaký má smysl se ta čísla učit, když s nimi člověk nemůže nic udělat? Zvýšit počet policejních zásahů, uvrhnout děti do systému justice, dívat se, jak recidivují, posbírat důkazy, utěšit oběti. Před svým přeložením byla v pokušení od metropolitní policie odejít, a teď doufala, že tahle jednotka změní její pohled na věc. Ti dva staříci ji uvítali s otevřenou náručí a John May zašel dokonce tak daleko, že jí vysvětlil neortodoxní strukturu jednotky, ale kde jsou ty zajímavé případy? Když telefon zazvonil, zvedla sluchátko a předala ho Colinovi Bimsleymu, kterému právě končila služba.

„To zvládneš, Meero. Už jsi toho bezdomovce viděla – jen mu trochu pohroz, zjisti, kde přespává, a odved ho tam.“

„Já vím, jak mám dělat svou práci, synku,“ okřikla ho. „Myslela jsem, že bys třeba chtěl jít se mnou.“

Bimsley si ve vedlejší místnosti zapnul košili a hodil boty od uniformy do skřínky. „To má být jako rande?“

„Ne, žádné rande, ale mohl bys mě svézt na svém skútru.“

„Jenom když si pak dáme něco k jídlu. Umírám hlady. Podívej se na to počasí, pořád lijí. Mohl bych na tebe počkat, pak bychom si mohli někde koupit něco k jídlu a sníst si to u mě...“

Bylo jí jasné, kam tím míří. „Zapomeň na to, Coline, ty vůbec nejsi můj typ.“

„Ze nejsem tvůj typ?“ opakoval si užasle pro sebe. Strčil hlavu do dveří.

„Jsem slušný, laskavý a dojemně nezadaný. Jestli chceš promarnit tuhle příležitost, mohla bys mi aspoň někoho dohodit?“

„Jasně. Mé sestře by ses líbil. Je hezká a možná by si s tebou vyšla. Stačí říct a domluvím ti to. Ale varuju tě, je muslimka.“

„Opravdu? A co by pro mě znamenalo, že je muslimka?“

„Chodí jen s muslimskými chlapci, takže bys musel přestat pít pivo,“ řekla mu Meera. „A muslimové jsou obřezaní, možná bys potřeboval malou operaci.“

„Proboha, Meero, ty máš ale divný smysl pro humor.“

„Copak, Coline? Cítíš se ohrožený? Teď vidíš, jak se cítím já, když mě obtěžuješ.“

„Myslím, že jsi strávila příliš mnoho času na stanicích v jižním Londýně.“ Colin zabouchl dvířka své skříňky. „Tak pojď. Svezu tě, a bez postranních úmyslů.“

*

„Je to Tate, už je zase tady v zahradě,“ řekla Kallie a podržela jim otevřené přední dveře.

„Ví, že jste ho viděla?“ zeptala se Meera, když vešla dovnitř.

„Nevím – neřekla bych. Už půl hodiny se nepohnul, i přes ten déšť.“ Světla na chodbě byla zhasnutá. „Potmě na něj lépe vidím,“ vysvětlila a vedla je k zadním dveřím. Meera se postavila před ni a vyhlédla ven. Na policistku byla neobvykle malá, ale dokázala přeprat dvakrát tak těžkého chlapa.

„Ano, je tam.“ Uvnitř velkého keře černého bezu se ukrývala postava. Meera sestoupila po třech schodech na malý, promočený kousek trávníku. Přes větve bylo těžké rozeznat nějaké podrobnosti.

Zahrada byla tak zarostlá, že měla pocit, jako by kráčela zeleným podvodním šerem rybníka.

„Musíme si promluvit, pane Tate,“ řekla a zvedla ruce v přátelském gestu. „Prosím, vyjděte ven.“

Pohnul se tak prudce, že sebou trhla. Keř se otrásl a slétla z něj sprška vody, jak se muž otočil a přikrčil. Meeře se nijak nechtělo prodírat se v šeru mokrým podrostem, ale přesto se instinktivně vrhla do listoví.

Muž se prodíral před ní, ohýbal a lámal větve. Slyšela, jak jeho boty zaškrábaly o plot, a viděla, jak se přes něj lehce přehoupl, i když bylo jasně vidět, že použil jen levou paži a nohu. Budťo se s tou vadou už narodil, nebo měl nějaké staré zranění: jeho pohyby byly zkušené a hbité. Vzpomněla si na jednu mladou feťačku závislou na heroinu, která přišla o levou ruku, když omdlela vedle mísy na toaletě v klubu, spadla na paži a přerušila si přívod krve. Po tom se pohybovala, jako by paži stále měla: takzvaný fantomový syndrom končetiny.

Bunda se jí zachytila na růžových trnech. Trhla rukávem, aby se uvolnila, doběhla k plotu, snadno ho přeskočila a uviděla záda prchajícího mizet za další zídkou, jako by pro něj zahrady byly jakousi překážkovou dráhou.

Tentokrát uklouzl a spadl přes nízkou cihlovou zeď na konci do úzké uličky, jež oddělovala Balaklava Street od ulice za ní. Byla jen pár metrů za ním, přeskočila zeď, při dopadu sklouzla a znovu se vyhrabala na nohy, ale temný průchod zarostlý travou byl prázdný. Neměl kam uniknout. Doběhla na jeden konec a pak zpátky na druhý. Nic ani v jednom směru, dokonce ani stopy v bahně.

Meera se vrátila do křoví, kde se tulák předtím skrýval. Střed černého bezu byl vykloučený a stíněný větvemi, které vytvářely jakýsi úkryt. Země uvnitř byla udusaná a v hlíně u jejích nohou leželo několik nedopalků od cigaret. Kousek dál ležela povědomá zelenozlatá plechovka. Zdvihla ji, posvětila si kapesní svítilnou na její lesklý povrch a uviděla hrůzný obrázek lva s rojem včel, jak se mu krmí ze žaludku. Na nálepce stálo: „Síla plodí slast.“ Prázdná

plechovka od Zlatého sirupu Tate & Lyle. Alespoň zjistila, kde přišel stařec ke své přezdívce.

Ohlédla se na Kallie, která se třásla ve dveřích. *Domov je tam, kde se člověk cítí v bezpečí*, pomyslela si. Meera vyrostla ve věžáku za Archway a věděla, jaké to je ležet v posteli a naslouchat každému zvuku.

„Nemám nijak naspěch,“ řekla, vzala Kallii za paži a odvedla ji zpátky do domu. „Kolega čeká venku. Chtěl, abych s ním povečeřela. Co takhle poslat ho pro něco k jídlu?“

SPODNÍ PROUDY

Raymond Land si narovnal kravatu svého golfového klubu, zkontroloval svůj vzhled v ocelové desce zasazené do stěny chodby obložené zelenými kachlíky a pak projel bezpečnostní kartou snímačem. Do ústředí JVNZ vstupoval s rozhodnutím, že učiní přítrž všem těm fámám o jednotce, které kolovaly v policejním sboru. Říkalo se, že Bryant a May zase zkoušejí ty staré triky a posílají své lidi honit přeludy po celém městě a že by jejich nekázeň mohla mít negativní vliv na novou generaci policistů. To, co uviděl, když vešel dovnitř, ho nijak nepovzbudilo. Detektivní seržantka Longbrightová si balila večerní šaty.

„Co to tu sakra děláte, Longbrightová?“ vybafl na ni Land.

„Pořád jsem ještě žena,“ odsekla Janice. Byla to její první pauza od osmé hodiny ráno, kdy přišla do práce. Chtěla se na šaty jen ještě naposledy podívat, než je odnese zpátky do obchodu. Bryant jí je odmítl proplatit a trval na tom, aby je vrátila. Něco takového se dalo čekat od chlapa, který za košili nikdy nezaplatil víc než deset liber. Černý satén jí klouzal mezi prsty jako výsměch za svatební šaty, které neměla nikdy na sobě. Jejího dlouholetého partnera vždy vábila víc policie než jakákoliv žena. Ian Hargreave se cítil jako ryba ve vodách vnitřní politiky resortu a scházel se s ní dva večery v týdnu, když byli oba unavení a podráždění. Sedávali pak u něj v kuchyni a jedli čínu přímo z krabic z restaurace. Rozzuřeně si změřila svého šéfa a doufala, že bude mít nějaké námitky.

Land spěšně pokračoval dál chodbou. Mezi novým vybavením policejní laboratoře jednotky našel Kershawu a Banburyho, jak se sklánějí nad pekáčem s mokrým pískem a dětským nákladěčkem. „Co to tu sakra děláte vy?“ zeptal se.

„Giles mi objasňuje fyzikální dynamiku náhodného úmrtí,“ vysvětlil Banbury nepříteli jasně. „Je to vlastně moje oblast, ale Giles na to přišel první.“

„Tak takhle!“

„Pan Bryant mě přivedl na jeden nápad. Je to v pořádku, mám k tomu číslo jednací.“

„Čemu se vlastně dívím?“ zeptal se Land stěn, když pokračoval v obchůzce. Alespoň Bimsley, který procházel na počítači sloupce čísel, vypadal, jako když dělá něco užitečného, ale Meera Mangeshkarová ležela na podlaze. Když Land vstoupil, vyhrabala se na nohy. „Promiňte, pane, jen trocha jógy – včera večer jsem si nějak hnula zády.“

„Ve svém volném čase nebo ve službě?“

„Ve službě, pane. Při pronásledování podezřelého individua.“

„Dostihla jste ho?“

„Ne, pane. Ten muž se dočista rozplynul. Divné, já vím, ale vypadalo to, jako by se propadl do země.“

Všichni se zbláznili, pomyslel si Land. To je Bryantova práce. Nakazil je svým šílenstvím. John je o trochu rozumnější. Budu se dovolávat jeho zdravého rozumu. Zamířil do kanceláře detektivů.

„Trčíme na jednom místě. Nebo v mém případě postupujeme velmi pomalu.“ Bryant hodil na stůl jakési desky. „Land po mně chce, abych do oběda vyplnil zprávu o činnosti jednotky. Jestli máš nějaké chytré nápady, jak zaplnit tolik volného místa, uvítám je. Bože, při tom kraválu zvenčí se nedá pracovat. Co se to tam děje?“

May vyhlédl z okna do ulice. „Před stanicí metra po sobě dva ožralí skinheadi házejí plechovkami od piva,“ hlásil dovnitř. „Pak je tam mladá žena s miminkem, která ječí na svého přítele a mlátí ho po hlavě. A parta dělníků vytlouká sbíječkami díru do chodníku, zřejmě kvůli vodovodnímu potrubí. Jo, a dva řidiči nákladňáků se hádají na semaforech. Který kravál máš přesně na mysli?“

„Jak to, že jsou Angličané v poslední době tak hluční?“ zamyslel se Bryant. „Jeď do Paříže, Madridu, Berlína, dokonce i do Říma, ale takovéhle chování tam nenajdeš. Teď je to všude jako na Hogarthově obrazu Gin Lane.“

„Arthure, dříve jsi mluvil přiměřeně svému věku. Ted' mluvíš, jako by ti bylo několik set let.“

„A co je na tom špatného? Jednou z velkých radostí stáří bývalo právo chovat se ke každému hnusně. Člověk si mohl říkat, co chtěl, a lidé to omlouvali z úcty k jeho šedinám. Ale ted', kdy se každý řídí svými emocemi a říká, co cítí, jsme přišli i o tuhle výsadu. Zbývá ještě něco, co mladí neuzurpovali?“

May musel tyhle litanie poslouchat nejméně jednou týdně. Stále věřil ve spásnou sílu mládí národa, navzdory kolegovým výpadům proti němu. Bryantovu rozpolcenost jen potvrzovala skutečnost, že přikládal mladé populaci města velký význam. Některým nejužitečnějším spolupracovníkům jednotky bylo pod dvacet.

Zazvonil telefon. Longbrightová je varovala před hrozící Landovou návštěvou. „Raymond se někde doslechl, že stále využíváme síly jednotky, abychom dohlédli na toho tvého vědeckého soka,“ poznamenal Bryant. „Chce, abychom ukončili všechna vyšetřování, na kterých máme osobní zájem, aby nám mohl vnutit tu záležitost s ambasádou.“

„To je ta věc, o které jsem ho slyšel mluvit s Janice?“ zeptal se May. „Holandský konzul, který honil nějakého kluka po Russell Square ve dvě ráno? Mělo by být docela jasné, o co šlo, dokonce i ministerstvu vnitra. On tvrdí, že honil zloděje. Myslím, že je to o fous pravděpodobnější, než když si ten velšský sekretář myslel, že ho jamajští chlapi na Clapham Common zvou o půlnoci na večeři. Janice, zašla bys sem na chvilku?“

Seržantka strčila hlavu do dveří. „Už se kvůli vám oblékat nebudu – šaty odnesu zpátky a šperky už jsem vrátila. Příště si pracujte v přestrojení sami.“

„Víš jistě, žeš mi pověděla všechno?“

„Promiň, zapomněla jsem se zmínit, že mě škrtily pod rameny.“

„Tvůj sarkasmus nepadá na úrodnou půdu. Co jsi řekla Raymondovi?“

„Nic. Ptal se mě na moje pracovní výkazy. Vím, že je podezíravý kvůli tomu sledování Ubedy. Co budete dělat?“

Mayovi se podařilo dostat případ do oficiálních záznamů, protože ochrana Greenwooda jako vládního poradce mohla spadat pod pravomoc jednotky. Avšak protože se nezdálo, že by vědec byl v nebezpečí, neměl May ospravedlnění ve sledování pokračovat.

„Podívej,“ řekl Bryant, „mám poznámky Longbrightové o jejím rozhovoru s Ubedou, tak proč bych se tím nemohl zabývat ve svém volném čase?“

May dobře znal kolegovy nabídky pomoci; všechny měly tolik dodatků jako pojišťovací smlouvy. „Co chceš na oplátku?“ zeptal se.

„Aby sis za mě promluvil s obyvateli Balaklava Street. Nedůvěřuju jim.“

„Komu konkrétně nedůvěřuješ?“

„Nikomu. Někdo něco tají. Polož pár otázek. Proč Tate, ten tulák, pozoroval tu dívku? Musím přiznat, že mi ten obrázek na plechovce od sirupu je pořádně divný. Koneckonců, dělá se to z cukru, ne z medu, tak co ty včely? Nikomu se nepodařilo vyslechnout pár, co bydlí vedle ní, Omara a Fatimu – neznám ani jejich příjmení, a to není dobré. A co ti medicí, mohou něco vědět? Pak ta nafoukaná rodinka, ti Wiltonovi, ti museli něco vidět. Chci fotografie těch všech, nejlépe zachycených v nestřeženém okamžiku. Dokonce i vrazi se usmívají, když je někdo fotografuje, a to není dobré.“

„Udělám, co bude v mých –“

„Land se plíží po chodbách a všechny kontroluje; to detektivní práci moc nepomůže. Nemůže hrát golf, protože prší, a poslední, co by chtěl, by bylo vrátit se domů do baráku plného uječených ženských, tří příšerných dcer a hrozných manželky, tak se tady poflakuje a dělá všem ze života peklo. Šarm má jako rektální sonda a žádné společenské vystupování, takže s ním nikdo nechce zajít na drink. Řekněme si to na rovinu, psi si v životě užijí víc zábavy, mohou si třeba zajít do parku a válet se v hovnech.“

„Ach, Raymonde, právě jsme o vás mluvili,“ skočil mu May kvapně do řeči.

Land stál ve dveřích a funěl. Bryant si vyzdobil okolí svého stolu přesně tak, jak vypadalo před výbuchem. Sošky Goga a Magoga, panenky vúdú, jeho milovaná tibetská lebka, knihy zachráněné před

požárem a páchnoucí popelem, nějaké aromatické rostliny v hliněném květináči – nejspíš marihuana –, starobylý gramofon, který praskal a přeskakoval při přehrávání Mendelssohna Eliáše, hromady novin a novinových výstřižků, napůl snědený sendvič s vejcem a červenou řepou na hromádce volných počítačových cedéček.

„Myslím, že jsme se dohodli, že budete udržovat nové kanceláře v čistotě a pořádku a snažit se o práci s dokumenty pouze v elektronické podobě,“ řekl Land slabě. Starší detektivové stáli bok po boku proti němu jako tým a podrývali jeho sebedůvěru vědoucnými pohledy. „Myslel jsem, že když vám dám všechno tohle skoro nové vybavení, pokusíte se změnit svou metodiku. Místo toho to tady vypadá spíš jako v kulisách nějakého komediálního seriálu než na pracovišti specializované policejní jednotky. Tohle musí přestat. Ústředí nám posílá množství nevyřešených případů, které by chtělo vidět co nejrychleji vyřešené, takže si přeji, abyste měli do konce týdne prázdné stoly.“

„Ale no tak, Raymonde,“ usmál se Bryant, vyklepal si dýmku o okraj odpadkového koše a hlučně ji profoukl. „Víte dobře, že tu nálož práce zvládneme ve svém volném čase.“

Land zrudl v obličeji. „Myslím, že váš čas už vypršel. Pro začátek chci, abyste ukončili tu záležitost v Kentish Townu. Dobře víte, že to nejspíš skončí verdiktem o nešťastné náhodě. Zatím jste nepřišli se žádným kloudným důkazem. Ten případ vám ani nebyl přidělen.“

„Podívejte, Raymonde, pokud má dojít k zásadní změně v našem způsobu práce – v tom, jak pracujeme odjakživa, mohl bych dodat –,“ pokývl spiklenecky na Maye –, „myslím, že byste nám měl dát nějaké oficiální instrukce a ještě několik varování.“

„Varování jste za těch třicet let dostali až až, Arthure, tak zase nezačínajte. Myslím to vážně – uzavřené případy a čisté stoly. Váš nový režim začne v pondělí.“ Při odchodu praskl ze všech sil dveřmi v naději, že zanechá dobrý dojem.

„Konečně nové dveře, a on se je pokusí vyrazit z pantů,“ povzdechl si Bryant a nacpal si dýmku špetkou suchého listí. „Od teď budeme muset pečlivěji zametat stopy.“

„Arthure, budeš muset vysvětlit, proč jsi tak přesvědčený, že se v Balaklava Street něco děje.“

„To není tak jednoduché.“ Bryant klesl na židli a bezstarostně si zapálil dýmku. „Je to ten druh čtvrti, která vypadá naprosto obyčejně, ale v Londýně existují spodní proudy a subkultury, o nichž nemá skoro nikdo tušení – lidé, kteří žijí zcela mimo zákon. Člověk nikdy neví, koho může potkat. Psychiatrickí pacienti od svatého Lukáše se procházejí po ulicích s démony za očima. Domnívám se, že je celá ta záležitost v rozporu s mou představou o rodině. Ohroz ji, a poškodíš něco velmi zásadního pro tvé blaho. Kallie Owenová neměla žádné zásadní osobní problémy, než se tam nastěhovala, není ani v její povaze je přitahovat. Podědila špatnou karmu někoho jiného, když koupila dům zavražděné ženy. Sledujeme reakce na jakýsi skrytý stav věcí, známý jen jedné nebo dvěma osobám. Pramení to mnohem hlouběji, než si dokážeme představit.“

„Nesnáším, když mluvíš v hádankách,“ postěžoval si May.

„Dělám to jen proto, že tomu sám zcela nerozumím, ale mám to na dosah ruky, vím to. Stejně jako vím, že dojde k další vraždě. Ten, kdo spáchal ty předchozí, získal na sebedůvěře, protože jsme se k němu nedostali tak blízko, abychom pro něj představovali hrozbu. Tohle chování už jsi viděl dříve, nedělej, že ne.“

„Ať se ti to líbí, nebo ne,“ upozornil ho May, „musíme oplatit Raymondovi důvěru, kterou v nás vložil. Nezbude nám než začít znovu, a když se nám to nepovede, bude na čase odejít. Nechci říkat nahlas, co se stane, když budeme muset do důchodu.“

Bryant nebyl zvyklý, aby mu někdo dělal kázání. Skepticky na Maye pohlédl skrz mrak ilegálního kouře, který měnil kanceláře v opiové doupě. „Asi máš pravdu. Raymond je mi trnem v patě od té doby, co ho znám, ale vždycky bojoval na naší straně. Možná opravdu potřebujeme změnit přístup. Kdybychom měli víc lidí, prohledal bych celou oblast dům od domu. Co se týče tvého kamaráda Greenwooda, měli bychom ho odvléct sem a pořádně vyděsit, tím by se to vyřešilo.“

„Tak si dáme poslední pokus. Ty zjisti, co Greenwood chystá. Já si promluvím s obyvateli Balaklava Street. A musíme dál pátrat po

Tateovi. Někdo určitě něco ví.“ Všiml si, jak Bryantovi přelétl přes tvář bolestný výraz. „Co se děje?“

„Mám velkou obavu, že jsme našli něco velmi vzácného – vraha ukrytého všem na očích.“

„Pak je to případ, o kterém jsi vždycky snil, Arthure.“

„Už ne,“ odvětil. „Smrt už stojí po mém boku.“ Bryant cítil mrazení v kostech, které žádné teplo nedokázalo zahnat. Blížil se čas, kdy přestane chápat, jak to na světě chodí, a pak ztratí jeho existence smysl.

Vraždy byly zkoušky a jejich řešení byl jediný způsob, jak zůstat naživu. Vyřešení vražd v Balaklava Street by mu poskytlo víc než jen odložení poprav; povzbudilo by je to v práci a poskytlo jim důvod pokračovat. Přestože byl Bryant unavený, pustil se znovu do práce.

NAVIGACE

Jiná podobná knihovna v Londýně nebyla.

Na místě obvyklých cedulek s nápisy „Romantická próza“, „Zahrádkaření“ a „Příručky pro kutily“ zde byly nápisy označující eleuzínské a orfické studie, rozenkruciánství a egyptskou morfologii. I když byly knihy nashromážděné pod touto střechou nesrozumitelné pro běžné čtenáře, byla sbírka pro akademické studium příliš nekompletní.

Většinu jejího obsahu představoval odkaz Jebediaha Huxleyho, pradědečka Dorothy Huxleyové, současné a bezpochyby poslední správkyně knihovny. Závěť obsahovala podmínku, že sbírka může být rozpuštěna a dům prodán jen se souhlasem posledního člena rodiny. Dorothy neměla žádné žijící potomky a bylo jí přes osmdesát. Greenwichská radnice už si brousila zuby na ten malý řadový dům z červených cihel, zastrčený v neustálém vlhkém stínu za betonovým rohem nadjezdu v jihovýchodní části okrsku. Vířící odpadky a zavilí skateboardisté dokázali odradit každého kromě těch nejodhodlanějších návštěvníků. Na střechu domu stékala voda z nadjezdu, vsakovala se do cihel a podlah a mokkými prsty rozkladu šířila plíseň v nabobtnalých svazcích.

Dorothy spravovala knihovnu se svým asistentem Frankem, který byl nespolečenský a nespolehlivý, ale mohl si dovolit pracovat jen z lásky k tištěnému slovu, protože mu tetička odkázala nějaké peníze. Takhle přežívala všechna nepopulární literatura: v rozpadávajících se skladištích, strážných poslední generací milovníků knih.

„Pět řek podsvětí,“ četl Bryant nahlas, „oddělovalo svět duchů od království smrtelníků. Jejich přítomnost zajišťovala, že nikdo nevstoupí ani neodejde nezraněn. Měl by tu být obrázek.“ Přejel prstem po okraji utržené stránky.

„Máme tu problém se zloději, kteří vytrhávají ručně kolorované ilustrace,“ vysvětlila Dorothy. „Rámují je a prodávají do antikvariátů. Nedokážeme budovu zabezpečit.“

„Pokusím se sehnat vám sem alarm.“ Bryant obracel poškozené listy. „Zjevně je řeč o římské mytologii. Můj člověk se zřejmě zajímá o egyptské bohy, a přesto se o těch řekách zmínil.“

„V pohanské mytologii nic nemá přesné hranice, Arthure. To přece víte. Řeky byly ve starověkém Egyptě předmětem vzývání kvůli významu Nilu, který přináší život a prosperitu na vyprahlé centrální pláň země.“

„Ano, ale nikdy by přece nespojil dvě naprosto oddělené mytologie.“

„Určitě to neudělal nikdo ani z jedné z těch dvou civilizací,“ souhlasila Dorothy. „Ale pak tu samozřejmě byla viktoriánská Anglie.“

„Proč, co se stalo?“

„Tehdejší milovníci historie vyplundrovali, ukradli a vypůjčili si všechno, co se jim líbilo, čerpali útržky ze starověkých mytologií, které nejvíce odpovídaly jejich vlastní víře. Přepsali celé dějiny, odstranili, co se jim nehodilo, upravili je, cenzurovali. Nebyli první, ale byli nejdůslednější. Nebylo nic neobvyklého najít v bohaté viktoriánské domácnosti sochy Ra a Thóta vedle Diany a Venuše. Mnohem méně pravděpodobné bylo najít křesťanské postavy, protože šlo o hlavní aktivní náboženství. Všechny ostatní víry a mýty o stvoření byly obecně pojímány jako naivní pohádky a jejich ikony se používaly jako ozdoby. Sběratelé se nebránili spojovat různé bohy.“

Bryant našel stránku, kterou hledal. „Takže tu máme pět podzemních řek: Kókýtos, řeku nářku, Acherón, řeku strastí, Flegethón, řeku požáru, Léthé, řeku odpuštění, a Styx, řeku zášti, osudu a neodvolatelných přísah.“

„Přesně tak. Styx byla odnoží Tethydy a Oceana a obtékala devětkrát Hádes. Stejně jako voda Léthé ani její voda nemohla být uzavřena v žádné nádobě. Styx rozpouštěla všechny materiály včetně těl. Jejím vodám odolaly jen koňské podkovy.“

„Nenamočila snad Thetis svého syna Achilla do Styxu, aby ho učinila nezranitelným? Jemu to zjevně neublížilo.“

„Mytologie je plná paradoxů,“ pokrčila rameny Dorothy. „Která řeka vás zajímá nejvíc?“

„Nejsem si jistý. Řekl bych, že nejdůležitější z nich je Styx.“

„Rozhodně se o ní nejvíc píše. Ale Léthé je zásadní pro víru v reinkarnaci a převtělování. Ti, kteří přecházejí na druhou stranu, se z ní musí napít, aby zapomněli na své předchozí životy.“

„Kókýtos a Acherón vypadají docela stejně.“

„Ale nejsou, ačkoliv jsou obě spojovány s truchlením a žalem. Acherón je řeka, přes kterou Chárón převáží mrtvé do Hádu, ne Styx. Po březích Kókýtu se museli navěky toulat ti, jejichž těla nebyla správně pohřbena.“

„Cítím, že se sám nořím do stojatých vod, Dorothy. John už mě na to mnohokrát upozorňoval. Musím se držet hlavního problému svého vyšetřování.“

„Což je?“

„Rád bych věděl, jestli se ty řeky nějak shodují s něčím současným tady ve městě.“

„Viktoriáni si potrpěli na hledání výkladů úplně pro všechno. Domnívám se, že vzkřísili myšlenku, že těch pět řek podsvětí odpovídá pěti hlavním zapomenutým řekám Londýna.“

„Nebyli ale první, kdo s tou teorií přišel.“

„Samozřejmě ne. Římané naznačovali totéž během okupace Londýna.“

„Máte na tohle téma ještě nějaké knihy?“

„Bohužel ne,“ přiznala Dorothy, „ale znám lidi, kteří by vám mohli pomoci. Je to skupina, která se zabývá objevováním ztracených podzemních řek. Mohu vám na ně dát kontaktní telefon, ale varuji vás, jsou dost divní.“

„Tak to je přesně moje parketa,“ řekl Bryant a mazaně se usmál.

POHYB VODY

„Zatracená smůla s tím počasím,“ řekl Oliver Wilton upřímně. „Propásl jste Camdenský juniorský kanoistický klub v akci.“

John May čekal pod vrbou, až si Oliver a jeho žena svléknou žluté nepromokavé obleky. Na lavičce za ním se hádala dvojice bezdomovců o plechovku piva. Další jedl prsty z plechovky lančmít. Hladinu kanálu pokrývaly kusy polystyrenu z krabic od ukradených stereopřehrávačů. Dokonce i ptáci na stromech vypadali, jako by měli rakovinu.

„Váš soused Jake Avery říkal, že vás najdu tady nebo v budově Křesťanského společenství.“

„Rádi děláme o víkendech něco prospěšného,“ řekl Oliver a zamkl klubovou kůlnu. „Místní děti nemají ty správné sociální dovednosti a my zjistili, že aktivity jako kanoistika podporují týmového ducha.“ Tvářil se, jako by věřil tomu, co říká.

„Má Brewer rád kanoistiku?“ zeptal se May a usmál se na zamračeného kluka sedícího na bobku na břehu.

„Proboha, to bychom mu *nedovolili*, ta voda je špinavá,“ odpověděla Tamsin. „Mohl by dostat Weilovu nemoc z krysí moči.“ Ochranitelsky popadla dítě za ruku. May poznal, že brzy přijde den, kdy si Brewer už ruku nenechá tak rychle vzít. „On říká: ‘Chci jít domů, tati, jsem unavený,’ že ano, drahoušku? Obvykle jezdíme o víkendech do našeho domu v Norfolku, ale Oliver se snaží trochu pomoci komunitě.“ Úsilí usmát se ji skoro zabilo. „Chtěla jsem, aby Brewer vyrůstal na venkově, ale Oliver trval na tom, že zůstaneme ve městě, dokud nezačne chodit na druhý stupeň.“ Ztišila hlas. „Na téhle cestě znásilnil někdo minulý měsíc zdravotní sestru. *Zdravotní sestru*. Shodil ji z kola do křoví. Policie sem vůbec nechodí.“ Bylo těžké přehlédnout zoufalství v jejích očích. Nenáviděla Olivera za to, že ji uvěznil ve městě. „Pocházím z Buckinghamshiru a povím vám,

pane Mayi, že tohle se domovu *nepodobá*, rozhodně ne tomu, čemu říkám domov *já*.“

Otočila se a začala chlapce odvádět pryč, takže Mayovi nezbylo než ji následovat. Oliver se vlekl za nimi, podle Mayova odhadu ve stavu trvalé nepřízně u své ženy. Na cestě před nimi pár holubů vyklobávalo zbytky z kaluže zvratků.

„Drží mě tady moje práce,“ vysvětlil Oliver.

„Co děláte?“ zeptal se May.

„Myslel jsem, že to víte.“ Zatvářil se překvapeně. „Jsem ve vedení Správy londýnských vodovodů a kanalizace. Nemáte představu, kolik vody se v Londýně každý týden vyplývá prasklým potrubím. Mým úkolem je ta místa najít a zajistit výměnu trubek. Proč jste nás vyhledal?“

„Chtěl jsem se vás zeptat –,“ chtěl říct „na Elliota Copelanda“, ale něco ho přimělo říct „– na paní Singhovou. Víím, že ta záležitost je uzavřená, alespoň oficiálně, ale napadlo mě, jestli na to nemáte nějaký osobní názor.“

„To je zvláštní, že se ptáte. Uvažoval jsem o tom, co váš kolega říkal na našem večírku, to, že se utopila ve vlastním domě. Něco mi to připomnělo, jen jsem si tehdy nedokázal vybavit, co.“

„A co to tedy bylo?“

„Zní to hloupě, ale – miláčku, myslím, že je Brewer unavený, mohla bys ho odvézt domů? Chtěl bych vzít pana Maye k sobě do kanceláře a něco mu ukázat.“

Nenápadná budova v Canal Walk nevypadala jako centrála velké společnosti. Kromě hlídače, který si v recepci četl Sun, tam bylo prázdkno. „Ach ne, tady to není,“ zasmál se Oliver. „Tohle je jen dočasné místo, kde si můžeme zapojit notebooky a pořádat schůze. Je to fascinující obor. Mohl bych vám odříkat jeho stručnou historii, ačkoliv nevím, jak by vám to pomohlo.“

„Ale klidně,“ řekl May bohorovně. „Mám času nazbyt.“

Oliver ho dovedl do holé kanceláře s hnědým kobercem a skříněmi na plány. „No, začíná to u chlapíka jménem Hugh Myddleton, který vytvořil Novou řeku, což byl myslím první projekt typu postav-vlastni-spravuj na světě, kanál přivádějící vodu z

pramenů v Hertfordshiru do Islingtonu. Začal fungovat na počátku sedmnáctého století a dodnes se částečně používá.“ Přisunul mu židli. „Udělejte si pohodlí.“

May se posadil. „Takže tehdy byla založena Správa londýnských vodovodů a kanalizace?“

„Byli jsme potřeba od samého počátku. Velký příliv lidí ze zemědělských oblastí zvýšil tlak na zásobování vodou, ale měli jsme parní stroj a litinové potrubí, což podstatně zlepšilo situaci. Samozřejmě tehdy došlo k velkému nárůstu odpadních vod. Domovní odpady neexistovaly. Chlapík jménem Harington vynalezl první vnitřní toaletu v devadesátých letech šestnáctého století, ale ta se moc neujala, protože chyběl přívod vody na splachování. Žumpy se rozšiřovaly, ale málo se vyvážely. Tady; věděl jsem, že to někde mám.“ Vytáhl zásuvku a začal se prohrabovat plány. „Temže byla hlavním zdrojem pitné vody pro Londýn a zůstala celkem čistá až do devatenáctého století, dokonce se v ní dalo rybařit. Dali se tu chytit humři a lososi. Bohužel to dlouho nevydrželo, protože se nestavělo dost žump. Obyvatelé začali tajně napojovat své odpady na kanalizaci a podzemní řeky vlévající se do Temže. Splašky zničily veškerý život ve vodě, a ta začala páchnout, zvláště v horkém počasí. Určitě jste slyšel o Velkém zápachu v červnu osmnáct set padesát osm, který byl tak vražedný, že se nedalo pracovat v parlamentu. Epidemie cholery zabíjela dva tisíce Londýňanů týdně, dokud doktor John Snow neobjevil, že se nemoc šíří vodou, a nedal zavřít infikovanou pumpu na náměstí Golden Square. Hospoda U Johna Snowa v Broadwick Street se jmenuje podle něho.“

„Nepřišel pak Bazalgette s plánem postavit kanalizaci?“

„Ano; škoda že tolik lidí muselo zemřít, než se podařilo přesvědčit Disraeliho, aby ten systém zavedl. Je to úžasný kus stavařiny, série kaskád, které vedou po celém městě a všechno odplavují. Pak přišlo chlorování za první světové války, pak dvojité filtrace a nové ocelové vodovodní potrubí.“

„A jak je to v současnosti? Chci říct, kam tečou všechny odpadní vody?“

„Ty ze severního Londýna odtékají do čerpací stanice v Abbey Mills a do čističky v Bectonu. Z jižního Londýna jdou do Depfordu a pak se čistí v Plumsteadu.“

„A co se stalo s podzemními řekami?“

„Některé se včlenily do kanalizace, ale většinu nebylo možné po staletích znečišťování vysušit. Když řeku ucpete, voda se stále hromadí a někudy odtéká. Domy začínají zase vlhnout. Hladina spodní vody se zvedá v důsledku klimatických změn a staré řeky už zase tečou. Ale není třeba je využívat od roku devadesát čtyři, kdy jsme otevřeli velkou okružní stoku, která odvádí vodu z ulic Londýna. Je to jeden z tajných divů světa.“

„Je dost velká, aby se do ní dalo vstoupit?“

„No, má průměr dva a půl metru, ale je dost plná. Temže je teď nejčistší velkoměstská řeka na světě a žije v ní sto dvacet druhů ryb. Mohl bych vám vyprávět o programu na spalování bahna, ale obávám se, že bych vás nudil.“

To máš pravdu, pomyslel si May. „Odpusťte, že se ptám, pane Wiltone, ale co to má společného s paní Singhovou?“

„Omlouvám se, nechal jsem se unést. Tamsin nemá ráda, když si, jak říká, беру kanály domů, takže když najdu vděčného posluchače... Ano, tohle je myslím ono.“ Vytáhl další zásuvku s mapami a rozbalil žlutou plachtu pokrytou hustým, těžko čitelným tiskem. „Je to z padesátých let. Poslední přibližně přesná analýza londýnských podzemních přítoků a výpustí, ale některé chybějí, nebo se jejich toky posunuly. Je třeba je zaměřovat, protože pod ulicemi je plno elektrických vedení a tunelů. Jak se dá zaměřit něco, co se stále hýbe? Pravdou je, že můžeme jen měřit vlhkost půdy a doufat v nejlepší. Podívejte se na to, co se stalo před pár lety v Blackheathu – silnice se náhle bez varování propadla.“ Přejel prstem po toku Fleetu. „Když řeka změní směr, mohou se dít divné věci. Když nevíte, že máte pod sebou řeku, mohl byste začít věřit na duchy.“

„Nejsem si jistý, zda vás chápu.“

„No, dochází k náhlým povodním, které se objevují jakoby odnikud a stejně rychle také mizejí. Ve dvacátých letech došlo k jednomu slavnému případu – několik těžkých dřevěných rakví se

pohnulo ze svých podstavců v jedné kryptě v jižním Londýně. Voda prosákla dovnitř malou škvírou, zdvihla rakve a zase odtekla. Voda dokáže cestovat rychle a velmi podivnými cestami. V suchém počasí umí vzlínat po kamenné zdi a udělat mokré skvrny tři metry nad zemí. A říká se, že se paní Singhová utopila. Když jsem se podíval na tohle, začalo mi to vrtat hlavou.“

Uhladil na stole část mapy, zobrazující inkriminovanou oblast. „Vidíte tuhle velkou rohovou parcelu? Stojí na ní restaurace nazvaná V. R. Změnila jméno koncem devadesátých let. Dřív se jí říkalo U Veselých rybářů. Ulička Anglers' Lane, v níž stojí, není na mapě označena jako nábreží, ale víme z místních dějin, že to bývalo oblíbené lázeňské místo. Radnice ho nechala zasypat někdy okolo roku osmnáct set devadesát. Takže to tam zakreslíme.“ Vzal modrou propisovačku a vedl ulicí přerušovanou čáru. „Jediný další přítok Fleetu je vyznačen tady, o dvě ulice dál. Ale samozřejmě musí být spojena s kanálem pod Anglers' Lane, řeka musí odněkud přitékat. Takže zbývá jen Balaklava Street – nebo spíš úzká ulička, která vede za zadními zahradami západního bloku, kde bydlela paní Singhová. Pak musí řeka křížit ulici, aby se dostala k dalšímu známému místu výskytu, Prince of Wales Road. Což znamená, že ta řeka protéká přímo pod domem paní Singhové.“

„Ale říkal jste, že vyschla.“

„Říkal jsem, že vyschly její části a další úseky byly zazděné, proto si ta řeka musela najít novou cestu. Nesmíte zapomínat, že řeka Fleet bývala tady v Camden Townu kdysi přes dvacet metrů široká a vlévala se do velké kotliny, kde je nyní náměstí Ludgate Circus.“

„Chcete naznačit, že tam došlo k nějaké bleskové povodni, že se voda nahrnula do suterénu a zase vytekla, a když tam Bryant a její bratr druhý den ráno přišli, nezbyla tam po ní ani kaluž? To nezní moc pravděpodobně. Kam by se ta voda ztratila?“

„Sem, do stoky Regent's Canal v Camdenu. Víme, že jí vede potrubí ze severu. Nikdy se nám ten kanál nepodařilo dostatečně vysušit, abychom mohli zmapovat, co tam dole je, a polovina viktoriánských plánů se ztratila v šedesátých letech – po jistou dobu byly zarámované velmi populární jako dekorace. Letos jsme měli

výjimečně suché léto, po kterém přišel abnormálně mokrý podzim. Napadlo mě, jestli se díky tomu část stoky neuvolnila. To by mohlo také vysvětlit, jak zemřel pan Copeland. Řekněme, že se z výkopu náhle vyvalila voda, podemlela jeho nákladňák, a stejně náhle zase odtekla.“

„Můj kolega provedl pečlivý průzkum domu paní Singhové. Říkal, že tam kromě dvou zvláštních mokrých skvrn bylo úplně sucho. A přesto tam deset hodin předtím bylo tolik vody, že se v ní ta žena utopila? Promiňte, pane Wiltone, je to zajímavá teorie, ale trochu nepravděpodobná.“

„Věděl jsem, že vás nepřesvědčím,“ povzdechl si Oliver a složil mapu. „Ale divil byste se. V těchhle věcech se vyznám. Pohyb vody dokáže překonat všechno, co si umíme představit.“

VODY FLEETU

„Jsem Arthur Bryant. Pamatuješ se na mě?“

Postarší detektiv stál přede dveřmi domu Wiltonových a ze střechy hnědého pomačkaného klobouku mu stékala dešťová voda. Mayovo setkání s Oliverem Wiltonem, k němuž došlo předchozího dne, ho přivedlo na určitý nápad.

Brewer přikývl. „Přišel jste na naši oslavu.“ Chlapec mluvil do podlahy. Měl pohled dítěte, které rodiče jen zřídka pouštějí ven samotné.

„Rozhodl jsem se trochu prozkoumat místní dějiny jako součást vyšetřování a napadlo mě, že bys možná šel rád se mnou, jestli nemáš nic na práci. Společnost by mi udělala radost.“

Bylo těžké poznat, zda Brewerovi to pozvání zalichotilo, nebo ho spíš vyděsilo. Nejspíš ho zaujala vyhlídka, že by dělal doprovod policejnímu inspektorovi, ale radost mu zkalil stud při představě, že by ho někdo viděl se starým mužem. Tak či tak, mohla by to být větší zábava než sledovat jiné děti, jak si hrají na námořní bitvy v kánoích.

„Víš, Brewere, začínám si myslet, že se tady děje něco velice podivného a opravdu bych uvítal malou pomoc. Potřebuji někoho, kdo to tady zná a kdo má oči a uši otevřené. Napadlo mě, že bys to mohl být ty.“

„Táta je v práci. Máma šla ven. Nesmím nikam chodit. A říkali mi, že se nemám bavit s cizími lidmi,“ řekl Brewer nejistě.

„No, ty pro mě cizí nejsi,“ prohlásil Bryant lehkomylně. „Něco o tobě vím. Viděl jsem tě na tom večírku, jak všechny pozoruješ. A mohl bych ti o tobě něco povědět.“

„To byste nemohl.“

„Vsadíme se? Dohodneme se takhle. Když se mi to podaří, pomůžeš mi dneska s policejní prací. S tvojí mámou to vyřídím.“

Bryant přimhouřil oči a prohlížel si chlapce. „Vím něco, co jsi nejspíš nikomu neřekl. Opravdu nenávidíš svoje jméno. Přeješ si, aby ses jmenoval jinak.“

Chlapcovo mlčení ho prozradilo.

„Vlastně to ani není tvoje první jméno.“ Koutkem oka zahlédl Bryant viset v hale fotbalovou tašku. Byly na ní iniciály D. B. W. Nikdo už se dnes nejmenuje Derek a bylo nepravděpodobné, že by se středostavovská rodina rozhodla pro Darrena nebo Dala. Damien už byl také za vrcholem popularity. „Tvé první jméno je David,“ sdělil mu Bryant, „což je dost dobré pro Davida Beckhama, ale zřejmě ne pro tvého otce. Chce tě přeložit na soukromou školu, kde se hraje ragby.“ Byla to kombinace intuice a zdravého úsudku. Tamsin byla Oliverova druhá žena, o něco mladší a o něco atraktivnější než ta první. Oliver se jasně snažil vytáhnout chlapce nahoru na společenském žebříčku, aby jí udělal radost. Měl slušnou práci, vydělával peníze a na večírku se zmínil o nízké kvalitě škol v okolí. Toho rána, kdy zemřela Ruth Singhová, viděl Bryant vycházet chlapce z domu s kopačkami přes rameno.

„Vy jste s ním mluvil.“

„Od té oslavy ne a nikdy o tobě. Popadni kabát, Davide, já zatím zavolám tvé matce. Dál nepůjdu – zamáčel bych vám celý dům.“

Brewer na okamžik zaváhal. Potloukat se venku s nedůvěryhodně vypadajícím policistou mohlo být nebezpečné a nejspíš mu to způsobí problémy s otcem. Už jen proto stálo za to nabídku přijmout. Odběhl se obléknout.

Bylo to neortodoxní, to Bryant věděl, ale potřeboval navázat s obyvateli těsnější kontakt, přesahující pouhé otázky a odpovědi, a postarat se o toho chlapce byl dobrý způsob, jak se spřátelit.

Když se pár minut nato brodili kalužemi v Balaklava Street, cítil se David natolik uvolněně, že srovnal s Bryantem krok. „Kam jdeme?“ zeptal se.

„Nejdřív vyzvedneme jednu mou starou známou, která se přistěhovala pár ulic odtud. Ví o téhle oblasti všechno.“

„Je učitelka?“

„Tak trochu,“ usmál se Bryant. „Je čarodějnice.“

„Co si myslíš o tom novém domě?“ zeptala se Maggie Armitageová s jistou pýchou. Vchod do malé cihlové budovy z devatenáctého století v Prince of Wales Road ozařoval křiklavý červený neon, který hlásal: KAPLE NADĚJE. „Dostala jsem ho od radnice, když se staří nájemníci odstěhovali. Tady v okolí není naděje nikdy nazbyt. Vystřnadili nás z našeho hnízda nad hospodou Konec světa v Camden Townu.“

„To je mi líto,“ řekl Bryant. „Ze by domácí neschvalovali vaše pohanské rituály?“

„Půlnoční madrigaly jim nevadily, ale začali se bouřit, když jsme se pokusili vyvolat Belzebuba. Ted' tam plánují postavit obchod. Všiml sis, že se z každé budovy v Londýně nakonec stane obchod s obuví? Camden se už stal světovým centrem špatné obuvi. Staří bohové a nové peníze nejdou dohromady. Ale je hezké být v opravdové kapli. Dneska dopoledne jsem se pokusila to posvátné místo odsvětit, ale došla mi sůl. Spirituální vyřazení z provozu není jednoduchý proces. Každá příručka říká něco jiného. Někteří lidé tvrdí, že je třeba vrátit posvěcený přehoz na oltář církvi. Jiní doporučují prostě vymalovat. Wendy, naše varhanistka, říká, že je možné tam zpívat hymny pozpátku, ale sama má dost problémů hrát popředu. Myslím, že jsme oslabili auru licoměrného monoteismu, ale nemůžeme se zbavit vlhka. A místní opilci mají ve zvyku močit nám na verandě. To proto křesťanské chrámy tak páchnou? Co to máš za kamaráda?“

„To je David, pro dnešek čestný policejní elév. Bydlí kousek odsud.“

„Pojď dál.“ Maggie ho vzala za ruku. „Věříš?“

„V co?“ zeptal se chlapec.

„V temná umění, ve ztrátu spirituality prokletého a zbloudilého lidstva.“

David na ni valil oči, jako by byla šílená.

„Jsi alespoň otevřené mysli?“

„Já nevím.“

„To je asi to nejlepší, co můžeme v dnešních dnech čekat. Pojd'te.“ Vedla je mezi dubovými kostelními lavicemi v zašlé hlavní lodi do papíry poseté kanceláře vzadu. Na prsou jí visely stříbrné řetězy, medailony a cetky. Když se Maggie usmála, což dělala často a ráda, změnily se jí oči v úzké pŕlměsíce a odhalila bílé zuby. Ozdobena náramky, sponkami do vlasů z želvoviny a dvěma páry brýlí v ohnivě červených vlasech vypadala ta drobná čarodějnice vesele jako vánoční stromek.

„Co je to za zvláštní pach?“ zeptal se Bryant a začichal.

„Moje nové bylinné kadidlo. Cítíš levanduli?“

„Ne, je to spíš, jako když pálíš mravence.“

„Ach, *tohle*. Ano, něco žije v krovech. Dala jsem tam jed, ale myslím, že se to živí dřevem. Kdyby jen Dravec nezmizel během stěhování.“

„To je divné. Před nedávném jsem našel kocoura jménem Dravec. Alespoň jsem ho tak pojmenoval.“

„Malý, černobílý kocour? S natrženým levým uchem?“

„Přesně ten,“ rozzářil se Bryant.

„Laskavý osude! Našel jsi mého domácího ducha. To znamená, že jeho aura je nedotčená.“

„Možná, ale jeho vyměšovací zvyky nestojí za nic. Brzo ti ho sem přinesu.“

Maggie mu podala nějaké brožury. „Provádíme nábor nových členů. Nevíš o někom, kdo se zajímá o okultismus a umí zacházet se zednickou lžící? Potřebujeme silné ruce na rekonstrukci téhle budovy.“ Ve dveřích se náhle objevil velký chlap s plnovousem. „Právě jsem vařila čaj pro jednoho tvého starého přítele.“

„Arthure, drahý příteli! Jaké radostné shledání!“ Raymond Kirkpatrick, profesor angličtiny, popadl Bryanta za ruku a divoce mu s ní potřásl. Vysoký a nahrbený muž se zdál být pokrytý jemným šedým popraškem, což pohled zblízka potvrdil. „Pomáhám Maggi vyklízet sakristii. Myslel jsem, že bychom tam mohli najít něco s antikvární hodnotou, ale zatím jsem objevil jen několik výtisků časopisu *Povyk*, který si tam asi schovali kluci ze sboru.“

„Profesor Kirkpatrick je jeden z předních anglických odborníků na sémantiku a kryptografii,“ vysvětlil Bryant vytřeštěnému chlapci. „Má rád slova.“ Rozhodl se nevysvětlovat bizarní okolnosti, které vedly ke Kirkpatrickovu potupnému propuštění z metropolitní policie. Profesor kdysi chodil s metr osmdesát vysokou dívkou ze Zimbabwe, ale k jeho studu a zděšení se ukázalo, že jí je patnáct a že ji rodiče vybavili falešnými doklady, aby ji provdali. Ministerstvo spravedlnosti ho označilo za pedofila a trvalo na jeho vyhazovu, a ačkoliv ho vyšetřování očistilo od všeho kromě špatného úsudku, stal se Kirkpatrick nezaměstnatelným vyvrhelem. Pokaždé, když JVNZ využilo jeho služeb, vypsalo Bryant fakturu na smyšlené jméno. Nesnášel, aby dobrý mozek zůstával ležet ladem.

„Pan Bryant mi obvykle přináší k posouzení své paleografické hlavolamy,“ vysvětlil Kirkpatrick, „ačkoliv se obávám, že jeho současná neochota využívat mých služeb naznačuje, že doba sečtělých zločinců minula a s ní se vytratily i záhady zamčených místností, čisté veřejné záchodky a kvalitní poštovní služby.“

„Myslím, že máme některé informace, o které ti jde,“ řekla Maggie, když nalévala všem zázvorový čaj a Bryant uklízel náborový leták z Davidova dosahu. „John mi pověděl o tom muži, který zemřel v Balaklava Street, a mě to nijak nepřekvapilo.“

„Opravdu? Proč?“

„Protože se zdá, že je to oblast nebezpečné psychické aktivity. V jejím okolí vždycky docházelo k podivným událostem.“

„Jakého druhu?“

„Už dlouho je to považováno za místo pro život nevhodné, protože tam ze země vzlínají nezdravé tekutiny a výpary. V padesátých letech trpělo náhlými mlhami a smogem, který vycházel z kanálů a stejně rychle mizel. Je to vlastně proláklina. Údolí. Některé jsou stále patrné, jako Maida Vale. Ostatní byly zapomenuty, jako ta v Kentish Townu. Je to velmi staré území. Camden se připojil k Londýnu poměrně pozdě, přesně v roce sedmnáct set devadesát jedna, ale přesto se tam od té doby vytvořilo mnoho místních legend o duších, čarodějnicích a vrazích. Určitě si

dokážeš představit, kolik dalších mýtů v Kentish Townu kolovalo v předchozích staletích.“

„To jméno je odvozeno od *Ken-Ditch*“ poznamenal Kirkpatrick, „což znamená říční dno.“

„Město, spojené pod svým originálním jménem se St. Pancrasem, tu je už přes tisíc let,“ poznamenala Maggie. „Celé tisíciletí škodlivé atmosféry. Nezapomeň, že vyrostlo kolem proudící řeky. Ta otáčela mlýnskými koly a přinášela život jeho obyvatelům. Spousta starých dokumentů se zmiňuje o ‘klidném klapání mlýnů’. Ted’ tu slyšíme jen kvílení policejních sirén. A řeka je už dávno ukrytá pod zemí.“

„Otec tohoto chlapce pracuje na ředitelství Londýnských vodovodů a kanalizace. O tomhle ví docela dost,“ řekl Bryant. „Takže je to součást Fleetu, ano?“

„Ze saského *fleete* nebo *fleot*, flood neboli povodeň, případně z anglosaského *fleotan*, float, čili plout,“ odříkal Kirkpatrick.

„Vlévá se do Regent’s Canal, ale nikdo neví jistě, kudy teče,“ dodala Maggie. „Někde tady se objevovala na povrchu na místě, kterému se říkalo Fog’s Well, Mlhavý pramen, ze zjevného důvodu. Už je dávno pryč.“

„Pomohly ti mé informace?“ zeptal se Bryant.

„Tvoje instrukce byly poněkud neurčité.“ Nahlédla do svých poznámek. „Okolo roku osmnáct set čtyřicet byla půda rozprodána v malých parcelách, jejichž hranice tvořila řeka a travnaté meze. O čtyřicet let později se plány změnilly a do původního rozvržení se vměstnalo více cest a domů. Podle mého zdroje se na camdenské radnici v šedesátých letech minulého století rozhodlo o panelové výstavbě v té oblasti. Naštěstí k tomu nikdy nedošlo.“ Podívala se na něho přes brýle na čtení. „Je zvláštní, že trávíme tolik času pokusy zlepšit sami sebe, chodíme do různých kurzů, posilujeme, snažíme se navazovat smysluplné vztahy, a přesto přehlízíme další důležité aspekty svého blaha.“

„Co máš na mysli?“

„Každý se navzájem ovlivňuje s prostředím, v němž žije, Arthure. Pomáhá nám to nastavit úroveň našeho štěstí a pohody. Angličané si vyvinuli silné psychologické vazby s krajinou. Cestovali tak málo, že

se jejich přízvuk lišil ulici od ulice. Vzpomínám si na slavnou karikaturu z časopisu *Punch*, v níž dva místní házejí cihly po cizím člověku – to je Anglie devatenáctého století, antipatie ke všemu cizímu. V současnosti se naše vztahy s výhledy, stavbami, místy, předměty a neznámými lidmi naprosto ignorují. Jako dítě jsi zřejmě měl místo, kde jsi byl šťastný – nic zvláštního, jen kousek sluncem ozářeného trávníku, kde jsi kopal do míče nebo čed komiks. Jako dospělý pátráš po období toho místa. Můžeš ho někdy opravdu objevit?“

„Já chodím rád pouštět draka na Parliament Hill,“ řekl David. „Cítím tam, jak kolem mě fouká vítr.“

„To je přesně ono.“ Maggie podrábala chlapce ve vlasech. „Když byrokrati radikálně promění nějakou oblast, odstraní její typické znaky, naruší rovnováhu a ignorují její historický terén. Taková oblast se stane nefunkční zónou, nebezpečnou a nikým nemilovanou, protože s takovým místem si nemůžeme vytvořit vazby. Když byly ty řeky zakryty, ztratili jsme kus sama sebe. Sny o jezerech a řekách jsou sny o klidu. Není divu, že ztracené řeky v sobě mají takovou mystiku. Potřebujeme věřit, že jsou stále někde pod námi jako vzdálené kanály zapomenutého vnitřního míru.“

„Tohle ji v poslední době popadá často,“ varoval je Kirkpatrick. „Od té doby, co začala brát hormony na menopauzu. Řeky tam jsou pořád, ty hloupá ženská, jen postavili odvodňovací stoky vedoucí do původních tunelů. Mysleli to tak, že za bouře bude stačit zvednout víka kanálů a voda zmizí v podzemí, místo aby natekla do sklepů. Řekl bych, že teď jsou všechny zalité asfaltem.“

„Ne,“ ozval se David. „O jednom takovém kanálu vím. Pořád se z něj dá zvednout víko.“

„Chtěl bys mi ho ukázat?“ zeptal se Bryant.

„To je tajemství.“

„Mohu ti připomenout, že teď pracuješ pro policii?“ upozornil ho Bryant. Chlapci zazvonil mobil. „To je máma,“ řekl.

„Dej mi ji.“ Bryant zapátral prstem na klávesnici a vzal hovor. „Ne, je naprosto v pořádku, paní Wiltonová, výborně se baví. Ne, jistě že ne.“ Zakryl telefon rukou. „Nejsi mokrý, vid’?“ Pak zpátky do

telefonu: „Ne, je suchý jak troud, za chvílku ho odvedu domů.“ Zavěsil dřív, než mohla pokračovat. „Tak, Davide, a teď mi pojď ukázat ten odvodňovací kanál.“

„Půjdem s vámi,“ řekla mu Maggie. „A neříkej, že nesmíme.“ Věděla, jaký Bryant je. Když se chystá zkoumat nějaký kanál, je lepší na něj dohlédnout.

Všichni čtyři dopili čaj a vyrazili. „Nepotřebuješ virguli, abys našel výmluvné ukazatele říčního toku,“ řekla Maggie. „Pamatuješ, jaké bylo sucho, než začalo pršet? Všechn plevel na chodnících uschl, ale podívej se sem.“ Ukázala na nepravidelný pruh hubených rostlinek rostoucích ve spárách dlažby vedle silnice. „Epifyty, rostliny, které rostou na jiných rostlinách a žijí z dešťové vody. Ale tady ještě před několika dny žádná nashromážděná dešťová voda nebyla, a kde jsou ty rostliny, na kterých rostou? Pomoz mi, Davide, ano?“

Zastavili se u výkopu pro elektrické kabely a podařilo se jim zvednout jednu uvolněnou dlaždici. „Podívejte se na tohle.“ Spodní stranu dlaždice pokrýval tmavý slizký mech. „Je to velmi primitivní rostlinná forma, která se živí vlhkem. Něco pod ulicí během sucha nevyschlo. Stačí, když se budeme řídit plevem. Máme průvodce podél toku řeky přímo tady, u svých nohou. Říká se, že toky londýnských podzemních řek lze vystopovat také podle nemocí. Dává to smysl, když se nad tím zamyslíte. Respirační problémy jsou vyvolané vlhkým vzduchem. Kolem kanálů jich je spousta. Stejně tak zpozorovaných duchů. Těch je víc u vody kvůli vyšší úmrtnosti kojenců, předčasným úmrtím a utopením.“

„*Sorbus Aucuparia*,“ řekl Kirkpatrick a ukázal na stromy střežící vstup do uličky za Balaklava Street. „Člověk častěji najde *Tilia Platyphyllos* nebo *Platanus Hispanica*. Ale tohle je dvojice jeřábů.“

„Dobré londýnské stromy,“ souhlasila Maggie. „Dokáží snášet velkou vlhkost a špatnou hlínu a ptáci milují jejich bobule. Jsou samozřejmě velmi silně spojovány s čarodějnictvím. Pokácet jeřáb přináší hroznou smůlu. Vyprávějí se strašidelné příběhy...“

„Nepleť tomu chlapci hlavu s –,“ začal Kirkpatrick.

„Jedna duchařská historka se odehrála přímo tady, ve tvé ulici,“ nenechala se přerušit Maggie. „Skutečný příběh, který se stal zrovna tady, kde bydlíš.“ Maggiin přirozený talent pro drama jí okamžitě zajistil chlapcovu pozornost. „Bylo to dlouho předtím, než ses narodil, na začátku padesátých let minulého století. V bytě někde tady v okolí žil chudý student. Byl zamilovaný do místní dívky, která pracovala v pekařství na hlavní třídě. Přestože ani jeden z nich neměl moc peněz, měli se moc rádi a brzy se zasnoubili. Ten mladík byl talentovaný malíř a řekl jí, že se vezmou, jakmile prodá nějaké obrazy. Ale jeho malby byly příliš morbidní. Nikdo nechtěl kupovat vyobrazení démonů nebo hřbitovů. Byl nucen svatbu odkládat. Když to udělal potřetí, dívka se s ním rozešla a vzala si někoho jiného. Studentovi to zlomilo srdce. Říká se, že šel dolů do kanálu, naplnil si kapsy kameny a skočil do bahnité vody. Ale jeho tělo se nikdy nenašlo.“

Po nějaké době ho lidé ve tvé ulici začali vídat pokaždé, když pršelo. Zjevoval se s deštěm a kráčel se skloněnou hlavou, z níž kapalo bahno. Oplakával svou lásku. Tohle trvalo několik let, až do povodně v roce padesát devět, když se podzemní řeka vyvalila z tunelu a zaplavila ulici. Co myslíš, že se stalo?“

David fascinovaně zavrtěl hlavou.

„Voda vyplavila na povrch mladíkovo tělo. Z kanálu ho vynesl mohutný proud po hrozné zimní bouři. Jakmile byla jeho mrtvola náležitě pohřbena, jeho duch dosáhl klidu a už ho nikdo více nespatrił.“

„Nejsem si jistý, jestli bys měla tomu chlapci vyprávět takové věci,“ řekl Kirkpatrick polekaně.

„Možná bychom se mohli vrátit k faktům.“ Bryant zaklepal podrážděně holí na dlažbu. „Kde je ten tvůj kanál, kamaráde?“

David zůstal stát uprostřed uličky a odhrnoval hlínu podpatkem. „Je někde tady. Děšť sem naplavil spoustu bahna.“

„Já to udělám,“ řekl Bryant. „Chce to zvláštní nástroj ve tvaru T, s hákem na jednom konci.“ Vzpomněl si na Meeřinu zprávu o zmizení Tatea. Ujistila ho, že tulákovi dělala i chůze příliš velké problémy a že by v žádném případě nemohl proběhnout celým zarostlým

průchodem. Byl ale dost malý, aby se ukryl v křoví. Co když se schoval v kanálu a počkal, až bude vzduch čistý? Znamenalo by to, že nástroj, kterým ho otevřel, se musí skrývat někde v uličce.

Drobné kapky deště padající v odpoledním polosvětle halily ostružiník, jenž obrůstal zadní ploty zahrad. Bryant vytáhl z kapsy baterku a svítil si na zem kolem jejich nohou. „Davide, mohl bys sáhnout sem pro tu železnou tyč?“

Chlapec se sklonil a vytáhl dlouhý kus železa. Zasadit ho do víka kanálu už bylo věcí okamžiku. Jedno silné zapáčení poklop nadzdvihlo. Bryantova baterka osvětlila velkou čtvercovou šachtu o stranách delších než jeden metr se žebříkem z kovových kruhů. Zdálo se, že na jedné straně se otevírá do tunelu.

„Já tam slezu,“ nabídl David. „V pohodě.“

„Nemyslím, že je to dobrý nápad,“ řekla Maggie. „Cítím nepříjemné vibrace.“

„Co to přesně znamená?“ zeptal se Kirkpatrick. „Cítíš vibrace pokaždé, když kolem tebe projede autobus.“

Maggie naklonila hlavu ke straně a na okamžik se zamyslela. Po kapuci pláštěnky jí stékaly stružky deště. „Necítím nic zlého, jen smutek a samotu. Velký žal.“

„To není nic divného,“ poznamenal Bryant. „Jeden starý chudák bez domova se musí schovat v kanálu pokaždé, když ho někdo zahlédne na zahradě. Cítíš ještě něco, Margaret?“

Maggie si položila ruce na čelo a začala si potichu něco mumlat.

„Nepovzbuzujte ji,“ utrousil Kirkpatrick. „Usiluje o Oskara. Londýnské ulice musejí vyzařovat tolik silných vibrací, že nechápu, jak dokáže přečkat jediný den ve zdraví.“

Když se přestali hádat a rozhlédli se kolem, uvědomili si, že chlapec zmizel.

„Davide!“ zavolal Bryant vyděšeně. „Kde jsi?“

„Nic mi není – jsem tady dole!“

„Dobrý bože, hned vylez ven! Tví rodiče mě ukřižují.“ Posvítíl baterkou do otvoru.

„Ten tulák tady opravdu přespává,“ zavolal hoch nahoru. „Je tady něco jako hnízdo ze starých novin a prázdné krabice od KFC. Hrozně to tu smrdí.“

„Polez ven, než tam něco chytíš,“ zavolal Bryant, neschopný slézt za ním dolů.

„Počkejte, hod’te mi sem baterku.“

Bylo pozdě napravovat škody; chlapec byl už dole. „Aspoň mi podej druhou ruku, přidržím tě.“ Bryant mu provinile podal svítilnu.

„Vypadá to, že ten tunel vede až na konec ulice,“ křikl David. „A tady od něho odbočuje další. Podívám se tam.“

„Tak to v žádném případě,“ štekla Bryant a pracně si klekl. „Ať už jsi venku. Vyšetřování skončilo.“

V ústí kanálu se náhle objevila Davidova hlava a ramena. Byl celý od zeleného bahna a bez sebe vzrušením. „Je to fantazie! Dá se jít až na konec, ale vypadá to, že je tam pak nějaká mříž.“

Maggie a profesor ho popadli pod rameny a vytáhli ven. David se usmíval od ucha k uchu a náhle se mu rozvázal jazyk. „Takhle řešíte zločiny pokaždé? Myslel jsem, že se celou dobu jen vyptáváte lidí na alibi jako v televizi, ne že prolézáte tunely. Byl bych řekl, že jenom řvete na podezřelé v malých místnostech, ale tohle je paráda. Můžu jít zítra zase s vámi?“

„Jediné slovo o tomhle tvé matce a zavřu tě do malé místnosti, kde na tebe budu rvát,“ varoval ho Bryant. „Vrátíme se do kaple a trochu tě očistíme. Já zatím zavolám paní Wiltonové, že už jsi na cestě domů.“

„Chtěla bych ti něco přečíst,“ řekla Maggie, když už seděli v dubových lavicích Kaple naděje a čekali, až ze sebe David dostane bahno. Vytáhla těžkou knihu vázanou v kůži. „Poslechni si tohle: ‘Slovo Flete také odkazuje na zvláštní ohraničený prostor, vytvořený Templáři, kterým patřily pozemky u řeky Flete u hradu Baynard.’ Na tom místě je dnes hospoda Hrad Baynard. Ta oblast je posvátné místo. V roce šestnáct set sedmdesát šest, během rozšiřování koryta Fletu, narazili kopáči na pětimetrovou vrstvu památek na obyvatele římského Londýna. Stříbrné, měděné a mosazné mince, několik mosazných bůžků – dva lárové, jedna Ceres, jeden Bakchus – dýky,

pečeti, medaile, kříže, busty bohů a velké množství loveckých nožů, všechny stejné velikosti a tvaru. Vždycky to bylo posvátné místo, chápeš? Déle než tisíc let tam věřící chodili obětovat pohanským bohům.“

„Mluvíš o nějakých obětech,“ řekl Bryant a ztišil hlas, protože se chlapec vrátil.

„Přesně tak. Ráda bych věděla, jestli tam předkládali i lidské oběti.“

„Ale jaký dopad by to mohlo mít na současné události?“ Maggiin úsměv naznačil, že ví víc, než kdy prozradí. „Staré kulty nikdy zcela nezaniknou, Arthure. Najdou si způsob, jak přežít. A mnozí lidé v tom někdy sehraji bez svého vědomí důležitou roli.“

VRAZI

„Co tě to proboha napadlo?“ řekl John May. „Je mu teprve deset!“

„Ale no tak, Johnne, báječně si to užil. Vzpomeň si, co jsme podnikali jako kluci. Tomu chlapci udělalo jenom dobře, že se na chvilku odtrhl od těch svých videoher. Se svými rodiči skoro nepromluví.“

„Řekl jsi jeho matce, že to bude na deset minut, ne hodin. Celé dopoledne na nás ječela. A nejen že jsi toho kluka vzal s sebou a dovolil mu vstoupit na nebezpečné místo – kdo ví, co by se stalo, kdyby došlo k jedné z těch bleskových povodní, kanál by se v mžiku naplnil vodou a jeho by to spláchlo –, ale ještě jsi vzal s sebou Kirkpatricka.“

„Nechápu,“ řekl Bryant a zatvářil se překvapeně. „Je vedený jako pedofil, Arthure! Ve službě jsi ho vzal na procházku s dítětem – copak ses zbláznil?“

Bryanta to upřímně šokovalo; tohle mu vůbec nepřišlo na mysl. „Kirkpatrick měl smůlu, že se ho pokusili dostat do manželství s nezletilou dívkou. Soud ho zprostil obvinění. Nemohu za to, že ho pořád mají v registru. Narazil jsem na něj náhodou a on se k nám přidal. Byla tam také Maggie.“

„Výborně, takže jsi s sebou měl i čarodějnici.“ May si promnul oči pěstmi. Vždycky věděl, že dohlížet na kolegu je práce na plný úvazek.

„Měl jsem svolení jeho matky,“ bránil se Bryant nešťastně. „A přivedl jsem ho domů v pořádku.“

„Dobře, ale co kdyby na to přišel Raymond? Všichni bychom dostali padáka.“

„Beru to na vědomí. Příště budu opatrnější.“

„Žádné příště nebude, Arthure. Co tě nutí chovat se tak nezodpovědně?“

„Reinkarnace?“ Bryant si všiml dělníků, kteří seděli v rohu a popíjeli čaj. „Co tady ještě dělají?“

„Něco je s počítačovými kabeľy pod podlahou,“ vysvětlil May. „Přeřízli je kotoučovou pilou a teď nemohou položit podlahové desky, dokud nepřijdou technici a nedají to do pořádku.“

Opřel se v židli a zavřel oči. Těch pár detektivů, které znal mimo JVNZ, ho mělo za blázna, když stále ještě pracuje s tím starým šílencem. Někdy se Bryant choval jednoznačně podivně. Díky bohu, že vyšetřování nevyžadovalo, aby někdo vylezl na vysoký komín – poslal by tam toho chlapce jako prvního. Mohli se jen modlit, aby David Brewer Wilton neprozradil svým rodičům celou pravdu o tom dni, jinak by na to šeredně doplatili.

Alespoň, pomyslel si, budou moci ten případ do konce týdne uzavřít a v pondělí se pustit do nového. Mohl se pro Bryanta přetrhnout, prozkoumal každou stopu, a nic nezjistil, protože tam prostě nebylo co zjistit. Někdy Bryanta vedly okolnosti smrti osamělého člověka k tomu, aby hledal jakousi esoterickou příčinu. Možná cítil potřebu, aby smrt znamenala něco víc. Možná uvažoval o svém vlastním nevyhnutelném konci. Bryantovi bránila jeho prchlivost sblížovat se s lidmi. Neměl žádné žijící příbuzné – Nathalie, jeho snoubenka, zemřela už dávno a on se nikdy neoženil. Nebylo mnoho těch, kterým bude chybět – kromě toho v minulém roce už jeden pohřeb měl a mohlo by se stát, že se truchlící nebudou podruhé obtěžovat přijít.

May se díval dolů na mokrou vozovku v Mornington Crescentu a sledoval pomalý pohyb vozidel v systému jednosměrek. V jedné věci se umírání od války změnilo jen málo. Rodiny se stále scházely u lůžka zemřelého, aby se s ním rozloučily, a bylo jen málo těch, kteří byli připraveni, když přišla jejich chvíle; ale zdálo se mu, že příliš mnoho lidí umírá samo. Uvolňující se morálka, která osvobodila rodiny, mohla někdy změnit nezávislost v hlubokou a ničivou samotu. Byly mladé páry opravdu šťastné ve své svobodě, nebo některé v hloubi duše tajně toužily po pevně nalinkovaných životech svých prarodičů? *Teď uvažuješ jako stařec*, řekl si. *Pozvi Arthura na*

pivo a přestaň být tak sentimentální. „Pojď, Arthure – a ty taky, Janice,“ zavolal, „zajdeme k Ananasu.“

*

Kallie ty tři zahlédla na druhém konci přeplněného baru: Bryanta s jeho vytahanou šálou a pomačkaným kloboukem, napřímeného a elegantně oblečeného Maye, Longbrightovou s jejím účesem filmové hvězdy, pevným poprsím a silnou vrstvou líčidla.

Ona a Heather Allenová se tam měly sejít na skleničku s Jakem Averym, ale ten měl už čtvrt hodiny zpoždění. Producent pracoval na novém komediálním seriálu pro BBC a upozornil je, že se možná zdrží, když se zkouška protáhne.

„Ti detektivové už jsou zase tady,“ řekla Heather otráveně. „Co čekají, že tady najdou?“

„Jsou místní. Mají nejspíš po službě.“

„Tyhle typy nemají nikdy po službě. Nelíbí se mi být v jednom kuse pod dohledem. Nemají žádné právo chovat se k nám jako k podezřelým.“ Když byla Heather rozčilená, měla sklon přehánět, a toho večera byla napjatá jako kočka na vodítku, okusovala si nehty a zapalovala jednu cigaretu od druhé.

„Co se děje?“ zeptala se Kallie. „Jsi uzlíček nervů.“

„George se dneska odpoledne vrátil a pohádali jsme se o podmínkách rozvodu. Pak odjel za svojí novou přítelkyní do hotelu Lanesborough. Víš, kolik tam stojí jedna noc? Nikdy mě tam nevzal. Nevdávala jsem se z lásky, Kallie. Víím, že je hrozné něco takového říkat, ale chtěla jsem jistotu, a on teď zpode mě ten koberec vytáhl. Co se ode mě čeká – že se v tichosti vytratím?“ Zvedla hlavu a rozhlédla se kolem. „Kde je sakra Jake? Proč si muži myslí, že na ně ženy budou pokaždé čekat?“

„Nejspíš je tam dopravní zácpa. Spousta silnic je zaplavených.“

Heather to neuklidnilo. „Nebudu tady sedět a čekat na něj.“ Dopila svou rajčatovou šťávu. „Zajdu si na chvíli do posilovny.“ Hodila si na rameno kabelku. „Řekni těm zatraceným lidem, ať nás přestanou špehovat.“

Kallie se ze zvědavosti připojila k detektivům.

„Takže se znovu setkáváme,“ řekl May. „A za poněkud veselejších okolností.“

„Tohle je váš oblíbený lokál?“

„Ne tak úplně, ale líbí se mi ten neobvyklý mix lidských typů, které tady člověk potká.“

„Na rozdíl od těch, které jste vyslýchali v naší ulici.“

„Ale ne, ti byli docela běžní. Pamatujete si seržantku Longbrightovou a mého kolegu Bryanta?“

„Samozřejmě.“ Potřásl si rukama. „Díky, že jste ke mně poslali tu policistku. Měla štěstí?“

„Víme, ve které ubytovně je Tate zaregistrovaný,“ vysvětlil Bryant. „Je jen otázka času, než se objeví. Předpokládám, že se nám ho brzy podaří předvést a promluvit si s ním. Doufám, že vás nebude znovu obtěžovat.“

„Nemyslím si, že by představoval nějaké nebezpečí, ale znervózňovalo mě, že mě tak pozoroval.“

„Není dobré, když je mladá žena v domě sama. Myslím, když je váš přítel pryč.“ May vrhl na Bryanta pohled, který ho umlčel.

„Nevadí mi být v prázdném domě, ale ten děš' mě deprimuje. Paul mi chybí, byla bych ráda, kdyby přijel domů. Posílá mi pohlednice z celé Evropy – chci jen, aby se zbavil té své cestovatelské vášně a vrátil se ke mně.“ Původně se o tom nechtěla zmiňovat, ale uvědomila si, že je mezi dobrými lidmi, kteří jsou zvyklí naslouchat, a náhle si potřebovala promluvit. Bylo na nich něco podivně staromódního a uklidňujícího, jako by patřili do toho zašlého šera King's Crossu a St. Pancrasu, mezi zastrčené dvorky a hnědě vymalované hospody plné železničářů usrkávajících pivo. Seržantka Longbrightová jí připomínala staré fotografie Avy Gardnerové, které viděla ve filmových magazínech, ale byla laskavá a vstřícná. Bryant byl samozřejmě klíčovou postavou, tou, která je držela pohromadě v nevyváženém kamarádství. Bylo možné svěřit se jim s problémem. Možná kdysi taková bývala celá policie.

„Jsem si jistá, že se k vám vrátí, až bude připravený,“ řekla Longbrightová. „Někteří muži v sobě mají plamen, který se musí nechat dohořet.“

„Právě jsme se bavili o zapomenutých vražích,“ řekl Bryant v neobratném pokusu změnit téma. „Zmínil jsem se o Tonym Mancinim, skutečným jménem Cecil England, podle mého názoru nespravedlivě zapomenutém, i když ve své době byl velmi známý.“

„Záhada brightonského kufru,“ vysvětlil May trochu rozpačitě.

„Dobrý příklad ukvapeného závěru,“ vedl si dál svou Bryant. „Jeho milenka Violette byla umělkyně z varieté a prostitutka. Poslal její tělo k sobě domů v kufru. Obžaloba tvrdila, že ji utloukl kladivem, ale bylo pravděpodobné, že si způsobila frakturu lebky, když spadla ze schodů pod vlivem morfia. Byl shledán nevinným. Ale o deset dní později se objevil na nádraží v Brightonu další kufr, který obsahoval ženské torzo: oběť ani vrah nebyli nikdy identifikováni. Souvisely spolu ty případy? Kdyby tehdy existovala Jednotka pro vyšetřování neobvyklých zločinů, objevila by nové důkazy?“ Napil se piva a v jeho modrých očích jako by se zablesklo šílenství.

„Třicátá léta byla bohatá na senzační vraždy,“ vysvětlil May. „Úroveň morálního snobství byla nesmírná, ale ve viktoriánských dobách to bylo mnohem horší, takže bych se zmínil o Georgi Josephu Smithovi, vrahu z případu ‘Bathské nevěsty’. Narodil se v Bow v roce osmnáct set sedmdesát dva –“

„Kousek ode mě,“ skočil mu do řeči Bryant. „Já byl chlapec z Whitechapelu.“

„– strávil většinu dětství v polepšovně a vyšel z ní s podivnou prázdnotou v duši, jakou lze stále spatřit u zklamaných mladých lidí. Ženil se s důvěřivými ženami a kradl jim jejich úspory, aby je pak zabil – jedné se zbavil v Národní galerii –, a pak je začal topit v zinkové vaně, ale jeho neochota měnit metodu popravky vedla k jeho polapení.“

„Já osobně měla vždycky slabost pro Ruth Ellisovou,“ řekla Longbrightová a zamíchala si svůj džin s citronem a tonikem. „Kdyby k jejímu románku s Blakelym došlo o pár let později, ani jeden by se nezachoval tak, jak se zachovali. Jestli se někdy nějaká žena stala obětí své doby, byla to Ellisová. Poděkovala soudci, že ji

odsoudil k smrti, věděli jste to? Dokonce i popraviště pro ni bylo lepší než její bídná existence.“

„No ano, v Londýně došlo k několika zajímavým úmrtím,“ řekl Bryant s požitkem. „Věděli jste, že se Peter Pan vrhl pod soupravu metra na náměstí Sloan Square? Petera Llewelyna Daviese adoptoval J. M. Barrie a stal se vzorem pro Barrieho pohádkového hrdinu, ale měl už dost fanoušků, kteří se ho pořád ptali, kde je Nezemě. Skoncoval se životem na kolejnici pod proudem.“

„Je to pravda?“

„Naprostá.“ Bryant zdvihl dva prsty.

„Jsou nějaké zajímavé moderní vrazi?“ zeptala se Kallie.

„No, pár jich je,“ odfrkl si Bryant, „ale nic, co by stálo za řeč. Většinu těch lepších případů jsme vyřešili my. Motivy se samozřejmě mění. Oběti jsou stále polapeny pod tíhou okolností, ale teď je všude tolik peněz, že se dá najít i jiný způsob, jak řešit své problémy. Rozvést se, jít na potrat, brát nějaké prášky – to všechno už není zdaleka tak stigmatizující.“

„Řekla bych, že od objevu DNA se zločin dá objasnit snadněji.“

„Nové technologie nikdy neobjasní skutky zoufalých lidí,“ řekl Bryant. „Otisky prstů se při pátrání po vrazech používaly už ve dvanáctém století v Číně.“

„Jak to, že se tak zajímáte o zločiny?“

„Můj dědeček byl jedním z prvních konstáblů přítomných na místě činu, když zemřela Martha Tabramová,“ vysvětlil Bryant. „Léto předtím bylo nejteplejší v dějinách. Ulice se hemžily krysami. V srpnu pak propuklo peklo. Měl ve zvyku děsit nás tím vyprávěním k smrti. Tabramová měla třicet devět bodných ran. Její tělo se našlo v George Yardu, kousek od Whitechapel High Street. V současnosti bývá obvykle opomíjena, víte. Za první Jackovu oběť je formálně považována Mary Ann Nicholsová, ale můj dědeček tomu nevěřil. Inspektor Abberline si myslel, že vražd bylo šest. Ostatní ve sboru došli až k číslu devět. Jen pět je nesporných. Ale tehdy bylo tolik teorií o Jacku Rozparovači, že se v nich případ sám začal ztrácet. Těch několik zachovaných spisů bylo otevřeno až v roce devatenáct set sedmdesát šest, dlouho po smrti mého dědečka, ale on o tom

případu stále dumal a řekl bych, že něco z jeho zvědavosti přešlo na mě.“

„Nemohu uvěřit,“ řekl May pobouřeně, „že jsi mi to za celá ta léta nevyprávěl.“

„Je toho spousta, co o mně nevíš,“ odsekl Bryant. „No tak, kdo teď platí rundu?“

Čtyřlenná skupinka seděla v rohu u kulatého stolku se sklenicemi před sebou, a povídali si až do noci.

SMRTÍČÍ VODY

Bryant neprošel celou ulicí Hatton Garden už mnoho let. Byl příjemně překvapen, že ho stále kryjí před deštěm koruny velkolistých lip, odolných hybridů, které dokázaly odolávat mšicím a výfukovým plynům. Vypadalo to jako ulice, kde se člověk může procházet a vést zajímavý rozhovor. Obchodníci s klenoty, zlatem a diamanty postávali majetnický ve vchodech pod plátěnými stříškami a volali na sebe přes ulici. Výlohy byly plné zlatých řetězů a ozářených vitrín s ryzím kovem.

S lístkem v ruce pátral Bryant po domovních číslech a doufal, že mu Maggie dala správnou adresu. Na omšelé měděné destičce na zapuštěných dveřích stálo: *Londýnská říční společnost*.

„Sedm na severu, sedm na jihu,“ řekla drobná, atraktivní mladá Čínanka, která se postavila před něj, zasunula klíč do domovních dveří a otevřela. Neslyšel ji přicházet.

„Promiňte?“

„Řek. Není to odpověď na vaši otázku? Tohle chtějí vědět všichni, kolik je v Londýně hlavních ztracených řek. Neptejte se mě proč, ale je to první věc, na kterou se ptají. Nejjednodušší odpověď je čtrnáct – pravda je složitější. Není to tak pokaždé? Jsem Rachel Lingová. Paní Huxleyová mi řekla, že přijdete, pane Bryante. Nepůjdete dál?“ Když procházela chodbou, rozsvítila. „Omlouvám se za tu zimu, ústřední topení se ještě nezapnulo.“

Bryant nečekal, že se ocitne v čínské restauraci. Byl obklopen červenými hedvábnými lucernami, krouticími se draky ze zlatého plastu, ebenovými židlemi u kulatých stolů.

„Vím, co chcete říct,“ upozornila ho Rachel. „Všichni říkají totéž. Ale musíme nějak platit účty. V téhle čtvrti by bylo lepší provozovat židovskou restauraci, ale moje matka umí lépe nudle než macesy, takže je to vlastně židovsko-čínský podnik. Děláme velmi dobrou

košer kachnu. Posad'te se, prosím.“ Usadila ho k jednomu z velkých kulatých stolů a spojila špičky prstů, čímž odhalila červeně nalakované nehty ladící s výzdobou. „Každý přítel Dorothy Huxleyové je přítelem společnosti. Co chcete vědět?“

„Jsem zmaten,“ přiznal Bryant. „Co tu děláte?“

„Zajišťujeme studijní materiály a spravujeme naučnou internetovou stránku o zeměpisu, náboženství a mytologii. Jsme všichni bývalí učitelé, které odradil tradiční systém vzdělávání. Doporučujeme Dorothy – inu knihovnu jako cenný zdroj informací. Něco vám ukážu.“ Vstala a došla k vysokým nalakovaným dveřím, které otevřela a odkryla velkou místnost bez oken, plnou počítačů.

„Velmi působivé.“

„To těžko,“ řekla Rachel. „Je to zastaralé vybavení. Městské firmy rozdávají staré počítače, protože už nemají žádnou hodnotu. Pro naše účely však stačí.“ Přeběhla prsty po klávesnici a otevřela domovskou stránku společnosti s leteckým snímkem Temže.

„Dorothy mi povídala, že se zabýváte teorií, že těch pět ztracených londýnských řek odpovídá pěti řekám z římské mytologie,“ řekl Bryant.

„Opravdu?“ usmála se Rachel. „No, snažíme se příliš neteoretizovat. Ale dostali jsme grant od ministerstva školství, i když je to jen malá částka, a abychom splnili jeho podmínky, musíme se přizpůsobit. Ale bez jisté míry spekulací by toto téma těžko vzbudilo zájem.“

„Líbí se mi váš náramek.“ Bryant ukázal na medailonek Osirida visící na Rachelině zápěstí.

„Děkuji. Je to kopie viktoriánského vyobrazení, které často nosili lidé, kteří se živili hledáním odpadků na břehu řeky. Symbol znovuzrození jim měl přinášet štěstí.“

„Opravdu? To je dobré vědět.“ *Takže Ubada je pověřivý. Čemu ještě věří?* pomyslel si Bryant.

„Co pro vás mohu udělat?“

„Chodí sem lidé pátrající po konkrétních přítocích?“

„Ani ne. Jen málo úseků je přístupných a vlastně se do nich teď ani nesmí podle zákona o prevenci terorismu, protože ty tunely

procházejí pod strategickými budovami, takže by to bylo nedovolené vniknutí. Také je tu riziko nákazy.“

„Mě zajímá hlavně Fleet.“

„To každého,“ usmála se Rachel. „Je to pramáti podzemních řek. Kdysi bývala křišťálově čistá, ale nakonec byla spojována se smrtí, protože pravidelně přinášela těla zvířat a malých dětí, nemluvě o starých opilcích. Je to řeka básníků; Pope ji použil ve své *Hlupciáde*, ale jinak nepřilíší přitažlivý obraz, že?“

„Dost zajímavý na to, aby se o něm psalo,“ řekl Bryant. *Nebo kvůli němu vraždilo*, pomyslel si.

„Bylo to přesně tak. Jedna z hospod u Fleetu, Červený Lev, byla úkrytem Dicka Turpina. V další, Růžové Taverně, byl štamgastem Falstaff. Řeka tekla ve strži křižované mosty, z nichž žádný nebyl krásnější nebo výstředně benátštější než Wrenův Fleetský most u jejího ústí.“

„Napadají vás nějaké mytologické souvislosti?“ zeptal se Bryant.

Rachel se nad tou myšlenkou zamyslela, zatímco prohlížela internetové stránky. „Myslím, že ze všech ztracených řek je Fleet nejvíce spojena se zlem. Její břehy byly osídleny prostitutkami a hrdlořezy. Každý, kdo do té špíny spadl, se obvykle udusil. V roce osmnáct set šedesát dva se nad hladinou nahromadilo tolik plynu, že řeka v horkém počasí doslova vybuchla. Udělalo to díru v silnici a zbořilo několik domů. Takže bych řekla, že kdybychom měli hledat srovnání s římskými řekami podsvětí, Fleet by nejspíš odpovídala Flegethónu, řece ohně –, ale možná ještě spíš Styxu. Acherón, řeka strastí, by se hodila k Tyburnu, který tekł k místu smrti, popravišti v Tyburn Tree. Viktoriánští cestující mohli po Tyburnu plout pod Buckinghamským palácem. Když ho míjeli, zpívali při tom ‘Bůh ochraňuj královnu’.“

Bryanta napadlo, že možná udělal chybu, když předpokládal, že Jackson Ubeda pátrá po nějakých mytologických souvislostech. Pak ho ještě něco napadlo. „Byla některá z těch ztracených řek spojována s Římany?“

„Mohl by to být Walbrook. Byla to první řeka, která se ztratila. Protékala starým centrem Londýna, od Old Street přes Moorfields do

Cannon Street. Víme, že se po ní Římané plavili k Mithrově chrámu a považovali ji za posvátnou. Problém je, že nikdo neví, kde Walbrook ve skutečnosti byl, protože celé to území bylo bažinaté a říční břehy byly málo patrné.“

„Jaký druh lidí navštěvuje vaše stránky?“ zeptal se Bryant, který se neodvážil dotknout žádné klávesnice.

„Většinou studenti – ale kdokoliv se zájmem o historii Londýna. A několik cvoků, kteří doufají, že najdou poklad.“

Bryant našpicoval uši. „Co by mohli hledat?“

„No, obvyklé věci – římské mince, řetězy, keramiku. Ale musím přiznat, že amatéři občas něco objeví, většinou dělníci pracující na stavbách nových kancelářských budov. K velkému objevu došlo zrovna před několika měsíci.“

„Máte nějaké podrobnosti?“

Rachel zadala heslo a stiskla *Enter*. Na monitoru před ní se otevřela pronikavě jasná zpravodajská stránka. „Tady to je. Římské řetězy s velkým množstvím neporušených článků objeveny na staveništi poblíž Monumentu – velmi neobvyklý nález.“

„Proč?“

„Jen málo stavitelů může bagrovat ve městě do hloubky kvůli spleti tunelů, potrubí a kabelů. Mnoho nových budov se staví na ocelových pilotech, aby nevznikly problémy s hlubokými základy. Na tomhle staveništi měli štěstí, že našli artefakty, a ne starověkou architekturu.“

„Proč to bylo štěstí?“

„Když najdete pozůstatky staveb, máte problém, protože stavaři se musejí držet plánu a archeolog obvykle dostane jen několik dnů, aby mohl nález zdokumentovat, než ho znovu zasypou.“

„To je barbarské.“

„Ale kde se má člověk zastavit? Čím hlouběji v tomhle městě kopete, tím víc toho najdete.“ Dala Bryantovi přečíst článek. „Ve viktoriánské Anglii si lidé potrpěli na hledání souvislostí mezi ztracenými řekami a římskou mytologií. Někáký hrabě založil společnost pro zkoumání pozůstatků Fleet a pátrání po Nádobě všeho zármutku.“

„Co to má být?“

„Byla to egyptská nádoba, údajně vyrobená, aby pojala všechno trápení, bolest a žal lidstva. Ta myšlenka existuje ve všech náboženstvích a pohanských vyznáních, ale v římské mytologii má zvláštní význam, protože většina řek podsvětí pohřbila vše, co do nich bylo vloženo, a tato nádoba byla tedy jediný předmět, který odolal jejich smrtícím vodám. Něco jako Pandořina skříňka, která chrání Londýn, dokud zůstane ukryta pod městem.“

„Myslíte si, že by to mohl být skutečný předmět? Třeba keramický objekt, něco takového?“

„Přesně tak, pane Bryante. Představuji si to jako zapečetěnou hliněnou nádobu, symbolicky naplněnou a s odpovídající výzdobou.“

„Co by s ní tehdy dělali?“

„To co obvykle,“ usmála se Rachel. „Lidská oběť – nejspíš nevinné dítě; házení darů do vody, včetně toho hlavního, a po dlouhé nudné ceremonii by všichni šli domů a opili se.“

„Zajímavé. Povězte mi, setkala jste se někdy s mužem jménem Jackson Ubeda?“ Bryant vytáhl fotografii, kterou mu dal May.

„Zvláštní – to je ten člověk, který nás přišel navštívit. Říkal, že je potomek hraběte, který založil tu společnost. Nechali jsme ho vypracovat nějaké hypotetické trasy v počítačové simulaci. Myslím, že je u nás stále zaregistrovaný.“ Položila ruce na klávesnici a našla databázi členů. „Ano, je to přispěvatel.“

„Je hodně lidí, kteří se živí tím, že scházejí dolů k podzemním řekám?“

„Jenom dělníci, kteří hledají prasklá potrubí a ucpaná místa, ne historické artefakty. Řeky a kanalizace jsou teď propojené, takže je nebezpečné tam chodit bez doprovodu kvůli náhlým povodním. Kromě toho je tam množství uzamčených mříží, které brání průchodu z jedné části do druhé, a mnoho kanálů je slepých.“

„Řekněme, že bych chtěl proniknout do některého tunelu a prozkoumat ho. Co bych měl udělat?“

„Najít si odborníka, dobře mu zaplatit a doufat, že vás policie nechytí,“ řekla Rachel.

Podivné, pomyslel si Bryant. Přesně tak byl najat Gareth Greenwood.

ŘEKA SI VŽDY NAJDE CESTU

Mužská sociální ubytovna v Holmes Road bývala kdysi malou viktoriánskou poštou, nazdobeným městským domkem z oranžových cihel a ozdobnými smetanovými překlady nad okny, který vítal všechny příchozí. Teď byl hlavní vchod osazen standardními obecními dveřmi, venkovní schodiště nahradila rampa pro vozíčkáře a okna v přízemí byla zasklena drátěným sklem. Uvnitř jasné zářivky a okna bez záclon propůjčovaly budově skoro nesnesitelnou atmosféru melancholického vykořenění. Přístup radnice ke změně účelu takových budov šel jen zřídka za novou vrstvu malby v oprýskaném interiéru.

Arthur Bryant byl uveden do malé, holé vstupní místnosti a čekal, zatímco recepční za stěnou z poškrábaného plexiskla procházela záznamy.

„Jestli chcete přijmout na dobu delší než jedna noc, budete potřebovat doporučení od svého lékaře,“ řekla rázně.

„Já nejsem bezdomovec, jsem detektivní inspektor,“ ohradil se Bryant. Recepční nevěřícně vyvalila oči na jeho obnošený kabát. S podrážděným povzdechnutím vytáhl Bryant svůj průkaz a připlácí ho na plexisklo. „Hledám člověka jménem Tate.“

„Máte štěstí,“ oznámila halasným úředním tónem, který se jí nejspíš hodil, když jednala s opilci, ale zaručeně musel lézt na nervy komukoliv jinému. Byla typ jako zrozený pro práci na úřadu: panovačná, studená, ctící předpisy, ale kdesi uvnitř dostatečně lidská, aby dokázala projevit zájem. Zavřela knihu a podívala se na desku s klíči. „Je už zase u nás. Tate obvykle dává přednost spaní venku, za každého počasí. Říká, že ho místnosti tísní.“

Když si Bryant prohlédl ubytování, pochopil proč. Tenké příčky rozdělily staré třídnírní pošty na čtvrtiny a pak na osminy. Na části byla rozdělena i okna a úseky modrobílé chodby. Každý pokoj byl

dost velký, aby se do něj vešla postel a překližkový stolek. Společná jídelna páchla dušenou zeleninou a ohřívanou omáčkou. Na stěnách visela oznámení o injekčních jehlách, manipulaci s ohněm, depresích a pohřešovaných osobách, a překvapivě i jedno o jakémsi plesu.

„Jak dlouho už je u vás registrovaný?“ zeptal se Bryant.

„Přeložili mě sem z bytového odboru teprve před šesti týdny,“ řekla recepční. „Nemá mnoho dokumentů kromě lékařské zprávy, v níž se píše o obvyklých plicních obtížích způsobených alkoholem. Několikrát měl zápal plic. Ten příští bude jeho poslední. Byl přijat bez papírů – na tom samozřejmě není nic neobvyklého –, ale zdá se, že je místní. Každý mu říká Tate, i když to není jeho skutečné jméno. Schraňuje plechovky od zlatého sirupu. Už je příliš mimo na to, aby si pamatoval, jak ho pokřtili.“

„Jak je starý?“

„Asi kolem šedesátky. U lidí, kteří žijí dlouho venku, se to těžko pozná.“

„Mohu ho vidět?“

„Nic z něj nedostanete. Nerad mluví.“ Recepční pustila Bryanta dál a odvedla ho na konec chodby v prvním patře. Zaklepala na jedny dveře a zasunula klíč do zámku dřív, než se ozvala odpověď. Tate seděl na kraji postele, ruce složené v klíně a zíral ze zamlženého okna. „Nechám vás tu o samotě,“ řekla a zvýšeným hlasem dodala: „Oběd bude za deset minut, pane Tate.“

Bryant počkal, až její kroky utichnou za lítačkami, pak se postavil k oknu a vyhlédl na ulici. Obyvatel místnosti nedal nijak najevo, že si je vědom jeho přítomnosti.

„Mohl bych pozorovat londýnskou ulici celý den,“ poznamenal Bryant. „Tolik různých lidských typů. Děje se toho tam mnohem víc než za starých časů.“

„A vy si myslíte, že je to dobře, vidíte?“ řekl muž na posteli. Jeho hlas byl překvapivě kultivovaný, ale poznamenaný dlouhou samotou a mlčením.

„Ne, je to jen jiné. Je tam víc cizích lidí. Býval jsem zvyklý, že své sousedy znám.“

„Vy jste policajt.“ Tate se otočil a prohlížel si ho. „Chcete si ten kabát nechat?“

„Je to náhodou můj oblíbený,“ řekl Bryant a přitáhl si klopý těsněji k sobě.

„To vidím. Jsem zatčený?“

„No, nelíbí se nám, že se vkrádáte lidem do zahrad a pozorujete je, protože je to znervózňuje, ale zatčený nejste. Co jste tam dělal?“

„Modlil jsem se. Ale je třeba být opatrný. Náhlé modlitby boha lekají.“ Tate se usmál. Neměl žádné zuby – v dnešní době neobvyklý pohled. „Proč jste tady?“

„Chtěl bych se o vás něco dozvědět. Jmenuji se Arthur Bryant. Slyšel jsem, že nemluvíte.“

„Nemluví s ní.“ Dloubl špinavým palcem do zdi.

„Proč ne?“

„Nemá co říct. Mele jen o jídle a osobní hygieně. V duši jí nezbyla ani špetka poezie, všechnu spláchla karbolka.“

„Musíte žít v téhle čtvrti už dlouho. Zdá se, že vás tu každý zná.“

„Na tohle mě nenachytáte. Nemusím odpovídat na otázky.“

„Ach, to nejsou opravdové otázky, jen konverzace. Jsem zvědavý. Povězte mi, proč spíte v kanálu, když máte teplou postel tady?“

„Je to bezpečnější.“

„Dělá vám někdo problémy?“

„Ne, ještě ne.“

„Ale myslíte, že bude?“

Žádná odpověď. Tate se otočil zpátky k oknu.

„No, počasí se změnilo. Tunely se zaplavují. Přes zimu tam dole zůstat nemůžete.“

„Voda si vždycky najde cestu, aby se dostala, kam chce. Může mě obtéct.“

„Ale to neudělá.“

„Ale ano, udělá.“

„Jak?“

„Přinutím ji.“

„Aha.“

„Proč jste tady?“

„Jak jsem říkal, doslechl jsem se o tom místě nějaké věci, které mě zaujaly.“ Bryant se posadil na postel vedle svého hostitele. „Každý obyvatel zanechal v těch domech nějaké stopy a pak se odstěhoval jinam. Je to zvláštní, když se nad tím zamyslíte.“

„Postavili je pro rodiny mužů, kteří stavěli trať. Malé řadové krabice pro dělníky.“

„To vím.“

„To proto nemají žádné ozdoby, víte. Žádné ozdobné římsy, vlasy nebo vzory. Dělníci nepotřebují vidět krásu.“

„Proč ne?“

„Přivádí je na myšlenky, které se nehodí k jejich stavu. To, co nikdy neměli, jim nechybí.“

Když Tate mluvil, ztratil svůj bezvýrazný vzhled a chování. Na okamžik bylo Bryantovi dovoleno zahlédnout muže uvnitř. Napadlo ho, jestli Tate kdysi nebyl učitel. „Kdo jste?“ zeptal se potichu.

„Chudý a starý je hrozná kombinace.“ Tate potřásl hlavou, jako by ho neslyšel. „Jste potom tak bezvýznamný. Vaše zásluhy jsou zapomenuty. Nikdo vám nevěří. Váš život pošlapou cizí lidé. Nemáte nic, čím byste mohl dokázat ostatním, co jste byl.“

„Tak mi to povězte.“

Tate znovu pohlédl z okna. Tentokrát postřehl Bryant v jeho očích nervozitu. „Jsem nikdo. Ať to všechno odnese čas, ať odnese všechnu minulost, dokud nezůstane jen to čisté a nové.“

Bryant se rozhodl zkusit to jinak. „Musíte to tady kolem znát moc dobře.“

„Znám domy, ulice i to, co je pod nimi.“

„Vypráví se tu mnoho historek o duších.“

„To kvůli té řece,“ přikývl Tate. „Není divu. Ulice vedou přes *Cloaku Maximu*, fleetský kanál, hlavní silnici mrtvých těl. Mor a cholera. Cestou k čarodějnici z Camden Townu zaplavoval dřevěné piloty domů.“

„Vy myslíte Matku Červenou čepici.“ Bryant si vzpomněl na hospodu stejného jména, která stávala na místě proslulého čarodějčina domu, teď nesmyslně přejmenovanou a přestavěnou. To

byl důvod, proč Maggie Armitageová umístila svou základnu, Sabat čarodějnic svatého Jamese staršího, v jeho prvním patře.

Tateův hlas zeslábl. „Osmnáct set devět – sněhová pokrývka byla vysoká a náhle roztála. Proud Fleet sevřený mezi říčními oblouky nabral velkou rychlost a vrhl se na domy chudých, kteří se utopili. Pokaždé se v něm utopili chudí.“ Zamyšleně si promnul bradu. „Kdysi jsem o tom měl knihu. Už ji nemám. Tady žádné knihy nejsou, jenom časopisy o fotbalu a televize. Knihy mi chybějí. Mám jen ty své zvláštní, ale ty nejsou na čtení. Nemám co číst.“

„Poslechněte, když vám přinesu nějaké knihy, budete se mnou zase mluvit?“

Na okamžik se zdálo, že ta vyhlídka Tatea potěšila. Pak jeho oči potemněly. „Na mluvení je pozdě. Podívejte se na mé ruce, jsou k ničemu.“ Zvedl třesoucí se červené prsty. Palec na pravé ruce měl kdysi zlomený a kost špatně srostla.

„Stejně vám nějaké knihy přinesu,“ řekl Bryant a vstal. „Prosím, zůstaňte několik dní tady v ubytovně, abych vás našel.“

Tate znovu obrátil pohled k oknu. „Stejně nemůžu odejít. Bude pršet tak dlouho, až si řeka opět najde cestu,“ varoval Bryanta. „A pak už bude příliš pozdě.“

BEZ DECHU

V půl druhé v noci bylo v Camden Townu skoro stejně rušno jako odpoledne. V mnoha kancelářích v okolí se pracovalo čtyřicet hodin denně, většinou šlo o studia nově vybavená technikou a obsazená zvukaři, kameramany, tvůrci webových stránek, umělci, spisovateli a intrikány, kteří používali tolik elektroniky, že město bylo horkým místem v rozvodné síti, oblastí, která nikdy nevychladla. Přičtěte k tomu kluby, bary, hospody, restaurace a obchody s celonočním provozem, pomalou dopravu, nákladňáky šplíchající vodu z kaluží, výrostky kupující drogy a zvědavé turisty, a dostanete ulice, které žádný déšť nedokáže vyčistit. Už žádné čarodějnice, jen vandalové a lidé závislí na charitě, žádní rybáři u proudících potoků, jen dealeri prodávající trávu a pilulky u jejich ústí.

Ale sejít z křiklavé stuhy hlavní třídy do vedlejších uliček znamenalo setřást sto let a vstoupit mezi vrbami lemované tepané brány, slabá světla za okny se závěsy, lomená průčelí a rozbité střešní tašky, křivé patníky a prázdné chodníky. Ulice byly plné zaparkovaných aut, ale jinak se nezměnily; stále se nevyzpytatelně kroutily a lákaly zbloudilé zajít ještě dál. Retardéry na vozovce a jednosměrný systém jim jen dodal na zrádnosti. Nové uličky nikam nevedly, amputované pahýly dlážděných ulic uzavíraly železniční trati, kanály a obytné bloky, mrtvé kostely a zelené zahrady se ztrácely na zapomenutých parcelách.

Aaron se pohyboval šikmo bludištěm zadních ulic. Narodil se tam a trefil by i poslepu, vedený vzdáleným hukotem z hlavních tříd. Cestou k Balaklava Street se sklesle zamýšlel nad svou situací. Věděl, že to, co dělá, není správné, ale nenacházel v sobě sílu s tím skončit. Snažil se vymyslet, jak to udělat, ale bylo už příliš pozdě, a ať udělá cokoliv, ublíží tím někomu, na kom mu záleží.

Když procházel mezi vysokými zdmi osazenými střepy z rozbitých lahví, začalo znovu pršet. Nejteplejší zaznamenané léto přineslo období bouřek překonávajících všechny statistiky. Když se blížil k domu, dolehlo k němu hněvivé zadunění hromu. Zhasnuté světlo naznačovalo, že Jakea omrzelo čekání a šel spát. Zachrastění klíče v zámku přehlušil čerstvý liják. Potmě vyšel po schodech a svlékl se na chodbě. V ložnici bylo ticho. Alespoň se hádka odloží na ráno.

Aaron opatrně nadzdvihl svou stranu deky a vklouzl do postele. Jake ležel na vzdáleném konci, zády otočený k němu. Potůčky deště na oknech vrhaly stíny na zdi, jako by pokoj plakal. Aaron položil hlavu na polštář a naslouchal. Myslel na události toho večera a styděl se. Posunul se blíž a položil ruku partnerovi na kříž, ale nedočkal se žádné reakce.

Jak se matrace pohnula, udeřila Jakeova pravá ruka o pelest a hlava se obrátila tváří k Aaronovi. I ve tmě Aaron rozeznal, že s Jakeovým obličejem není něco v pořádku. Zdálo se, že odráží světlo pouliční lampy, jako by byl z hladkého plastu.

Aaron se posadil a sáhl po vypínači. Jake se na něj díval z postele, ústa otevřená v lesklé elipse, vlasy přilepené k hlavě jako po koupání. Když Aaronovi konečně došlo, co vidí, hlasitě vykřikl a křičel dlouho.

*

Bryant seděl na straně své vysoké mosazné postele a nohy se mu kývaly nad zemí jako dítěti. Zatímco poslouchal, zívł si a pokusil se upravit si neposlušné vlasy kolem pleše.

„Ne, samozřejmě jsem rád, že zavolal nejdřív tobě. Aspoň celou ulici nezaplaví lidé z metropolitní a nebudou se tam producírovat v těch svých směšných papírových kombinézách. Víím, co jsou zač, mrknou na to, a hned budou dávat po telefonu rozhovory a doufat, že se objeví na titulní straně *Mirroru*.“

„Tohle musíme hrát podle pravidel,“ varoval ho May. „Dostane to nejvyšší prioritu a my budeme moci znovu otevřít složku Ruth Singhové, abychom zjistili, zda je tu nějaká souvislost. Každý nás

bude sledovat. Nemůžeme si dovolit jedinou procedurální chybu. Kershaw a Banbury jsou už na cestě. Vyzvednu tě za deset minut. Předpokládám, že jsi ještě nespal.“

„Tak to se pleteš,“ vyštěkl Bryant. „Říkal jsem si, že si půjdu pro změnu brzy lehnout a pročtu si své poznámky ke starým případům.“ Sepisoval dějiny jednotky, ale jeho staré zápisy byly zpřeházené a psané rukou, a také nespolehlivé a zavile nactiutračné. „Dobré je, že nám Raymond Land přestane šlapat na paty a nechá nás na pokoji.“

„Rád bys asi věděl, jak se má ten chudák, který našel tělo svého partnera,“ nadhodil May.

„Jsem si jistý, že se o něho s Longbrightovou postaráte,“ řekl Bryant odmítavě. „A teď laskavě zavěš. Nemám v úmyslu objevit se na místě činu v pyžamu.“ Bryant nechoval velké sympatie k těm, co přežili. Přežití považoval za samozřejmost; každý život je plný zkoušek.

Ani ne o dvacet minut později vstoupil s Mayem do řadového domku. Doufali, že jejich příjezd nevzbudí pozornost, ale zdálo se, že ostatní obyvatelé v ulici tragédii očekávali. V halách se svítilo. Někteří stáli napjatě ve dveřích svých domů a snažili se zjistit, co se stalo.

Seržantka Longbrightová našla Aarona v kuchyni s županem přehozeným přes ramena a obličejem v dlaních. „Nevím, proč v těžkých chvílích vždycky vaříme čaj, přijde mi to hloupé,“ řekla a naplnila konvici. „Máte tu nějaké brandy?“

„Nepřinutím se jít znovu nahoru,“ řekl jí.

„Ani nemůžete. Na místo činu a z něho mohla vést jen jedna cesta, takže schodiště je teď uzavřené. Všechno se musí zdokumentovat.“

„Co se stane pak?“

„Musíme vše vyfotografovat a zaznamenat tak, jak jste to našel. Některé předměty zřejmě odvezeme na analýzu. Pan Bryant od vás bude chtít stručnou výpověď, protože byste si na některé detaily později nemusel vzpomenout. Mozek dokáže ošklivé události přepisovat a vypouštět z nich podrobnosti, které si nechceme vybavit.“ Postavila na kuchyňský stůl hrnek s mahagonově hnědým

čajem a posadila se vedle Aarona. Utřel si oči hřbetem ruky a pohlédl na ni. V podobných chvílích se Longbrightové hodila její mateřská sexualita. Měla kyprá ňadra, na která bylo možné položit hlavu, a ucho, kterému se šlo svěřit. Aaron cítil potřebu vysvětlit, co se stalo, a proč se cítí tak špatně.

Nahoře měřil Banbury vzdálenosti kolem postele a zaměřoval polohu těla. Jake Avery ležel polovinou těla na posteli a bledou rukou se dotýkal podlahy. Tvář měl otláčenou a pokrytou červenými rýhami, ústa tvořila černý ovál.

„Byl hodně opilý,“ řekl Kershaw, který klečel vedle postele a pořizoval statické snímky. „Tyhle linie na tvářích – krev je těsně pod povrchem. Je cítit whisky.“

„Kde je vražedná zbraň?“ zeptal se May a rozhlídl se kolem.

„Tady.“ Banbury zdvihl pruh zmačkané plastické fólie. „Ten chlapec mu to sundal z obličeje.“

„Chcete říct, že to měl omotané kolem hlavy?“ zeptal se May.

„Čtyřikrát nebo pětkrát. Nebránil se. Pokusil se jen prsty prorazit fólii, a nepodařilo se mu to. Ložní prádlo není skoro vůbec zmačkané. Vrah ho nejspíš překvapil ve spánku, při nádechu.“

„Smrt udušením.“ May potřásl smutně hlavou.

„Vlastně ne. Tenhle materiál mívá velký elektrostatický náboj, jak určitě víte, jestli jste do něj už někdy něco balil. Podle krvácení v nosní dutině se přilepil na nos a ústa ve stejný okamžik. Když se někdo lekne, zalapá po dechu, a on zjistil, že se nadechnout nemůže. Vrah mu pak rychle zvedl hlavu, obtočil ji jednou, podruhé, znovu a znovu, on bojoval o kyslík a žádný neměl, soustředil se jen na potřebu dýchat, jeho reakce se zpomalovaly, velký odpor nekladl. Měl něco vypito, rychlý pulz, koronární trombóza, to vše v několika vteřinách.“

„Jak dlouho myslíte, že je mrtvý?“ zeptal se Bryant, který zjistil, že se mu ten nový patolog začíná zamlouvat. Rozhodně mu nechyběl zápal pro věc.

„Zemřel několik hodin před tím, než ho ten chlapec našel – změřil jsem mu rektální teplotu, ještě než jste přijeli, ale upřesním to později.“

„Jaký vrah by vstoupil do domu oběti vyzbrojený rolí plastické fólie?“ zauvažoval nahlas May.

„Náhodně zvolený nástroj,“ odpověděl Bryant bez velkého rozmýšlení. „Nepromyšlená vražda.“

„Ne tak úplně. Musel by chodit po domě, aby našel roli v kuchyni. Tak či tak, bylo to promyšlené.“

„Myslíš? Podle mě je z toho cítit improvizace. Obličej měl odkrytý, když jste sem přišli?“

„Jak vidíte teď, pane Bryante. Vypadá to, že partner pana Averyho přišel domů pozdě, lehl si potmě do postele a pak cítil, že něco není v pořádku. Když rozsvítil lampičku na nočním stolku, spatřil fólii zakrývající obličej oběti a strhl ji, jak byste to určitě udělal i vy. Pokusím se z ní dostat nějaké latentní otisky, ale nečekejte se zatajeným dechem.“

„Poněkud nešťastná fráze, pane Banbury,“ namítl May.

„Nemyslel jsem to zle, pane.“

„Tři,“ zamumlal Bryant prohlížejí si tělo.

„Pane?“

„Tři zadušení ve třech týdnech, to všechno v jedné malé ulici,“ vysvětlil. „Johne, jaká myslíš, že je pravděpodobnost, že by to byla jen shoda okolností?“

V kolegových očích byl zvláštní třpyt, který May už spatřil. Objevoval se pokaždé, když Bryant stál před nevyvratitelným důkazem vysoce nepravděpodobné vraždy.

SPODNÍ PROUDY

„Tohle není policejní stanice.“ Aaron se zmateně rozhlížel po kancelářích jednotky na Mornington Crescentu.

Jediný přítomný personál tvořili dva dělníci s kocovinou, kteří seděli ve vedlejší místnosti u díry v podlaze a pojídali dietní suchary. Dravec se opíral o registraturu, olizoval se mezi roztaženými nohama a zjevně nijak nespíchal ke své pravoplatné majitelce.

„Dobrý bože, jistě že ne,“ odpověděl May. „Není to dokonce ani pátrací jednotka v pravém slova smyslu. Proto jsem myslel, že by to bylo dobré místo pro náš rozhovor. Tady můžete říct, co chcete.“

„Neudělal jsem nic špatného. Nemám se za co stydět.“ Aaron se příliš potil na to, aby byl zcela nevinný, ošíval se a dotýkal se rukama kolem úst v nevědomém gestu naznačujícím neklid. Nechali ho odpočinout do rána v obývacím pokoji pod dohledem Bimsleyho.

„Nejsem tu, abych vás soudil, Aarone. Vražda vašeho partnera zvýšila prioritu vyšetřování. Snažíme se udržet od toho tisk dál, ale jakmile se o tom reportéři dozvědí, stane se z vaší ulice oblíbená turistická atrakce. Vrah pana Averyho musí být dopaden, než k tomu dojde. Víím, že jste učinil prohlášení před seržantkou Longbrightovou, ale chci s vámi mluvit o vašich pohybech z minulé noci. Těch, o kterých jste se nezmínil.“

„Neudělal jsem to, jestli vám jde o tohle. Klidně podstoupím test na detektoru lži.“

„To je zastaralá technologie. Podezřelí ho mohou oklamat prostě tím, že se koušou do jazyka. Nikdy nebyl zvlášť spolehlivý. V současnosti používáme elektroencefalograf, monitorující mozkové vlny.“

„A vy něco takového máte?“

„Jistě že ne. Je to moc drahé. Kromě toho, můj partner je raději, když používáme staré psychologické metody – mimoverbální komunikační projevy, gesta a tak podobně.“

Aaron ucukl rukou od úst. „Co chcete vědět?“

„Mezi vámi a panem Averym byl značný věkový rozdíl. Asi dvacet let?“

„Osmnáct. Ale to nic neznamenal.“

„Takže jste byli šťastní? Žádné neshody, žádné hádky?“

„To nemůžu říct; to by nemohl nikdo.“

„Povězte mi o Marshallovi,“ řekl May jako by nic. „Seznámili jste se v dílně bratrů Bondiniových nebo někde jinde?“

Aaron zbledl a nakonec se posadil na ruce, aby je udržel v klidu. „Potkal jsem ho tam,“ řekl tichým hlasem. „Odvezl jsem tam na opravu stůl s ulomenou nohou.“ Začala se ho zmocňovat panika. „Chcete si s ním promluvit, vidíte? Jeho rodiče o tom nevědí, myslí si, že chodí s nějakou řeckou dívkou – otec by ho zabil.“

„Kdy jste se seznámili?“

„Před několika měsíci, ale my jsme ne – chci říct, jen jsme si spolu několikrát vyšli. Jake o tom nevěděl. Nikdy bych mu neublížil, byl na mě tak hodný a teď –“

„Je mi líto, ale tuhle vaši scénku na téma ‘slušný chlap, který jen jednou šlápl vedle’ neberu. Setkal jste se s Marshallem Keftapolisem při více než dvaceti různých příležitostech za zády vašeho partnera. Z toho vycházejme.“

„To nebylo tolikrát, jak –“

„Už jsem s ním dneska mluvil, Aarone. Seznámili jste se před pěti měsíci a podle Marshalla jste mu mnohokrát řekl, že Jakea opustíte, ale on nevěřil, že byste to někdy udělal, protože jste na něm byl finančně závislý. Takže si tu svou předstíranou nevinnost ušetřete.“

Chlapec se hrbil na židli, hlavu v dlaních. „Od vás to zní ještě bezcitněji, než jak to bylo.“

„Prostá fakta mohou působit bezcitně. Nepochybuji, že se cítíte mizerně, protože jste mu lhal o tom, kam chodíte, a byl jste s někým jiným, právě když ho potkal ten ošklivý konec. Ano, na vašem místě bych měl také pocit viny. To proto jste nechal zhasnuto – nechtěl jste

ho probudit a čelit jeho otázkám. Aby bylo jasno, nevěřím, že jste to udělal.“

„Proč ne?“

„Nevím, možná proto, že jste se potmě svlékl, než jste šel do ložnice, a dal jste si práci se skládáním šatů. Musel byste být mimořádně chladnokrevný, kdybyste se tak choval před zavražděním někoho, ke komu jste měl citovou vazbu. Samozřejmě jste si ty šaty mohl složit potom, ale proč byste to dělal? Vaše předchozí nepředloženost je zajímavá jen potud, vrhne-li světlo na vraždu pana Averyho. Nejlepší, co teď můžete udělat, je zamyslet se nad tím, kdo mu mohl chtít ublížit. Hádal se s někým, měl nepřátele?“

„Měl nějaké problémy v práci; podrobnosti neznám. A pohádal se s Randallem Aysonem, křičeli na sebe uprostřed ulice. Ayson je pánbíčkář, měl spoustu řečí o tom, že muž je zrozen, aby se rozmnožoval, že Pán stvořil Adama a Evu, a ne Adama a Steva a podobné kecy. Ayson se chová povýšeně, protože děti má, ale přitom je obecně známé, že své ženě zahýbá.“

„Jak to myslíte, obecně známé?“

„Bylo to žhavé téma na večírku u Wiltonových. Měl něco s Lauren, s tou dívkou, která chodí s Markem Garrettem. O ní a Randallovi se tam hodně mluvilo. Váš kolega tam byl. Musel to zaslechnout.“

„Dobře, ale pochybuji, že se pan Ayson rozhodl pana Averyho zabít, protože nechce mít děti. Napadá vás ještě někdo z ulice?“

„No, asi Garrett. Dal Jakeovi nějaké bezcenné rady o nemovitostech.“

„Nic neobvyklého. Pokračujte.“

„Jaké se jednou pohádal s Heather z protější strany ulice.“

„Víte, o co šlo?“

„Myslím, že o Stanleyho Spencera.“

„Toho umělce? Proč by se hádali kvůli Stanleymu Spencerovi?“

„Jake dělal rešerše o Spencerově životě, protože o něm jeho společnost plánovala dokument. Ona pracovala v propagaci pro jednu galerii v Cork Street, než se jí manžel zbavil, a myslela si, že rozumí umění.“

May začínal pochybovat, zda není jeho lidský přístup při výslechu méně efektivní než Bryantova neomalenost. Povzdechl si a zastrčil pero do kapsy. „Předpokládejme na chvíli, že pan Avery svého vraha neznal. Jste si jistý, že z domu nic nezmizelo?“

„Naprosto. Viděl jste, jak bydlíme. Jake si potrpěl na minimalismus, nesnášel ozdoby, dokonce ani volně položené časopisy. A žádné peníze jsme doma neměli.“

„Nezdá se vám, že bylo neobvyklé nechat otevřené zadní dveře?“

„Ne. Po obou stranách máme zahrady a na koncích jsou zdi.“

„A nenapadá vás žádný důvod –“

„– proč byl zavražděn? Samozřejmě že ne, jinak bych vám to přece řekl, ne?“

*

Propustili rozrušeného Aarona, aby mohl informovat příbuzné svého partnera.

„Pořád se ptám sám sebe, jestli to přeci jen není nešťastná shoda okolností,“ přiznal May. „V obyčejné ulici dochází k nejružnějším tragédiím. Nemohlo by jít o extrémní příklad? Stará dáma zemře, dělníkovi se stane nehoda, vetřelec zabije majitele domu...“

„Žádná shoda okolností,“ odpověděl Bryant, který dával žrádlo kočce. „Neobvyklé uspořádání londýnských ulic způsobuje, že tu vždycky bylo hodně volných prostranství, a za války bomby vytvořily více takových ploch než kdy jindy.“

„Jak to s tím vším souvisí?“

„Ty si vždycky myslíš, že vraždy se páchají z lásky a nenávisti, John, ale tady jde o frustraci, chudobu a zlobu, a to hodně souvisí s půdou. Ceny pozemků stoupají, všude se staví, vzrůstá hustota osídlení, lidé si začínají překážet, soukromí je narušeno, napětí vzrůstá.“

May už slyšel tyhle Bryantovy výlevy tolikrát, že musel zvednout ruku na protest. „Londýn má méně obyvatel, než měl v padesátých letech,“ poznamenal.

„Ale ti se koncentrují v určitých oblastech. Kde je příliš mnoho lidí, tam se jejich životy musejí překrývat.“

„Tohle je docela bohatá čtvrť, Arthure. Každý má zahradu, svůj vlastní prostor. Hledáš souvislosti tam, kde nejsou.“

„Na tom něco je, hochu, ale mám dvě výhrady. Za prvé, Jake spal, když byl napaden. Na spodní části postele nebyly ani stopy zápasu, což naznačuje, že byl zaskočen. Neměl ani čas pokusit se útočníka odrazit a posadit se. Za druhé, vrah *věděl*, že oběť je v posteli, protože šel nahoru s rolí fólie. Tudíž někdo vstoupil do domu s úmyslem zabít jeho majitele. Jake věděl něco o smrti Elliota Copelanda a Ruth Singhové a byl umlčen, než to mohl někomu povědět.“

„Tohle nemůžeš vědět. Jeho kolegové tvrdí, že celý den neopustil studio. Kdy myslíš, že by se mu dostalo toho oslňujícího vnuknutí?“

„Ten tón si můžeš nechat.“ Bryant zahrabal v zásuvce a začal si připravovat oblíbenou dýmku. „Víme, že se měl včera večer setkat s Kallií Owenovou, a pak se neobjevil. Myslím, že jí chtěl něco říct, ale vrah ho odlákal.“ Potáhl zkusmo z troubele.

„Proč by se svěroval jí, a nepřišel třeba za námi?“

„Možná měl jeho objev zvláštní význam pro ni či jejího zmizelého partnera, který o sobě dal naposledy vědět ze –,“ nahlédl do svých poznámek, „Santorini?“

„Předpokládejme na chvíli, že máš pravdu a že je to jakýsi dominový efekt. Pak by to znamenalo, že Elliot Copeland zemřel, aby nebyla odhalena totožnost vraha Ruth Singhové, a Jake Avery proto, abychom nedopadli toho, kdo zabil Elliota. Tahle hypotéza nemá ale žádný sjednocující prvek, chybí motiv. Mezi oběťmi nebyly rodinné vazby.“

„Zapomínáš, že podle mé teorie potřebujeme jen motiv k první vraždě, a to mohlo být něco velmi přízemního. Díky kazetě, kterou nám dala Kallie, víme, že Ruth Singhová byla terčem rasistických útoků, pokud se třicet vteřin chraptivých urážek dá považovat za rasismus. Víme také, že měla návštěvu večer před svou smrtí, i když Mark Garrett popírá, že by to byl on. Řekněme, že měla nepřítele, někoho, kdo našel způsob, jak jí vzít život –“

„– tím, že zaplavil její koupelnu a pak ji rychle vysušil.“

„Sarkasmus ti nesluší, Johne.“

„Co je špatného na obyčejné ráně něčím tvrdým do hlavy? Byla to stará žena, stačilo srazit ji ze schodů. Proč se obtěžovat s vymýšlením, jak ji utopit na suchu?“

„Myslím, že musíme odložit otázku ‘proč’ a soustředit se na chvíli na to, ‘jak’.“

„Čím to je, že se tak vyhýbáš logickým otázkám, které by položil každý normální člověk?“

„Nikdy jsem ti neposkytl důvod předpokládat, že uvažuji logicky. Zažil jsi někdy, že bych plánoval něco dál než dvě hodiny dopředu nebo zůstal vzhůru po celou schůzi?“ Bryant se natáhl k polici nad stolem a začal z ní sundávat nějaké zaprášené, potrhané svazky.

„To asi ne,“ povzdechl si May. „Kdybys uvažoval logicky, zůstal bys se svou domácí Almou ve starém bytě. Čtyřicet let ti prala ponožky. Každý normální člověk by nad tebou mávl rukou, ale ona je hrozně nešťastná z toho, jak jsi ji odkopl. A nemyslím, že odpověď najdeš v některé z těchhle knih.“

„No, čekal jsem, že to řekneš,“ pronesl Bryant uraženě a začal je rovnat do kufříku. „Mimochodem, co tvoje vnučka? Myslel jsem, že přivedeš April sem, aby nám pomáhala, že ji z toho vytáhneš jednou provždy. Zamet’ si před vlastním prahem.“

Jedna jedna, pomyslel si May. „K čemu jsou ty knihy?“ zeptal se, aby změnil téma.

„No, vzhledem k tomu, jak jsme si rozdělili úkoly, napadlo mě, že bych pro změnu vyzkoušel tvoje metody. Něco nového o Greenwoodovi?“

„Volala mi Monika, že se Jackson Ubeda a její manžel zítra večer někam společně chystají a mají se vrátit až druhý den dopoledne. Myslím, že mi tím chtěla naznačit, že bude doma sama.“

„Díky bohu, že nemám tvoje problémy se ženami. Jaké morální dilema. Rád bych věděl, na kterou stranu se přikloníš. Pokusíš se uspokojit zanedbávanou manželku, nebo zachránit dobré jméno svého soka? Jednotka ti teď nemůže pomoci, víš, když po nás Raymond chce, abychom hlásili každý svůj krok Marsdenovi.“

„Dám ti vědět, jak jsem se rozhodl,“ řekl May. „A já udělám totéž, jestli se podaří to, co mám v plánu s těmi knihami.“

Nad jednotkou visí popravčí sekyra, a oni se chovají jako malí kluci, kteří nechtějí dát jeden druhému opsat domácí úkol, pomyslela si Longbrightová, která je pozorovala ode dveří. Krátí se jim dech, krátí se jim rozum a teď se zdá, že se jim krátí i čas.

KANÁLY

Bryant rozložil knihy na konci Tateovy postele. „Obávám se, že jsou poněkud esoterické,“ omluvil se, „ale možná vás zaujmou.“

Tulák vzal do ruky první svazek a podezíravě studoval název. Z přebalu knihy *Dentální důkazy při identifikaci těla. Díl první: můstek* na něj hleděla hrůzná tvář. „Děkuji,“ pronesl nejistě.

Tateův pokoj působil nesnesitelným dojmem konečné stanice. Když se zmínil o neutěšenosti domů v Balaklava Street, domovech postavených pro chudé, mohl stejnými slovy popisovat i toto své obydlí. Jeho pokroucené ruce obracely stránky překvapivě jemně. Na polici nad postelí stála řada plechovek od sirupu se zakrslými pelargoniemi. Z chodby dovnitř pronikal vtíravý pach dušeného hovězího.

„Říkal jsem si, jestli bychom si nemohli promluvit,“ řekl Bryant.

„Chcete něco vědět, že? Prý zemřel další člověk.“

„Takže jste o tom slyšel.“

„Všichni o tom tady mluví. Ale já to viděl.“

„Jak to myslíte – já to viděl?“

„Dělal jsem to, co jste mi zakázal.“

„Takže jste se díval?“ Bryant poposedl na posteli. „Sledoval jste ten dům?“

„Z jednoho svého stanoviště. Schovává se tam dopravní policista. Pak vybíhá z úkrytu a zastavuje auta.“

Bryant věděl, že bezdomovci si vytvářejí stejně silné vazby na své teritorium jako ti, kteří mají kde bydlet. „Kde to je?“

„Na té prázdné parcele.“

„Co jste viděl, pane Tate?“

„Zhasnout světlo v ložnici v čísle čtyřicet jedna.“

„Všiml jste si, kdo vešel dovnitř?“

„Ne. Odtamtud je vidět jen první patro.“

„A co Elliot Copeland? Viděl jste ho ten večer, kdy došlo k nehodě?“

„Ano. Spolkla ho země.“ Tate obracel stránky s předstíraným nezájmem o rozhovor.

„Tohle je velice důležité,“ naléhal Bryant. „Viděl jste cokoliv, co by pomohlo identifikovat pachatele?“ Jakmile to vyslovil, jemná nit komunikace mezi nimi se přetrhla. Tate nepřítomně pohlédl z okna a zavřel svazek. Bryant věděl, že musí zkusit jiný přístup.

„Myslel jsem, že by se vám mohla líbit tahle kniha.“ Poklepal na desky potřhané brožované publikace nazvané *Ztracené řeky Londýna*. „Fascinující čtení o téhle oblasti. Je tam dokonce i obrázek vašeho dočasného domova v uličce, Samozřejmě v době, kdy byla ta kniha napsána, to byla jen stezka podél vody. Říkalo se jí Streamside Path.“

Tateovi zazářily oči.

„Strana dvě stě jedna, jestli vás to zajímá.“ Zalistroval stránkami a otevřel knihu na zmíněném místě. Počkal, až si Tate ilustraci prohlédne.

„Rád bych věděl, kolik dalších tunelů pod těmi domy ještě vede,“ přemítal nahlas. „Nejméně tři nebo čtyři.“

„Sedm,“ zamumlal Tate bez přemýšlení. „Všechny zapomenuté.“

„Vámi ne. Předpokládám, že se vlévají do Regent's Canal,“

„Některé. Ne všechny.“

„Proč ne?“

Žádná odpověď.

„Chci jen vědět, co se stalo. Chápu, že je pro vás bolestivé o těch věcech hovořit. Ale jinak to nejde. Nemůžete mi dát nějakou radu, přivést mě na správnou stopu? Víím, že řeka Fleet v tom hraje nějakou roli, ale nevím, jakou.“

„Tou řekou to všechno začalo. Má moc měnit lidské životy.“

„Mohl byste mi ji ukázat.“

„Všem byste o tom vyprávěl.“

„Nemohu slíbit, že ne, pokud bych tam našel důkazy související s vyšetřováním,“ připustil Bryant.

„Pak nikam nepůjdeme.“

„Mohu vám poskytnout anonymitu. Nikdo se nedozví, že jste mě tam zavedl vy. Vaše totožnost zůstane tajemstvím.“

Tate se na okamžik zamyslel. „Můžete sehnat další knihy?“

„Snadno.“

„Přísaháte?“

„Na svou čest džentlmena.“

„Tohle už jsem dlouho od nikoho neslyšel.“ Tate vstal z postele a vytáhl zpod matrace kladivo. „Budeme ho potřebovat.“

„To nechápu.“

„Léto bylo horké a suché. Od šestého června až do dne před třemi týdny nepršelo. Dna všech řek vyschla.“

„Chcete říct, že se staly průchozími? Myslel jsem, že mříže brání velkým předmětům včetně lidí v pohybu kanály.“

„Většina mříží zrezivěla. Některé jsou pryč. Některé zamčené.“ Sáhł do jedné plechovky od sirupu a vytáhl z ní špinavý svazek klíčů s dlouhými dřívky.

„Vy se můžete pohybovat pod ulicemi?“

„Mohł jsem. Teď už zase prší. Kanály se znovu naplnily, ale pořád tam jsou volné cesty.“ Překvapivě rychle vyšel z pokoje, i přesto, že byl poznamenán dávným zraněním. Společně zamířili dolů po schodech a ven na ulici jako uprchlíci.

Když došli k drátěnému plotu uličky na konci Balaklava Street, proklouzl Tate otvorem a kývl na Bryanta. Zastavil se u víka kanálu, do něhož už předtím vlezl Brewer Wilton. „Pomozte mi.“

Tate zapátral v křoví po své tyči ve tvaru T a společně nadzdvihli kovový kryt. Ode dne, kdy tam byl Bryant, se hladina spodních vod zdvihla a z dálky bylo slyšet tupý hukot vody. „Co je to za hluk?“ zeptal se.

„Propust v Gospel Oaku se vyprazdňuje do nádrže Regent's Basin.“

„Ale Gospel Oak je skoro kilometr daleko.“

„Tam dole se zvuky nesou daleko.“ Tate si klekl na kolena do bahna a ponořil se horní polovinou těla do otvoru. Po minutě pátrání spokojeně zamručel, vytáhl kladivo a do něčeho tam dole pořádně

praštil. Následovalo kovové zařinčení a tekoucí voda jako by se vzdalovala.

„Co jste udělal?“ zeptal se Bryant.

„Co asi. Nemůžeme vlézt do kanálu, když je plný vody. Odklonil jsem proud.“

„To jde?“

„Úplně hladce. Polezte dolů.“

Bryant pochybovačně nahlédl do šachty. Pod několika centimetry vody bylo teď vidět betonovou podlahu, ale kovové kruhy žebříku se zdály být kluzké.

„Chci vám něco ukázat.“

„Jsem trochu špatný na nohy.“ Postarší detektiv se neochotně spustil přes okraj kanálu a začal slézat dolů. Zůstali stát na odvodňující se betonové plošině, hlavy skloněné pod nízkým stropem. Zápach hniјících odpadků a fekálií se Bryantovi usadil v nose a oblečení, ale pod ním byl ještě jiný pach, který nečekal: vlhký závan zelené temžské vody. Teplota tam byla nižší než na povrchu. Vydechl oblak páry a rozsvítil baterku.

„Podívejte.“ Tate ukázal skrz nazelenalé šero na dva velké oválné otvory na obou stranách tunelu. Křižovatka se zdála ležet o něco níž; voda se tam čeřila v páchnoucích vírech protisměrných proudů. „Stoka Prince z Walesu. Šest vodních vrat, která je třeba uzavřít, než dosáhnete nádrže. Žádná z nich nelze nechat zavřená déle než pár minut kvůli tlaku vody. Chce to logické myšlení, aby si člověk zapamatoval správné pořadí a přežil.“

„Odborníci přes kanalizaci musejí vědět, jak na to.“

„Já to vím také.“

„Chcete jít tam dolů?“

„Dnes ne, při tomhle počasí. Zabere to více než hodinu, možná dvě. Je na to potřeba nepromokavé oblečení a maska. Někdy jindy, pokud budete chtít poznat příčinu.“

„Jakou příčinu?“ zeptal se Bryant. „O čem to mluvíte?“

„Příčinu všeho toho zmatku. Na počátku je voda.“

Bryant si stěží dokázal představit nepříjemnější místo. Nechápal, jak tulák dokázal přespávat na betonové rampě a netrpět nočními můrami.

„Pojďte, déšť sílí. Tunely se rychle zaplní. Voda přitéká z Heathu, skrz jíl a cihly, tisíce litrů za vteřinu. Spláchla by vás a nikdo by vás už nespátlil.“

Tate začal šplhat nahoru. Lehce se vytáhl z ústí kanálu a podal Bryantovi pochroumanou ruku. Dvojici teď poutalo společné tajemství.

Zpátky v uličce vytáhl tulák z kapsy špinavý kus papíru a ukázal mu ho. „Potřebujete tohle.“

Byl to vybledlý tištěný plánec, podobný mapě metra, popsany písmem helvetica, jaké bylo populární za války. Místo podzemních kolejí ukazoval síť kanálů, barevně odlišených a pojmenovaných. Tate ukázal začernalým prstem na silnou linii. „Fleet. Každá tečka je zámek. Každá čára jsou uzavřená vrata.“

Bryant vytáhl brýle na čtení a nahlédl do plánu. „Podle tohohle se nejde dostat dál než do Regent's Canal.“

„Ne, ale je možné odbočit a pokračovat až k nádrži na York Road. V létě to nebyl problém, dalo se tam volně chodit, pokud měl člověk ty správné klíče. Teď musíte odklonit proud na každé křižovatce. Jak jste řekl, odborníci na kanalizaci to umějí. Ale já mám všechny klíče.“

„Už jste to udělal?“

„Několik z nás.“

Bryant pohlédl na Tatea skrz mrholení, jež změkčovalo jeho ošlehanou tvář. „Kdo jste?“ zeptal se potichu. Tate se pousmál, ale slabý úsměv za okamžik zmizel.

„Jsem nikdo,“ zašeptal smutně.

LIDSKÁ POVAHA

„Myslím, že náš vrah používá podzemní tunely,“ vysvětlil Bryant, který nevědomky dloubal do chodců dráty deštníku, když kličkovali mezi kalužemi v kentshtownské High Street. „Dostane se do uličky ze zadních zahrad a vleze do vodní stoky. Ta prochází pod ulicí a napojují se na ni všechny domy na východní straně.“

„Proč by si to někdo tak komplikoval?“ Mayovi toho odpoledne dělalo problémy kolegovi stačit. Pokaždé, když se Bryant musel vyrovnat s důsledky smrti, již se dalo zabránit, popadl ho vztek. Skoro celý pátek strávili s Johnem rozhovory se šokovanými obyvateli Balaklava Street. Teď nechali Aarona samotného s jeho pocitem viny v prohledaném, vyprázdněném domě, bez člověka, který do jeho místností vnášel život, a čekalo se, že svět bude zase jako dřív. Několik měsíců po smrti blízké osoby zažívali pozůstalí drobná příkoří, kam se jen podívali. Bryanta znepokojovalo poznání, že jednotka měla k případu od samého začátku přistupovat s větší vážností, a zahanbovalo ho, že toho zatím vypátrali tak málo. Byl to jediný okamžik za celé vyšetřování, kdy dával najevo jiné emoce než zvrácený entuziasmus. Mstil se sám sobě tím, že přehlížel svůj věk a neduhy a pracoval ještě tvrději než kdy jindy. V podobných chvílích bylo třeba na něho pečlivě dohlédnout.

„Aby nikdo v ulici neviděl nic podezřelého, pochopitelně. Uvědom si, jaká je to uzavřená a přehlížená oblast. Pokud by tam byl vrah dobře známý, svědci by si ho pamatovali, je to někdo, koho Tate, a pravděpodobně i ostatní znají od vidění. Proto se Tate nezdál být vystrašený, když jsem s ním mluvil. Lidé se bojí neznámého, cizince bez tváře, který útočí bez logického důvodu, protože bere drogy, pije nebo je jinak narušený.“

„Tohle je rána naslepo,“ varoval ho May. „K takovému předpokladu nemáš žádný důvod. Ten bezdomovec měl v minulosti

psychické problémy, sám jsi to povídal. Je to nespolehlivý zdroj informací. Pachatelem by mohl být i on.“

„A jaký by měl motiv? Počkej, chci si koupit nějaké párky.“ Bryant zatáhl kolegu do řeznictví a poklepal na vitrínu. „Jsou tyhle gloucesterské klobásky čerstvé? Nevypadají tak.“

„Ten nejstarší motiv na světě,“ řekl a snažil se soustředit. „Mají něco, co on nemá. Peníze, domov, bezpečí.“

„Tak proč jim nic nevzal? A proč se nabídl, že mi ukáže únikovou cestu? Dejte mi šest cumberlandských párků a dvě ledvinky – pěkně tučné, žádný šmejd.“ Otočil se zpátky k Mayovi, zatímco štrachal po kapsách kabátu peníze. „Tate za námi nedokáže přijít a svěřit se s tím, co ví. Možná má strach o svůj život, proto chce odhalit, jak byly ty činy spáchány, a doufá, že na zbytek přijdeme sami. Ale ví víc, než říká, a to ho ohrožuje. Je to ten tvůj dominový efekt: každý člověk, který něco věděl, byl odstraněn. Kdyby George Bush podepsal dohodu v Kjótu, možná by se tohle vůbec nestalo.“

„Promiň, Arthure, teď jsem ztratil nit.“

„Klimatické změny. Řeky vyschly během dlouhého, suchého léta a staly se průchozími. Teď tam dole vypuklo peklo, protože když prší, tunely se rychle naplní zpěněnými proudy vody. K žádnému z těch úmrtí nedošlo dřív, než se zhoršilo počasí, že? Třeba proto, že kanály byly tak suché, že by v nich všechny inkriminující důkazy byly jasně patrné. Vrah trpělivě počkal, až začne zase pršet a voda odplaví všechno, co by ho spojovalo s vraždami. K tomu se řeky používají odnepaměti. Historie se opakuje.“

„Opravdu, Arthure, to zní hrozně komplikovaně.“ May s jistým neklidem sledoval, jak řezník usekl dvě baňaté ledviny a utřel si ruce do zástěry.

„Na jednom musím trvat, John; všechno to nějak ukazuje na přítoky Fleetu. Bez té řeky by nebyly žádné domy. Bez domů by nebyly vraždy. Ta první smrt je klíč: neškodná stará dáma zabita vodou, *kvůli* vodě, jako by vrah uzavíral kruh, vybíral vhodný trest za její zločiny. Samozřejmě je možné, že jsme nesprávně vyhodnotili, co se stalo. Třeba se na všechno potřebujeme podívat v novém světle.“

Řezník namarkoval Bryantův nákup. Postarší detektiv se znechuceně podíval na vrácené drobné. „Tohle je všechno, co zbylo z desetilibrovky? To je zlodějna. Tamhlety prasečí uši vypadají, jako by měly nejlepší časy za sebou. Neměl byste prodávat něco, co vypadá, jako by zemřelo stářím.“ Popadl igelitovou tašku s masem a táhl Maye za sebou ke dveřím.

„Ještě jedna věc. Ten Kalliin přítel – už je pryč několik týdnů. Co když ho někdo praštil po hlavě a hodil tam dolů, a vrah nebo jeho komplic teď posílá pohledy ze světa? A co ta její kamarádka od vedle, Heather? Jejího manžela také dlouho nikdo neviděl. Měl by být v Paříži – co když ve skutečnosti plave někde pod King's Crossem? A Benjamin Singh, ten by měl být v Austrálii, ale ozval se někomu? Kolik Udí z té zatracené ulice vlastně zmizelo? Počkej, na něco jsem zapomněl.“ Obrátil se na patě a zamířil zpátky k překvapenému řezníkovi. „Máte nějaké skopové? Udělal bych si ho dušené se zeleninou.“

„Rád bych, abys na chvíli zpomalil,“ požádal ho May. Vraceli se do kanceláře pěšky, protože si Bimsley s Banburym vzali mini cooper, aby odvezli usvědčující materiály. „Co kdybychom se na chvíli někde posadili, aby ses trochu vydýchal?“ Nasměroval svého kolegu do řecké restaurace.

„Dva čaje, jeden se spoustou cukru.“ Bryant pohlédl na netečnou dívku, která si za pultem pohrávala se svými vlasy.

„Čaj neděláme,“ zamumlala servírka.

„Nebud'te směšná, to je národní nápoj, jak ho můžete nedělat?“

„Kapučino, laté nebo espresso.“

„Tyhle italské speciality. Vy jste určitě z Kypru,“ vyštěkl Bryant a neochotně uhnul, aby nechal projet muže s kočárkem. „Měli byste mít mátový čaj nebo malé šálky turecké kávy s centimetrem lógru na dně. Žádný čaj! Dobrý bože! Vždyť by stačilo, abyste vzala pár čerstvých lístků a zalila je vařící vodou.“

„No tak, Arthure, uklidni se trochu.“ May ho vzal za paži a odvedl ke stolku. Pak se vrátil, aby objednal dvakrát laté.

„Uvědomuješ si, že kdybychom nezačali sledovat Greenwooda, nikdy bychom neobjevili tu souvislost?“ řekl Bryant, když se jeho přítel vrátil.

„Mapu londýnského metra zná každý; proč není i ta druhá známá veřejnosti? Kdo ji ještě vlastní?“ Položil plán podzemních tunelů na stůl mezi ně. „Město funguje podobně jako jeho ulice – pokaždé, když si myslíš, žeš něco našel, zase se ti to ztratí. Odpověď musí být někde v těch očíslovaných kanálech...“

„Takhle to není, Arthure. Už jsem tě takového viděl dřív a abych byl upřímný, myslím si, že držíš hůl za špatný konec, pokud to není i špatná hůl. Všechno, co víš, ses dozvěděl z rozhovorů s lidmi. Nedíváš se kolem sebe, nepřemýšlíš o lidské povaze.“

„Na to mám tebe.“

May si povzdechl. „Podívej se na tu dívku za pultem, co jsi na ni tak vyjel. Co vidíš?“

Bryant se zamračil. „Tlustou řeckou školačku, která potřebuje pár lekcí slušného chování.“

„Zkus to znovu. Jmenuje se Athena a je jí asi devatenáct; je vdaná, má dvě děti a mladší sestru. Ta restaurace patří jejímu otci a ona tu pracuje proti své vůli. Její manžel se včera večer opil a pohádali se. Cítí se v pasti a zoufalá a přemýšlí, jak se jí život mohl tak pokazit.“

„Na to jsi přišel pouhým pozorováním?“ zeptal se Bryant s upřímným zájmem.

„Nebylo to těžké,“ řekl May. „Nosí snubní prsten. Podívej se na ty fotografie na zdi za ní: rodinné snímky pořízené na Kypru – matka a otec, žádní synové. Majitel dal své nejstarší dceři práci, protože ji potřebuje. Proč? Její děti jsou dvojčata. Muž, který projel kolem s dvoumístným kočárkem, ji oslovil jménem. Je zrzavý, místní. Jemu podobné můžeš potkat všude. Stal se otcem příliš mladý a ke svému zděšení se nemusí starat o jednu, ale hned dvě holčičky – hrozně ho to štve. Člověk nemusí být génius, aby vyčetl z jeho tváře zklamání. Nepracoval by tady, protože to není mužská práce, a kromě toho podnik patří její rodině, což znamená, že by se s nimi v jednom kuse hádal. Ona pracuje na dlouhé směny, on dává děti spát a chodí do

hospody. Hraje si se svými vlasy, aby zakryla modřinu. Podobná poranění na obličeji si člověk zřídka způsobí sám. Je v pasti mezi panovačnými rodiči a zahořklým partnerem, takže jí je v podstatě jedno, jestli dostaneš čaj, kávu nebo jed na krysy.“

„Hm.“ Bryant si zamyšleně míchal kávu. „Možná máš pravdu. Měl bych lidem věnovat větší pozornost. Vytáhnout jednou za čas nos z knížek. Mám je rád, víš – lidi. Jenom to tak vypadá, že ne.“

„Já vím,“ řekl May laskavě. „Máš dobré srdce, ale neodhaluješ ho příliš často. Jako podezřelý je nám Aaron k ničemu. Tate je ten nejpravděpodobnější pachatel, kterého máme. Myslím, že na něj musíme někoho nasadit. Do kanálu vrah nikoho nehodil, našli bychom stopy po vlečeném těle v zahradách nebo uličce, ale souhlasím, že to může vysvětlovat nedostatek usvědčujících důkazů. Nemáme žádné vražedné zbraně kromě té role fólie. Musíš uznat, že je to neobvyklé. Ale také musíš uznat, že se nabízí ještě jedna možnost.“

„A to?“

„Dovolil jsi, aby ta věc s Greenwoodem ovlivnila tvé úvahy o Balaklava Street. Baví tě sbírat tajemné poznatky o podzemních řekách, a ty se tedy hned musí objevit v dalším vyšetřování.“

„To už mě také napadlo, ale ty musíš uznat, že je to zatraceně zvláštní náhoda, že je Balaklava Street postavena na jednom z podzemních přítoků. Už ses rozhodl, co uděláš s tím nedělním večerem?“

„Myslel jsem, že bys mohl s Mangeshkarovou dohlédnout na Greenwooda a Ubedu. Ať už mají v plánu cokoli, musí to skončit, protože v pondělí ráno začínáme od nuly, ať se stane cokoli. Dokonce i Raymond teď souhlasí, že máme legitimní důvod věnovat Balaklava Street větší pozornost. Můžeme zatím poslat Bimsleyho do té ubytovny, aby se nám Tate někam neztratil. A já zajdu navštívit Moniku.“

„Takže já budu ve svých letech sledovat v zimě a mokru nějakého chlapa, zatímco ty se budeš dvořit vdané ženě,“ zavrčel Bryant a zachrastil kostkou cukru mezi falešnými zuby. „Asi bych ti to neměl mít za zlé. Potřebuješ cit a útěchu víc než já.“ Bryant kdysi dávno

dospěl k závěru, že je příliš divný na to, aby ho někdo mohl milovat. Podceňoval tehdy samozřejmě statečnost a vytrvalost britských žen, ale teď už byl přesvědčený, že je příliš pozdě, a rozhodl se hledat útěchu v práci a přátelství. „Přesto si myslím, že by bylo lepší, kdybychom sledovali Greenwooda spolu. On tě zná.“

„Nemohu být na dvou místech najednou. A ty nemůžeš jít se mnou za Monikou.“

„Takže máš v plánu se jí dvořit.“

„Nikdo už neříká ‘dvořit se’, Arthure. Jsi hrozně staromódní.“

„Přestaň to říkat, jde jen o to, že některé moderní jevy prostě neschvaluji. Jako příklad mě napadají umírnění liberálové, neviditelné taxíky, svádění vdaných žen, nabízení zboží po telefonu a prodej hamburgerů.“

Seděli v malé restauraci, zatímco se venku stmívalo, a pozorovali kapky stékající po okenních tabulích jako miliony stříbrných komet.

TLAKOVÁ VLNA

Chodbu lemovaly malé okrové obrázky. May si jich všiml už při první návštěvě, ale tehdy bylo světlo příliš slabé, aby rozeznal podrobnosti. V lampách na zdech chyběly žárovky. „Nikdy je tam nedáváme,“ vysvětlila Monika.

„Ale pak není vidět na ty obrazy.“

„Přesně tak. Někde tu je světlo.“ Škrtl sirkou, rozsvítila svíčku a zdvihla ji do výšky. „Teď už vidíš?“

May zjistil, že se dívá na několik hrubě načrtnutých skic prerafaelských maleb. „Tomu nerozumím,“ zamumlal, když se díval, jak se nahnědlé linie chvějí ve světle svíčky. „Jsou nádherné.“

„Můj muž si myslí, že jsou bezcenné. Má na prerafaelity staromódní názory, které mu brání vidět krásu obsahu za detailní strukturou. Proto na znamení nesouhlasu s těmi umělci a se mnou, která jsem projevila příliš mnoho sentimentu a příliš málo vkusu, trval na tom, abychom je pověsili v suterénu. Stěny vlhnou a na některých obrazech se objevují skvrny. V domě samozřejmě není alarm – zřejmě se odmítáme stát vězni vlastního domova –, tak jsem alespoň vyšroubovala všechny žárovky. Kdyby nás tedy někdo vyloupil, přehlédl by nejlepší kusy v domě. Další bitva, která skončila nerozhodně.“

„Proč s ním zůstáváš?“ zeptal se May. „Omezuje tvou svobodu a jsi s ním nešťastná.“

„Ví bůh, že se nám každému líbí něco jiného. On je na Berlín, bauhaus a brutalismus, já na Turnera a britskou sbírku Tateovy galerie. Ale nic není tak prosté, že? Děti jsou v těch nejhorších letech a jejich kolísání mezi nevinností a arogancí mě nutí denně se bát o jejich životy. Garethovi kolegové nám prakticky diktují, jak máme utrácet své finance. Základy našich životů jsou jako zalité do betonu. Pamatuješ si každou vteřinu svého dne předtím, než jsi musel dospět,

Johne? Jak ses cítil každé ráno?“ Spustila ruku se svíčkou a světlo sklouzlo z pozlacených rámů. Na tváři se jí objevily jemné linky jako na popraskaném laku na olejomalbě bohyně. „Teď se ráno už nijak neliší od večera. Stíny houstnou a ta největší potěšení už mám za sebou. Gareth hledá něco, co nikdy nemůže mít a nikdy nenajde: respekt. Já mu nemohu pomoci, takže jsem mu na obtíž nebo pro ostudu. Udělá ze sebe blázna – nebo hůř, poruší zákon a bude zneuctěn, jeho odborné posudky zesměšněny, jeho úsudek odvržen. A to ho zabije, protože nic jiného nemá.“

Když se vrátili do ateliéru, zapnula radiátor a nalila dvě velké whisky. „V poslední době je neopatrný, knihy a plány nechává ležet po celém obývacím pokoji. Ale já stále nevím, o co v tom podivném pátrání jde, a nic, co mohu říct, jeho názor nezmění.“

„Mohu ti povědět, co víme,“ řekl May, „protože doufám, že dnes večer to všechno skončí. Je to něco, čemu se říká Nádoba všeho zármutku – egyptská alabastrová váza podobná urně, která má představovat všechen smutek světa. Má klíčové postavení v předkřesťanské mytologii, ale je stejně pravděpodobné, že existuje v hmatatelné podobě, jako svatý grál.“

„Gareth je typ člověka, který rád věří podobným věcem. Vždycky býval velkým fanouškem Atlantidy. Racionální intelektuál s idealistickými sklony – v našem malém kroužku je takových spousta.“

„Ubeda věří, že ta nádoba skončila v téhle zemi, přivezena Římany a vhozena do jedné z těch řek, kde zmizela pod nánosy bahna a vrstvou betonu a teď čeká na objevení. Ztráta důvěryhodnosti představuje pro tvého manžela nejmenší problém. Ubedovi minulí spolupracovníci měli sklon mizet, když přestali být užiteční; přinejmenším se nám nepodařilo žádného z nich kontaktovat.“

„Takže on se do toho všeho zapletl kvůli něčemu, co neexistuje?“

„Je to o něco složitější. Na okamžik si zkus představit, že ta nádoba je skutečná. Tohle není nějaké iracionální pátrání po zbytcích kříže. Stáří dřeva se dá určit karbonovou metodou, ale ta nedokáže, že pochází z ukřižování. Keramika se těžko napodobuje, protože je

na to potřeba jíl ze stejného zdroje jako u originálu. Předměty odlité z kovu se falšují snadněji. Kamenné sochy jsou skoro vždycky autentické.“

„Jak je to možné?“

„Zfalšovat je by byla hrozná práce. Někdy se stane, že opravdu propracovaná kopie získá na autenticitě. Ale ta nádoba – keramiku je možné datovat pomocí termoluminiscence, která měří přirozenou radioaktivitu vstřebanou hlínou od okamžiku vypálení. Tato metoda je vhodná jen pro velmi velké objekty, protože je značně destruktivní. Ale ať už artefakt, který se Gareth pokouší nalézt, existuje, nebo ne, je žádoucí z velmi zajímavých důvodů.“

„Co máš na mysli?“

„Má klíčové postavení v mýtických dějinách, jeho původ je neobvykle nejasný a má ten pravý romantický půvab. Kdykoliv se tyto faktory spojí, lidská touha se postará, aby se taková věc objevila.“

„Nemyslíš si snad, že se můj muž pokusí Ubedovi podstrčit padělek?“

„Nic takového nenaznačuji, ale v sázce je hodně. Co se výnosů týče, stojí trh s artefakty hned za drogami a zbraněmi. Předměty ukořistěné v Iráku skončily v rukou evropských a amerických překupníků jen pár dní po vpádu vojsk. Problém vězí v touze tvého manžela takovou věc objevit. Kdyby nějakým zázrakem dosáhl dnes v noci svého cíle, pomohl by ukrýt poklad světového významu. Něco tak cenného by se nikdy neobjevilo na veřejnosti.“

„Takže Gareth ze sebe udělá blázna, ať to dopadne jakkoliv,“ řekla Monika a vyprázdnila sklenici, „a ty ho nemůžeš zastavit.“

„Obávám se, že po dnešní noci už ho nebudeme moci sledovat,“ přiznal May. „Ale třeba nebudeme muset.“

„Tak si tenhle večer aspoň užijeme.“ Pohládila ho lehce po paži. May měl původně v úmyslu ji odmítnout, ale už ho unavovalo chovat se, jak se sluší, a pořád stavět povinnost nad osobní pocity. Pro jednou se před ním neobjevil Bryantův káravý výraz a on náhle zjistil, že objímá Moniku kolem ramen, jemně ji líbá a vyhledává ta provinilá potěšení, kterým oba nedokázali odolat.

Byla to otázka loajality – když ne ke Greenwoodovi nebo jeho ženě, tak k Johnovi. Za ta léta, co spolu pracovali, ho jeho kolega nikdy nepožádal o službu. To nejmenší, co mohl Bryant toho večera udělat, bylo plnit jeho přání.

Vyrazili podle paddingtonského ramene kanálu Grand Union, dosáhli místa, kde se připojoval k Regent's Canalu v Little Venice, pokračovali kolem pestrobarevných smaltovaných kbelíků a dehtovaných lan červených a modrých hausbótů. Kdyby měl Bryant dost energie, mohli to vzít oklikou přes hřbitov Kensal Green, čistě pro potěšení, ale Greenwood a Ubeda kráčeli před nimi a oni si je nemohli dovolit pustit z dohledu.

May přesvědčil Moniku, aby dala svému muži do kapsy kabátu malou vysílačku, prozrazující směr jeho pohybu, takže se nemohli zmýlit. To zařízení patřilo Banburymu, bylo velké asi jako pětipence a baterie mu měla vydržet na šest hodin provozu. Doufali, že dokáže vysílat signál dost dlouho, aby si JVNZ dokázala udělat představu o Greenwoodových a Ubedových plánech. Vyšetřování vražd v Balaklava Street mělo přednost před zachraňováním pověsti nějakého vědce.

„Tolik zadních zahrad,“ poznamenala Meera. „Je to celý tajemný svět.“ Procházeli po svažujících se trávnicích a pod vrbami velkých viktoriánských vil. Vytrvalý déšť jim přinášel bezpečí; bylo méně pravděpodobné, že se připlou do bratrovražedné bitky opilců, kteří ta místa vyhledávali. Meera zkontrolovala malé červené světlo na přijímači, který jí dal May. „Mají namířeno k Regent's Parku a zoo. To není jejich obvyklá trasa, že ne?“

„Ne,“ souhlasil Bryant a zastavil se pod zeleným můstkem, z něhož kapala voda. Opřel se o hůl, aby popadl dech. Pleskání dešťových kapek na hladině kanálu se rozléhalo pod cihlovou klenbou. „Samozřejmě by mohli mít namířeno až do Hackney, ale neřekl bych. Zastaví se v Camdenu.“

„Co vás k tomu vede?“

„Je to jediné místo, kde může do Fleetu ústít některý z jeho západních přítoků. Ubeda je netrpělivý a docházejí jim místa, která

by mohli prozkoumat. Podepřete mě, prosím. Nějak to tu klouže.“ Pokračovali dál přes šikmou kamennou dlažbu a bahnité kaluže nábřeží.

„Takže se teď vzdalujeme od kanálu Grand Union?“ zeptala se Meera.

„No ano. Byla to hlavní vodní cesta mezi Londýnem a středem Anglie, postavená asi před dvěma sty lety, a s Temží se spojovala v Brentfordu.

Zajišťovala přístup na západ. O dvacet let později byl otevřen Regent's Canal, aby ji spojil s doky. Tenhle kanál teče z Paddingtonu k Limehousu a protéká přímo kolem zoo. Asi tucet zámků, dva tunely, docela slušné cesty po nábřeží, několik legračních domků u propustí, které vypadají jako malá stará nádraží obrostlá květinami. Ale není tu tak bezpečno, jak bývalo.“

„Ano, všimla jsem si, že se tahle oblast často objevuje ve svodkách kvůli častým vraždám. Těla vytažená z vody, znásilnění, pobodání v opilosti. V těch neosvětlených tunelech si člověk jenom koleduje o malér.“

„Je to škoda,“ souhlasil Bryant. „Tam dole, kde se kanály otevírají do nádrží, se dá objevit několik příjemných architektonických překvapení. Když jsem byl kluk, chodil jsem raději sem než do královských parků. Méně lidí, jenom tráva a stromy, zadní trakty starých továren a lesklá zelená vodní hladina. Teď je z toho rušná 'luxusní lokalita na nábřeží kanálu' vedle městských paneláků. Hospody, oděvní závody a mrazírny se přestavěly na hezké malé krabice, takže chudí mohou nahlížet do obývacích pokojů bohatých. To nikdy nedělalo dobrotu.“

„K čemu ještě se dnes může kanál hodit?“ Meeře lezlo na nervy, že její šéf věnuje tolik času vychvalování londýnské historie. Pro ni byla už skvělá minulost města pryč a zbývalo jen využít nějak to, co z ní zbylo.

„Souhlasím, že bárky jsou v dnešním světě velkovýroby nepraktické, ale Londýn stále roste; možná zas jednou budou k užítku. Vozové cesty se změnilly na dálnice, hlína a cihly na beton a ocel, ale tyhle kanály zůstávají pořád stejné.“

„Zastavili se.“ Meera zvedla příjímač. „Kousek před námi.“

U dalšího ohybu se ocitli v zelenohnědém světě, spoře ozářeném světlem lamp, přicházejícím skrz šípkové keře z ulic poblíž cesty. Ukryti ve stínu zdí tunelu se dívali a čekali.

„Dá se na tu věc něco chytit?“

„Prosím.“ Meera mu podala sluchátko.

Bryant poslouchal. „Říkají něco o kabelu. ‘*Máme dost kabelu?*’“ Slyšel promluvit Greenwooda. „*‘Je to příliš nebezpečné’*, říkal Ubedovi. ‘*Seběhnou se sem lidé*’. Měl bych z toho zjistit, co mají v úmyslu. Mysli, Arthure, ty starý blázne.“ Znovu se zaposlouchal.

„Vidíš tady snad někoho?“

„Ne, ale na ulici určitě někdo bude –“

„Čím to je, že se vědci vždycky rozklepou, když mají něco udělat?“

„Najal sis mě jako poradce, Jacksone. Nemám tady co pohledávat.“

„Máš dostat zaplacen, až dosáhneme svého cíle – společně.“

„Netušil jsem, že to bude znamenat –“ Zvuk se vytratil a proměnil v elektronické chrastění.

Meera se vyplížila kousek dopředu a chvílku je pozorovala. Když se vrátila, ometala si z bundy mokré listí. „Pojďte se podívat. Jsou tak zabraní do toho, co dělají, že si vás nevšimnou.“

Bryant postoupil blíž. Vzpomněl si na Mayovu radu o lidské povaze a studoval ty dvě postavy před sebou. Čeho si okamžitě všiml, byla síla, kterou působil jeden muž na druhého. Ubeda velel; Greenwood tam byl proto, aby neochotně splnil jeho rozkazy, třásl se zimou ve večerním mrholení a stěžoval si, protože měl strach.

Cesta, na které stáli, vedla kolem klenutého vchodu do tunelu a vytvářela úzkou betonovou hráz mezi dvěma koryty poloslané říční vody. Tunel byl přehrazen mříží a nad vodní hladinou sahal jen asi do výšky půldruhého metru.

Oba muži měli na sobě vodotěsné obleky, krčili se u svěda malé svítilny, soustředění na svůj úkol; nevnímali malebné pozadí vytvářené lesknoucím se ústím tunelu. Bryant měl pocit, jako by se díval na jakousi ukázkou atlantské architektury, jejíž masa se nořila do

ledové zelené temnoty. Nebylo těžké představit si věže a chrámy skryté pod vodní hladinou. Zed', v níž se klenba nacházela, končila v neobvyklé výšce; to upozornilo Greenwooda na přítomnost dalšího zapomenutého přítoku Fleet. Bryantovi se vybavila informace od Olivera Wiltona, že přítoky do kanálu byly zaplaveny kvůli stoupající hladině spodních vod.

Ubeda a Greenwood sestoupili po hrudník do vody. Akademik šel neochotně první a nesl nad hlavou kotouč černého kabelu. Došli k mříži kanálu a pak se Greenwood nějak ocitl uvnitř – úzkou mříž odemkl a odstrčil stranou. Ubeda čekal venku a svítil baterkou do tunelu. Mimo dosah vody držel kovovou krabičku s blikající červenou kontrolkou a Bryantovi náhle došlo, co má v úmyslu. Už viděl – a způsobil – dost výbuchů, aby věděl, co by se mohlo stát. Nadechl se, aby varoval Meeru, že výbuch v tak stísněném prostoru vytvoří sloupec tlakové vlny, jež s sebou ponese kousky suti jako broky z hlavně pušky. Ale bylo příliš pozdě.

Greenwood začal volat něco na protest. Rozmyslel si to a brodil se ven. Udělal krok ke svému mecenáši a na okamžik to vypadalo, že ho Ubeda nepustí zpátky přes mříž. Ale věc se vyřešila o vteřinu později, kdy klenbou otřásla dutá rána. Meera a Bryant uviděli záblesk světla, ale překvapení zpomalilo jejich reakce.

Mladá policistka byla už na cestě k tunelu, když z něj vylétly kusy cihel. Greenwood zmizel s cáknutím pod hladinou. Ubeda už byl z kanálu venku a chystal se zmizet v křoví. Bryant ucítil palčivou bolest v levém uchu a uvědomil si, že ho do něj něco zasáhlo. Když déšť rozptýlil oblak prachu, vrhla se Meera kupředu a zastavila Ubedu kopancem mezi nohy, po kterém se složil jako zahradní lehátko a hlavou narazil do cihlové zídky. Když Bryant dorazil k napůl utopenému vědci, všiml si, že Greenwood utrpěl ošklivé zranění. Kus cihly mu rozrazil levou stranu čelisti a silně krvácel. Meera byla silnější, než se zdálo. Popadla akademika pod pažemi a vytáhla ho na cestu.

„Nahlásím to.“ Bryant přes zvonění v uších sotva slyšel vlastní hlas. Viděl, že by záchranáři museli překonat příkrý břeh a zábradlí, které oddělovaly pěšinu od silnice nad ní. „Nejsme poblíž příjezdové

komunikace,“ křikl na Meeru. „Budeme muset riskovat a dostat ho nahoru.“

Meera klečela vedle Greenwooda a snažila se mu zastavit krváčení. „Nemusíte mi pomáhat, pane Bryante, zvládnou to sama. Zůstaňte tady s Ubedou, dokud se nevrátím. Kopla jsem ho dost silně. Myslím, že je otřesený.“ Chytila Greenwoodovo tělo a vlekla ho nahoru. Stříkající krev jí špinila košili a bundu. Bryant zůstal vedle Ubedy.

„Jsem starý, ale stojí za mnou síla zákona, takže bych vám doporučoval o nic se nepokoušet,“ vypravil ze sebe Bryant, který se snažil popadnout dech a uklidnit bušící srdce. Prohledal Ubedu, jestli nemá zbraň, kterou viděli v jeho kanceláři, a ulevilo se mu, když ji nenašel. „Vím, po čem pátráte. Zajímalo by mě, kde jste sehnal výbušninu.“

„V tomhle městě se dá sehnat všechno.“ Podnikatel nespustil ani na okamžik oči z Bryantovy tváře. „Cokoliv si vzpomenete.“ Měl tu drzost se usmát, když se roztrášeně stavěl na nohy. Bryant náhle uviděl celou situaci tak, jak by se jevila třetí osobě: křehký starý muž s kanálem za zády stojí proti odhodlanému, a zřejmě i šílenému útočníkovi. Začaly se ho zmocňovat obavy. Ano, právo bylo na jeho straně a voda mělká, ale to ještě nedávalo Bryantovi takové šance, jaké by se mu líbily.

„Zůstaňte, kde jste,“ varoval ho.

„Když víte, co hledám, chcete to určitě také vidět.“ Ubeda začal přelézat rozbité cihly směrem k ústí tunelu poškozenému výbuchem. Bryant klopýtal za ním. Ubeda sestoupil do olejnaté vody a začal se brodit k otvoru.

„Vylezte odtamtud, je to nebezpečné,“ zavolal na něj zbytečně Bryant, ale teď neviděl vůbec nic, slyšel jen cákání vody a tiché zvonění volných cihel. Pak k němu dolehl hněvivý výkřik a okamžitě mu bylo jasné, že Ubeda nedosáhl svého cíle.

Když se sběratel vrátil, jeho arogance se rozplynula pod vědomím porážky, vylezl z kanálu, klesl na travnatý břeh a zavřel oči.

„Opravdu jste čekal, že tu nádobu najdete po všech těch staletích?“ zeptal se Bryant.

„Vy to nechápete,“ řekl Ubeda. „Můj dědeček věděl, kde byla ukryta. Všechno naznačovalo, že ji voda odplavila na konec jednoho z přítoků. Řeky byly zakryty, uzavřeny zdmi a mřížemi. Řekl mi, že ji najdu v jedné z nich.“

„Alabastrovou nádobu starší než Kristus? Myslíte si, že by vydržela nepoškozená? Jak by to bylo možné?“

Ubeda otevřel oči a zdvihl se na jedné paži. „Samozřejmě, že ne. Máte mě za naprostého idiota? Anúbis přenášel zármutek z jedné schrány do druhé. Proč myslíte, že tahle společnost existovala tolik let?“

Bryant si vzpomněl na rozbité Anúbidovy sochy v Ubedově střešní svatyni. „Nevím, o čem mluvíte,“ přiznal.

„Tak to nikdy nepochopíte.“ Ubeda s obtížemi vstal a kulhavým krokem zamířil do stínů tunelu druhého kanálu, jako by Bryanta vybízel, aby se ho pokusil zastavit.

Když dorazila Meera s posilami, byla už voda pod klenbou klidná jako zelené zrcadlo a Bryant stál na břehu sám.

POŽÁR

Detektivní konstábl Bimsley byl promrzlý na kost.

Podupával na chodníku, aby se mu vrátil cit do chodidel, a zkoušel kroutit prsty ve studených mokrých ponožkách, ale nic nepomáhalo. Dokonce i bradavky měl ztuhlé zimou. Kapky deště se mu odrážely od nakrátko ostříhané hlavy a stékaly do úzké škvíry mezi krkem a límcem. Na druhé straně řeky, nad jednou hospodou ve Wauxhallu, se jeho kamarádi bavili na večírku pořádaném ruskými stervardy, kteří je představí dívkám s chladnými šedými očima a nevyslovitelnými jmény. Budou do sebe lít koktejly s vodkou a družít se, zatímco on bude přešlapovat na ulici jako obyčejný konstábl.

Rozsvícená světla ubytovny za ním se zdála být stejně lákavá jako venkovský hotel uprostřed zimy. Nechápal, proč tam má hlídat zrovna v takovou noc. V uplynulých dvou hodinách se před poškrábaným plexisklem recepcce vystřídala hrstka melancholických mužů, aby si vyzvedli poukázky na přespání v jedné z několika ubytoven v Camdenu. Dvěma z nich, kteří měli nárok na označení případy krajní nouze bylo poskytnuto lůžko na jednu noc. Ať už byla jeho situace sebe depresivnější, nemohl se nijak srovnávat s těmi ubožáky. Napadlo ho, jestli ho tím podřadným úkolem třeba Bryant netrestá za nějaké porušení povinností, a snažil se rozpomenout, zda udělal všechno papírování za minulý víkend.

Aby se trochu ohřál u radiátoru ve vstupní hale, chodil se neustále ptát znučeného muže v recepci, zda je všechno v pořádku; ale ani sebesilnější podupávání a plácání po pažích mu nevyneslo pozvání na čaj. Zkusil to jinak. „Máte dnes večer rušno?“

„Jde to,“ vypravil ze sebe recepční.

„Jste tu už dlouho?“ zeptal se Bimsley ve snaze prodloužit si pobyt v teple.

„Míval jsem noční služby v centru pro uprchlíky ve Whiston Road v Hackney. Samí Kambodžané a Vietnamci, z domova zvyklí žít ve velkých rodinách a dávat všechny peníze do jednoho velkého hrnce. Pak přijdou sem a první, co se stane, je, že jejich děti odejdou. Rodiny se rozpadnou, nemohou platit nájem a vyhostí je.“

„Musí vám to ztěžovat práci, když si o nich máte udržet přehled.“

„Jsou všude, jak si o nich má člověk udržet přehled? Kurdové ve Finsbury, Albánci v King's Crossu, Jamajčané v Harlesdenu, Kolumbijci U Slona a hradu, Etiopané v Highbury a Tufnell Parku – jenom co je s tím papírování, hrůza.“

„Promiňte, že se ptám, ale proč tady pracujete, když se vám tu nelíbí?“

„Můj otec byl starý pravicový rasista, víte, a to v době, kdy tady byli jen Karibové – upravené děti, manželé za volanty autobusů, manželky o nedělích v baptistických kostelech. Nikdy nepochopil, že ti lidé jenom hledají místo, kterému by mohli říkat domov. Myslím si, že když se naučím ty změny chápat, nebudu nikdy jako on.“

Bimsley musel uznat, že je to férový přístup. Uvědomil si, že se opírá o otevřené dveře a pouští dovnitř déšť, a provinile vycouval ven.

Na ulici zaujal opět svou strnulou pózu s očima upřenýma na budovu, aniž by ji vnímal. V Tateově pokoji stále svítilo mihotavé světlo: Bimsley se domníval, že starý muž proti pravidlům kouří a dívá se na stružky deště odražející se na stropě, nebo si čte po večerce ve světle baterky. Byla už skoro půlnoc.

Kdyby se trochu víc zamyslel, vzpomněl by si, že každý pokoj je vybaven protipožárním sprchovým zařízením pro případ nehody zaviněné spojením alkoholu a ohně. Kdyby nebyl tak otupený deštěm, vybavil by se mu také Bryantův příkaz obcházet po jedenácté hodině, kdy se ubytovna zamyká, každých patnáct minut budovu.

Plameny v Tateově pokoji byly příliš silné, než aby pocházely od cigarety. Třepotaly se a plazily po zdech. Neozval se žádný alarm. Než Bimsley konečně zaznamenal zuřivé mávání recepčního, který si všiml ohně na prastarém monitoru uzavřeného televizního okruhu,

zmocnily se už plameny sádrokartonových přiček s takzvanou protipožární úpravou.

Po nočním chladu Bimsley nejprve ani necítil žár na schodišti, jak ale postupoval dál, černočerný kouř houstl a oheň sílil, až nakonec pochopil, že se bude muset stáhnout. Bývalá pošta byla s co nejmenšími náklady rozdělena do malých kójí, které zcela nevzplály, ale naplnily se dýmem. Kolem něj probíhali podivně odění muži: v pyžamech a kabátech, jeden zabalený do jasně žlutého přehození na postel, další v županu a s kuklou na hlavě. Kdosi lezl po čtyřech a hledal vak, v němž měl zřejmě veškerý svůj majetek. Kdyby situace nebyla tak zoufalá, nejspíš by se Bimsley styděl, že je svědkem bolestně osobních okamžiků těch chudáků. Ale v chaosu, který tam vládl, mu bylo jasné, že se žádná lidská bytost nemusí stydět za to, že bojuje o život.

Plameny olizovaly impregnované dřevo a nehořlavé obložení stěn tak dlouho, až vzplálo. Bimsley to ucítil okamžitě: Tateův pokoj a celou chodbu někdo polil technickým benzinem. Pětilitrová plastová nádoba hořela a roztékala se na sisalovém koberci v chodbě. Elektřina vypadla, jak začalo hořet vedení. Mastný kouř se valil po podlaze v jedovatých chuchvalcích.

Sedmi mužům v prvním patře se podařilo dostat k požárnímu východu; ale bylo tam osm pokojů, osm obyvatelů. Bimsley rozkopával dveře a volal, ale dým mu naplnil plíce a zahnal ho zpět se slzícíma očima a hrudníkem v jednom ohni.

Detektivní konstábl splnil statečně svou povinnost a byl odvezen do fakultní nemocnice s otravou zplodinami a menšími popáleninami. Receptní a hasiči spočítali zachráněné. Pokoje prolité vodou byly teď prázdné.

Zčernalé tělo osmého nájemníka, jediného muže, který neopustil ubytovnu živý, zakryli a odvezli dřív, než mohli čumilové pochopit, co se stalo.

IDENTIFIKACE TĚLA

„Nejspíš si říkáte, proč v Balaklava Street neparkují žádné přenosové vozy,“ řekl Raymond Land se zlověstným úsměvem, „žádná reportáž v *London Tonight*, žádní žurnalisté obcházející těch několik obyvatel, kteří jsou ještě mezi živými. Dva důvody: většina investigativních reportérů ve městě má spoustu práce s hledáním souvislostí mezi fotbalisty a nezletilými prostitutkami na telefon a dosud se jim nepodařilo spojit si několik na první pohled náhodných úmrtí v jedné severolondýnské uličce; a detektiv superintendant Stanley Marsden, který má, jak si možná uvědomujete, tu čest být vaším styčným důstojníkem, věří, že takové tragédie jsou následkem špatného zajištění bezpečnosti Lidovou republikou Camden, a že když je nechá narůst do epidemických rozměrů, poskytne mu to munici pro odstranění jistých nežádoucích členů městské rady a jejich přeložení do ještě méně zdraví prospěšných oblastí.“

„Proč nemůže mluvit normálně?“ zašeptal Bryant, který si čmáral do bloku jako znuděný školák. „Mimochodem, ten tvůj potrestaný paroháč bude v pořádku. Pobude si nějaký čas v nemocnici, ale jeho tajemství zůstane zachováno. Hanba mu ale zanechá hlubší šrám než ty letící cihly.“

Longbrightová na něho vrhla káravý pohled. Land trávil dny ospravedlňováním výdajů jednotky v dlouhých, nudných dokumentech, a žil pro příležitost znevážit každého, kdo pohrdal papírováním. A v tomto směru nebylo opovrženímhodnější osoby než Bryant, který jednou odevzdal zprávu psanou inkoustem, jenž se ve vyšší teplotě Landovy kanceláře změnil na neviditelný.

„Nerozumím vám ani slovo, ohluchl jsem,“ řekl Bryant hlasitě. „Byl jsem zraněn ve službě.“

„Ano, slyšel jsem, že jste se zase připlétl k nějakému výbuchu,“ štěkl Land. „Doufám, že se to nestane pravidlem. Nechcete zajít za doktorem Peltzem?“

„Ne, díky. Už takhle ho chytají křeče do prstů, jak mi píše recepty. Ale opravdu si myslím, že by vyšetřování urychlilo, kdybychom dostali k dispozici posily.“

„Nejste v takové pozici, abyste mohli požadovat navýšení rozpočtu. Ať se v tomhle případě stane cokoliv, bude to jen pupínek na tváři londýnského problému se zločinností. Právě teď se všechny síly v terénu snaží vypořádat se skutečnými gangstery. Máte vy v tom vašem ušlechtilém malém světě tady nahoře vůbec *nijaké* ponětí o těch hrůzách, co se dějí kolem vás v posledních třech letech? Víte vůbec, s kolika ozbrojenými gangy metropolitní policie právě teď bojuje? Mám tu neúplný seznam pro vaše poučení, pane Bryante. Naši chlapi mají teď plné ruce práce s partami Uzamčené město a Hodně lásky v Harlesdenu – za tenhle rok zatím šest úmrtí a okolo stovky přestřelek. Dále tu jsou bandy Svatý kouř, Tooti Nung, Bhattové a Kanaci v Southallu, Drummondští páni ulic by rádi expandovali do Camdeny, Hadí hlavy, 14K a Wo Shing Wo se rozsekávají na kusy v Soho, pak tu máme Fešáky a Plamenné meče v Tottenhamu, Siláky v Brick Lane, A-tým v Islingtonu, gangy Četa a Kartel v Brixtonu a možná dvacet dalších jmen – tedy oficiálně gangů. Každá etnická skupina má devadesát devět procent příslušníků, kteří jsou slušní a jde jim jen o pohodlný život, a jedno procento, které představuje naprosté zlo. Kurdové a Turci v Green Lanes pašují heroin, Jamajci dělají totéž v Ladbroke Grove, Albánci z Kings Crossu pasou osmdesát procent prostitutek ve městě, Lovci kradou drahá auta v Canning Townu, Strakáči a Arifové se střelají navzájem v Bermondsey, Peckhamští řezníci stojí proti vlastnímu juniorskému křídlu v Lewishamu a nemůžeme je nechat, aby si to vyřídili mezi sebou, protože se do přestřelky může připlést nevinný člověk. Takže musíte vidět svou situaci v širším kontextu, jasné? A pokud tomu správně rozumím, nedosáhli jste žádného pokroku v tom jediném případě, který měl být vyřešený do pondělka.“

„Až teď jste přiznal, že vůbec nějaký případ je,“ namítl May.

„To proto, že se nikdo neobtěžoval zmínit se o souvislostech mezi těmi úmrtími.“

„Jakých souvislostech?“ zeptal se Bryant.

„Například o udušení, samozřejmě!“ vykřikl Land. „Opakovaná metoda. To musí vidět i slepý.“

„Těžko opakovaná metoda,“ mávl Bryant nad tou myšlenkou rukou. „Je pravda, že u všech mrtvých hrála roli blokáda plic, ale na tom není nic neobvyklého. Životní tragédie musejí postihnout plíce, mozek, nebo srdce. Utopení, pohřbení zaživa, zadušení a teď žhárství, to je spíš záležitost – ach, Raymonde, Raymonde, jste génius!“ Bryant vzrušeně vyvalil oči. „Proč jsem na to nepomyslel sám?“

„Nepomyslel na co?“ zeptal se Land zmateně.

„Ted' ne, je tu jeden chlapík – vraťte se, až to dořešíme.“ Bryant na něj mával, aby odešel z místnosti. „Omlouvám se, že se nezúčastníme kulometných přestřelek s těmi vašimi gangy, ale možná se nám podaří pohnout tady s tím. No tak, běžte už.“

„Nenechám se vyhodit z vlastní jednotky,“ namítal Land chabě.

„Nebud'te směšný, tahle jednotka vám nepatří o nic víc než číslo deset v Downing Street ministerskému předsedovi. Slibuji vám, že tohle uzavřeme v následujících čtyřiaadvaceti hodinách, včas, abychom mohli převzít tu pondělní nálož případů. Ted' nám prokažte službu a klid'te se.“

„Zacházíte příliš daleko, Arthure.“ Land neochotně vyšel ze dveří a Bryant je za ním přibouchl nohou.

„Začínám senilnět, Johnne, mé synaptické reakce už nejsou, co bývaly. Měl jsem si toho všimnout už dávno.“

„Čeho?“

„Je to nad slunce jasnější. Ty čtyři vražedné metody souvisejí se čtyřmi přírodními živly. Ruth Singhová – voda. Elliot Copeland – země. Jake Avery – vzduch. Tate – oheň.“

„Počkej, Arthure, nezacházej do –“

„Máme co do činění s něčím pohanským a primitivním! Londýn byl vždycky spojen se čtyřmi živly. Podívej se na budovu ministerstva obrany na Horseguards Avenue, je jimi obklopena: dvě

nahé kamenné ženy, symboly země a vody. Měly tam být ještě dvě sochy, ale oheň a vzduch dopltily na rozpočtové škrty. Ale hlavně – znamená to, že už to skončilo? A pokud vrah úspěšně dokončil své poslání, jak objevíme pravdu? Co když udělal, co chtěl, aniž bychom se mu dostali na stopu? Potřebuji si něco ověřit u toho starého protivy. Musím zajít za Finchem.“

*

„Jediná dobrá věc na tom, že musím pořád pracovat s tebou, Arthure,“ řekl Oswald Finch a opatrně odložil stranou něco, co vypadalo jako část těla zabalená v alobalu, ale ve skutečnosti to byl sendvič s játry a cibulí, „je, že jsi moc starý na ty své kanadské žertíky.“ Finch býval terčem Bryantových krutých vtipů skoro půl století a domníval se – mylně, jak se ukázalo –, že ho odchod do částečného důchodu ochrání. Ani ne před měsícem mu prdící polštářek připevněný k boxu na mrtvá těla málem přivodil infarkt.

„No, na to bych nesázel,“ usmál se Bryant. Obvykle se usmíval, jen když slyšel o neštěstí někoho jiného. Následkem toho se většina známých naučila děsit pohledu na jeho špatně padnoucí falešné zuby. „Ale podívej se na sebe. Na starého prďolu nevypadáš zas tak špatně. Kolik ti vlastně je?“

Díval se na starého patologa, tak bledého a vážného, že se mu po stranách úst vytvořily trvalé vrásky zoufalství, jak se zvedá od stolu a přistupuje k výsuvným chladicím boxům. Stále měl naježené vlasy a kostnaté ruce jako za mlada. Už když bylo Finchovi dvacet, jeho protažená mrtvolná tvář, praskající klouby a laboratorní pláště páchnoucí chemikáliemi nutily i ty největší optimisty, aby se mu vyhýbali. Stále pracoval na částečný úvazek v centrální márnici v Codrington Street, ale byl k dispozici jistým malým, specializovaným útvarům metropolitní policie, protože mladí patologové byli považováni za cenné zaměstnance, a tak se s nimi nemohlo plýtvat na tak esoterické a zbytečné jednotky jako JVNZ. A nebyl nijak nadšený, že ho v neděli dopoledne vytáhli do provizorní márnice v Mornington Crescentu.

„Je mi osmdesát čtyři,“ řekl. „Nebo osmdesát tři. Mí rodiče se nemohli shodnout, kdy jsem se narodil.“

„Posledně jsi říkal, že na tvém rodném listu byl flek od kafe,“ řekl Bryant. „Už nemusíš lhát o svém věku, Oswalde, teď už tě nemohou vyhodit. Už jsi tak daleko za důchodovým věkem, že si nikdo ani nepamatuje, že ještě žiješ. Máš pro mě tělo? Oběť požáru zanesenou pod jménem Tate, ale nevíme, jaké je jeho skutečné jméno. Nejspíš se zadusil kouřem.“

„Tyhle závěry nech laskavě na mně. Myslel jsem, že sem pošleš Kershawa. Líbil se mi. Neříkej mi, že se ti ho už podařilo vyštvať z jednotky.“

„Možná tomu nebudeš věřit, ale je pořád u nás. Jen jsem ho zaměstnal něčím jiným. Pořád si ještě nezvykl na to, že musí pracovat sedm dní v týdnu.“

Finch si něco mručel, když se potýkal s boxem, a pak stáhl hladkou šedou plachtu zakrývající tělo. „Právě se to testuje – zatraceně chytrá věcička. Dělají to ze stejného materiálu, jakým se pokrývají satelity. Zabraňuje fragmentaci kůže v případech mimořádného poškození buněk.“

Tělo bylo ohořelé a černé jako uhlíky po grilování. Málo kůže zůstalo nepoškozené a oční důlky byly prázdné. Jen spodní části nohou unikly plamenům; kotníky měl ještě podivně zapečené do kalhot, ponožky a boty už byly nedotčené.

„Byl by v lepším stavu, kdyby podlahy v tom domě byly správně izolované. Je to pořád ta samá historka: ušetřené peníze a ztracené životy. Je dobré nastříkat stěny ohnivzdornou pryskyřicí, ale moc to nepomůže, když necháte pod podlahou dutiny bez špetky izolace. Stavební pěna nebo skelná vata by posloužila stejně dobře. Tamní obyvatelé dovnitř pašují chlast, víš, obvykle vysokoprocentní alkohol, protože malá láhev se snadněji schová, a pak po pár locích – „pleskl dlaní do postranice výsuvného boxu, „– šplouch, převrhnou láhev a zbytek se vsákne do podlahy. Nestačilo by to na oheň od odhozené zápalky, chápeš, ale po čase..., i když tady to vypadá spíš na žhářství. Ta milá Longbrightová mě informovala, že se všude našly stopy technického benzínu, a vypadá to, že ho tam někdo

rozléval z láhve. Tohle samozřejmě není můj obor, raději pracuji s mrtvolami. Kde je moje šťourátko?“ Rozhlédl se po anténě z auta, kterou používal při předvádění. „Podívej se na tohle.“ Zasunul anténu tulákovi do úst a opatrně ji zase vytáhl. „Vidíš, co je na konci?“

„Nemám brýle,“ přiznal Bryant. „Co je to?“

„Saze. Uhoření je obvyklý způsob náhodné smrti, jen zřídka sebevraždy, protože je příliš pomalé a bolestivé, a takřka se neobjevuje jako způsob vraždy, tedy kromě toho, co je k vidění v televizi. Má druhá otázka pokaždé zní: byla oběť naživu, když požár propukl? Saze v dýchacích cestách naznačují, že ano. Provedl jsem krevní testy a přítomnost oxidu uhelnatého a kyanidu z potahu křesla to dokazuje, nemluvě o skutečnosti, že krev byla červená jak hasičská stříkačka, což vypadá na přítomnost jedu. Takže víme, že před požárem neutrpěl smrtelné zranění.“

„A co tohle?“ Bryant ukázal na něco, co vypadalo jako řezné rány na nadloktí mrtvého.

„To jsou tepelné trhliny. Popáleniny třetího stupně, částečná destrukce kůže podle staré Galisterovy metodologie. Nohy zůstaly nedotčeny, protože zůstal ležet hlavou ke dveřím a nohy měl opřené o vnější zeď, která nevzplála. Hyperemie, to je shlukování leukocytů – bílých krvinek poslaných na místo, aby vyhojily poškození –, ukazuje na to, že byl opilý do bezvědomí, a když mu naskočily ty puchýře, ještě dýchal, chudák stará.“

„Proč má ruce vztyčené jako boxer?“ zeptal se Bryant. „Vypadá jak Henry Cooper.“

„Ztuhlost žárem,“ vysvětlil Finch a připlácl odchlíplou plastovou plachtu zpátky na místo. „Svaly zvané ohybače mají tendenci se smršťovat.“

„Podařilo se ti prozkoumat obsah žaludku?“

„Samozřejmě.“ Finch na něj pohlédl jako na blázna. „Vím, jak mám dělat svou práci. Celé dny skoro nic nesnědl, ale žaludeční stěna byla hodně poškozená alkoholem. Jeho játra připomínala spíš masité krajkové závěsy. Daly se skrz ně prostrčit prsty.

Předpokládám, že ten tvůj mladík může určit čas smrti docela přesně.“

„Jaká je tedy příčina smrti?“

„No, technicky vzato otrava, ale můžeš říct oheň.“ Finch přehodil plachtu přes tělo jako kouzelník zakrývající asistenta.

„Čtyři mrtví, čtyři živí.“ *A tady stopa chladne*, pomyslel si Bryant. *Slíbil jsem Raymondovi, že to uzavřeme, ale co budu teď sakra dělat?*

„Voda už se skoro vaří,“ řekl Finch. „Dělám čaj s madagaskarskými vanilkovými lusky.“

„Máš trochu smetany?“

„Ne, skoncoval jsem s mlékem v tom roce, kdy Chris Bonnington vylezl na Everest. Měl bys to udělat také, v tvém věku.“

„Nejsem ve svém věku,“ odpověděl Bryant uraženě. „Jsem spíš ve věku někoho mnohem mladšího.“

„To si jenom myslíš,“ Finch zachmuřeně máčel čajový sáček v hrnku, „a jediný pohled do tvých útrob by prozradil něco jiného.“

„S tím ještě počkej. Říkal jsi, že to, zda byla oběť mrtvá nebo živá, je vždycky tvá druhá otázka. Jaká je ta první?“

„No, jsem si jistý, že to tělo patřilo tomu, komu mělo. Smrt odstraní tolik lidských charakteristik, že identifikace může být obtížná i pro blízkého příbuzného, a tohle je případ, kdy nemáme žádné příbuzné ani známé, jen tvůj poněkud vágní popis a výpověď toho recepčního v ubytovně. Změření a zvážení bylo celkem snadné – nemusel jsem počítat se spáleným tukem, protože bezdomovci zpravidla nemívají ani gram navíc – a obě hodnoty celkem odpovídaly.“

Bryant podezíravě pohlédl na svého starého sparingpartnera. „Ale co? Chceš říct nějaké ‘ale’, že?“

„No, je tu ta absence pozitivních identifikací,“ postěžoval si Finch. Zničehonic se tvářil nejistě, dokonce zahanbeně. „Vzpomeň si na tu chybu s tvými falešnými zuby, kterou jsme udělali, když oddělení vyletělo do vzduchu.“

Bryant si rozpačitě odkašlal. „Co jsi tedy hledal?“

„Poohlédli jsem se po známkách dlouhodobého zmrzačení na levé straně těla, značné poškození kyčelního kloubu či femuru, pak jsem zkontroloval vřetenní kost a kost loketní. Nic neobvyklého, docela normální údy. Zjizvené tkáně nehoří tak snadno, tak jsem ho celého prohlédli. Buďto ten tvůj muž své postižení předstíral – a proč by to proboha dělal? Neříkal jsi, že kulhal, když se vám snažil utéct?“

„Nebo co?“

„Nebo tohle není on.“

„Tělo se našlo v jeho pokoji.“

Finch si podrážděně povzdechl. „Tak si vyměnil pokoj s někým jiným. Mysli hlavou. Možná si vyměnil i šaty a odešel z budovy. To znamená, že není tak bláznivý, jak sis myslel. Zahrál to na tebe a teď je pryč.“

V TÍSNI

Kallie si přečetla, co napsala, pak jednu větu zvýraznila a smazala. Když totéž udělala ještě třikrát, nezbylo z e-mailu prakticky nic a ona pochopila, že žádný nepošle.

Neměla možnost zjistit, zda Paul svou e-mailovou schránku vůbec kontroluje. Možná se přemístil dál na jih za sluncem, jen aby se ztratil mezi sobě podobnými tuláky, kteří marní život hledáním sama sebe v krajinách bez stínu. Jestli se Paul rozhodne vrátit, bude ona muset přehodnotit své plány, ale nic mezi nimi už nebude stejné jako dřív.

Alespoň že dům už začal vypadat k světu. Nová malba a tapety rozjasnily pokoje a s honorářem z nové modelingové smlouvy si bude moci dovolit novou kuchyň do suterénu. Elektrikář nakreslil plány na řadu halogenových žárovek, které přinesou tolik potřebné světlo do nejnižšího podlaží.

V suteréně koupelně ji ještě čekala spousta práce, ale něco jí zabránilo se do ní pustit. Vlhkost se držela v jejích koutech jako vytrvalá nemoc. Někdy po ránu jako by ji slyšela dýchat. Pavouci se vrátili navzdory všem jejím snahám je vypudit a kus parket jako by stále pokrýval kluzký, lepkavý pot. Dokud nebude připravena postavit se těm problémům čelem, bude se té místnosti vyhýbat, jak jen to půjde.

Vylekal ji zvonek u dveří. Jakmile Kallie otevřela dveře, protáhla se Heather vzrušeně kolem ní. „On je tam zas!“ volala. „Podívej se do zahrady, před chvilkou jsem ho viděla.“

„Kdo? Ten tulák?“ Pro jednou byla Kallie skoro ráda, že svou sousedku vidí. Alespoň ji vytrhla od jejích problémů.

„Věřila bys tomu? Je přímo tam, kde stojí pokaždé, v tom keři – opravdu bys ho měla pokácet.“ Dívala se ze zadního okna na schodišti a otírala sklo. „Sakra, nevidím ho, ale byl tam. Omývala

jsem nad dřezem šalotku a zvedla jsem oči. Tak to vypadá, že nám policie lže.“

„Jak to myslíš?“

„Hned jsem volala do té Jednotky pro vyšetřování neobvyklých zločinů a mluvila se seržantkou Longbrightovou. Řekla mi, že ten chlap uhořel při požáru v ubytovně. Ale jestli je mrtvý, musí mít dvojče – i když si myslím, že je teď jinak oblečený. Co se mohlo stát?“

Kallii překvapila ani ne tak ta zpráva, jako spíš Heatherin postoj. Protože neměla kam nasměrovat svou energii, stala se v poslední době očima a ušima ulice, všechno pozorovala a poslouchala s hysterickou urputností, která dělala Kallii starosti.

„Buďto o tom policie ví a z nějakého důvodu nám lže, nebo se mu nějak podařilo z té budovy uniknout,“ řekla Heather. „To znamená, že se na jejich pomoc nemůžeme spoléhat, chápeš? Jsem si jistá, že ten nechutný zamračený dědek je za tím vším. Možná jsi v nebezpečí, a policie s tím nic nedělá. Počkají, až tě najdou zavražděnou v posteli, jako toho chudáka Jakea.“

„Všichni bychom mohli být v nebezpečí, Heather.“

„On je ve tvé zahradě, nechápeš? Jsi to ty, koho chce. Proč něco neudělají, aby tě ochránili?“

„Jak by mohli, když nevědí, o co jde?“ zeptala se Kallie. „Nemají nejmenší tušení. Je to, jako když nahlásíš vloupání; nemůžeš čekat, že dostaneš své věci zpátky. Právě jsem se chystala, že si uvařím čaj. Počkej tady a vypij si ho se mnou.“

„Nemůžu se zdržet dlouho.“ Heather se neochotně odlepila od okna.

„Do tvé zahrady nikdy nepřišel?“

„Ale ano, jednou nebo dvakrát jsem ho tam viděla, ale o tebe se zřejmě zajímá mnohem víc.“

„To je uklidňující.“

„Promiň, nechtěla jsem tě vystrašit. Tahle situace doléhá na nás všechny. Manželka Randalla Aysona vyhrožuje, že ho opustí, slyšela jsi o tom? Všichni říkají, že má milenku, a to má být oddaný křesťan. To znamená, že jediní lidé tady v ulici, kteří ještě mají pevný vztah,

jsou Omar a Fatima, navzdory skutečnosti, že ona nemůže mít děti a on si zoufale přeje být otcem, pak ten hrozný realitní agent Mark Garrett a jeho přítelkyně, která od něho samozřejmě nikdy nedostane snubní prsten, a také Wiltonovi, i když by mě nepřekvapilo, kdyby Oliver měl nějaký vedlejšák. Brewer říká otci, že by chtěl být policista, ale Oliver chce, aby z něj byl právník.“ Odmlčela se, aby se nadechla. „Víš něco nového o Paulovi?“

„Nic. Zdá se, že zmizel ze zemského povrchu.“

„Ti muži! Cím to je, že se z nich po třicítce stanou znovu pubertáči? Nikdo už důstojně nestárne. Kam se poděly dýmky?“

„Pan Bryant je kouří.“

„No, to je něco jiného. Ten je dost starý, aby mohl být můj dědeček. Upřímně věřím, že kdybychom se my ženy naučily rozumět autům, už bychom muže nepotřebovaly. Uvažovala jsi o tom, že by ses odstěhovala?“

Ta otázka, zapletená do Heatherina náhodného myšlenkového procesu, Kallii překvapila.

„Ne, vůbec ne. Proč se ptáš?“

„Jenom mě tak napadlo, že kvůli všem těm problémům v téhle ulici, a když Paul odešel, by ses možná raději odstěhovala na nějaké hezčí, bezpečnější místo. Ten útočník je určitě někdo, kdo bydlí v téhle čtvrti, a stále je na svobodě, že? Takže se nedá odhadnout, kdo může být v nebezpečí.“

„To tys mě přesvědčila, že koupit tenhle dům je dobrý nápad.“

„Ano, ale to bylo předtím, než se všechno pokazilo.“

„A než tě George opustil,“ dodala Kallie. „Proč se neodstěhuješ ty?“

„No, nejspíš to udělám, až budeme rozvedení. Mám skvělého právníka, je moc milý, žid, právě teď ženatý, ale pracuji na tom.“

„Heather, ty jsi hrozná.“

„Což mi připomíná, George se tady dnes odpoledne zastaví.“ Heather se podívala na hodinky. „Musím se vrátit domů, abych si stihla nacvičit svou roli zchudlé exmanželky.“

Ačkoliv se Kallie s Georgem nikdy nesetkala, udělala si o něm určitou představu, takže ji velice překvapilo, o kolik je starší než

Heather, když o několik hodin později jeho černý mercedes zastavil před jejich domem. Elegantní oblek nemohl zakrýt fakt, že je z formy, a uvolněná pokožka jí připomněla důchodce s koronární trombózou. Pokusila se zahnat z hlavy obrázky, jak se prochází po bytě v Paříži v županu, a soustředila se raději na vyklízení prázdných plechovek od barvy ze spíže.

Při práci si vzpomněla na Heatherina slova – „stále na svobodě“ – a snažila se nedívat směrem ke koupelně v suterénu.

*

Nedělnímu dopolednímu lijáku se nepodařilo odradit turisty od návštěvy trhů v Camden Townu, ale kolem stanice metra Mornington Crescent byl klid. Déšť pleskal do habrů a hlohů na náměstí Oakley Square a růže skláněly hlavy v modlitbě o lepší počasí. Vzhledem k posledním čtyřiaadvaceti hodinám, které zbývaly do Landova termínu, seděl celý personál JVNZ za stoly a sklíčeně vyřizoval papíry.

„Myslím, že mě pan Bryant nemá rád,“ řekl Giles Kershaw. „A to jsem se tak snažil být užitečný.“

„Ale, s tím si nedělejte hlavu,“ uklidňoval May mladého technika. „Tak se chová ke každému; než ho poznáte, bude vám připadat nepřátelský, a pak už jenom protivný. On si na vás zvykne. Ještě nikdy jsme neměli nezávislého forenzního specialistu. O všechno se vždycky staral Oswald Finch, ať to mělo co do činění s lidmi nebo ne. Arthur o něm říkával, že má na starost ‘všeobecné pozůstatky a kriminální spad’. Nechtěl vás přehlížet. Co to tam máte?“

Kershaw opatrně rozeplnul zip na igelitovém pytli na svém stole. „Dan Banbury hledá nějaké anomálie na místě činu, tak mi poslal Tateovy osobní věci. Nic se v tom pokoji nezachovalo, ale od pohledu toho tam nebylo o moc víc než několik plechovek od sirupu. Na chvíli jsem se v té ubytovně zastavil a zjistil, že uzamykatelné skřínky v přízemí jsou nedotčené. Telefonicky jsem požádal o povolení je otevřít, ale nějaká kancelářská krysa mi to nedovolila udělat v Danově nepřítomnosti, tak jsem požádal jednoho dělníka, aby na to náhodou upustil páčidlo.“

„No, myslím, že si vás Arthur oblíbí,“ usmál se May. „Vůči úředním postupům projevuje stejnou netrpělivost.“

„Tak to by ho mohlo potěšit tohle.“ Kershaw vytáhl několik malých knih vázaných v plátně. „Podle recepčního to byl Tateův jediný majetek. Byl na ty knížky moc opatrný a měl domluvené, že je může stále nechávat ve skřínce – říkal, že se bojí, aby se k nim nedostala voda. Pokaždé, když tam zašel, kontroloval, jestli jsou v bezpečí.“

„Už jste se do nich podíval?“

„Provedl jsem jen vnější prohlídku. Měl bych o nich říct Danovi – koneckonců, místo činu má na starosti on.“

„Nedělejte si s tím starosti, na formality si tu nepotrpíme. Mohu?“

První tři modré svazky byly stejné a popisovaly stručné dějiny anglického malířství. Edice vyšla v roce 1978. „Jsou to laciné publikace,“ řekl May Kershawovi. „Nekvalitní papír a polovina ilustrací má špatné barvy.“

Na konci každého svazku našel fotografii autora, muže kolem čtyřicítky, předčasně zestárlého jako mnoho těch, kteří se narodili za války. Čtvrtá kniha pojednávala o životě a díle Stanleyho Spencera a vyšla v roce 1987. „Musím je ukázat Arthurovi,“ řekl. „Jeden z jeho pravidelných kontaktů je učitel umění. Přinesu je zpátky.“

„Myslíte, že by ty knihy mohly být užitečné?“

„Přivedly mě na takovou myšlenku; předpokládali jsme, že Tate dostal svou přezdívku kvůli plechovkám od sirupu. Ale co když ne? Co když nějak souvisí s Tateovou galerií?“

„A co pak?“ Kershaw zabalil ostatní věci. „Musíte mě omluvit, ještě jsem si nezvykl na to, jak pracujete. Zdá se, že se vyhýbáte obvyklým postupům. Chci říct, oběti většinou své vrahy znají. Neměli byste být v terénu a vyslýchat příbuzné a známé, hledat svědky?“

„Tyhle věci mají na starost Mangeshkarová a Bimsley,“ vysvětlil May. „Myslím, že práci v terénu už máme za sebou. Vy a Banbury jste na žádném místě činu nenašli nic užitečného.“

„Ano, je mi to líto. Byl jsem si jistý, že něco objevíme u Jakea Averyho. Byl přece zavražděn ve vlastní ložnici. Podle Dana je to

místnost, která má největší statický náboj v celém domě, protože je obývána polovinu z každých čtyřiaadvaceti hodin a je tam hodně povrchů a tkanin, které přitahují vlákna. Ale v tom je část problému: je tam nadbytek materiálů z různých zdrojů. V ložnici jsou šatní skříně, takže jí prošel každý kus oblečení v domě. Netvrdím, že někde mezi těmi zbytky vláken není cizí šupinka kůže, ale ještě jsme ji nenašli. Edmund Locard, francouzský forenzní vědec, říkal, že každý, kdo se objeví na místě činu, zanechá nějakou stopu. To je možná pravda, ale problém je v jejich interpretaci. Máme částečné otisky podrážek z podlahy v přízemí, které se nehodí k žádným botám v domě, ale to je asi tak všechno. Vysáli jsme koberec vedle postele, ale nic tam nebylo. Snažím se roztrždit vlákna z ložnice pod mikroskopem – není šance dostat částice z Averyho obličje pod elektronkový mikroskop, protože ten jediný široko daleko se opravuje a je na něj hrozný pořadník. Prohlédl jsem dveře a okenní parapety, a nic. Nejvíc mi ale vadí, že se z Balaklava Street za poslední měsíc stala jakási čtvrť hrůzy, kde se vraždí, hoří tam a ztrácejí se lidé, zatím co vy a pan Bryant se při vyšetřování na sebemenší popud noříte stále hlouběji do obskurních vedlejších uliček.“

„Takhle se vám to jeví?“ zeptal se May.

„No, víte – lidé mimo jednotku se mě na vás hodně ptají. Dělají si ze mě legraci. Nechápou, čeho chceme dosáhnout.“

„Na to si zvyknete,“ slíbil mu May. „Lidé zvenčí nikdy nechápou, jak pracujeme. Zabere jim moc času pročitání příruček a kontrolování tabulek s výsledky. Balaklava Street má ke čtvrti hrůzy daleko. V Londýně je teď Vražedných milí asi patnáct.“

„Jak se z ulice stane Vražedná míle?“

„Je na to třeba šest vražd v jedné ulici za půl roku. Hackney, Kentish Town, Peckham a Brixton se kvalifikovaly už mnohokrát. Arthur si pamatuje Hackney jako městečko se širokými, prázdnými ulicemi a úhlednými rodinnými domky lemovanými blaty. Ted' tam lidé odhazují odpadky z balkonů paneláků do špinavých uliček a těla předávkovaných feťáků zůstávají ležet v bytech neobjevena, dokud tam správa bytů nepřijde vymalovat. Ale...“ May poklepal perem na

plán ulice před sebou. „Ty události v Balaklava Street jsou něčím výjimečné: jsou promyšlené. Myslíme si, že ať už se tam stalo cokoliv, začalo to jako nehoda, pak se z toho stal plán a teď je to ve stadiu improvizace. Když někdo začne improvizovat, dříve či později se dopustí chyby. Ale nemůžeme si dovolit čekat na vrahův přehmat, když jsou ohroženy lidské životy.“

„Co tedy chcete dělat?“

„Arthur a já to až dosud vyšetřujeme každý z jiného úhlu. Myslím, že jediný způsob, jak najít odpověď, je spojit své síly.“

„Musíte si pospíšet. Land zítra přijde s něčím novým a očekává, že odveze všechny ostatní spisy z budovy. To znamená, že předá vaše výsledky metropolitní a nikdy ten případ nedostanete zpátky.“

„Jsem si toho vědom, věřte mi.“ May hodil poslední svědeckou výpověď do krabice a zapečetil ji. „To není všechno, co je v sázce. Arthur prochází jedním ze svých periodických období snížené sebedůvěry. Prohlašuje, že pokud tohle nevyřeší, nezasluhuje si v jednotce zůstat. Byl by to jeho poslední případ.“

POSTAVENO NA KOSTECH

„Pojďte dál, pojd'te dál, pozor na ty housle.“

Malá žena kolem padesátky s pážecím účesem a těžkými řadry, navlečená do zaprášeného černého svetru pokynula Arthurovi, aby vstoupil do úzké chodby, jejíž každý metr lemovaly hudební nástroje. „Můj syn je opravuje. Když jeho dílnu prodali a přestavěli na byty, musel přestěhovat svou živnost sem. Postavím na čaj. V kuchyni je víc místa. Je to moje teritorium.“

Bryant si sundal klobouk a rozhlédl se, kam by ho mohl pověsit. Cestou nahlédl do vesele vytapetovaného obývacího pokoje plného viol, cell, ovčích střívek, kusů překližky a kostek pryskyřice.

Paní Quintenová mu nabídla židli a udělala místo na vybledlém dubovém stole. Možná to bylo její teritorium, ale podařilo se jí ho zaneřádit stejně jako zbytek domu. Více než tucet viktoriánských džbánů na mléko naplněných sušenými květinami jen přidávalo prach k atmosféře už tak dost rizikové pro astmatiky. „Máme jen kozí mléko. Doufám, že to nevadí.“

„Ani za mák,“ ujistil ji Bryant, který si svou hostitelku hned oblíbil. „Můj bože, vy tady ale máte nepořádek. Skoro jako já. Vsadím se, že víte, kde co je.“

„Samozřejmě – prosím, říkejte mi Jackie – k čemu je domácnost, kde nevyužijete každý kousek volného místa? Jen připravujete ostatní o životní prostor. Ve své malé zahrádce vypěstují tolik zeleniny, že jí v létě můžu nosit celé pytle do té ubytovny v Holmes Road. Slyšela jsem, že vyhořeli.“

„Ano, a kvůli tomu jsem vlastně tady. Promiňte –“ Vytáhl si zpod zadku pomačkaný list notového papíru a rozhlížel se, kam ho má položit.

„To je v pořádku, píšeme si na rubové strany nákupní seznamy. Chudí umělci často psali na ruby notových osnov, věděli jste to? Není

ale důvod, proč byste měl. To je ten problém s vedením historické společnosti – člověk v jednom kuse vypráví lidem, co je vůbec nezajímá. Moderní svět je odtržen od svých dějin, pane Bryante. Jen bohatí si mohou dovolit luxus vzpomínání na minulost, a my bohatí rozhodně nejsme. Co byste rád věděl? Obávám se, že pokrýváme jen nejbližší okolí. Somers Town, St. Pancras a King's Cross mají své vlastní historické společnosti, ale všichni žijeme. Máme málo členů a nikdo nemá dost času provádět výzkumy.“

Bryant se zamyšleně podrbl na nose. „No, je to trochu výstřel naslepo. V okolních ulicích došlo k jistým podivným událostem. Mým úkolem je prozkoumat každou nabízející se možnost a snažit se je pochopit.“ Přijal hrnek čaje s pomerančovou příchutí a bez váhání se napil. „Pátrání po někom s motivem a příležitostí v tomhle případě stěží k něčemu povede. Spíš mě napadlo, zda odpověď neleží v samotné zemi.“

„Nejsem si jistá, jestli vám rozumím,“ přiznala paní Quintenová a posadila se proti němu.

„Ta oblast je svědkem své vlastní minulosti. Lidé si tam po staletí staví domy, žijí, množí se, bojují a umírají na březích řek, ve vlhku a špíně, v bažinách a na hromadách kostí. Můžete celé to území zalít betonem, ale nezměníte jeho povahu bez toho, že všechny obyvatele odstěhujete a nahradíte jinými.“

„Ale právě to se děje, pane Bryante. V posledních dvou desetiletích se ulice zaplnily doslova všemi národnostmi světa. Charakter města se rychle mění díky rychlejšímu cestování a ekonomické migraci.“

„Ale imigranti s sebou přivázejí poměrně málo své národní kultury,“ namítl Bryant. „Nedávné výzkumy ukázaly rostoucí vliv výživy na kulturu. První zákon behaviorální genetiky říká, že mnohé lidské vlastnosti jsou dědičné, ale část z nich se nedá přičíst genům nebo rodinám. Děti tráví méně času se svými rodiči, takže je více ovlivňují jejich vrstevníci. Město rychle prosazuje vlastní vůli. Kdybyste vychovávali jedno identické dvojče v Istanbulu a druhé v Londýně, po dvaceti letech byste ani nepoznali, že jsou to příbuzní.“

„Promiňte, pane Bryante, ale nestačím vás sledovat.“

„Vrah, paní Quintenová!“ vyhrkl Bryant. „Nemohu se vyjádřit jasněji.“ Od Bryanta to znělo skoro jako omluva. „Tři obyvatelé a jeden místní tulák zemřeli, zatímco další se skrývá. Stará indická dáma, stavař, televizní producent, alkoholik bez domova. Neměli vůbec nic společného kromě toho místa. To mě vede k předpokladu, že zemřeli ne kvůli sobě samým, ale prostě proto, že byli tady. Ptal jsem se sám sebe, co je na tom místě tak zvláštního kromě faktu, že zřejmě trpí přemírou vody, a pak mě napadlo, zda by to nemohlo být ono. Voda vzlíná ze země, padá z nebe, vsakuje se do zdí domů. Jestli je ale tohle ta souvislost, co to u všech svatých znamená? A tím jsem dospěl k otázce, zda není ve vašich historických záznamech nějaký precedens pro takové násilné chování v té oblasti. Stalo se to už někdy předtím, třeba v době, kdy byly ty ulice naposledy zatopené?“

„Aha, už vás chápu,“ řekla paní Quintenová konečně. „Poslužte si z té plechovky se sušenkami, já se zajdu podívat.“

Vrátila se s obrovskými pořadači novinových výstřižků, které upustila na kuchyňský stůl v oblaku jemného prachu.

„Jste alergický? Doufám, že ne. Leželo to celá léta na skříni.“ Otřela desky rukávem. „Myslím, že zjistíte, že ty samé tři ulice bývají zaplaveny zhruba tak každých třicet let.“

„Kdy naposledy?“ Bryant si nasadil brýle a zalistoval výstřižky.

„V roce sedmdesát pět. Předtím v roce čtyřicet dva. To, že byla řeka Fleet zakryta, jí ještě nezabránilo vylívat se z břehů. Radnice s tím nemůže nic dělat. Mysleli, že pomohou nové kanály přidané v době, kdy byl postaven nový londýnský okruh kanalizace, ale jeden muž z Balaklava Street, který pracuje ve Správě londýnských vodovodů a kanalizace, si myslí, že k záplavám dojde znovu.“

„Oliver Wilton,“ řekl Bryant. „Vy ho znáte?“

„Ano, je členem naší společnosti. Vloni uspořádal o tom problému přednášku. Je na to téma odborník. Velice zanícený. Má mapy, na kterých je vyznačen přesný rozsah záplav.“ Obrátila list a ukázala na článek z *Camden New Journalu*. „Tady. Bayham Street, Archibald Road, Balaklava Street. Bayham Street bývala jednou z nejchudších ulic v celém Londýně. Ubytoval se tam Charles Dickens, když přišel

z Chathamu. Bylo tam tak mokro, že plevel prorůstal dlažebními kameny a trhal je na kusy.“

„Kdy to bylo?“

„Okolo roku osmnáct set dvacet dva. Na jednom konci ulice stála zahradní restaurace U Červené čepice, pojmenovaná po místní čarodějnici. Hodně lidí si myslelo, že ta žena a její domácí duchové na tom místě straší. Staré fotografie ukazují, jak pochmurné a temné ty ulice byly, a samozřejmě v tak chudém prostředí docházelo k mnoha rvačkám a vraždám. Bayham Street je na tom teď lépe než kdysi, ale přesto je tam mnoho přepadení, krádeží aut, prodeje drog a těch podivných vražd, jak určitě víte. Archibald Road byla za války vybombardována do základů a teď je tam autosalon a realitní kancelář. Před válkou tam lidé vidali duchy, ale to byla doba, kdy fantomy viděl snad každý, jako by lidé předvíдали hrozné časy, které měly přijít. V tisku se objevilo několik senzačních případů, jako třeba strašení na faře v Borley, jež zvýšily prodej novin. Podívejte.“ Poklepala na zahrnědlou fotografii cihly vznášející se ve vzduchu. „Tahle novinářská kachna z fary by dnes už nikoho neoklamala. Lidé toužící po slávě inscenovali svá podivná představení, hysterické služebné vídaly ženy v bílém, staří džentlmeni přísahali, že viděli rytíře procházející zdmi. V nejistých dobách lidé uvěří čemukoliv. Možná bychom se měli podívat na novější události. Tohle by vás mohlo zajímat.“ Opatrně vysypala z obálky výstřižky a rozložila je po stole. „Železniční dělník zavraždil svou ženu a děti v Inkerman Street, motiv nezjištěn – zemřel v ústavu pro duševně choré.“

„Zatčen v roce sedmdesát pět,“ řekl Bryant. „V době posledních povodní. Co při těch předchozích?“

„Nemyslím, že bych měla články z toho roku, ale je tu něco staršího.“ Z knihovny v kuchyni vytáhla jeden ze šesti velkých svazků vázaných v červené kůži. „Walfordův *Starý a nový Londýn*, zřejmě nejlepší soubor odkazů, který byl kdy o Londýně vydán. Tady to máme: ‘Strašlivá vražda v Hradní taverně v roce 1875’. Ta hospoda stála u silnice do Hampsteadu, oblíbené mezi loupežníky. Dick Turpin tam pravidelně přepadal kočáry. A zdá se, že tenhle

psanec ohrožoval všechny hosty taverny a pak je postřílel, když mu odmítli odevzdat peníze a šperky.

To nejzajímavější přišlo až pak, protože se zdá, že se na útěku utopil. Pokusil se přebrodit Fleet, ale řeka náhle stoupla a odřízla ho uprostřed proudu. Kůň klopýtl a shodil ho do valící se vody. Jeho tělo se nikdy nenašlo.“

„Paní Quintenová, nemohu začít věřit, že duch utopeného loupežníka odpravuje lidi v jednadvacátém století, i když bych moc rád –, můj kolega by mě zabil.“

„Pak tedy nevím, jak bych vám mohla pomoci.“

„Přesto vám děkuji.“ Pokusil se o úsměv. „Byl to výstřel naslepo, ale jsem rád, že jsem to zkusil.“ Zavíral knihu, když jeho pohled upoutalo cosi na další stránce. „Život a doba doktora Williama Stukeleyho, uznávaného starožitéka.“ Rychle pročetl odstavec, až narazil na latinský nápis, který býval nad starožitékovými dveřmi.

*Me dulcis saturet quies,
Obscuro positus loco,
Leni perfruar otio,
Chyndonax Druida.*

„Chyndonax – to slovo jsem už viděl v souvislosti s druidskými obřady.“ Bryanta napadlo, zda stále ještě má rezervní mobil jednotky, a překvapilo ho, když ho našel v kapse saka nedotčený, i když na něm byly přilepené citronové bonbony.

„Maggie? Doufám, že nevolám v nevhodnou dobu. Nevyvoláváš zase duchy mrtvých žokejů, aby ti dali dostihové tipy?“

Čarodějka tou dobou v neděli často pořádala seance.

„Aha, díváš se na wrestling. Poslouchej, ty víš hodně o druidech, vid’? Doktor William Stukeley, bydlel v Kentish Townu poblíž Emmanuelovy nemocnice pro slepce – *Chyndonax Druida*, tahle slova měl vyrytá nad svým vchodem, protože pro něj byla důležitá... dobrá ženo, já *věděl*, že to budeš vědět.“

Asi minutu poslouchal a pak zavěsil.

„Takže?“ zeptala se se zájmem paní Quintenová.

„Obávám se, že by vás to nezajímalo. Vůbec to není, co jsem čekal. Díky za pomoc a také za čaj, i když těmi sušenkami si nejsem tak jistý, myslím, že mě po nich bude pálit žába. Možná bychom se mohli znovu setkat. Je milé najít spřízněnou duši. Má vizitka.“

Paní Quintenová se na ni podívala a překvapeně vzhledla. „To je lístek na ruské kolo v zábavním parku Battersea, cena půl pence. Platil v roce šedesát sedm.“

„Omlouvám se, tohle je starý kabát. Zkuste tohle.“ Už nějaký čas se nesnažil být okouzlující a vyšel ze cviku.

„Děkuji,“ řekla paní Quintenová a vzala si číslo jednotky. „Doufám, že se znovu uvidíme.“

OPUŠTĚNÉ DUŠE

Monika Greenwoodová a John May stáli před sochami spojených dětí s penisy místo nosů a snažili se tvářit šokovaně, ale to úsilí na ně bylo příliš. „Miluji provokativní umění,“ řekla Monika, „ale když se provokativnost okouká, kromě techniky toho nezbude moc, co by se dalo obdivovat.“

May věděl, že měl jejich domluvenou společnou nedělní návštěvu galerie zrušit, ale propadl Moničinu kouzlu. I když slíbil, že se vrátí do kanceláře za hodinu, Bryanta to neuklidnilo.

Monika popošla, aby si sochu prohlédla z jiného úhlu. „Nejprve jsem ty nové britské autory milovala. I poté, co Rachel Whitereadová po padesáté vybetonovala negativní prostor, jsem měla stále pocit, že se děje něco neotřelého. Ale pak začalo jít jen o peníze a z původního náboje zbylo jen málo. Řekla bych, že v tom to vězí: každá senzace odumře. Ale proč to tak musí být?“

„Nikdy jsem tě neměl za reakcionářku z Královské akademie,“ poškádlil ji May.

„To ani nejsem. Nezajímám se o Tiepolovy kýčovité stropy, ale raději bych zírala čtrnáct dní na ně než na jeden z těch otáčivých obrazů Damiena Hirsta. Chceš, abych odešla od manžela?“

„Nezdá se mi, že by to bylo vhodné téma k rozhovoru, když sedí doma s obvázanou hlavou,“ poznamenal May.

„To je dost chabá výmluva. Jeho ego utrpělo mnohem víc. Nikdy se nezmění. Jen se bojí, aby na to nepřišli jeho kolegové.“

„No, cítím se provinile. Měl jsem tam být a chránit ho, místo abych to nechával na Arthurovi.“

„A jaký by v tom byl rozdíl? Teď máte obvinění, na které můžete dostat Ubedu, za předpokladu, že se ještě vynoří, a Garetha to odstrašilo od nezákonných aktivit až do příště, kdy ho někdo nachytá na jeho marnivost.“

Monika si odfoukla kadeř vlasů z obličeje. Galerie byla přetopená a jasně osvětlená, stěží vhodné místo pro romantickou schůzku. „Považuji se za moderní ženu, ale občas bych byla ráda, kdyby za mě rozhodl muž. Strávila jsem celé manželství tím, že jsem rozhodovala za Garetha. Teď se toho může ujmout někdo jiný. Chovat se ke každému správně nakonec znamená, že tě ostatní začnou nenávidět. Chci mít svobodu udělat ze sebe blázna.“ Vzala ho za ruku a pevně ji stiskla. „Ty víš, že bych ho kvůli tobě opustila.“

„Moniko, já –“

„Neříkej něco, čeho bys mohl litovat, John. Znáš tě. Nejsi schopen podlosti. Jsi poctivý a osvědčený, což ti pomáhá v tvé práci a dělá tě žádoucím. Pověz mi, proč jsi mě sem přivedl. Jak tě znám, souvisí to nějak s vyšetřováním. Radši přesuneme náš rozhovor na bezpečnější půdu.“

Kráčeli zpět do středu ohromné turbínové haly bývalé banksideské elektrárny, dnes domova Tateovy galerie moderního umění, kde se kroutila elegantní pryskyřičná socha v prostoru vzbuzujícím agorafobii. May si sundal ze zad batůžek a vyndal z něj knihy o umění. „V jedné ubytovně došlo k požáru. Tyhle knihy patřily muži, který ho založil. Pokud se potvrdí, že to udělal, mohly by nám pomoci pochopit jeho motiv.“

„Není toho moc, z čeho byste mohli vycházet, že?“ Monika našla lavičku u vchodu a posadila se na ni s knihami v klíně.

„Arthur chtěl navštívit jednoho bláznivého kunsthistorika jménem Peregrine Summerfield, ale mě napadlo, že zkusím nejdřív tebe. Co víš o Stanleyem Spencerovi?“

„Moc ne. Měl jméno po nějakém vzduchoplavci. Bojoval v první světové válce a byl válečným ilustrátorem ve druhé. Žil v Cookhamu, poblíž řeky, a fascinovalo ho zmrtvýchvstání. Jeho obrazy jsou zvláštní, naivní a tajemné. Některé jsou přímo znepokojující. Trpěl zřejmě rozštěpením osobnosti, maloval dvěma různými styly – realistické obrazy a své takzvané nebeské vize. Jeho rukopis byl velmi dynamický – to vidíš tady na těch ilustracích – ale v kompozicích je velký cit pro harmonii, i když ty postavy zneklidňují. Takový je asi rozsah mých znalostí.“

„To jsou dost zvláštní knihy na to, že je s sebou tahá nějaký bezdomovec.“

„Třeba ne; může být celkem uklidňující mít u sebe vypočtení zmrtvýchvstání. Ještě nikdy jsem je neviděla.“ Otevřela první v plátně vázaný svazek. „Vytiskli to v době, kdy se ještě obyčejní lidé zajímali o anglické umění. Hrozně laciné reprodukce, ale myslím si, že by ty knihy mohly mít značnou cenu.“

„Proč myslíš?“

„O těch obrazech a sochách není už mnoho záznamů. Hodně jich zmizelo. V době svého vzniku nebyla ta díla příliš ceněna.“

May se díval, jak přejíždí po obrázcích prsty, jako by četla zprávy napsané neviditelným inkoustem. „Ještě něco?“

„Jsou od nepříliš známých autorů, samozřejmě, ale na tomhle souboru je zajímavé to, že ta díla mají něco společného.“

„Opravdu? Žádnou souvislost nevidím.“

„Proč bys také měl, drahý. Nikdo je už padesát let nespátřil. Myslím, že se všechna ztratila nebo byla ukradena za druhé světové války. Nikdy jsem je neviděla shromážděné do podobných svazků. Některá z nich jsou velmi zvláštní. Často jde o naivistické malby. Vhled do opuštěné duše; amatérští umělci si dokáží vytvořit velmi osobité vidění v důsledku své neschopnosti komunikovat. Škoda, že je druhý díl poškozený.“

„Ukaž.“

Monika otevřela knihu uprostřed a on uviděl, že několik listů bylo vyříznuto nožem.

„Podívej se do rejstříku,“ vybídl ji.

„Hm. Na těch chybějících stránkách byla díla umělce jménem Gilbert Kingdom.“

„Slyšela jsi o něm někdy?“

„Nic mi to neříká, ale můžu ti dát odkazy na několik univerzitních internetových stránek. Třeba tam něco najdeš.“ Vytáhla z kabelky poznámkový blok a vypsala je tam. „Použij moje heslo. Běž a vyřeš ten zločin, já zůstanu se svým mužem, dokud se neuzdraví, a pak si třeba znovu promluvíme.“

TAJNÉ DĚJINY

„A, ty už ses vrátil. *Chyndonax Druida*“ řekl Bryant vzrušeně. „To bylo vyryto nade dveřmi domu Williama Stukeleyho v Kentish Townu.“ Čekal na odpověď, ale žádná nepřišla. „Podívej, já vím, že je to náročné, ale snad by ses mohl snažit mě sledovat. Je to opravdu důležité.“

„Dobře, tak vysvětluj.“

„Je to odkaz na jednu urnu ve Francii, která měla přechovávat popel vysoce postaveného druida toho jména, jednoho z velkých pánů Stonehenge.“

„Jak tohle víš?“ zeptal se May podrážděně.

„Vyhledal jsem si to v tomhle.“ Bryant zdvihl potrhaný brožovaný svazek, nazvaný *Mamutí kniha druidských tradic*. „Ve viktoriánských dobách se věřilo, že ta urna samotná má nějaký vyšší účel. Lord Carnarvon se ji pokusil od Francouzů koupit, ale samozřejmě se mu to nepodařilo. Tehdy byli všichni posedlí egyptskými artefakty. Jak víš, Carnarvon financoval Howarda Cartera, objevitele hrobky mladého faraona Tutanchamóna, a následně na to zemřel, jak někteří věřili, kvůli jakési ‘kletbě’. Existovala domněnka, že ta urna byla vyrobena podle mnohem starší nádoby, kterou někdo propašoval z Egypta.“

„Neříkej mi to, nech mě hádat,“ zasténal May. „Mysleli si, že to byla ta původní nádoba, obsahující všechen žal lidstva.“

„Přesně tak, výborně. Tak vidíš, opravdu existuje, a teď máme důkaz, že je ta urna spojena s Kentish Townem. Zeptej se mě, co se s ní stalo.“

„Skočím ti na to, i když vím jistě, že toho budu litovat. Co se stalo?“

„Někdo ji ukradl z Louvru dva roky po tom neúspěšném pokusu o koupi,“ řekl Bryant s nádechem uspokojení. „Francouzská vláda

měla podezření, že se jeden z Carnarvonových kamarádů chtěl pomstít za jeho smrt, ale chyběl jim důkaz. Takže mohla klidně skončit někde tady, a proto Ubeda potřeboval k jejímu nalezení místního odborníka, jako je Greenwood.“

„Nic z toho nám ani trochu nepomůže vyřešit tu vraždu.“ May se cítil starý a unavený. Bryant už z něj zase začal vysávat krev.

„To si možná myslíš ty, ale já mám pocit, že když najdeme tu urnu, odhalíme vraha.“

„Proč?“ vykřikl May. „Proč by spolu tyhle dvě věci měly souviset? Byla to naprosto oddělená vyšetřování! Nemáme důvod – vůbec žádný důvod – se něco takového domnívat. Je ti jasné, že v tomhle vyšetřování není vůbec nic, co by bylo založeno na empirických faktech? Máš vůbec ponětí, jak *moc* mi lezeš na nervy?“

Bryantovy bleděmodré oči se rozšířily nevinným úžasem. „Ale to jsem nechtěl.“

„Já vím, že ne, Arthure. V poslední době špatně spím, to je celé. Měl bych jít domů. Řekněme si to na rovinu, nestihli jsme termín. Prohráli jsme.“

„Odvezu tě.“

„Neber to ve zlém, ale tvé řízení by byla poslední kapka. Pojedu autobusem.“

„Možná by ses měl ještě chvíli zdržet,“ řekla Janice Longbrightová, která vstoupila do místnosti bez zaklepání. „Přišla za tebou nějaká dáma, Arthure. Paní Quintenová. Říká, že má ty informace, které jsi chtěl.“

„Tak ji přiveď.“ Bryant se pokusil uhladit svůj neposlušný kroužek bílých vlasů. „Jak vypadám?“

Obrátil se k Mayovi pro schválení jako školák podrobený kontrole zevnějšku. May pokrčil rameny. Bylo to už dlouho, co se jeho kolega naposledy staral o svůj vzhled před příchodem ženy. Usmál se pro sebe. „Ujde to.“

„Čemu se směješ?“

„Ničemu. Tady je tvá dáma.“

Jackie Quintenová se rozhlížela kolem sebe se zjevným potěšením. „Takhle jsem si to tu nepředstavovala. Vůbec to

nepřipomíná policejní stanici,“ prohlásila. „Moc hezké. Jako kdyby tu někdo bydlel.“

„Však tu skoro bydlíme,“ řekl Bryant. „Uvažoval jsem i o krbu.“

„Opravdový oheň mi chybí, vám také? Řekla bych, že to stojí za to úsilí.“ Usadila své statné hýždě na židli vedle Bryantovy. To si ještě nikdo nedovolil; byla to Mayova židle. „Manžel jedné ženy z naší ulice restauruje staré mapy pro Britskou knihovnu. Šla jsem si od nich vypůjčit pásovou brusku a zatímco jsem čekala, až vytáhne skládací žebřík na půdu, přemýšlela jsem o tom, co jste říkal, o minulosti těch domů a lidech, kteří v nich bydleli, a zeptala jsem se jí, jestli někdy slyšela o nějakých podivných událostech, k nimž došlo během povodní, zvláště o úmrtích nebo zraněních. Vzpomněla si na historku o jednom výstředním starém muži, který bydlel v Balaklava Street. V těch dobách to bylo dost nebezpečné místo – policisté si tam troufli jen ve dvojicích. Rodiny mužů, kteří stavěli železnici, se rozmohly a řadové domky jim byly malé, takže se odstěhovaly a na jejich místo přišly chudší. Tihle lidé pronajímali pokoje a s přelidněním a nezaměstnaností přišly problémy – víte, jak to chodí.“

May se s úsměvem na tváři znovu posadil. Zdálo se, že Bryant konečně našel spřízněnou duši.

„Takže, několik místních výrostků si vzalo do hlavy, že ten staroch ukrývá někde poklad, a chtěli z něj vytlouct, kde. Naneštěstí ho nechali ležet v bezvědomí na ulici, zatímco mu prohledávali dům, právě ve chvíli, kdy silné deště způsobily povodně. Muž upadl do prohlubně v dlažbě, a jak se voda vylila z ucpaných kanálů, utopil se. Tamní policisté znali jména těch chlapců – znal je každý –, ale komunity tehdy držely pohromadě a nikdo nebyl postaven před soud. S mnoha domy v Camdenu, Somers Townu a St. Pancrasu se pojí takové podivné historky. Ale většina těch příběhů byla už zapomenuta.“

Otevřela brašnu na kolo, opatrně rozvinula v plastové fólii zalitý pergamen a položila ho před Bryanta. „Janetin manžel má podrobnou mapu té oblasti, pořízenou těsně před válkou. Zabil by mě, kdyby

zjistil, že ji zase někomu půjčila, tak vám ji tady nemůžu nechat, ale myslela jsem si, že je na ní něco, co byste možná rád viděl.“

Protože za stolem už nebylo místo, byl May nucen studovat mapu vzhůru nohama, což ho lehce popudilo.

„Jak vidíte, je trochu podivná. Myslím, že byla určena k zavěšení na zeď, jako dárek pro souseda, spíš než k přesnému vyobrazení oblasti.

Nejzajímavější je na ní tohle.“ Jela ukazováčkem po inkoustové linii ulic, až dospěla k Balaklava Street. „Předpokládá se, že domy na severní straně ulice byly postaveny na místě mnohem staršího osídlení, na základech starého kláštera, který se zřítil, když Fleet prorazil své břehy, což byl osud, který postihl i dům, který tam stál před klášteřem. Ten patřil sektě druidů a byl známý jako Dům prokletý všemi vodami. Podívejte, tady je to napsané.“

Bryant zkoumal mapu. Zdobné písmo natolik zaplňovalo ulici, že nebylo poznat, který dům teď stojí na kterém místě.

„Další nemovitost byla známá jako Dům požáru, nikdo si nepamatuje proč. Je to tu také vyznačené.“

Bryant očekával, že ten nápis najde na místě ubytovny, a byl zklamán, když ho objevil v polovině Balaklava Street. Tentokrát bylo parcelu snáze možné určit. Vytáhl z horní zásuvky lupu. „Čtyři odleva, tři zprava. Ty domy se nezměnily, že?“

„Pokud vím, tak nikoliv.“

„Potom vím, o který jde.“

„Který je to?“ zeptal se May.

„Číslo čtyřicet tři. Dům požáru patří Tamsin a Oliveru Wiltonovým. Myslím, že bychom tam měli hned poslat Bimsleyho.“

„Proč?“

„Požár v ubytovně nepřipravil Tatea o život. Zatím ještě nemáme výsledky testů, týkajících se toho žhářství, ale předpokládejme, že je za celou tou věcí Tate. Věděl, že je pod dohledem, vyměnil si s někým šaty, podpálil ubytovnu a v nastalém zmatku utekl. Ale to nebyla součást jeho původního plánu.“

„A jaký je jeho plán?“

„Ulice znovu zaplaví voda. Když se to stalo v minulosti, byly spáchány podivné zločiny. Co když si vzal do hlavy, že zopakuje minulost? Řekněme, že Dům prokletý všemi vodami je ten, kde zemřela Ruth Singhová. Ten Dům požáru nemá nic společného s ubytovnou, ale mohl by přivést Wiltonovy do nebezpečí. Tate už možná jednu budovu podpálil. Co když se to chystá udělat znovu?“

„Nechápu, proč by něco takového dělal. Ale máš pravdu, nemůžeme si dovolit riskovat.“ May zavolal Longbrightovou. „Udělej zmenšenou kopii tohotohle, ano?“ Podal jí mapu. „Pak chci, abys ses s Mangeshkarovou a Bimsleyem vrátila do Balaklava Street.“

*

Bimsley se tam dostal jako první. Déšť byl ještě hustší než předtím. Voda se valila po dlažbě a pěnila kolem přeplněných kanálů. Průčelí domů byla promočená. Bimsley vyběhl po schodech a zabušil klepadlem na dveře Wiltonových, ale uvnitř se nikdo nepohnul. Otočil si baseballovou čapku štítkem dozadu a vzhlédl k temným oknům. „Nic se neděje,“ zavolal Longbrightové. „Můžete zkusit jejich mobily?“

Bimsley zastrčil telefon do kapsy a ustoupil. Rozhlédl se po ulici. O kus dál stál někdo v křoví na volné parcele a pozoroval ho. Déšť mu bránil ve výhledu, ale zdálo se, že je to Tate. Jakmile přihlížející zpozoroval, že si ho policista všiml, otočil se a kulhal pryč.

„Tentokrát neutečeš,“ řekl Bimsley a rozběhl se.

OLEJ A VODA

„No to mě podrž, vzácný, byť nepříliš ceněný druh detektiva, *Homunculus Senex Investigatorus*,“ řekl Peregrine Summerfield a podrbl se v divoce rozježeném plnovousu. „Pojď dál, než tě uvidí sousedi. Omluv to pyžamo, nosím ho při malování kvůli tomu nepořádku.“ Mávl na Bryanta štětcem, aby šel dál, a postříkal stěnu tyrkysovou barvou. Bryant si všiml, že na stropě je rumělka. „Jak jsi mě u d'asa našel?“

„Lilian mi řekla, že teď bydlíš tady,“ vysvětlil Bryant. „Potkal jsem ji před pár týdny.“

„Doufám, že jsi řídil buldozer. Od té doby, co odešla, se chová jako kráva. Patří mi jenom jeden obraz, malý a docela nanicovatý Wols, který vypadá jako vyzvracený krevetový koktejl, ale Bauhaus se teď prodává draž než kdy předtím a ona ho požaduje jako součást rozvodového vyrovnání.“

„Netušil jsem, že se ti líbí německé abstraktní umění. Čisté hrnky asi nemáš.“ Bryant došel do kuchyně a natočil vodu do konvice. Každý kus nádobí na odkapávači byl plný štětců a naplň uschlých kapek od akrylových barev.

„Používám teď plastové kelímky, ušetří mi to práci s mytím. No, můžeš si nade mnou zoufat. Jaký pád kdysi uznávaného učitele umění, Ozymandias v Stoke Newingtonu. Neviděl jsem tě od té záležitosti s tím prerafaelitou poničeným vandaly. Chodíš za mnou, jenom když něco chceš, sakra.“ Summerfield si otřel štětec o pruhovaný kabátek pyžama. „O co jde tentokrát?“

„Potřebuji informace o jednom umělci. Aspoň jsi začal zase malovat.“

„No, když odešla kněžna Drákulová, seknul jsem s učením a na nějakou dobu přestal chodit ven, dokud se tady jednoho dne nesešli mí žáci a neobvinili mě, že jsem je nechal ve štychu. Co jsem mohl

dělat? Nemohl jsem truchlit věčně. Kromě toho tu je dobré světlo. Můžu sedět celý den ve spodkách a plácát barvu po zdech, jak se mi zamane. Pořád učím dvakrát týdně dějiny umění, ale o víkendech prodávám své obrazy v Bayswater Road. Děsivé kýče, západy slunce a štěňátka pro turisty bez vkusu, ale aspoň si vydělám na živobytí. O koho ti jde?“

„Slyšel jsi někdy o malíři jménem Gilbert Kingdom?“ zeptal se Bryant.

Summerfield se zamyšleně zatahal za vousy. „Už dlouho ne,“ řekl nakonec.

„Takže víš, kdo to byl?“

„Samozřejmě. Tragický osud, něco z *béte noir*. Byl to žák Stanleyho Spencera, možná ještě působivější talent.“

„Tak proč jsem o něm nikdy neslyšel?“

„Protože nikdy nenaplnil svůj potenciál. Ale je známý většině kunsthistoriků, kteří si zaslouží svou mzdu. Kingdom trpěl osudem mnoha géníů. Byl velmi nadějný jako student ve Sladu – chodil tam samozřejmě i Spencer – a pak se mu dostalo jakéhosi prozření podobně jako před ním Spencerovi. Kingdom měl trochu pohanštější přístup k chápání světa, dělil ho na základní živly ohně a vody. Nezajímalo ho smolení portrétů ve zlatých rámech pro zákazníky, byl posedlý pohanskými rituály. Ani všechen talent světa nemůže zachránit muže, jenž se narodil ve špatnou dobu. Nakonec zešílel a zemřel v chudobě. Nejsou o něm skoro žádné knihy.“

„Já jednu mám.“ Bryant vytáhl svazek z odřené kožené kufříku. „Kapitolu o jeho práci však bohužel někdo vytrhl.“

„Ale já tu knihu vlastním,“ řekl Summerfield se zjevným potěšením. „Myslím, že je to jediná publikace, kde jsem viděl reproduované jeho práce. Chvilku počkej, najdu ti ji.“

Bryant popíjel čaj a poslouchal, jak umělec obrací obývací pokoj vzhůru nohama.

„Desky jsou utržené, ale je to stejné vydání.“ Drsnými, barvou potřísněnými prsty listoval v knize, dokud nenašel stránky chybějící v Tateově výtisku. Pak ji podal Bryantovi.

„Všechno, co máme, je mučivý záblesk geniality toho muže, dva obrazy, oba v Kalifornii, a pár studií a črt. Stejně jako Spencer maloval Cookham, Kingdom si vybral Londýn. Rozložil město do čtyř barevných palet, odstínů a časových souřadnic.“

„Jak to udělal?“

„No, byl to Londýn za Velkého požáru a později, během průmyslové revoluce, lidské peklo s plameny, hýbajícími se píсты a kotli chrlicími páru. Pak je tu město s víry nezdravé mlhy a kopci bičovanými větrem, místo záhad, nemocí a nebezpečí. Dále město vody, křížované velkými ponornými řekami a stovkami přítoků, krajina plná vodních mlýnů, deště a povodní. A nakonec město úrodné jílovité země, v níž lze najít kosti obětí moru, půdy, ve které obyvatelé města zapouštějí kořeny jako Hydra zuby.“

„Takže čtyři živly.“

„Přesně tak. Takové myšlení nebylo v módě v době, kdy se šířil poválečný modernismus. Nepodařilo se mu najít mecenáše a nakonec ho ukopali k smrti výrostci a zemřel v kanálu na ulici někde poblíž tvé kanceláře.“

Bryant si prohlédl obrazy, nedokončené výlevy výjimečné mysli, drsná božstva vládnuocí zemi a nebesům, zatímco přikrčení smrtelníci dřou v malých cihlových domech. Barvy a zpracování byly mimořádné. Bryantovi to připomnělo viktoriánská epická vyobrazení pohádkové říše.

„A to je všechno, co namaloval?“

„Ano, to je ten paradox. Ti, kteří svými schopnostmi předběhnou dobu, jsou často odměněni posmrtně, ale neúspěch je skrývá před zraky lidí. Čím větší získají náskok před duchem doby, tím víc je svět náchylný je pohrbit. Říkalo se, že Kingdom vytvořil ještě další díla, ale všechna byla zničena. Nikdo to neví jistě.“

„Kdo by udělal tak hroznou věc, jako je zničení uměleckého díla?“

„Drahý naivní příteli, každé desetiletí má své samozvané cenzory. Jediné štěstí je, že na ně čas zapomíná a umělce si pamatuje. V celé historii světa není jediný cenzor, na nějž by bylo vzpomínáno s úctou. Objevily se výhrady proti Kingdomově volbě tématu. Prý se

jeho styl příliš blížil tomu, co bylo spojováno s nacistickým uměním. Nacismus byl na vzestupu, doba nejistá a nikdo nechtěl vidět znázornění budoucnosti bez křesťanství. Ve Sladu se říkalo, že Kingdom byl jediný umělec schopný zachytit chybějící kapitoly anglické pohanské minulosti.“

„Myslíš, že mohl své dílo zničit sám?“

„Obtížná otázka. Člověku se nechce něčemu takovému věřit, ale jaké jiné vysvětlení zbývá? Zemřel jako žebrák, bez domova a bez přátel, nemilovaný a zapomenutý. Žádné zástupy zbožňujících studentů. Nezemřel mlád jako Firbank nebo Beardsley. Ti oba vytvořili za svých krátkých životů ucelené dílo.“

„Jak byl Kingdom starý, když ho ti chlapi napadli?“

„Myslím, že mu táhlo na padesát, což tehdy nebylo takové mládí jako dnes. Pil, hladověl a vypadal mnohem starší. Podívej.“ Summerfield obrátil list a ukázal na černobílou fotografii vyzáblého, nemocného muže v potrhaném tvídovém saku. Postava za ním byla hladce oholená a nakrátko ostříhaná, ale jak Bryant tušil, byl to jasně mladý Tate. „A tohle je jeho syn,“ potvrdil jeho podezření Summerfield.

„Co víš o tom chlapci?“ zeptal se Bryant.

„Jmenoval se Emmanuel Kingdom. Prý ho zdrtila otcova smrt a přísahal pomstu těm, co ho zabili – ale to může být jen romantická historka šířená učiteli umění. Takový chlapec to samozřejmě nemohl dokázat a dovedu si představit, že ho posedlost nakonec svedla na scestí jako jeho otce.“

„Máš ponětí, co se s ním stalo?“

„Řekl bych, že nějaký čas pracoval jako hlídač v Tateově galerii, aby byl nablízku otcovým obrazům. Muselo ho zdrtit, když je střelili Amíkům. Od té doby už jsem o něm neslyšel.“

„Myslím, že vím, kde je.“

„Opravdu?“ Summerfield přímo hořel vzrušením. „Kdybychom ho dokázali najít, mohl by vrhnout světlo na život svého otce. Víš vůbec, jak by to mohlo být důležité? Informace jsou peníze, Arthure.“

„Musím ho najít rychleji, než si asi dokážeš představit,“ souhlasil Bryant. „Ale z úplně jiného důvodu. Obávám se, že má něco společného s hroznými událostmi.“

„V každém případě jsem rád, že tě zase vidím,“ usmál se Summerfield. „Chytil jsi někdy toho vandala, co zničil ten obraz v Národní galerii?“

„Myslím, že ano,“ odpověděl Bryant nepřítomně a oblékal si kabát.

„Doufám, že se jim ho podařilo opravit. Toho Waterhouse.“

Bryant se zarazil s jednou paží v rukávu. „Cože?“

„Ten obraz byl od Waterhouse, ne? *Oblíbenci starého císaře*, jestli mě neklame paměť. Člověk by skoro zapomněl, že měl na svědomí i ty strašné čarodějnické mazanice jako *Čarodějka* a *Kouzelný kruh*. Měl i svůj kult, věřil bys tomu?“

„Waterhouse,“ opakoval šokované Bryant. „Můj bože, děkuji ti, Peregrine.“ Teprve když odešel, objevil Summerfield detektivův klobouk posazený na sklenici se štětcí na stole v hale.

PŘÍCHOD BOUŘE

Hromádka pohlednic přestala růst.

Kallie jimi znovu zalistovala a napočítala sedm. Poslední pohled jí Paul poslal z Chorvatska. Co sakra dělal v Chorvatsku? V nejtemnějších okamžicích deštivých nocí, poté, co zhasly dokonce i pouliční lampy, mívala pocit, že její milý už není na tomto světě.

Před několika dny si ho představila, jak leží v chýši s hliněnými stěnami, hlavu omotanou krvavým obvazem, a snaží se vysvětlit laskavému, ale nechápavému rybáři, že mu někdo ukradl pas. Teď si uvědomila, jak absurdní to byla představa. Dokonce i na starobylých muslimských tržištích byly internetové kavárny. Málokde někdo neuměl anglicky. Kdyby se Paulovi něco stalo, našel by způsob, jak se s ní spojit. Text na pohlednici byl veselý a neosobní, jako když dítě píše z donucení rodičům z tábora.

Po několikahodinové pauze se v severním Londýně rozpršelo s novou intenzitou. Déšť padal na zem jako v tropech, šplíchal z okapů, lil se ze střech, verand a markýz. Kanály byly přeplněné a střední část ulice se začala zaplavovat. Uvažovala, že sedne na vlak a ujede k tetě, kde by mohla přečkat nejhorší slotu. Něco ji však drželo v domě. Stal se jejím domovem a ona byla odhodlaná zůstat. Seděla za kuchyňským stolem nad vzorky barev do koupelny a snažila se soustředit na práci, ale déšť ji příliš rozptyloval. Usoudila, že bude lepší věnovat se nějaké bezmyšlenkovité činnosti; sešla do suterénu a vzala do ruky kladivo.

Měla v úmyslu zbourat část komínu v koupelně a udělat tak místo pro police na ručníky. Nezbyvaly jí peníze, aby si na tu práci někoho najala, takže se to rozhodla udělat sama. Když ale zasadila zdivu sedm nebo osm ran kladivem, pochopila, že nemá v rukou dost síly. Její úsilí nepřineslo víc než několik důlků ve tvaru půlměsíce. V koupelně nebyla elektrická zásuvka, ale natáhla si z kuchyně kabel,

aby mohla poslouchat rádio, a bezduché plácání diskžokeje přehlušilo hukot vody, která jako by protékala přímo suterénem. S tím zvukem žila už tak dlouho, že ho skoro ani nevnímala.

Odporná vlhká bledá skvrna se objevila kousek nad podlahou a tak rychle se rozšiřovala po spojovací zdi, že ji skoro viděla růst. Omítka však byla na dotek suchá, jako by dokázala vstřebávat vodu. Asi bude nutné se s tím komínem zatím naučit žít; může ho nechat zbourat později. Zamračeně pohlédla na vanu. Nenáviděla ji, protože oba kohoutky měly sklon se zasekávat, otevřené nebo zavřené. Instalatér se k ní už další týden nedostal.

Kallie se rozhodla odstranit řadu kachlíků za vanou. Po půl hodině práce však odložila dláto, vzala do ruky nůž a začala jím odlupovat vrstvy malby z okolní omítky. Šlo to snadno a práce jí šla rychle od ruky. Hodně se potila, přestože v koupelně byla hrozná zima. Místnost vzdorovala jakýmkoliv pokusům o vyhřátí. Neříká se snad, že teplota vždycky klesne, když jsou nablízku duchové? Měla pocit, že je jimi obklopena: cítila pochmurnou přítomnost Ruth Singhové, přízračné postavy Elliota a Jakea, a dokonce i Paula, jehož rysy si už jen stěží dokázala vybavit.

Když čekala, než se začne vařit voda na čaj, dívala se ze zamlženého okna v kuchyni. Ulice byla blízko Piccadilly Circusu, údajného pupku světa, ale ona si připadala jako na anglickém venkově. Doprava o sobě zpravidla dávala vědět basovým hukotem, který jí spíš rezonoval v kostech, než aby ho vnímala sluchem, ale toho večera ho přehlušovaly kapky deště dopadající na listy zpododěru. Znělo to, jako když se přehazuje lopatou štěrk. Připadalo jí, že se otevřela stavidla přehrady a Londýn se změní na podvodní svět atlantských přízraků.

Kallie se vrátila do koupelny a zjistila, že se skvrna za těch několik minut, co byla pryč, opět zvětšila. Nyní se roztahovala po polovině stěny jako houbovitý mrak a byla na dotek vlhká.

Právě se chtěla s obnovenou energií pustit do práce, když zhasla světla.

*

„Opravdu jsem myslel, že ho mám,“ řekl Bimsley. „A dostal bych ho, kdybych se málem nepřerazil o obrubník. Za to můžou ty boty. Natloukl jsem si kostrč a bundu na zádech mám promočenou.“ Konstábl si protřel oči a narovnal kšiltovku. „To počasí mi nejde na rozum,“ postěžoval si. „Globální oteplování. Ve dne v noci mokneme, to je všechno. Jak jsi na tom ty?“

„Už jsem byla suší,“ odsekla Meera.

„Brzo bude tma. V neděli večer bychom měli sedět doma. Dal bych si teplou polévku. Tate už se tady neukáže. Ví, že po něm jdeme. Něco ho vyplašilo.“

„Co to mohlo být?“

„Možná se vrátil do ubytovny pro svoje knížky a zjistil, že zmizely. Nemusí být génius, aby mu došlo, kdo je sebral. Tak vzal roha.“

Meera se podívala na hodinky. „Směna nám končí až za hodinu.“

„Mně se zapotily hodinky. Kromě toho Stařík počítá s tím, že nikdo nepůjde domů, dokud ho nedostaneme.“ Lidé z jednotky často mluvili o Bryantovi jako o Staříkovi, i když byl jen o tři roky starší než jeho kolega.

„Mohli bychom znovu obejít domy.“

„To by měli místní radost. Další výslechy, a bude z toho obtěžování,“ varoval ji Bimsley. „Občané si buďto stěžují, že nevidí na ulicích žádné policisty, nebo nadávají na buzeraci.“

„Nech toho, Coline, začínáš mluvit jako chlapi na stanici v Peckhamu. Musíme to prostě nějak překlepat do konce směny.“

Bimsley zadupal v kaluži. „Ten už se dneska neukáže.“

„Proč ne?“

„Kvůli tomu dešti. Kanály už ho neberou, to znamená, že Tateovy milované podzemní tunely jsou zaplavené a on se jimi nemůže plížit po okolí.“ Bimsley přimhouřil oči a snažil se prohlédnout skrz chomáče mlhy. „Něco tu není v pořádku. Cítím narušení síly.“ Zamával kolem sebe imaginárním světelným mečem. „Rád bych věděl, čeho chtěl ten chlap předstíráním své smrti dosáhnout. Únikovou cestu už přece měl. Proč ji nepoužil?“

„Když dojde v jižním Londýně ke třem úmrtím v jedné ulici, nikdo se je nesnaží spojit. Je to jenom tulák, není vrah.“

„Zabil jednoho ze svých lidí, Meero. Už jsem viděl takové jako on. Mezi bezdomovci a námi je vysoká zeď. Proč nechal umřít svého parťáka? Je tu něco, na co Stařík ještě nekápl, a rozhodně nemá času nazbyt. No, já to tady každopádně zabalím, jakmile budu mít padla. Usuším se, objednám si kari, otevřu pivo, zapnu televizi, díky a dobrou noc.“

„Myslela jsem, že jsme tým, Coline. Neměl bys nechávat chudáky Bryanta a Maye ve štychu,“ řekla Meera.

„A co z toho budu mít?“

„Třeba si dám to kari s tebou.“

Vzdálené zadunění hromu ohlásilo blížící se bouřku.

„Nemůžeš zapnout větrák?“ zeptal se May. „Vůbec nic nevidím.“

„Mohl bych, ale shořely by pojistky brzdových světel. A když zapnu rádio, rozsvítí se světlo v kabině.“

„Elektroinstalace v tomhle autě je opravdu zvláštní.“ May se zavrtěl na sedadle. „Čím je to vycpané, koňskými žíněmi? Měl by sis pořídit nějaké slušné malé auto.“

„To by ale nebylo k ničemu při pronásledování, ne?“ odsekl Bryant.

Proboha, jen ne něco takového, pomyslel si May, kterému se vybavila poslední automobilová honička. „Tohle je mini cooper.“

„Ale ne pod kapotou.“

„Už je skoro tma. Nepřijde ti to divné?“

„Ne,“ řekl Bryant a zašustil sáčkem s bonbony. „To se stává každý večer.“

„Myslím tím, že nesvítí pouliční osvětlení. Ani okna domů. Podívej, tamhle v Inkerman Road se svítí. Možná se voda dostala do podzemních rozvodů. Radši to nahlásím.“

„Kde je Longbrightová?“

„Janice by měla být v čísle čtyřicet tři, u Wiltonových. Nevidím Meeru a Colina. Říkal jsem jim, aby se drželi na dohled.“ May sáhl na zadní sedadlo pro baseballovou čapku.

„Musíš nosit tu hroznou věc?“ zavrčel Bryant. „Už ti není dvacet.“

„Nevím, kde se u tebe berou ty povýšené toryovské názory na oblékání.“ May si narovnal v zrcátku kšilt. „Nejsi zrovna Calvin Klein.“

„Mám svůj klobouk od války.“

„Divím se, že ti ještě nespádl přes uši, při tom, jak se smrskáváš. Kde vlastně je?“

„Myslím, že jsem ho nechal u Peregrina, i s holí a rukavicemi.“

„Jednou ti je přivážu k saku. Měj po ruce mobil, kdyby se něco semklo. Máš ho, vid’?“

„Samozřejmě.“ Bryant sáhl do kapsy kabátu a překvapilo ho, když tam našel svou nokii; začínal si myslet, že zapadla pod nedokončenou podlahu v kanceláři. „Je zapnutý? Jistěže ne.“

May telefon zapnul a hodil mu ho zpátky. „Hned se vrátím.“ Vystoupil do lijáku.

Kallie našla pod dřezem baterku a pár svíček. V jejich světle jako by se dům vrátil ke svým viktoriánským počátkům.

Potemnělá zahrada byla teď světlejší než interiér domu. Záře města se odrážela od nízkých mraků. Když se postavila k oknu, uviděla ve křoví na konci zahrady Tatea. Okamžitě poznala jeho pokrivenou postavu. Posvítla baterkou z okna, ozářila jeho vystrašené oči a pak mu přejela kuželem světla po těle.

V pravé ruce držel nůž.

Zhasla baterku, doběhla k zadním dveřím a zkontrolovala, jestli jsou obě západky zastrčené. Tabule skla nad klikou byla dost velká, aby ji útočník mohl rozbít a prostrčit jí ruku. Přinesla z kuchyně židli, zaklínila ji pod kliku a pak se přikrčila pod oknem. Tate se blížil přes trávník k domu. Sprška deště zasáhla okno jako hrst oblázků. Předtím zapomněla vrátit přenosný telefon do stojanu a teď ho začala hledat po celé kuchyni.

Když vyhlédla znovu do tmy, Tate už tam nebyl.

VŠECHNY DOMY

Kallie rozhodně neměla v úmyslu utéct.

To ať si dělají muži v ulici; ženy zůstanou a budou bojovat. Byl to její domov, místo, kam konečně patřila, a bude ho chránit. Čím logičtěji si to člověk zdůvodní, tím méně se bojí. Rozhlédla se kolem sebe.

Zdálo se, že jen nesvítí světla. Telefon stále fungoval. Přinutila se dýchat pomalu a zhluboka a naslouchala řece pod podlahou koupelny a padajícím dešti. Pýcha jí bránila zavolat pomoc. Tate byl pomatený a zmrzačený. Neměla sice tušení, co může člověka nutit k takovému chování, ale tolik obyvatel metropole se začalo ztrácet ve svém nitru, že už to nebyla jen choroba postihující izolované komunity; šílenství se rozšířilo po celém městě.

Stále vyhlížela z oken, ale nikde ho neviděla – jakou podivnou hru to ten muž hraje?

Pod zadními dveřmi začala dovnitř prosakovat voda. Kallie smotala ručník a položila ho na práh. Cestou přes suterén k úpatí schodů ji něco přimělo otočit se; v zrcadle zahlédla odraz své tváře ozářené svíčkou. *Vypadám úplně jinak*, pomyslela si. *Jako dospělá žena, kterou skoro neznám*. Svíčka zablikala a ona náhle spatřila něco úplně jiného: mladého muže s nahými rameny, který se na ni díval skrz zed'.

*

John May kráčel temnou ulicí a snažil se vyhybat ucpaným kanálům. V duchu odpočítával domy, jak je míjel: číslo 37, Etiopané, které jejich sousedi jen zřídka vídali; číslo 39, kde Aysonovy pronásledovalo podezření z nevěry, číslo 41, kde Jakea Averyho někdo udusil ve spánku; číslo 43, kde teď Longbrightová hlídala Tamsin a Olivera Wiltonovy a jejich syn se netrpělivě potuloval po

domě, otrávený deštěm; číslo 45, studenti medicíny, kteří v jednom kuse spali. Rozbahněný pozemek, kde se našlo tělo Elliota Copelanda pohřbené pod městskou hlínou a odkud Tate dříve pozoroval okolí z barikád překližky a kartonu. Dílnu, kde se Aaron nechal svést k nevěře. Tolik energie a zloby v jedné malé ulici.

Ani známka po Bimsleyem nebo Mangeshkarové, ale May věděl, že nemohou být daleko. Přešel vozovku a zrovna se chystal zamířit nazpátek, když si všiml jejich stejných černých kšiltovek. Zahýbaly za roh směrem k uličce za domy, kde se ze zaplavené hliněné cesty stal vodní tok.

„Hej, kam jdete?“ křikl na ně.

„Tohle je místo, kam Tate často chodí, pane. Napadlo nás, že ho zkontrolujeme.“

May posvítil baterkou do temného průchodu lemovaného stromy. „Nic tam není. Chci, abyste zazvonili u každého domu v ulici a poptali se, jestli je všechno v pořádku. Vezměte si každý na starost jednu stranu. Nevím, jak to ten chlap dělá, ale vodí nás za nos.“

Policisté se rozdělili. May zhasl baterku a opřel se o zeď v uličce. *Doufejme, že to Tate slyšel, pomyslel si. Budu tady, až vyleze z úkrytu.*

*

Kallie postoupila kupředu a zvedla svíčku, ale chlapec se nepohnul. Po obou stranách obličejů mu splývaly světlé kadeře jako dřevěné hobliny. Uvědomila si, že se dívá na malbu. Kvůli slabému světlu si jí dříve nevšimla. Co považovala za mokré skvrny, byly překryté barvy.

Z místa, kde stála, jasně rozeznala horní část těla na pozadí spleti zelených větví. Chlapec plul ve vodě, za ním byl ponořený svět, paže měl rozepjaté, oběť jakési apokalyptické potopy.

Naklonila se ke zdi a pozorně si ji prohlédla. Obraz byl uvězněn za silnou vrstvou nátěru. Vzala škrabku a dloubla do měkké okrové malby. Tři vrstvy se odloupily najednou a ze zdi na ni hledělo velké oko.

Rozhlédla se kolem sebe. Výklenky po obou stranách komínu zakrývalo šest velkých dřevotřískových desek. Byly mnohokrát přemalovány a šrouby, kterými byly připevněny ke zdi, zmizely.

V krabici s náradím vedle vany našla šroubovák. Odloupnout barvu z hlav šroubů bylo otázkou několika vteřin, ale závity byly zarezlé a nešlo jimi pohnout. Když v podrážděném chvatu strhla několik drážek, vzala dláto a proškrábala spáru mezi cihlami a dřevotřískou.

Omotala ručník kolem držadla páčidla, zasunula ho pod první desku a zapáčila, až deska praskla. Nástěnná malba pod ní se táhla podél celé zdi a nejspíš pokračovala i kolem komínu. Část, kterou odkryla, představovala pohled z okna na podivný průvod ulicemi Londýna: žal, soud, trest, smrt, vzkříšení. Deformované vypodobení budov a lidí zacházelo i do takových podrobností jako zlaté prýmký a knoflíky na kabátech, a zároveň obsahovalo zakřivení zemského povrchu. Horní polovina jedné okřídlené postavy mizela pod další deskou.

Kallie si uvědomila, že by při odstraňování panelu poškodila umělecké dílo, takže se přesunula k vedlejší zdi, zvědavá, jestli freska pokračuje okolo celé místnosti. Náhodně vybrala jedno místo, opatrně odloupala vlhké vrstvy malby a odhalila hlavu křičící mladé černošky.

Z komory pod schody si přitáhla štafle, vylezla na ně, posvítila si baterkou na strop, lehce zaškrábala a odkryla cosi, co vypadalo jako zuřící bouře pozorovaná zdola: těžké, lesknoucí se kapky padající ve správné perspektivě na diváka. *Je to po celé místnosti*, pomyslela si. *V životě jsem nic podobného neviděla.*

Hukot vody pod domem nabyl na intenzitě. Kallie se pokusila odtáhnout vanu ode zdi. Zdálo se, že jí to pružné trubky vedoucí ke kohoutkům umožní, ale vana byla příliš těžká a pohnula jí jen o několik centimetrů. Natáhla ruku do vzniklé mezery a opatrně oškrábala další kus malby. Tentokrát jí nebylo zcela jasné, co vidí: byly to oranžovo-hnědé části větví, květiny, nebo možná plameny.

Malba se snadno odlupovala z povrchu nástěnné malby natřené fermeží. Kallie ucítila, jak jí něco leze po noze, posvítila dolů a

uviděla tisíce malých hnědých pavouků, které zřejmě vyhnala nahoru stoupající spodní voda. Zadupala, aby je odehnala, a obrátila pozornost zpátky ke zdi.

Načervenalé skvrny se brzy vysvětlily: byly to vlající vlasy utopené ženy, bledé a poklidně se vznášející zaplaveným městem.

Náhle se ozvalo zabušení na domovní dveře. Trhla sebou a údery zazněly znovu. Nechtělo se jí od fresek odcházet, jako by se v její nepřítomnosti mohly rozplynout, ale nakonec neochotně zamířila nahoru.

Na skle ve dveřích se rýsovala postava vysokého, urostlého muže; rozhodně to nebyl Tate. Odemkla a muž vtrhl bez pozvání dovnitř. V jeho pohybech byl patrný vztek. Obličej mu ozařovalo slabé světlo z ulice. „Čeho jste sakra chtěla dosáhnout?“ zeptal se Randall Ayson.

*

„Kam šel váš manžel?“ zeptala se Longbrightová a rozhlédla se kolem.

„Nevím. Ten déšť...“ Tamsin Wiltonová se stěží soustředila na otázku. Zuřivý liják připravoval všechny o rozum. „Nechápu, proč tady musíte být.“

Ani já ne, pomyslela si seržantka. „Pan Bryant se domnívá, že byste mohli být v nebezpečí, že by se někdo mohl pokusit, no, podpálit vám dům.“

„*Podpálit*? Nedokážu si představit, že by v tomhle počasí mohlo něco chytit. Nejde elektřina. Varovali nás, že by se to mohlo stát. Podívejte se ven. Je to jako konec světa. Brewere!“ křikla nahoru z úpatí schodů. „Přestaň tam pobíhat!“

Longbrightová se vrátila k oknu v hale, otřela ho a pokusila se dohlédnout k Bryantovu mini cooperu. Vypadalo to, že v něm sedí sám. Na vzdáleném konci ulice rozeznala na verandě Meeru, zřejmě na další obchůzce. Venku se dělo něco podivného a znervózňovalo ji, že se toho nemůže zúčastnit.

*

Bryant se prohrábl obsahem přihrádky na rukavice a našel kus jelenice na sklo, ale rohy okna na straně spolujezdce dovnitř zatékalo. Chtěl být s Mayem, ale netroufal si bez hole na mokrou dlažbu, tak se jen vrtěl na sedadle, nervózní a otrávený. Jak hledal nějakou smysluplnou *činnost*, padl náhodou na mapu podzemních řek, kterou mu Tate vtiskl do ruky. Papír se ve vlhku pomačkal, tak ho položil na jednu z Tateových knih o umění a uhladil. Vtom ho polechtala na zátylku slabá předtucha; byl to pocit, který už zažil mnohokrát.

Ta mapa a ta kniha. Sáhł na zadní sedadlo pro kufřík a našel v něm fotokopii originálu mapy Jackie Quintenové. Potřeboval více svěda. Zapnul rádio, aby osvětlil interiér, a položil kopii na Tateovu mapu. Myšlenka už začínala vyplouvat na povrch; spojení všeho, co viděl a slyšel v uplynulých týdnech. Použil Dům požáru jako orientační bod, pomalu mapu natočil a pak si prohlédl detaily lupou, kterou tam měl na čtení plánu Londýna. Autor mapy si nedělal velké starosti s měřítkem, ale linie ulice zhruba odpovídaly plánu od Tatea a oba plány mu umožnily odhadnout polohu podzemní řeky vzhledem k domům.

Teď si všiml na kresbě něčeho, co tam dřív neviděl: dvou dalších orientačních bodů, ne slov, ale piktogramů na konkrétních parcelách, tlusté postavy vylézající ze země a zlověstného cheruba s vystrčeným nahým zadkem. To, co původně považoval za okrasné šrafování, bylo ve skutečnosti drobné písmo.

„Zatracená slepota!“ vykřikl Bryant a zvedl obrázek blíž k očím. „Dům špinavé země, Dům otráveného vzduchu.“ Pohlédl na dvě další budovy, Dům požáru a Dům prokletý všemi vodami, a bylo mu jasné, že má nejen čtyři živly, ale určil i jejich polohu v ulici. Snažil se svůj odhad ještě trochu zpřesnit, když světlo v kabině zhaslo. Po palubní desce tekla voda. Složil mapu a kresbu dohromady, zastrčil je do kapsy kabátu a vylezl ven do bouře.

*

Randall Ayson stál před Kallií a ze zaťatých pěstí mu kapala voda. „Chci, abyste mi pověděla, co přesně jste napovídala mojí ženě.“ Táhlo to z něj, jako by pil rum.

„Nevím, o čem to mluvíte.“ Kallie ucouvla z jeho dosahu.

„Nelžete mi, ženská. Řekla jste jí, že mám milenku. Zničila jste mi manželství.“

„Nic takového jsem neudělala. Asi vám přeskočilo, pane Aysone. A já vás nezvala.“ Chtěla ho vystrčit ven ze dveří, ale měla strach, že ji udeří.

Udělal krok k ní. Za ním se déšť valil z terasy jako stříbrná stěna. „Manželka mi řekla, že jste jí zavolala, abyste způsobila problémy, a že chcete všem jen ubližovat. Je mi líto, že máte své problémy, ale moje manželství je jenom moje věc.“

„S vaší ženou jsem nemluvila, ani po telefonu, ani osobně, copak to nechápete?“ Pronášela ta slova klidně a zřetelně a doufala, že se jí ho podaří dostat ze dveří. „O vašich osobních záležitostech nic nevím, a ani mě nezajímají.“

Udělal další krok do temné haly. „Neznám nic hnusnějšího než je nešťastná ženská, která se snaží dostat do neštěstí lidí kolem sebe.“

„Okamžitě odejděte!“ vykřikla a doširoka otevřela dveře.

„Ne, dokud za ní nepůjdete a neřeknete jí, že jste lhala. Neodejdu, dokud mi to neslíbíte.“

„A já vám říkám, že jsem s vaší ženou nemluvila!“ Strčila ho do hrudníku, ale on zvedl ruce, aby ji odrazil.

„Potřebujete pomoc?“ zeptala se Janice Longbrightová ze dveří.

*

„Johne, počkej chvíli.“

Arthur Bryant přeskočil zaplavený kanál a chytil se svého kolegy za paži, aby neupadl. „Už mi to všechno dává smysl. Jsou tady čtyři domy. Nebo spíš byly. Platí tu to samé, co pro ostatní stavení v Londýně, pronajímáme je a kupujeme, aniž bychom věděli, kdo v nich bydlel před námi nebo kdo přijde po nás. Nešlo o to, co byli Elliot, Jake a Ruth zač, důležité bylo, kde žili. Čtyři domy, čtyři obyvatelé, čtyři živly, tři úmrtí, takže jsem myslel, že bude muset

dojít ke čtvrtému – vždyť mě znáš, vždycky mi všechna fakta musejí zapadat dohromady. Ale ten mrtvý v ubytovně k ostatním nepatřil. Dělal jsem přesně to, co mi vždycky vyčítáš, vymýšlel jsem si motivy, aby se hodily k faktům. On ty domy znal, o tom není pochyb, protože jako chlapec sledoval otce, když na nich pracoval.“

„Mluvíš o Tateovi?“

„Samozřejmě, byl vyfotografován se svým otcem. Tateovo odhodlání domy zachránit přerostlo v posedlost a pak v šílenství. Chtěl mi to naznačit, když jsem ho vyslychal v ubytovně, ale já to nepochopil.“

„A já to nechápu doted’,“ přiznal zmatený May.

*

„Nic se neděje,“ řekla Kallie, když Randall vycouval zpátky do deště. „Pan Ayson byl právě na odchodu.“

„Obcházíme všechny obyvatele, abychom se ujistili, že je všechno v pořádku,“ vysvětlila Longbrightová.

„Zase jsem ho viděla,“ řekla jí Kallie. „Tatea – stál na zahradě a v ruce držel nůž. Před pár minutami. Pak zmizel. Snažila jsem se vám zavolat, ale nesvítla světla –“

„Nechte to na nás.“ Longbrightová se vyklonila do ulice a zamávala na Mangeshkarovou a Bimsleyho. „Podívají se k vám na zahradu. Víc zmoknout už nemohou.“ Obrátila se k Randallovi. „Myslím, že vás hledá manželka, pane Aysone. Měl byste jít domů.“

„Díky,“ řekla Kallie, když pouštěla policisty dovnitř. „Byl opravdu rozčilený.“

„Nedělejte si starosti, postarám se o něj.“ Longbrightová se usmála. Konstáblové seběhli dolů, odstavili židli od zadních dveří a vyšli na zahradu bičovanou deštěm.

„Všimla sis, že nám Longbrightová dává tu nejhorší práci?“ postěžovala si Meera, vyšla po schůdcích na trávník a posvítla si baterkou do křoví. „Ten chlápek je jako duch. Nechápu, proč prostě – počkej chvíli... To snad není možné.“ Zamávala na Bimsleyho. „On si sem dal kuchyňskou stoličku.“ Posvítla na černou sedačku uvnitř keře. „Chystal se na dlouhé čekání. Nedává mi to smysl.“

„Ze by čekal, až přijde slečna Owenová domů?“

„Normálně by viděl, že se uvnitř rozsvítilo. Ale dneska ne. Proč na ni nezaútočil, když ho zahlédla? Jaký vrah by s sebou tahal stoličku?“

Světlo její baterky dopadlo na plot mezi zahradami. Čerstvý řez pilou naznačoval, že z něho někdo kus vyřízl a zasadil zpátky. Kopla do uvolněných planěk, a ty vypadly. „Tak to vypadá, že už ho nebavilo přelézat ploty, tak si připravil únikovou cestu,“ zavolala na Bimsleyho. „Pojď za mnou.“

*

Longbrightová si zakryla mobil a promluvila na Kallii. „Nelíbí se mi, že jste tady sama,“ řekla. „Proč nezajdete k sousedům, než se zase rozsvítí světla? Nebo bych vám sem mohla někoho poslat.“

„Nerada bych byla na obtíž, opravdu,“ protestovala Kallie. „Jsem v pořádku.“

„Počkejte chvílku – Arthure, kde jsi? Skoro tě neslyším –“ Obrátila se zpátky ke Kallii. „Nebud'te hloupá, někoho sehnat mi zabere jen pár minut a budu mnohem klidnější.“ Poodešla ode dveří a mluvila dál do telefonu. „Zpomal, nerozumím ti... Ne, pořád ho hledají... Co?“ Vyšla ven do deště ve snaze zlepšit si signál.

Rozhlédla se po zaplavené ulici a uviděla v dálce oba detektivy. „To není k ničemu, neslyším ani slovo. Počkej –“

Zamířila ulicí pryč a nechala Kallii zase samotnou.

POD VODOU

„Ta seržantka byla docela neodbytná,“ vysvětlila Heather. „Řekla jsem jí, že můžeš klidně přijít ke mně, ale ona trvala na tom, abych šla sem a postarala se o tebe. Co se to venku děje? Nechtěla mi nic vysvětlit.“

Kallie stála u zadního okna a dívala se do zahrady, ale byla tam tma a policisté někam zmizeli. „Polekala jsem se. Na zahradě byl Tate a vypadalo to, že má nůž. Ted’ ho hledají. Myslíš, že jsme v bezpečí?“

„To nevím.“ Heather se chystala ven a otrávil ji, že má dohlížet na sousedku. Jako by nestačilo, že se musela obléknout a udělat si hlavu při svíčkách. Všichni by Kallii jenom ochraňovali, jako by nebyla schopná postarat se o sebe sama, i když si vedla docela dobře, co byl Paul pryč. „Teče ti sem pod zadními dveřmi.“ Ukázala na promočený ručník na prahu.

„S tím se nedá nic dělat, dokud to neskončí.“ Kallie se kousla do nehtu na prstu, nervózní z té zvláštní atmosféry, vzdálených výkřiků a dupotu nohou, baterek blikajících nocí.

„Nemůžu se tady dlouho zdržet, Kallie. Jdu na večeři s jedním starým přítelem.“

„Přesvědčovala jsem seržantku, aby tě neobtěžovala,“ omlouvala se Kallie. „Bylo to docela divné – proboha, já ti o tom neřekla!“

„O čem?“

„Pojď se mnou, tomu nebudeš věřit. Vezmi si druhou baterku.“ Popadla Heather za ruku a táhla ji směrem ke koupelně.

„O co jde?“ zasmála se Heather stísněně.

„Podívej.“ Kallie vešla do místnosti a zavřela za nimi dveře. Hukot valící se vody byl hlasitější než kdy předtím. Znělo to, jako by stály na zdymadle. Natáhla ruku a namířila Heatherinu baterku na

zed'. „Je to nějaká ohromná pseudonáboženská freska. Potopa světa – je to děsivé, ale nádherné.“

„Můj bože.“ Heather otevřela ústa v úžasu.

„Neměla jsem čas sundat spodní desky a byla by škoda obraz poškodit. Podívej, tahle je uvolněná. Pomož mi.“ Začala tahat za roh dřevotřískového panelu.

„Ne!“ vykřikla Heather. „Zničíš to!“

Ale Kallii se už podařilo odkrýt další utopené postavy, které všechny ukazovaly levou rukou na podlahu.

„Ukazují na řeku pod námi,“ hlesla Heather.

„Mohlo by to být cenné, co říkáš? Strop je také pomalovaný. Je to jedno velké dílo. Netuším, co najdu tam nahoře.“

Heatherin obličej byl ve světle baterky bledý a jako z vosku. „Najdeš pokřivený obraz téhle ulice, města, obzory světa,“ řekla. „Planetu pohlcenou prorokovanou potopou. A uprostřed najdeš další tři domy. Dům špinavé země, Dům otráveného vzduchu, Dům požáru.“

„Není ti něco?“

„Proč jsi to musela objevit právě teď?“ zeptala se Heather, doběhla ke dveřím koupelny a zamkla je.

*

Bryant se zastavil uprostřed ulice a hlavou se mu honily různé představy. Děšť na podlaze pod oknem. Hádka Randalla Aysona s jeho ženou – obvinění z nevěry na obou stranách. Staromódní dlouhý kabát na posteli u Wiltonových. Kallie říkala, že Jake Avery uzavřel s Paulem nějakou dohodu, když spolu šli na pivo. Ta vypůjčená mapa... v hlavě mu duněl zvuk padající vody, jako by byl pod vodopádem, a trhal mu myšlenky na kusy. Londýn, „město pramenů a řek“, vířící Fleet, sténající Falcon, popudlivý Westbourne, líný Tybourne, všechny ty přítoky Temže...

„Co se děje?“ zeptal se May. „Stojíš tady, jako kdyby do tebe uhodil blesk. Pojď, dostanu tě odsud, než chytneš zápal plic.“

„Myslím, že mi zvoní telefon,“ řekl Bryant nepřítomně.

„No tak, kde ho máš?“ May osahával kapsy kolegova kabátu. „Proč musíš mít tolik kapes? A jak to, že máš u sebe telefon jednotky i svůj vlastní? Dávám přednost roztržitosti před kleptomanií.“ Vytáhl Bryantovu nokii, odlepil z ní několik bonbonů a rozevřel ji. „Janice? Kde jsi?“

„Jsem teď vzadu za domy. Sledujeme Tateovu stopu zadními zahradami. Nemyslím, že chtěl Kallii ublížit. Žádný vrah si nepřinese do úkrytu stoličku i nůž. Myslím, že se tam ukryl, aby dohlédl na dům a chránil ji.“

„Tate chrání Dům vody,“ řekl Bryant a vrátil telefon do kapsy. „Tak proto nikdy neopustil ulici, žil na prázdné parcele na jejím konci, skrýval se v zahradách. Ale před kým si myslel, že ho má chránit? Co je uvnitř? Nikdo o tom místu neví, protože jsme se o něm dozvěděli z... jsem ale idiot...“

„O čem to mluvíš?“

„Nedávám pozor. Jde o něco, co řekla Jackie Quintenová o mapě od své přítelkyně,“ zamumlal Bryant. „Tenkrát jsem tomu nevěnoval pozornost. Nemohla mi tu mapu nechat, protože, jak řekla: ‘Zabil by mě, kdyby zjistil, že jsem ji zase někomu půjčila.’ Nebyl jsem první člověk ze sousedství, kdo o ten plán požádal.“

„Zavolej jí.“

„Nemám její číslo. Bydlí ve vedlejší ulici. Zajdeme tam, zabere to jenom pár minut.“

Jackie Quintenová se zatvářila překvapeně, když uviděla na svém prahu dva promočené postarší muže. „Nepůjdete dál?“ zeptala se.

„Bohužel, nejde to,“ odpověděl Bryant a pokusil se o vřelý úsměv. „Manžel vaší přítelkyně Janet – komu ještě tu mapu půjčil?“

„Já se o tom zmínila? Už je to nějaký čas – té dámě z čísla šest, Heather Allenové. Té, co ji opustil manžel.“

„Vy o tom víte?“

„Byl to místní podnikatel, takže se o jejich rozvodu hodně mluvilo. Opustil ji kvůli nějaké mladší.“

„Kdy se to stalo?“

„No, už před pár lety.“

„Moc jste nám pomohla.“ Bryant si nasadil klobouk a všechno pokropil vodou. Dvojice detektivů začala sestupovat ze schodů do ulice.

„Opravdu nechcete jít dál a aspoň si usušit kalhoty?“ zavolala za nimi paní Quintenová.

*

Heather uhodila hřbetem ruky do kohoutku se studenou vodou. „Je potřeba do toho praštit,“ vysvětlila. „Těsnění je zarezlé. Nebýt těch kohoutků, nic z toho by se nestalo. Byla stará a neměla sílu v rukou.“

Kallie se pokoušela pochopit, co se děje, ale když pohnula hlavou, bolest ve spánku byla nesnesitelná. Heather ji udeřila něčím z krabice s náradím, nejspíš kladivem. Po nohách jí pobíhali malí hnědí pavouci a do kyčle ji tlačila chladná parketová podlaha, takže nejspíš ležela na boku. V ústech cítila krev.

„Nemohla vodu zastavit, víš. Bála se, že jí přeteče vana, tak zabušila na zeď. Když jsem se sem nastěhovala, řekla jsem jí, že kdyby mě rychle potřebovala, ať jen zabouchá. Když jsem tedy uslyšela ty rány, hodila jsem na sebe kabát, který u mě den předtím nechal Mark Garrett, a běžela jsem jí na pomoc.“

Kallie viděla, jak se Heather sklání nad vanou. Okolní zvuky jí v hlavě splývaly: voda v podzemí, tekoucí kohoutek, hučení v uších. Heather se napřímila a vyhrnula si rukávy.

„Byla tak stará a křehká, jako panenka, a neměla nejmenší tušení, že vlastní Dům vody. Ty stěny byly samozřejmě pomalovány před mnoha lety. Nemovitost patřila jejímu bratrovi a on by ji neprodal, dokud byla naživu. Najednou to vypadalo tak snadné. A teď se všechno zkomplikovalo. Tak pojd’.“

Zvedla Kallii na nohy a pak ji ohnula přes vanu. Přiměřenou teplotu nenastavila z ohleduplnosti; nechtěla, aby Kallii probral šok ze studené vody.

To je příjemné, pomyslela si Kallie. *Pomůže mi to od té bolesti.* Teplo zalilo pravou ruku, pak vršek hlavy a jednu tvář. Pomalu se překlápěla do vany. Bzučení v uších náhle ustalo a nahradil ho hukot

pod vodní hladinou. Zakašlala, když jí voda natekla do nosu, a pak se jí začala plnit ústa. Nebyl to nepříjemný pocit. *Připojím se k těm lidem na zdech, říkála si. Spatřím to, co vidí oni. Budu se s nimi dívat na svět zpod říční hladiny.*

Cítila, jak se jí hlava noří čím dál hlouběji, až ucítila na nose chladné keramické dno vany. Před očima se jí začal pomalu rozšiřovat červený mrak. *To je jen krev, pomyslela si, z té rány na hlavě, nic, čeho bych se měla bát.*

Voda nebyla dost hluboká. Teplá přitékala příliš pomalu a kohoutek se zasekl. Levou rukou pustila Heather studenou a pravou pevně svírala Kalliin krk. Trvalo to příliš dlouho. Už by měla bojovat o život. Proč je tak bezvládná? Nebyla to normální reakce. Mělo by se jí sevřít hrdlo, měla by kašlat a zmítat se. Tohle se nemělo stát. Potřebovala tu reakci; bez ní se Kalli dostane voda do plic.

Ti muži a ženy na stěnách mi pomáhají, říkála si Kallie. Jsou všichni pod vodou a dívají se, jak jsem klidná. Voda je všechny pohltila, ale ve smrti vidí všechno. Ukazují na řeku pod domem. Chtějí se vymanit ze svých spoutaných životů, omezených pravidly a křesťanskými příkázáními. Přejí si být odplaveni zpět do starobylého pohanského světa, moci odplavat do širého šedého moře. A přesně to chci i já, odejít s nimi. Můj život nahore skončil. Chci jen volně dýchat a následovat je.

„Proč nebojuješ?“ vykřikla Heather. Snažila se pevněji zatlačit Kalliinu hlavu pod vodu, ale pomyšlení na bílé obličej z nástěnné malby, o které tak dlouho snila, ji znervózňovalo. *Ještě pár vteřin, víc ne, říkála si. Pak ta noční můra skončí.* Pokusila se zapomenout na ty široce rozevřené modré oči, které na ni hleděly, a ještě jednou vší silou zatlačila na hlavu ve vaně.

I v tom kritickém okamžiku si Kallie uvědomovala sílící hukot vody všude kolem ní. Jedna ze svíček na podlaze zablikala, spadla a plamínek zhasl. Voda se začala prodírat mezi cihlami v podezdívce komína. Jedna cihla se začala třást, ze spár kolem ní crčely tenké pramínky, až se uvolnila ze zdi a spadla na podlahu.

Zbytek komína se zhroutil snadno. Heather se vyděšeně dívala na vodu, která vytryskla z otvoru. Za okamžik už je obě zasáhl ledový

proud a odhodil je k protější zdi. Z okolních stěn na ně shlížely mlčen-livé postavy, smířené se svým osudem, připravené zmizet pod proudy očištných vod.

DO PODSVĚTÍ

„Nikoho tam nevidím,“ řekl May, který nahlížel dovnitř škvírou na dopisy. „Ale někdo doma je.“

„Proč myslíš?“ Bryant se hrbil vedle něho na úzké verandě. „Jsou tam všude zapálené svíčky. Těžko by někdo odešel a nechal je hořet, co říkáš?“ Přiložil ucho ke dveřím a naslouchal. „Slyším téct vodu.“

„Ano, právě teď mi teče za krk,“ postěžoval si Bryant netrpělivě. „Ne, cákání vody, tam dole. Proboha, co může dělat takový hluk?“

„Voda pronikla do suterénu. Je to jasné – musíme vyrazit dveře.“ May si domovní dveře znepokojeně prohlédl. „Nevím, jestli to dokážu.“

„To dřevo je starší než my dva dohromady a zavřeně je drží obyčejný patentní zámek. Uhni.“ Bryant odstrčil kolegu na stranu a zvedl nohu. Kdyby ho May nechtyl, byl by se zřítíl po zádech ze schodů.

„Proboha, pusťte mě k tomu. Tohle je ženská práce,“ promluvila za nimi Longbrightová. Stačila tři kopnutí botou s okovanou špičkou a zámek povolil. Vecpali se do haly a rozběhli se ke schodům. Když si posvítili baterkami do suterénu, uviděli, že zpod dveří koupelny vytéká voda.

*

Heather se snažila udržet na nohou a přebrodit se ke dveřím šedozelenou vodou Fleetu, která vířila a cákala po místnosti. Nesahala jí výš než po kolena, ale podlaha hrozně klouzala.

Nahoře zaznělo prásknutí domovních dveří. Když jí Kallie vyklouzla z rukou a začala se ztrácet v osvobozené řece, nijak ji netrápilo vědomí, že se přítelkyně utopí. Kde jinde by si mohla lépe naplnit plíce vodou než tam, pod dohledem postav těch, které už potkal podobný osud? Vzhlédla k bledým tělům utopených lidí, kteří

vítali starobylé bohy, a cítila, jak ji opouští tíseň. Tíha, která na ní tak dlouho ležela, zmizela a nahradila ji nesmírná úleva. Zodpovědnost teď nebyla na ní.

*

Heather si skoro ani nevšimla policistky, která vytáhla Kallii z vody. Nestěžovala si, když jí May přehodil přes ramena ručník. Břemeno Domu vody spojené se strašnou zodpovědností jí začalo mizet ze srdce a ona si připadala čistá a svobodná jako nevinné dítě. Pousmála se a pohlédla do tváří zachránců s vědomím, že jim nic nepoví, protože už nebylo o čem mluvit. Nikdy se nedozvědí, čím prošla, a bez jejího svědectví nebude ani důkaz.

Konečně byla svobodná.

Longbrightová položila Kallii na schody, vytlačila jí z hrudníku vodu a vdechla vzduch do plic. „Bude v pořádku,“ zavolala seržantka. „Něco ale polkla. Musí do nemocnice.“

„Johne, zůstaň tady s Janice. Zkuste ty ženy nějak usušit a zahřát, já počkám venku na záchranku.“ Bryant vstal, chytil se zábradlí a nejistě překročil Kalliino tělo.

„Kam to jdeš?“ zeptal se May.

„Tate otevřel potrubí mezi kanálem a domem. Proto se voda dostala ke zdi suterénu, řeka Fleet pod ním totiž teče pokaždé, když se používá stoka Prince z Walesu. Musím jít za ním.“ Bryant se při té představě netvářil zvlášť nadšeně.

„Nebud' směšný,“ řekl May. „Nezvládneš to. Půjdu tam s Bimsleym.“ Zamířil nahoru po schodech, ale Bryant vyběhl nahoru před ním.

„Vrať se! Nemůžeš lézt do kanálu, ve svém věku a se svýma nohama. To je ale nápad!“

„Potřebuješ mě. Nemůžeš předvídat mé myšlenky. Víš, že neuvažuji logicky. Budeš se příliš řídit rozumem.“

„Tvoji nepřítomnost snadno vyrovnám tím, že budu myslet na nesmysly,“ poznamenal May.

„Nevíš, kde Tate je, ale já bych jeden nápad měl. Kromě toho jsem byl tak předvídavý, že jsem si vzal holínky, což tebe ani

nenapadlo. Vždycky jsem říkal, že když se nám něco stane, odneseme to společně. Jestli Tatea nedostaneme dneska večer, skončili jsme. Podívej se na tu ženskou tam dole, koukni se jí do očí – nebude problém najít psychiatra, který ji prohlásí za nesvéprávnou. Tohle chceš? Jdu s tebou.“

May dobře věděl, že vyhrát hádku s Bryantem je asi tak pravděpodobné jako najít trafiku na vrcholku Everestu, proto jen mávl rukou a rozběhl se za kolegou po schodech. Na ulici se potkali s Bimsleym.

„Co takhle vzít s sebou Olivera Wiltona?“ zeptal se May cestou k uličce. „Ví, jak ten systém funguje.“

„Jenom shůry,“ řekl Bryant. „Je technik. Zpod ulice to vypadá jinak. Kromě toho, jednotka nemůže zodpovídat za jeho bezpečnost. Víme, že Tate je tam dole, protože právě odklonil tok řeky. Toho se dá dosáhnout manipulací se záklopkami, ale jakmile se kanály začnou plnit, síla řeky stoupá, a teď máme navíc největší deště za posledních třicet let. Ale vsadím se, že je tam cesta pro případ zaplavení, taková, kterou otevře velký tlak vody.“

„Co máš na mysli?“

„Únikovou cestu; tahle úroveň zaplavení pravděpodobně otevírá ty největší kanály. Čím je stoka širší, tím větší je v ní průtok vody a tlak. Je to systém proměnných tras, který se v plné míře vyzkouší sotva jednou za deset let. Tate používal speciální tyč, aby si otevřel suchou cestu tunely,“ vysvětloval Bryant. „Prováděl nezbytné změny a pak čekal, až se vodní hladina zvedne tak, že se proud odkloní do širší stoky. Myslím, že jedním z vedlejších efektů byl zvýšený tlak vody na suterén čísla pět. Vysvětlil mi ten proces; dal mi dokonce mapu, ale tou se kvůli dešti nemůžeme řídit. Chtěl, abych všechno pochopil.“

„Tak proč ti prostě neřekl, co se děje?“ zeptal se May.

„Nemyslím, že by byl schopný někomu vysvětlit, co se stalo a proč. Jak dlouho asi žil na ulici? Máš nějakou představu, co to s člověkem udělá?“

Uličku na jednom konci zaplavovalo několik centimetrů vody, ale okolí kanálu bylo poměrně suché. Víko někdo zvedl a odsunul

stranou. Bryant ukázal na železnou tyč zasunutou do jakéhosi otočného mechanismu na dně šachty. „Vidíte?“ řekl. „Nechal si tuhle cestu volnou a teď je dole v kanálu, z něhož odvedl vodu jinam. Ztratíme ho, když nebudeme opatrní.“

„Mohl byste mi vysvětlit, co se tady děje, pane?“ zeptal se Bimsley, který se snažil udržet rovnováhu v kluzkém bahně.

„Později,“ slíbil Bryant. „Pomoz mi dolů.“

„Víte jistě, že je to bezpečné?“ ptal se Bimsley.

„Právě teď je kanál průchozí. Průtok může v hustém dešti rychle stoupnout, ale proud je také velmi rychlý. Tohle je nouzová stoka, která se otevírá, aby snížila tlak. Dělá mi starosti, co se stane, až přestane pršet.“

„Proč?“

„Průtok klesne a voda se vrátí do původních tras. Což znamená, že se tyhle úzké chodby zase zaplaví.“

„Kolik máme času?“ chtěl vědět May.

„Těžko říct. Tenhle kanál dovede Tatea přímo do nádrže v St. Pancrasu, ale jestli děšť poleví, tunely se mohou znovu zaplavit v několika minutách.“

„Tak bychom za ním měli jít po povrchu.“

„Shora ho sledovat nemůžeme, a kdybychom to udělali, ztratilo by to celé smysl. Potřebujeme poslední kousek skládačky.“

„Tak řekneme Janice a Meeře, aby postupovaly po zemi a informovaly nás o změnách počasí.“

„Jak víte, kam má Tate namířeno?“ zeptal se Bimsley, když se neochotně soukal do kanálu.

Bryant se usmál a zvedl mapu podzemních řek. „Nechal nám průvodce. Jdeme.“

První dva tunely byly suché a snadno průchozí, ale do třetího se vléval další přítok, olověná roura, která přinášela plovoucí ostrovy zvířecího tuku. Pach zkaženého masa a splašků přiměl Bimsleyho vyhodit oběd na dno kanálu.

„Konstrukce těchto tunelů je pozoruhodná,“ poznamenal Bryant nadšeně. „Podívejte se na kovové výztuže, takovou mistrovskou práci už dneska nenajdete. A ta výzdoba – proč se někdo obtěžoval s

těmi neoklasicistickými motivy z listů vavřínu na klenbě, kterou nikdo neuvidí?“

„Krucí, tady jsou ale velké krysy,“ Bimsley poskočil na jedné noze a praštil se do hlavy o strop, když kolem něj proběhlo pištící mokré stvoření.

„Nebud’ jak malý,“ napomenul ho Bryant a obracel mapu v rukou. „Johne, posviť mi sem, prosím.“

Odbočili vlevo do jednoho z tunelů ze žlutých cihel, pokrytých tenkými kořeny stromů.

„Musíme být pod ulicí Prince z Walesu a míříme k Regentově kanálu. Podívejte, jsou tady cedule.“ May ukázal na mosaznou tabulku na stěně, podzemní ozvěnu názvů ulic nahoře.

Světlo Bryantovy baterky dopadlo na něco, co vypadalo jako hromada hadrů. „Tateovo sako. Chce, abychom šli za ním.“

„Ať se propadnu, jestli vím proč,“ řekl May poněkud zbytečně vzhledem k místu, kde se nacházeli.

„Na tohle čekal od chvíle, kdy začalo pršet.“

„Ví pan Bryant něco, co my nevíme?“ zeptal se zmatený Bimsley.

„Pan Bryant vždycky ví něco, co my nevíme,“ poučil ho May. „Po tomhle budeme potřebovat očkování.“

„Možná, ale dozvíme se něco nového.“ Bryant posvítil do tunelu před nimi. O kus dál ho křižoval širší kanál. Protékal jím mělký proud čistší vody. „Jsem docela lehký. Nemohli byste mě přes to přenést?“

„Drž se mě. Bimsley, ty jsi nejtěžší – jdi první.“

Trojice se chytla za ruce a brodili se kupředu, ale Bryant se sotva dotýkal nohama země. May a konstábl ho přehodili na druhou stranu jako rodiče vedoucí vzpurné dítě.

„Podívej se na tohle.“ May ukázal na boční stěnu. „Jeden z těch tvých bezpečnostních kanálů.“ Poklepal na nýtovaný ocelový panel pokrytý mastnotou a dole zasazený do půlkruhového žlábků jako povodňová vrata v metru. Mříží za ním odtékala voda do temnoty. „Když vodní hladina stoupne, záklopka se otočí, uzavře odtok a tenhle tunel se znovu zaplaví.“

„Některé z těch tunelů jsou prázdné,“ poznamenal Bimsley.

„Řekl bych, že ještě nejsme v části systému, navržené pro maximální záplavy,“ řekl Bryant. „Až se tam dostaneme, poznáme to.“

Od toho místa se podlaha svažovala a oni scházeli hlouběji pod zem. „Podle plánu by tu měla být úniková šachta na povrch, ale já ji nevidím.“ May posvítil baterkou na strop.

„Tamhle,“ řekl Bimsley a osvětlil úzký kruhový otvor nad nimi. „Vypadá to, že tam byl žebřík, ale zrezivěl a odpadl.“

„To je uklidňující.“

Podle mapy pokračovali k nádrži v St. Pancrasu. Odbočili do úzkého tunelu s úzkými železnými rampami po obou stranách. „Tohle je část systému, která se kvůli povodni nedávno vyprázdnila,“ řekl Bryant. „Podívejte se na stěny.“ Byly na nich patrné známky dlouhodobého zaplavení. Podlaha pod jejich nohama nebyla kupodivu tak kluzká a tolik to tam nepáchlo. „Nic se tu nemá čas zachytit. Tahle stoka bývá nejspíš obvykle plná čisté vody z Hampstead Heathu a jiných výše položených míst nad městem. Není dost široká, aby si poradila se záplavou, ale pro každodenní používání stačí. Úžasné provedení; ani jeden kámen nevyčnívá.“

Bimsley sebou trhl, když mu zapraskalo ve vysílače. „Přestává pršet,“ varovala je Longbrightová. „Měli byste asi zamířit k nejbližšímu východu.“

„Už tam musíme skoro být.“ Bryant na ně mávl, aby pokračovali v cestě. O kus dál se však ocitli v síti klaustrofobických kanálů, z nichž každý byl na konci přehrazený.

„Musíme se obrátit,“ řekl May. „Tohle je také slepá ulička.“

„Zajímavé,“ řekl Bryant, kterému snad vůbec nedělalo starosti, že je může každou chvíli spláchnout voda. „Předpokládám, že tady Tate hledá něco, k čemu se dobrých třicet let nemohl dostat, a myslel jsem si, že tohle je to nejpravděpodobnější místo. Ty tunely se naplní až po strop, a když se vyprázdní, všechno se odplaví sem.“

„Není tu po něm ani stopy.“

„Musel nám tady něco nechat. Dívejte se kolem sebe.“

„Bimsleyi, jak je to dlouho, co přestalo pršet?“

„Dvanáct minut, pane.“

„Hladina vody klesá. Měli bychom najít východ. Zavolej Longbrightové a zjisti, kde je nejbližší kanálová šachta, ano?“

Bimsley zkusil vysílačku i telefon, ale nemohl najít signál. „Nejde to. Jsme moc hluboko.“

„Takže si musíme poradit sami. Nedokážu si představit, že bychom měli šplhat zpátky nahoru. Nezbyvá nám, než jít dál,“ řekl May.

„Moc zajímavé,“ řekl Bryant a přikývl. „Řeku Fleet zadusila rostoucí metropole, ale její vody stále tečou, i když už zdaleka nemají dřívější sílu. A při největších záplavách se voda dokáže prodrat kolem překážek. Ten systém je úžasně jednoduchý, když se nad tím zamyslíte. Stavitelé věděli, že se povodně pravidelně opakují, proto počítali s tím, že Fleet zamíří zpátky sérií samoobslužných bran, které se otevrou při určitém tlaku vody. Řeka pak proteče místními kanály a vytvoří jednotný tok mířící ke Camden Townu a Clerkenwellu, kde se vylije do Temže.“

„Ano, Arthure, a jakmile hladina klesne a tlak zeslábně, řeka se obrátí zpátky a my se ocitneme doslova *po krk ve sračkách*. Můžeme jít tedy dál?“

„Podívám se ještě jednou na mapu.“ Bryant si na ni posvítíl baterkou.

„Něco slyším,“ upozornil je Bimsley a přiložil ucho tak blízko ke stěně, jak si jen troufl. „Nezní to dobře.“

Posvítili si zpátky a uviděli, že se první z velkých ocelových záklopek uzavírá, jak se Fleet vracel do místních kanálů. Skupina se brodila kupředu čím dál hlubší vodou. „Nejspíš se to zaplavuje od těch nejvyšších bran,“ řekl May. „Pochybuji, že by jedna vrata zvládla takové množství vody, takže ten efekt nastane postupně, ale stejně to bude, jako když se vylije cisterna. Voda musí získat rychlost, aby dotekla do řeky. Musíme se odtud dostat.“

„Slyším hučet vodu!“ vykřikl Bimsley s náznakem paniky v hlase.

„Ten zvuk je nejspíš zesílený,“ řekl Bryant vesele. „Odráží se v celé délce stoky. Podle mapy je tady nalevo kanálová šachta.“

Ocitli se v další slepé uličce zaplněné odpadky za posledních třicet let. Jak se jimi prodírali, proplula kolem nich nafouklá kočičí mršina.

„Promiňte,“ omluvil se Bryant a zamžoural na plán. „Teď odbočíme doprava – je těžké odhadnout měřítko. Ta šachta by měla být přímo před námi.“

„Tady ji máš,“ řekl May a zastavil. „Ale neřekl bych, že se tudy dostaneme ven.“

„Proč myslíš?“ zeptal se Bryant.

May posvítíl na strop, ve kterém, asi deset metrů nad jejich hlavami, byl kruhový otvor vedoucí na povrch. „Žebřík chybí. Bez něj se tam nedostaneme. A vrátit se nemůžeme.“

Bimsley se podrbl na zmrzlém nose a snažil se přemýšlet. „Na poslední křižovatce byly tři tunely. Víme, že dva jsou slepé, takže musíme zpátky k tomu prvnímu.“

„Úžasný nápad, Bimsleyi.“ Bryant se prohrábl bahnem, které mu sahalo po kolena. „Ta voda je mnohem teplejší, než bych čekal. Bude asi z nějakých spotřebičů, ve kterých se ohřívá – třeba z myček nebo praček. A je cítit mýdlem.“

„Arthure, měli bychom se spíš soustředit na to, jak se odsud dostaneme.“ May vlekl svého kolegu zpátky na křižovatku. Obrátili se k poslednímu zbývajcímu tunelu. Hukot vody za nimi sílil. Ušli asi sto metrů, když se chodba zúžila a prudce odbočovala.

„Držte palce,“ zavolal May a brodil se dál. „Jestli to nevede ven, dneska večer už se domů nedostaneme.“

Skoro se bál zvednout baterku.

„Tak co?“ zavolal Bryant.

Bimsley sledoval paprsek přes hladinu vody, sahající po stehna. Zdálo se, že se tunel otevírá do mnohem většího prostoru, kam ale nebylo možné proniknout: cestu přehrazovala zrezivělá mříž. May uhodil pěstí do kovu, ale hned si uvědomil zbytečnost takového počínání.

„Přes výpusť je mříž,“ zavolal zpět.

„Můžeš ji otevřít?“

„Asi by tam měla být klika, ale na téhle straně není.“

„Tak to bychom měli.“ Bryant stanul vedle něho. „Je to moje vina. To já jsem vás sem dolů zavedl.“

Stoka se začala otřásat pod proudem vody z horních tunelů Fleet.

May si posvítíl baterkou na zdroj hluku. S hrůzou se dívali, jak se k nim řítí vysoká vlna a její zčeřený hřeben olizuje strop tunelu.

BLUES NÁDRŽE V ST. PANCRASU

Bryant spadl po zádech jako první, protože když je vlna zasáhla, opíral se už zády o železné tyče. Bimsley a May ho následovali, když se mříž sklopila nahoru a přitiskla ke kamennému stropu. Trojice policistů zůstala ležet na velkých roštích, kterými říční voda odtékla do podzemí.

„Úžasná ukázka stavitelské práce,“ radoval se napůl utopený Bryant a hrabal se na nohy.

„Jste v pořádku?“ ptal se May.

„Asi jsem spolkl něco hnusného,“ zakašlal Bimsley.

Pomalou vstali a rozhlédli se kolem. Baterky jim vzala voda, ale tady bylo světlo z jiného zdroje. Ocitli se v ohromné klenuté katedrále obložené hnědými kachlíky s lesklou glazurou.

„Proboha, to je jako zrcadlový obraz nádražních hal v King's Crossu a St. Pancrasu,“ vykřikl Bryant, sundal si z nohy igelitovou nákupní tašku z Tesky a začal se jí otírat. „Postavili to asi ve stejné době.“ Vrcholek klenby se ztrácel v podsvětním šeru. „Nádrž v St. Pancrasu.“

Holubi hnízdící na železných traverzách vysoko v klenbě slétli dolů a jejich křídla se zatřepetala jako pomačkané stránky starých knih.

„Nezaplní se teď tyhle prostory, když se proud obrátil?“ zeptal se Bimsley.

„Ne, je to chytře udělané – ty mříže podél zdí fungují jako drenáž, takže je tady sucho. Není divu, že si tohle místo vybrali pro stavbu terminálu Eurotunelu – polovina podzemních prací už je tu hotová. Hleďme, pan Tate, i když bych měl říct pan Kingdom – jste syn Gilberta Kingdoma, že? Možná byste nám mohl vysvětlit, proč bylo tak důležité nás sem dovést.“

Bryantovi společníci se rozhlédli a našli pronásledovaného, jak sedí na hromadě pytlů a jí sendvič s tuňákem. Zdálo se, že na ně čekal.

„Chci vám ukázat tohle,“ řekl jen a ukázal rukou po nádrži.

Bryant si uvědomil, že ten podzemní sál má své obyvatele. Lidé zabalení v dekách a hnědých kartonech splývali s temnými zdmi, ale hukot vody je vyrušil a oni si začali sedat, stavět se na nohy a protahovat se.

„No páni,“ vyhrkl Bimsley. „Kde se tady vzali?“

„Dobrá otázka,“ opáčil Bryant. „Ale lepší by bylo ptát se, kam mohou jít odsud.“

„V nádrži se od nepaměti ukrývají uprchlíci – lidé bez domova, identity, životů,“ řekl Kingdom. „Za války se v nádrži skrývali dezertéři. Poprvé mě sem před třiceti lety přivedl otec. Bylo tu sucho a bezpečno. Ale tentokrát, když začalo pršet, začala ze stěn kapat špinavá voda. Shora se vyplavují nebezpečné chemikálie. Odtoky z nádrže jsou ucpané sutí ze stavby terminálu nad námi. Voda tu hnije. Lidé začínají být nemocní. Řádí tu zápal plic, průjemová onemocnění, a ještě horší věci.“

„Co takhle riskovat a vyjít nad zem?“ zeptal se Bryant.

„Policie – ta druhá policie, v uniformách – na nás nahoře čeká. Všichni říkali, že jste dobrý člověk a pomůžete. Po našem setkání v ubytovně jsem vás o to chtěl požádat, ale pak ten chlap ve vedlejším pokoji –“

„– ubytovnu podpálil,“ přerušil ho Bryant, „a vy jste věděl, že vina padne na vás. Divíte se? Všude to tam páchlo technickým benzinem.“

„Začal ho rozlévat kolem sebe po podlaze. Ten blázen si myslel, že po něm jde policie. Podíval se z okna a viděl, jak jde dovnitř váš konstábl. Co jsem mohl dělat? Využil jsem příležitosti utéct. Nikdo jiný těmhle lidem pomoci nemohl.“

Chvilku je zamyšleně pozoroval. „Pamatuji se, když se tunely zaplavily poprvé a otevřela se cesta do nádrže. Věděl jsem, že vyšetřujete v ulici přímo nad řekou. Východ z nádrže je pod

dohledem, takže jinak jste se sem dostat nemohl. Potřeboval jsem, abyste šel za mnou.“

„Podívejte, jsem promočený a zmrzlý, otrávil jsem se záchodovými splašky z celého severního Londýna, nejspíš jsem spolkl kus chcíplé kočky, a pořád nemůžu pochopit, jak tohle všechno souvisí s naším případem,“ postěžoval si Bimsley. „Copak jsem úplný blázen?“

„Úplný ne, Coline.“ Bryant pohlédl na zmrzačeného syna tvůrce Domu vody. „Brzy asi zjistíme, že tady jde o rozdíl mezi domem a domovem,“ dodal nakonec.

PAN BRYANT VÁM VŠE VYSVĚTLÍ

Longbrightová trvala na tom, že odveze své protestující nadřízené do nemocnice na sérii očkování a propustí je jen pod podmínkou, že půjdou rovnou domů do postele. To samozřejmě neudělali; nikdo z nich. Kanceláře nad stanicí metra Mornington Crescent byly tiché. Svítilo se jen v jedné místnosti. Už bylo po půlnoci a noc se chýlila k pondělnímu ránu, kdy měla jednotka začít od nuly. Topení bylo vypnuté. Kallie tam byla s nimi, zabalená do deky.

„Jestli si chceš zapálit, otevři okno,“ upozornil May Bryanta.

„Nejde to, od toho mokra nabobtnaly rámy.“ Bryant potáhl z dýmky a vypustil oblak aromatického kouře. Vytáhl placatku a nalil do sklenice pořádnou dávku sladké rudé tekutiny. „Dal by si někdo třešňové brandy?“

„Není divu, že ti vypadaly všechny zuby.“ May všem rozdál pivo. „Jestli to správně chápu, tak tě vina Heather Allenové nepřekvapila.“

„No, samozřejmě že ne. Nikdy jsem ji nepřestal podezírat, právě proto, že byla tak málo podezřelá. Vražedkyně je málo, ale když se objeví, bývají chladnokrevnější a nebezpečnější než muži. Heather Allenova byla dlouho plná zloby. Myslím, že k tomu měla dobrý důvod. Počítám, že ti už je všechno jasné.“

„Ne,“ přiznal May. „Jsem na tom stejně jako Bimsley.“

„Tak se vám to pokusím vysvětlit, teď, když mi Kallie poskytla některé chybějící informace. S chutí ten případ shrnu, protože odpověď jsem získal sledováním tří různých zdrojů, které se spojily jako přítoky stejné řeky. Mezery zaplním drobnými předpoklady, ale vím jistě, že to pravdu nijak neohrozí.“ Usmál se a odhalil špatně padnoucí zubní protézy.

„Abychom to rozplekli, musíme se vrátit o více než třicet let zpátky ke Gilbertu Kingdomovi, zneužnanému umělci, který v životě prodal jen dva obrazy. Národ, který prošel válkou, neměl v období

bolestně vydobytého míru náladu na umění, a už vůbec ne na zvláštní mytologické obrazy, jaké maloval Kingdom. Víte, on věřil, že pro spásu světa je nutné, aby se lidé zřekli křesťanství a stali se pohany. Narodil se ve špatný čas. Naštěstí ho vyfotografovali se synem do knihy, kterou vlastní Peregrine Summerfield, jinak bychom našeho pana Tatea nikdy neidentifikovali. Takže, malíři uteče manželka a on musí živit malého chlapce. Když se řadové domy opravují po náletech, přesvědčí Kingdom stavitele – možná proto, že to jsou jeho přátelé z války –, aby několik z nich mohl vyzdobit nástěnnými malbami. Má v plánu čtyři, podle mytologie té oblasti, která má stále pevné vazby s minulostí.“

„Myslíš, že viděl tu mapu?“ zeptala se Longbrightová a nalila si pivo do sklenice.

„Rozhodně o ní věděl, nebo se dočetl o dějinách čtvrti v nějaké knize. Uvědomí si, že to místo souzní s jeho posedlostí. Dům požáru – klášter, který vzdoroval křesťanské církvi a byl podpálen kvůli kacířství. Dům špinavé země – pohřebiště obětí moru, Dům otráveného vzduchu – na kopci příliš blízko koželužně, kde se lidem dělalo špatně. Dům prokletý všemi vodami – to zní jako název místa, které je každých pár let zaplaveno, že? Gilbert Kingdom si v ulici vybere čtyři domy s přibližně stejnou polohou, jakou mají jejich historičtí předchůdci, a každý z nich představuje jeden živel.“

„To mu poskytlo velké umělecké téma,“ řekl May.

„Přesně tak. Ty malby mají představovat vrchol jeho tvorby, a hlavně zvýšit cenu nemovitostí s vynaložením relativně malých nákladů od stavitele. Vypadá to jako skvělý plán; propojení umění a komerce. Malíř doufá, že tak zajistí svého syna, vytvoří trvalý pomník své víře a získá pověst skvělého umělce. Ale stejně jako mnoho báječných plánů, ani tenhle nevyjde.“

„Čtvrť nestoupá na ceně,“ poznamenala Longbrightová.

„Bohužel jsou vazby s minulostí příliš silné. Zůstává místem bezpráví a problémů. Nikdo tam nechce bydlet, natož zaplatit víc za nějaké nekřesťanské malby. Vláda má plné ruce práce s přestavbou země – na umění nezbývá čas! Stavitelé zkrachují a umělec, který žije zadarmo v jedné z nemovitostí a má čtyři roky na to, aby dílo

dokončil, se ocitne se synem na ulici, kde zemře potupnou smrtí z rukou tamních grázlů. Život napodobuje umění a utopení představuje vhodný konec.“

„O syna se začali starat cizí lidé –,“ dodal May.

„Přesně tak. Jde z jedné pěstounské rodiny do druhé, ale nikdy nezapomene na to, co se stalo otci. Nějaký čas pracuje v Tateově galerii, jen aby byl nablízku jednomu ze dvou Gilbertových obrazů, pak o místo přijde kvůli povyku, který ztropí, když dílo prodají do ciziny. Nemá peníze, a tím pádem ho nikdo neposlouchá. Pomalu se stává neviditelným.“

„Smutný život.“ Kallie se těsněji zabalila do deky, zatímco Bryant vstal a začal přecházet po místnosti. Očividně si svou roli vychutnával.

„Pokračujme dál. Čas letí, čtvrt' se mění. Přicházejí mladí, úspěšní lidé. Mezi nimi je i Heather Allenová, která se provdala pro peníze. Myslí si, že od života dostane, na co si vzpomene. Život ji však zklame. Manžel nejdřív zkrachuje, a pak ji opustí kvůli mladší ženě. Protože jí záleží na mínění okolí, rozhodne se tajit, že je bez peněz a sama. Popírá rozvod a předstírá, že je všechno, jak má být. Myslím, že zjistíme, že ten muž, který za ní přišel – ten, kterého Kallie viděla z okna –, nebyl vůbec její manžel. Spíš šlo o starého rodinného přítele, od něhož si chtěla vypůjčit peníze, nebo jejího finančního poradce, který přišel na nepřítelů přátelský rozhovor. Heather Allenová je chytrá, ale neví si rady se životem.“

„Svěřila se mi, že jí manžel nechal jenom dům, který nenávidí,“ řekla Kallie.

„Protože jí připomíná rozpadlé manželství.“ Bryant namíří ukazováček na Kallii. „Rozhodne se ho prodat za co nejvíc peněz. K tomu potřebuje vymalovat – ale nemá skoro žádné peníze. Najme tedy místního kutila Elliota Copelanda, který začne oškrabávat malbu v suterénu. Tak objeví ty malby.“ Zastavil se před zamlženým oknem a pohlédl do ulice.

„V tom okamžiku udělá Heather chybu, která jí zničí život. Vyzná se trochu skoro ve všem, ale o umění neví nic, i když pracovala v galerii a pomáhala připravovat výstavu Stanleaye Spencera. Nakřčí

svůj rozkošný nosík a řekne Elliotovi, aby ty hnusné malby oškrábal a vymaloval znovu, což ten ubohý opilec s radostí udělá. Jak se ukáže, je to špatné načasování, protože jakmile jsou fresky zničeny, najde Heather knihu, která patří Kingdomovu synovi. Jak ji najde? Samozřejmě jí ji podstrčí strážce ulice Tate, který chce získat uznání pro svého otce a vezme to za špatný konec. Když Heather zalistuje knihou, kterou najde ve schránce, uvidí čtyři ilustrace, mytické, epické obrazy, vytvořené zřejmě skvělým umělcem, teď bohužel ztracené. A samozřejmě pozná svůj dům, číslo šest v Balaklava Street, Dům vzduchu, který právě nechala renovovat, a tím zničila to nejvzácnější, co v něm bylo. Tate jí knihu samozřejmě nenechá – vloupá se k ní a vezme si ji, protože je to jediné, co mu zbývá. Co může Heather dělat? Jediné peníze, které má, představuje ta nemovitost. Není to pro ni domov, jen cihly a malta. Zničila si jedinou únikovou cestu a může se zlobit jen na sebe. Pak jí však dojde, že tam jsou ještě tři podobné domy. Je možné, aby jejich suterény byly stále nedotčené a obyvatelé nevěděli o bohatství ukrytém na stěnách? Tate chce zachránit otcovo dílo. Místo toho vytvoří monstrum.“

„Tady si hodně domýšlíš,“ poznamenala Longbrightová a dopila pivo.

„Až jí tenhle příběh předložíš, zjistíš nejspíš, že mám pravdu, Janice.“ Bryant nesnášel, když ho někdo přerušoval. „Kde jsem skončil? Takže Heather si vypůjčí mapu od členky místní historické společnosti. Poptává se kolem, dokonce se začne přátelit se sousedy. A co zjistí? Že Dům ohně, číslo čtyřicet tři, který patří nově příchozím Tamsin a Oliverovi Wiltonovým, byl od základů přestavěn v šedesátých letech. Že Dům země, číslo čtyřicet jedna, teď ve vlastnictví dalšího nováčka, Jakea Averyho, byl podobně zrenovován o několik let později. Zbývá tedy jen číslo pět, Dům vody.

Ten však, jak Heather zjistí, je klíčem ke všem čtyřem domům. Je to důvod, proč si Kingdom vybral živly jako prostředek k vyjádření své víry, protože to stavení stojí přímo nad řekou Fleet. Je to původní parcela Domu prokletého všemi vodami, a ten fakt malíř oslaví ve svém díle. Podle té knihy se zde nachází nejpropracovanější nástěnná

malba ze všech a dům patří staré dámě, která tam bydlí od roku čtyřicet devět, tedy po celou dobu od dokončení obrazu.

Heather je bojovnice, ale také dobrá plánovačka. Náhle se stane nejlepší přítelkyní Ruth Singhové. Dělá pro ni všechno možné – chodí jí na nákup, stříhá nehty na nohou, myje vlasy, ale dává si pozor, aby o tom nikdo nevěděl. Když u ní uklízí, porozhlédne se opatrně po suterénu. Představte si její vzrušení, když zjistí, že freska je tam stále, a nedotčená. Ruth ji sice několikrát přemalovala, ale to jí neublížilo. Bude to div Londýna, který se vyrovná Leighton Housu nebo Debenham Hallu. Londýn je plný mimořádných nemovitostí, které se stávají národními poklady. Ona získá bohatství a respekt, všechno, co si slibovala od manželství. Ta stará dáma už dlouho nevydrží – jak těžké by pro Heather mohlo být dostat se do její závěti?“

„Dost těžké, jak se ukáže,“ řekl May, „protože Ruth má bratra.“

„Pravda, ten se o svou sestru moc nestará, ale pořád je to pokrevní příbuzný. Heather se ale nehodlá vzdát. Seznámí se s Benjaminem Singhem, který se jí svěří, že by se rád odstěhoval do Austrálie, což znamená, že dům prodá, jakmile ho zdědí. Ale ne jí – hned získá odpor k té chamtivé hysterce, která mu klade osobní otázky a chová se jako Ruthina nejlepší přítelkyně. A ta stařena se zdá být při plné síle, jako by se měla dožít stovky. Tak se ji pokusí trochu vystrašit.“

„Myslíš ty rasistické vzkazy.“ May vstal a dolil všem pití. „Dan zjistí, jestli na té pásce mluví ona.“

„Starou dámu to však nezlomí,“ pokračoval Bryant. „Pak osud nabídne pomocnou ruku v podobě zaseklého kohoutku. Heather řekla Ruth: ‘Kdyby se vám něco stalo, jen zabouchejte na zeď a já přiběhnu.’ Ruth se chce vykoupat, ale nemůže zavřít kohoutek. Poleká se, zabuší na zeď a Heather, která vždycky dbá na svůj vzhled, na sebe hodí kabát, který u ní nechal Garrett. Co u ní dělal? Nejpravděpodobnější odpověď je, že ji chtěl přemluvit, aby prodala dům.“

Ruth Singhová, oblečená v županu, pustí Heather dovnitř – přitom ji zahlédne Jake Avery –, a ta sejde do koupelny, aby bouchla do kohoutku. Když uvidí tekoucí vodu, je jí všechno rázem jasné.

Pochopí to jako znamení. ‘Co kdybych tady počkala, než se vykoupete?’ navrhne. ‘Třeba budete potřebovat připustit trochu teplé vody.’

Čeká, vypravuje, dokud na starou dámu nepřijde ospalost. Pak znechuceně sáhne do vany, popadne Ruth za kotníky a zatáhne. Je lehká jako peříčko a nevydá žádný zvuk, srdce se jí zastaví skoro okamžitě, jen se trochu uhodí do hlavy o kohoutek. Ale místo aby ji Heather nechala ležet a vydávala to celé za nehodu, musí vanu vypustit, protože policii by došlo, že si Ruth nemohla otevřít kohoutek sama. Co když není mrtvá? Jak se to dá poznat? Ruth leží nahá v prázdné vaně, obličej pod kohouty, tak jí Heather natočí trochu studené vody do úst, čistě pro jistotu.

Pak se však stane něco podivného. Začne pršet, pod ulicí Tate zkouší kanály, otevírá záklopký a propustí. Pod koupelnou zahučí řeka, jako by ji přivolał sám Dům vody. Prosakuje dovnitř spárami, rozkvete ve vlhkých skvrnách na omítce. Nateče odpadem do vany, kde se dostane Ruth Singhové do úst. Aspoň však není pochyb, že je mrtvá.“

„Takže Finchovy závěry byly správné,“ poznamenal May.

Bryant si odkašlal a potáhl z dýmky. „Heather se chopila příležitosti, ale nemůže dům koupit, protože nemá peníze. S tím si bude dělat starosti později. Zatím utopenou ženu utře a oblékne, aby svedla policii ze stopy, ale neuvědomí si, že má hrdlo plné vody. Je to jako pečovat o panenku. Pak se vrátí přes zahradní zeď k sobě domů.

Někdo ji ale uvidí: Tate, který právě vylézá z kanálu v uličce. Šťěstí, že je to jen bláznivý starý bezdomovec. Nikdo mu nevěnuje pozornost. Rychle se o něm zmíní Kallii.“

Bryant se zastavil za Kalliinou židlí a pokusil se o dramatickou pózu. Venku prořezávaly noc policejní sirény.

„Což nás přivádí k vašemu dobře načasovanému příchodu, Kallie. Jste její kamarádka ze školy, nevinná, všemi oblíbená, a zjevně Heather obdivujete. Je to trochu oklika, ale měla by fungovat. Heather vás přesvědčí, abyste ten dům koupila. Později bude

jednoduché vás odtamtud vystrnadit. Tou dobou už bude mít Heather svou nemovitost prodanou a bude moci nabídnout rozumnou cenu.

A tentokrát jde všechno podle plánu. Vy a Paul se nastěhujete a začnete ztrácet původní nadšení. Ozývají se tam podivné zvuky, jak řeka stoupá a klesá. Heather začíná být nervózní. Co když nepřestane pršet? Předpověď počasí je špatná: co když dojde k povodni a malby se poničí? Musí jednat rychle. Usoudí, že nejlepší bude zbavit se Paula, kterého už tak pálí půda pod nohama a hledá záminku, aby mohl uniknout zodpovědnosti. Heather mu namluví, že chcete otěhotnět, abyste si ho udržela, a to zabere. Paul odejde, aby si ‘srovnal věci v hlavě’ – brzy poté, co stráví večer v hospodě s Jakem Averym. S tím Jakem, který viděl Heather před domem Ruth Singhové večer před její smrtí. Bez Paula jste sama a zranitelnější než kdy předtím. Vaše přítelkyně s vámi nestydatě manipuluje.

Pak uvidí, jak se Elliot Copeland – jediný člověk kromě Tatea, který ví o nástěnných malbách v Domě vzduchu – baví na večírku u Wiltonových s Jakem. Jake mohl všechno prozradit u piva Paulovi. Muži moc mluví, když se napijí, a Elliot by mohl každému vyzradit, že u ní v domě viděl něco zvláštního.

Heather musí něco udělat, jinak vyjde pravda o Domě vody najevo. Je to prohnaná žena – už předtím si vzala na večírek Garrettův kabát místo svého – a ví, že bude dobré způsobit zmatek. Proto se vydává za vás a zavolá Kayle Aysonové a namluví jí, že její manžel má milenku. Zatím jí hrozí dvě nebezpečí. Jaká?“

Kallie zvedla ruku. „Bojí se, že tu fresku objevím já.“

„Přesně tak. Snažíte se dům rekonstruovat, i když vám to po Paulově odchodu jde pomalu. Ale také má strach, že se Elliot někomu zmíní o malbě v jejím domě, o té, kterou zničil. S prvním nebezpečím nemůže udělat nic, ale může odstranit to druhé. Čeká na příležitost, a ta se jí brzy naskytne, když spatří Elliota pracovat na volné parcele. Svede vás ze stopy prohlášením, že někoho viděla z okna, – nebo tam možná opravdu zahlédne v křoví Tatea – a pošle vás na zbytečnou pochůzku pro pití. Pak se sama rozběhne do deště, aby zjistila, co se dá dělat. Elliota objeví v jámě a kousek od něho nebezpečně zaparkovaný nákladňák. Porozhlédne se v kabině, všimne

si tlačítka, které zdvihá korbu, a vysype na stavaře náklad sutí. Pak se rychle vrátí domů a dá si záležet, abyste ji našla u okna.“

„Tak proto byla na koberci kaluž vody,“ uvědomil si May.

„Heather je mimo nebezpečí. Každý ví, že Elliot byl opilec. Místo činu zaplaví déšť. Stačí už jen počkat, až jí Dům vody spadne do klína.“

„Je pravda, že jsem byla nešťastná,“ řekla Kallie. „Možná jsem opravdu začala uvažovat, že se odstěhuji, a Heather by mě přesvědčila, abych dům prodala jí. Bože, když si teď vzpomenu na ty chyby, které dělala, když jsme spolu mluvily! Dokonce se zmínila o své kočce jako o ‘dědictví po Georgeovi’ a já si toho nevšimla.“

„Každý dělá chyby, když improvizuje,“ řekl Bryant.

„Možná se Jake opravdu zmínil Paulovi, že by se na tom domě daly vydělat peníze, on se však opil a zapomněl na to.“ Kallie si vzala od Longbrightové další pivo. „Už nikdy ho nevezmu zpátky. Promiňte, pane Bryante, pokračujte.“

„No – myslím, že se dá předpokládat, že tou dobou už Heather nedokázala racionálně uvažovat. Její plán ji zcela pohltit. A v ten okamžik se spustil dominový efekt. Zastaví se u ní Jake Avery, aby jí řekl o něčem, co se dozvěděl od Elliota. Podezírá Heather, ale neví, co má dělat. Chce se na to vyspat, než půjde na policii. Heather zpanikaří. Cíl má na dosah, ale všechno její úsilí by bylo zmařeno, kdyby Jake promluvil. Tady jen hádám, ale řekl bych, že zjistíme, že mám pravdu: Heather viděla Aarona s Marshallem. Zajde do dílny, aby si s Marshallem promluvila, a dozví se něco, co jí může být ku prospěchu. Jake Aaronovi v jednom kuse vyčítá různé drobnosti, jako že zapomíná zamykat zadní dveře. Rozhodne se improvizovat. Tateovou dírou v plotě pronikne do zahrady a vejde do domu. Když prochází kuchyní, všimne si role fólie – proč, když je tam stojan plný nožů? Možná jí vadí krev – až do té chvíle se přece vyhýbala opravdovému krveprolití. Najde Jakea, jak spí a táhne z něj alkohol. Udušit ho jí nedá velkou práci.“

Bryant si sedl na židli za svým stolem. „To by měl být konec řetězu. Nikdo jiný pravdu nezná a nikdo se ji nedozví. Ať už

náhodou, nebo podle plánu zavraždila tři lidi v souvislosti se třemi ze čtyř živlů. Případá si neporazitelná. Nic už ji nemůže ohrozit.

A pak dojde na tu druhou slabinu v jejím plánu. Kallie objeví nástěnné malby. Heather má pocit, že se řeka zvedla, aby ochránila dům a porazila ji. Rozhodne se uzavřít kruh a utopit Kallii, udělat z ní jednu z postav na fresce. Ale samozřejmě Tate pozoruje oba domy – Kal-liin, a hlavně Heatherin. Je odhodlán bránit Kallii a zachránit otcovo dílo. Ale pokaždé, když jí příběhne na pomoc, zaženeme ho. Přesto se pořád vrací. Ještě že se jeho úsilí nakonec vyplatí a nástěnná malba bude zrestaurována a zachráněna pro příští generace.“

„Heather měla Tatea zabít,“ řekla Longbrightová. „To by ji ochránilo.“

„No, můžeš být na sebe hrdý, Arthure,“ prohlásil May.

„To bych byl jen v případě, že by se nám podařilo zachránit životy těch obětí,“ zavrtěl hlavou Bryant. „Ale teď musíme ještě něco dodělat.“ Vstal a začal se natahovat po náhradním převlečníku Longbrightové, který byl na něj příliš velký. „Janice, odvezeš Kallii domů, vid’?“

„Kam jdeme?“ zeptal se May.

„Musím se vrátit do nádrže v St. Pancrasu a ty půjdeš se mnou. Neboj, tentokrát se nenamočíme a snad se nám podaří něco napravit.“

DIASPORA

Podle mapy podzemních řek našli vchod, vstup do kanálu za skladem koupelnového vybavení za nádražím King's Cross. Ukázalo se však, že tudy se dovnitř nedostanou, protože víko kanálu zakryla nová vrstva asfaltu. Detektivové museli tedy zamířit k druhému možnému vchodu v blízké York Way.

Tady už byla cesta snazší, protože tam do nádrže vedly železné schody. Vchod byl bohužel uvnitř střezného objektu stavební firmy a Bryant s Mayem museli vytáhnout své průkazy.

„Ta stavební společnost o tomhle musí vědět,“ řekl Bryant, když sestupovali do kanálu. „Je to na jejím pozemku.“

„Možná se nezajímají o to, co je pod zemí.“

Rozkládala se před nimi velká jeskyně nádrže. Když John přecházel pod klenbou z dlaždic, ze kterých kapala voda, slyšel šepot vystrašených obyvatel, kteří se už doslechli o příchodu vetřelců. „Tady se můžeme dostat do pořádného maléru,“ zašeptal.

„Když jsi starý, můžeš si dovolit riskovat,“ odpověděl mu šeptem Bryant. „Připadá mi nesmyslné začít se víc bát, když má člověk méně co ztratit.“

Zastavili se před řadou ležících těl. Mladý Severoafričan v mikině s kapucou a džínách seděl na bobku a hlídal.

„Mluví tady někdo anglicky?“ zeptal se ho May.

„David Beckham,“ usmál se mladík. „Posh Spice. Elton John.“

„Za to může turistika,“ povzdechl si Bryant. „Tohle jsou tři jména, která používají kluci v Egyptě, když se nabízejí jako průvodci u pyramid. Víc toho anglicky asi neumí.“

Mladík se zatvářil uraženě. „Jsem Amir. Dívám se na televizi a mluvím anglicky dobře, znám víc slov než spousta Angličanů. Ze seriálů. Naprosto úžasná.“

„Což znamená, že nevíš, jak projít pasovou kontrolou, ale víš, kdo je Joanna Lumleyová,“ zasténal Bryant. „To je ale svět.“

„Co říká?“ zeptal se chlapec Maye.

„Je hrubý, toho si nevšímej. Kolik vás tady je?“ May ukázal na ostatní.

„Teď asi čtrnáct.“

„Nějaké děti?“

„Ne, děti odešly s matkami. Zbyli jenom muži. Nejmladšímu je deset.“

„Arthure, musíme si promluvit.“ May odvedl kolegu stranou. „Musíme o tom informovat přistěhovaleckou policii. Postarají se o toho chlapce. Řekl bych, že u sebe nemají žádné dokumenty ani pasy. Jsou to ekonomičtí uprchlíci, ne političtí. A k tomu by ještě mohli přenášet nemoci.“

„Prosím, John, mluvíš jako jeden z těch hysterických plátků. Podívej se na ně. Když je udáme, vyhostí je, nebo zavřou do uprchlických táborů. Všechny je zradíme. Čím vším asi prošli, co všechno riskovali, aby tady skončili v kanálu?“

„Jak jste se sem dostali?“ zeptal se May mužů, kteří seděli na provizorních lůžkách a sledovali rozhovor s poraženeckým mlčením.

„Někdo v kamionu, někdo na lodi,“ vysvětlil Amir. „Policie hlídá Dower, ale ve Folkestonu jsou rybáři. Měli jsme se tady sejít s nějakým chlapem, co říkal, že nám pomůže, ale neobjevil se.“

„Stavební firmy bourají železniční viadukty a tunely kolem nádraží King's Cross a staví terminál Eurotunelu a náhodou otevřely vstup do nádrže,“ vysvětlil Bryant. „Někdo dal zřejmě tip policii, a ta teď hlídá v okolních ulicích, takže ti lidé nemohou použít stejnou cestu, kterou sem přišli.“

„Co kanál pod Balaklava Street?“

„Je moc příkrý, aby se jím vyšplhali odsud nahoru, a teď je navíc zaplavený. Můžete použít místní kanalizaci mezi třemi ulicemi v Kentish Townu, nebo odejít z nádrže východem do York Way. Ale není možné objevit se s patnácti lidmi na ohrazeném staveništi, které hlídá polda. Stavbaři začnou brzy bourat tunely a betonové šachty. Zřejmě jim v tom brání jenom děšť. Tihle lidé potřebují naši pomoc.“

„Mohli bychom přijít o všechno,“ varoval ho May.

„Ale mohli bychom je dostat ven.“

„Neřekl bych, že to bude těžké. Stačí jen odlákat toho policistu na pár minut někam jinam. Jde mi ale o to, jestli je naší morální povinností to udělat. Pracujeme pro stát. Co když je necháme běžet a oni někoho oloupí? Jak by sis to ospravedlnil?“

„To bych nemohl,“ souhlasu Bryant. „Ale když se budeš dlouho potloukat po King’s Crossu, stejně tě někdo okrade, a kromě toho by byli hloupí, kdyby tady zůstávali, když je hledá policie. Rozptýlí se a zmizí do jiných částí země.“

May se nervózně rozhlédl po napjaté skupině. „Opravdu neznáš lepší způsob?“

„Jistěže tu jsou jiné způsoby, ale ty by jim způsobily ještě větší neštěstí. Když potřebuješ morální povinnost, vzpomeň si, že ochrana lidských životů stojí nad dodržováním pomíjivých zákonů. Každý potřebuje místo, kterému by mohl říkat domov. Mělo by to být stejné právo jako na svobodu projevu.“

„Nemůžeš porušit zákon, Arthure.“

„Můžu, když je ten zákon pitomý. Čas nám dá za pravdu. Qui vivra verra.“

„Opravdu tomu věříš?“ zeptal se May.

„Musím tomu věřit.“

May si povzdechl. „Tak jdeme na to.“

*

Využili dvojice Indů z gangu v Drummond Street, kteří občas pro jednotku pracovali jako informátoři. Připravit akci, která by upoutala pozornost policisty na stavbě, bylo celkem snadné, ale detektivové si museli být jistí, že bude ten člověk ochotný zasáhnout proti něčemu, co bude vypadat jako střet gangů. Amir slíbil, že dostane všechny ven za pět minut, ale budou potřebovat ještě nějaký čas, než se rozptýlí v temných ulicích kolem nádraží.

May se díval, jak si sbírají v igelitu zabalené rance s jediným majetkem – fotografiemi, náboženskými předměty a několika kusy

oblečení – a shromažďují se kolem železného schodiště na vzdáleném konci nádrže.

Měli vlastně štěstí, že nedopadli ještě hůř; bezohlední převaděči je mohli připravit o život. Amir s muži promluvil a vysvětlil jim plán. Několik přišlo k nim, potrásl jim rukama a zamumlali díky. May vrhl na kolegu nesouhlasný pohled.

Jeden stařec byl obtočený dlouhatánskou kostkovanou šálou. Vypadal jako arabská verze Bryanta. Došoural se k nim s igelitovou taškou v náručí.

„Říká, že jste dobrý muž,“ přeložil Amir. „Chce vám dát dárek.“

Stařec se usmál a ukázal růžové dásně. Chlapec po jeho boku mohl být syn nebo vnuk; nezdravá strava už ho připravila o mladistvý vzhled. Bryant mohl jen přijmout tašku a sklonit hlavu na znamení díků. Díval se, jak se řadí u schůdků a trpělivě čekají, až na ně přijde řada vystoupat na povrch. Bylo mu jasné, proč tak trpně přijali svůj osud; byli příliš unavení.

„Počkej,“ zavolal Bryant a zamával na Amira. Podal mu malou modrou kartičku. „Skoro jsem zapomněl. Řekni svým přátelům, ať zavolají na tohle číslo, když se dostanou do Birminghamu.“

Na kartičce stálo:

Pobočka svatého Jamese staršího:

Birminghamský sabat – Betty Wagstaffová.

„Je to dcera jedné mé dobré přítelkyně. Může vám sehnat lékařskou pomoc, když budete potřebovat.“

Detektivové se dívali, jak poslední z utečenců stoupá ke slabému světlu proudícímu z nebe nad King's Crossem.

„Dvacet minut,“ řekl May a podíval se na hodinky. „To by jim mělo stačit, aby získali náskok. Jestli se tohle provalí –“

„Ale, přece nebudeš litovat, že jsi těm lidem pomohl. Měl bys být rád, že nejsi mezi nimi. Jsi přece z jedné čtvrtiny cizinec.“

„Můj dědeček byl Velšan, Arthure, ne Afričan.“

„To je ještě horší. Jednou chtěli samosprávu. Mohli na nás zaútočit. Třeba by udělali celnice v Hadriánově valu.“

Bryant si odfrkl a nahlédl do igelitové tašky. „Podej mi baterku, ano?“ Posvítíl dovnitř a pak opatrně vytáhl odučenou porcelánovou vázu, patnáct centimetrů vysokou a špinavou od bahna.

„Co to je?“ zeptal se May podezíravě. „Vypadá to jako...“

Prohlíželi si hlavy Hóra a Anúbida, vymalované černou a zlatou barvou na horní části vázy. „Z Egypta? Musel to najít v kanálu, když voda odtekla.“ Bryant se naklonil blíž. Na jedné straně byla řada černomodrých otroků, nakreslených, jak pláčí do Nilu. Na druhé titíž otroci lili vodu z řeky do vázy stejného vzhledu, jako by se ten obrázek mohl opakovat do nekonečné minulosti.

May přimhouřil oči. „Řekni mi, že to není to, za co Ubeda a Greenwood málem položili životy. Řekni mi, že to není Nádoba všeho zármutku.“

Bryant přejížděl prstem po postavách na váze a upřeně si je prohlížel. „Ne, není,“ řekl nakonec. „I když Anúbis tu nechybí. Ten přenáší zármutek z jedné nádoby do druhé.“ Obrátil vázu dnem vzhůru. „Firma Liberty. Sériově vyráběná replika. Říkal jsem ti, viktoriánská Anglie byla Egyptem posedlá. Myslím, že kdybychom to odnesli k Rachel Lingové, vyprávěla by nám o rituálu, jehož součástí bylo vhození vázy do vod Fleetu, aby chránila Londýn. Má jen symbolickou hodnotu, ale je to vhodná památka na tenhle případ. Měl bych tu vázu dát Greenwoodovi, až se mu zahojí hlava. Ani on, ani Ubeda ji nemohli najít, protože nevěděli, že Fleet při záplavách obrací tok, něco, co by jim pověděl každý odborník na londýnskou kanalizaci. Chudák starý Gareth: prokletí intelligence bez praktického využití. Jdeme nahoru, ať se můžeme nadechnout čistého vzduchu.“

„Nad námi je King's Cross,“ poznamenal May. „Ne Hyde Park.“

„To sice ano, ale pro jednu to tam bude vonět.“

Jak Bryant stoupal po úzkých schůdcích, ujela mu noha a váza mu vyklouzla z ruky. Pokusil se ji chytit, ale byl příliš pomalý a mohl se jen nešťastně dívat, jak se roztříštila na kusy na kamenné podlaze.

May sáhl mezi keramické střepy a zdvihl cosi do výše. „Tak se mi zdá, že to přece byla ta nádoba, kterou Ubeda hledal.“

Jemně vyřezávaná smaragdová soška Anúbida byla velká asi jako kachní vejce a později se mělo ukázat, že je tři tisíce let stará.

Bryant se tak rozesmál, že málem spadl ze schodů. „Dědeček Jacksona Ubedy ji dal do vázy během rituálu a pak ji zapomněl vyndat. Hrozně rád bych viděl, jak se tvářil, když ji hodil do řeky a pak si uvědomil, co udělal. Rád bych věděl, jak dlouho už ji ta rodina hledá.“

„Co s tou soškou uděláme?“ zeptal se May.

„Myslím, že ji vrátíme do Káhirského muzea,“ řekl Bryant. „Britové jim toho ukradli až dost. Ironií je, že když se teď Ubeda skrývá, nikdy se nedozví, že jeho úkol byl splněn.“

„Pokud si tedy Ubeda nechtěl nechat sošku pro sebe.“ Anúbis se tedy vrátil do země svého původu, ale po tři krásné dny stál na polici nad Bryantovým stolem v Mornington Crescentu, kde ho mohl obdivovat zblízka. Udržovalo ho to v tak dobré náladě, že si Raymond Land myslel, že Bryant změnil svůj přístup k práci. Z toho omylu ho však starý detektiv rád vyvedl, jakmile se klenot vrátil do Egypta.

GEZELLIG

„Alma mi řekla, že tě najdu tady,“ řekl May a posadil se vedle svého kolegy na lavičku na Primrose Hillu. Bryant byl zabalený do hnědé šály a na hlavě měl pomačkaný klobouk, který nosil už padesát let. Jinovatka na trávě vypadala jako umělý sníh na vánočním stromku. Vzdálené město halila ranní podzimní mlha s namodralým odstínem květu zpododěru.

„Myslel jsem, že za mnou přijdeš. Na.“ Podal Mayovi plastový kelímek s čajem. „Měl jsem pro tebe ještě koblihu s džemem, ale snědl jsem ji.“

May sundal víčko a opatrně se napil. „Nemohu uvěřit, že nutíš svou domácnost, aby se k tobě nastěhovala a starala se o tebe.“

„Myslel jsem, že přesně to ode mě chcete. Každý pořád jen mluvil o tom, jak je Alma nešťastná. Johne, její největší potěšení bylo vyhovovat všem mým vrtochům. Končí jí nájemní smlouva v Battersea a u mě je místa dost. Možná je ten nový byt o něco větší, než jsem si myslel. Bude jen logické, když se přestěhuje tam, kde na mě bude moci dohlédnout. Byl jsem na ni vždycky hodný a koupil jsem jí novou žehličku.“

Byt přestavěný z dílny za stanicí metra Chalk Farm byl moc velký na uklízení, Bryant nerad bydlel sám, i když by to nikdy nepřiznal, a Alma byla jedna z mála žen, které s ním dokázaly vydržet.

„Přišel jsem ti říct, že po úspěchu v Balaklava Street Raymond Land uvažuje o rozšíření jednotky. Chce, abychom přebírali případy z celé jižní Anglie. Sever bude mít na starost pobočka založená v Manchesteru. Je tím nápadem celý nadšený.“

„Typické. Případ, kterým jsme se nesměli zabývat, skončil částečným úspěchem, a on najednou chce zakládat řetězec jako Tesco.“

„Jen si to představ, Arthure. Při zavedení rozumného systému bychom mohli konečně odejít do důchodu.“ Mayovi bylo okamžitě jasné, že něco takového neměl vůbec vypustit z úst.

„Tak on si opravdu myslí, že jsme byli úspěšní?“ Bryant si pohrdavě odfrkl.

„A co Ruth Singhová a ti ostatní, co zemřeli v Balaklava Street. Se všemi prostředky, které máme k dispozici, se nám je nepodařilo zachránit. Jak je to možné?“

„Zachránili jsme život Kallii Owenové,“ namítl May. „A vrátili dvě umělecká díla vděčným národům.“

„Řekl bych, že ty krásné dlaždice v nádrži v St. Pancrasu provrtají a zohyzdí počítačovými kabely. Když je v noci chladno, myslím na naše bezdomovce. Volal jsem Betty do Birminghamu; nikdo se jí ještě neozval. Myslíš, že jsme se zachovali správně?“

May zastrčil ruce do kapes a kochal se výhledem. „Já tě znám, Arthure. Líbí se ti představa, že dostali šanci, mohli se stát pány svých osudů, místo aby byli vydáni na milost těm nepřejícím imigračním úředníkům.“

Heather Allenovou čekal soud kvůli obvinění z vraždy, ale ačkoliv detektivové odkryli její motiv, jejich důkazy závisely na výpovědích nespolehlivého svědka, který byl stále podezřelý ze zhárství. Utečenci by možná svědčili v Tateův prospěch, ale ti zmizeli. Bylo to, jak Bryant předvídal: každý, kdo byl jen trochu důležitý, se rychle ztratil v městském labyrintu.

„Slyšel jsi, že se Kalliin přítel konečně vrátil? Hezky se opálil. Vyhodila ho z domu – aspoň prozatím.“

„Toužil po nezávislosti,“ usmál se May. „Naším úkolem je chránit ty, kteří jsou v nebezpečí. Lidé bez domova přicházejí do hlavního města každý den, a místo abychom je přivítali, zabouchneme jim dveře před nosem. Kam půjdou teď, když je nádrž v St. Pancrasu rozkopaná?“ Opřel se a zvedl hlavu k jasně modrému nebi. Na rozdíl od jeho kolegy Maye vždycky přitahovalo světlo a prostor.

„Nemám rád, když mají mé případy tolik otevřených konců,“ postěžoval si Bryant. „Chci vědět, co teď chystá Ubeda, jestli neplánuje nějaké nové krádeže egyptských památek. A chci plné,

podepsané přiznání Heather Allenové, nejlépe takové, které by potvrdilo, že mé předpoklady byly naprosto správné. Žádné jasné případy už neexistují. Je třeba brát v úvahu příliš mnoho polehčujících okolností. Tohle je přelidněný a komplikovaný svět.“

„Vím, jak to myslíš, Arthure. Řekl jsem ti někdy, proč jsem se začal zajímat o zločin?“

„Jestli ano, zapomněl jsem to.“

„Jako dítě jsem býval často nemocný a proležel spoustu času v posteli, tak mi rodiče nosili knihy od Agathy Christie. Vypěstoval jsem si závislost na neobvyklých zločinech. Na konci každé knihy vždycky někdo vstal a oznámil: Je to velmi prosté, major Carruthers přeřídil vikářovy hodiny a odnesl plášť lady Anny do zvonice předtím, než ukryl člunový hák pod plechovku sušených broskví ve sklepě.‘ Christie si myslela, že píše pro obyčejné lidi, ale životy jejích postav provázely záhadné rituály, a navíc měli sluhy! Mně, chudému klukovi z jižního Londýna, to všechno připadalo hrozně exotické a svět byl jednoduché místo plné vyřešitelných zločinů.“

Bryant zamyšleně přikývl. „Já vyrůstal na rodokapsech. Ty byly ještě horší, samá opiová doupata, pátá kolona, ukradené diamantové čelenky a ‘díky vděčného národa’. Samozřejmě, jsme jediní příslušníci britské policie, kteří si někdy přečetli nějaký román, což je naše nevýhoda. Ve veřejných službách není pro představivost místo.“

May dopil čaj a postavil kelímek na lavičku. „Myslím, že tohle je docela dobrý důvod, proč zůstat v jednotce. Kde jinde najdeme případy, ve kterých nepůjde jen o rvačky před hospodami nebo navzájem se okrádající feťáky? Ví bůh, že takových jsem si užil až dost v těch dvou letech, kdy nás rozdělili a přeložili k běžné policii. Jak já je nenáviděl!“ Jednotka byla kdysi rozpuštěna na příkaz Margaret Thatcherové, protože nevykazovala žádný zisk. Nikdo na ty časy nechtěl vzpomínat.

„Co tam dneska máme?“

„No ano, Raymondovy případy. Dva Íránci našli anakundu v kuřecí restauraci v Banksidu – vypadá to na válku mezi obchodními konkurenty; kněz podpálil několik aut před hostincem U Slona a

hradu, protože satanisté dělali problémy v klubu pro fetišisty, otevřeném poblíž jeho kostela – na tom dělá Longbrightová; Sdružení prostitutek z Kings Crossu si stěžuje, že jim nově zavedený systém jednosměrek kazí kšefty, a vyhrožuje, že zveřejní seznam zákazníků, na kterém je i pár poslanců – co kdybychom se na to podívali my? Pak je tady ta věc s hluchým cirkusovým trpaslíkem. A samozřejmě, tvoje vnučka April zítra nastupuje u jednotky jako řešeršér.“

„Možná bychom ji měli vzít na oběd k Jeptišce a rozbitému kompasu. Jaký hluchý trpaslík?“

„Dělal pasáka několika ruským tanečnicím, které chytili, jak dopují chrty sirupem proti kašli na Catfordském stadionu. Jeho pověsili do zvonu kostela Panny Marie a ten hluk mu protrhl ušní bubínky. Požaduje odškodnění od zvoníků, kteří se dali podplatit, aby nechali dveře zvonice odemčené.“

„Aha. Takže jako obvykle.“

„Zvláštní, jak jsme vždycky přitahovali podivné případy. Pamatuješ na toho pilota stíhačky za války, kterému jsme nemohli dokázat přítomnost na místě činu, protože ho našli přivázaného kráve na hřbetě v Regent's Parku?“

„Proboha, na toho už jsem zapomněl. Proklatě dobré alibi.“

„Proklatě dobré.“

„Ano.“ May si vzal od Bryanta kousek lékořice a zamyšleně ho žvýkal. „Řekl bych, že to nebylo *zas* tak špatné.“

„Když jsme byli v té nádrži, všiml jsem si něčeho vyrytého na zdi. Padlo mi na to světlo baterky. Víš, co znamená *gezellig*? Je to slovo z holandštiny, jedno z těch, které nemá přesný ekvivalent v angličtině. Znamená ‘potěšení ze společnosti přátel’. Ti lidé dokázali najít *bonheur*, své štěstí, i na tak depresivním místě. Každý potřebuje najít někde mír, najít domov.“

„*Gezellig*. To se mi líbí. Hodí se to k nám dvěma.“

Oba detektivové zůstali mlčky sedět bok po boku, zatímco kolem nich sílila záře vycházejícího slunce.

VŠUDE DOBŘE, DOMA NEJLÍP

Heather seděla v holé, bílé výslechové místnosti s otevřenou kabelkou u nohou a zrcátkem v ruce a nanášela si na rty růž. Za všech okolností bylo zásadní dbát na eleganci. Nebyl důvod přestat se snažit vypadat co nejlépe jen proto, že byla zatčena pro několikanásobnou vraždu. Žádnou deku přes hlavu při odchodu z policejní stanice, děkuji, nic než půvab pod tlakem a klid před kamerami.

Místnost byla tak hrozně jasná; byla si jistá, že tam vynikne každá chybička v jejím nalíčení. Policisté s nepřístupnými obličejí si vyprávěli o televizním programu z předchozího večera, jako by tam ani nebyla. Celé to prostředí u ní mělo navodit pocit odcizení a samoty. Ale nefungovalo to, protože se nikdy nikde necítila doma – ani s rodiči, ani s manželem, a už vůbec ne v Balaklava Street. Srdce se jí naplnilo prázdnotou v okamžiku, kdy se nesplnila její očekávání.

Nudná, hloupá policie, strážé a doktoři. Uvidí jen sobeckého zločince, a přitom by měli hledat zklamané dítě, kterému jeho blízcí tolik slíbili, a tak málo dali – tedy ne že by očekávala nebo požadovala soucit. Nikdy nepochopí, jak málo si mohla v životě vybírat, a ona je nikdy nevpustí dovnitř, ať s ní budou dělat cokoli. Emoce života se jí netýkaly. Nezaútočila na někoho nožem v okamžiku vášně; žádné okamžiky vášně nepoznala, jen hlodavou bolest porážky a oslepující, otupující paniku.

S naprostým klidem se rozhlížela po bílých stěnách. Od té chvíle už bude žít jen v takových místnostech, ale na tom nezáleželo. Bylo jí jedno, kde je, protože teď už žila jen ve své hlavě.

„Měli byste tady rozvěsit nějaké obrázky,“ prohlásila panovačně ze své židle. „Trochu to tady oživit, zabydlet.“

A teprve když se jí nedostalo odpovědi, uvědomila si, že domov už nikdy nenajde.

*

„Co to maluje?“ zeptala se Alma Sorrowbridgeová a pohlédla seržantce Longbrightové přes rameno. Rozhodly se, že se ujmou obtížného úkolu uklidit Bryantovi pracovnu v jeho nepřítomnosti, a objevily napůl nedokončené plátno na stojanu vedle jižního okna bytu.

„Vypadá to jako alegorické vyobrazení konce světa,“ poznamenala Longbrightová a ustoupila, aby rozšifrovala chaotické chumáče odstínů rudé a zelené. „Co myslíte?“

Alma si nesouhlasně odfrkla a položila prachovku na pracovní desku stolu. „Ta velká nahá žena uprostřed má dost divný tvar.“

„Myslím, že ji maloval z paměti,“ řekla Longbrightová a naklonila hlavu ke straně.

„Tak to musí mít alzheimera,“ prohlásila Alma, plivla na hadr a začala drhnout stůl.

„John ho chce trochu provětrat. Mají dneska rande ve čtyřech. S Monikou Greenwoodovou a Jackií Quintenovou.“

„Jediní gigolové ve městě s průkazkami na autobus. Pan Bryant to se ženami nikdy neuměl. Když chtěl začít rozhovor s dívkou, zeptal se jí, jestli chce vidět, kde ho operovali.“

„A pak jí ukázal?“

„Královskou nemocnici.“

Jejich smích bylo slyšet až na ulici, kde se probíraly k životu lampy, aby osvětlily všechny cesty domů.

**CHRISTOPHER FOWLER
PODZEMNÍ PROUDY**

Přeložil Ondřej Duha

EDICE CLASS svazek 78

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. ve spolupráci s nakladatelstvím
Jiří Buchal – BB/art v roce 2006

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2004 by Christopher Fowler/Defiant Films All rights
reserved.

Z anglického originálu The Water Room
(First published by Doubleday,
a division of Transworld Publishers, 2004)

přeložil © 2006 Ondřej Duha

Redakce textu: Růžena Steklačová

Jazyková korektura: Danuše Lišková

Grafická úprava obálky © 2006 Bohumil Fencel

Tisk: CENTA spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

První vydání v českém jazyce

ISBN 80-7341-883-5

9 788073 418830

Cena 199 Kč